

**STRATEGIA
ROZWOJU LOKALNEGO
MIASTA I GMINY
KĄTY WROCŁAWSKIE
DO ROKU 2020**

Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

GRUDZIEŃ 2008

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. DIAGNOZA	8
1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY NA TLE WOJEWÓDZTWA I POWIATU	9
1.1 WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	9
1.2 POWIAT WROCŁAWSKI.....	10
1.3 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	12
2 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	15
2.1 SIEĆ OSADNICZA I DEMOGRAFIA	15
2.2 EDUKACJA.....	36
2.3 ZDROWIE I OPIEKA SPOŁECZNA	44
2.4 KULTURA, SPORT I REKREACJA.....	50
2.5 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.	61
3 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO	64
3.1 GOSPODARKA KOMUNALNA	64
3.2 TRANSPORT	81
3.3 ŁĄCZNOŚĆ.....	89
3.4 WARUNKI PRZYRODNICZE I STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO	90
4 GOSPODARKA	100
4.1 POZAROLNICZA SFERA GOSPODARCZA	100
4.2 ROLNICTWO.	112
4.3 RYNEK PRACY	126
4.4 ANALIZA BUDŻETU.....	133
II. ANALIZA SWOT	156
1 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.	157
2 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO.....	160
3 GOSPODARKA.....	163
III. WIZJA I CELE	167
WIZJA:	174
CELE:	174
IV. KATALOG PROGRAMÓW	181

WSTĘP

Szybko zmieniająca się rzeczywistość gospodarcza i polityczna w kraju przekłada się na dużą dynamikę zmian zachodzących w samej gminie. Spowodowało to konieczność opracowania dokumentu programowego niezbędnego do realizacji polityki rozwoju, na poziomie lokalnym Strategia rozwoju lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie do roku 2020. W poprzednim dokumencie Strategii opracowanym i uchwalonym w roku 2001 określona została wizja gminy jako:

Uzyskanie pozycji lidera wśród gmin otaczających Wrocław.

W czasie siedmiu lat konsekwentnej realizacji określonych w dokumencie strategii celów, oraz perspektywicznego, konsekwentnego i efektywnego ujmowania procesów lokalnych przemian, jak i realizowania kluczowych kierunków rozwoju gminy osiągnięto pozycję lidera wśród Gmin Miejskich (Ranking Samorządów „Rzeczpospolitej” 2008)

W przygotowanym dokumencie strategii na lata 2009-2020 i Gmina Kąty Wrocławskie nie rezygnuje z dotychczas przyjętych kierunków rozwoju. Dzięki nabytym doświadczeniom planowane kierunki działań dostosowano do nowych uwarunkowań. Jednocześnie sam dokument strategii przy zachowaniu metodologii jego powstawania został edycyjnie zmodyfikowany tak aby można było zapewnić skuteczną realizację określonej nowej wizji.

Od 2006 r. obowiązuje ustawa o prowadzeniu polityki rozwoju (Dz. U. Nr. 227. z 2006 r., poz. 1658). W art. 9 pkt. 4 wskazuje, że strategiami, w rozumieniu ustawy, są również strategie rozwoju lokalnego, w tym również strategie rozwoju gmin. Ustawa skupia się jednak przede wszystkim na dokumentach szczebla krajowego i regionalnego, nie precyzując zasad dotyczących dokumentów o charakterze lokalnym. Z ogólnych zapisów można jednak wnioskować, że strategia rozwoju jest podstawą prowadzenia polityki rozwoju (art. 4. ust. 1. ustawy). W skali lokalnej politykę rozwoju prowadzą samorząd powiatowy i gminny (art. 3. pkt. 3.). Przez politykę rozwoju rozumie się zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju oraz spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej, w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej.

Aktualizacja „Strategii rozwoju lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie” została opracowana metodą ekspercko – społecznego planowania. W opracowaniu diagnozy aktualnego stanu uwzględniono aktualne dokumenty planistyczne i programowe Gminy oraz opracowania socjologiczno-demograficzne. W opisie stanu istniejącego wykorzystano też najnowsze dane z zakresu statystyki publicznej.

W oparciu o opracowaną diagnozę przeprowadzono analizę SWOT (Strengths - mocne strony, Weaknesses - słabe strony, Opportunities - szanse, Threats - zagrożenia) jako powszechnie stosowane narzędzie analizy strategicznej. Narzędzie to pozwoliło na ocenę podstawowych czynników rozwojowych, analizę sił i słabości, określenia głównych kierunków rozwoju i potrzeb społeczności (w tym przypadku) lokalnej. Na podstawie uzyskanych wyników analizy SWOT oraz danych pochodzących z opracowanej diagnozy wyznaczono nową wizję, cele operacyjne i główne programy i projekty. Gmina poprzez realizację programów a w konsekwencji przyjętych celi operacyjnych będzie dążyła do zrealizowania określonej wizji.

W opracowaniu wyników analiz uczestniczyli eksperci Wrocławskiej Agencji Rozwoju Regionalnego, pracownicy Urzędu Miasta i Gminy, przedsiębiorcy oraz wskazani przez Gminę liderzy społeczności lokalnej, co pozwoliło na przeprowadzenie konsultacji uwzględniającej społeczne oddziaływanie polityki rozwoju prowadzonej przez władze gminy.

Planowanie i zarządzanie strategiczne rozwoju jednostek terytorialnych jest obecnie zjawiskiem naturalnym i koniecznym w warunkach członkostwa Polski w Unii Europejskiej, gdzie mechanizmy polityki regionalnej skierowane są jedynie na projekty rozwojowe wyraźnie umiejscowione w szerszej strategii działań jednostek samorządu terytorialnego. Wynika ono również z przepisów prawa. Na szczeblu lokalnym jest wyrazem inicjatywnej funkcji władzy samorządowej wynikającej z troski o jak najlepszą przyszłość mieszkańców gminy.

Zaktualizowana „Strategia rozwoju lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie do roku 2020” wynika z:

- nowych kierunków w polityce rozwojowej UE – innowacyjność i realizacja zreformowanej Strategii Lizbońskiej;
- powiązania Strategii z nowymi celami strukturalnymi UE oraz konieczności osiągnięcia spójności z polityką regionalną w kontekście reformy funduszy UE;
- horyzontu czasowego obejmującego okres programowania 2007-2013 i zmian dotyczących funduszy strukturalnych w prognozowanym okresie z uwzględnieniem możliwości ich pozyskiwania;
- konieczności określenia programów i projektów, ujęcia w części operacyjnej Strategii podstawowych programów strategicznych w formie odpowiadającej wytycznym programowania rozwoju dla zgodności z Regionalnym Programem Operacyjnym;
- powiązania Strategii z planami rozwojowymi i przestrzennymi;
- konieczności weryfikacji podstawowych przedsięwzięć i projektów inwestycyjnych ujętych w części operacyjnej Strategii oraz ujęcia ich jako kluczowych programów w horyzoncie czasowym do roku 2020;
- weryfikacji instrumentów wdrażania Strategii oraz wskaźników wdrażania;
- weryfikacji czynników składających się na analizę SWOT Gminy Kąty Wrocławskie;
- określenia priorytetów, celów i programów Strategii do roku 2020;
- komplementarności ze strategiami województwa i powiatu;
- określenie programów strategicznych z punktu widzenia rozwoju Gminy.

Przy opracowywaniu treści dokumentu uwzględniono:

- Dokument Strategii Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie z roku 2001
- Projekt studium uwarunkowań i warunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- Uchwalone istniejące plany zagospodarowania przestrzennego oraz „Zmianą Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kąty Wrocławskie”
- Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Program gospodarki odpadami
- Program ochrony środowiska gminy Kąty Wrocławskie
- Opracowania socjologiczne i demograficzne z uwzględnieniem danych dotyczących gminy
- Plan rozwoju lokalnego gminy Kąty Wrocławskie
- „Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020” (listopad 2005)
- „Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Wrocławskiego, Kierunki działań Zarządu Powiatu na lata 2004 - 2013” (listopad 2004)
- „Raport z realizacji programu ochrony środowiska gminy Kąty Wrocławskie w latach 2004 – 2006”
- Dolnośląska Strategia Innowacji (Wrocław styczeń 2005)
- ogólnie dostępne dane statystyczne GUS,
- dane otrzymane podczas spotkań roboczych z merytorycznymi pracownikami Urzędu Miasta i Gminy między innymi dane budżetowe, plan wydatków związany z wieloletnim planem inwestycyjnym i inne,
- Plan urządzeniowo – rolny gminy Kąty Wrocławskie;

Strategia powinna stanowić bazę między innymi do:

- opracowywania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, przy czym pomiędzy strategią a studium powinny występować pewne sprzężenia zwrotne,
- uwzględnienia priorytetów gminy w strategii rozwoju województwa,
- budowania programów sektorowych,
- finansowania przedsięwzięć i projektów z budżetów: państwa, władz regionalnych, ze źródeł pozabudżetowych,
- opracowywania programów i projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

W „Strategii rozwoju lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie do roku 2020” wskazano główne kierunki rozwoju. Polityka rozwoju regionalnego na lata 2007 – 2013 zmierzać będzie do decentralizacji zarządzania oraz wzrostu konkurencyjności regionów i gmin. W latach 2007-2013 będziemy mieli do czynienia również z nowym sposobem absorpcji środków unijnych, w którym znaczącą rolę przypisano regionom – województwom, jako podmiotom określającym na bazie strategii wojewódzkich oraz Regionalnych Programów Operacyjnych główne cele i kierunki decydujące o konkurencyjności obszaru. Samorządy powiatowe i gminne odpowiadać będą za wdrażanie polityki regionalnej lokalnie, na ich terenie, i tak jak do tej pory - efekt ich działań będzie najbardziej widoczny i przekładalny na rzeczywisty rozwój społeczno gospodarczy.

Przyjęcie przy opracowywaniu strategii horyzontu czasowego wykraczającego poza granicę roku 2013 wynika z charakteru dokumentu. Zarządzanie strategiczne obejmuje horyzont co najmniej 10 lat. Zgodnie z otwartym charakterem tego typu planowania, elastyczne dostosowywanie i korygowanie celów w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania jest niejako immanentną cechą tego typu opracowań. Zazwyczaj w połowie horyzontu czasowego dokument taki i działania prowadzone na jego podstawie powinny zostać poddane ocenie, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby mogą zostać wprowadzone zmiany w formie kolejnej aktualizacji.

I. DIAGNOZA

1 Ogólna charakterystyka miasta i gminy na tle województwa i powiatu

1.1 Województwo dolnośląskie

Gmina Kąty Wrocławskie leży w województwie dolnośląskim, usytuowanym w południowo-zachodniej części Polski. Województwo zajmuje powierzchnię 19 948 km² (6,4% terytorium Polski), co plasuje je na 7 miejscu w kraju. Region zamieszkuje 2 878 tys. osób, co stanowi 7,5% ludności Polski (5 miejsce). Jest on stosunkowo gęsto zaludniony, gdyż na 1 km² przypada 144 osób (średnia krajowa to 122 osoby).

Województwo należy do najbardziej zurbanizowanych w Polsce, dzieli się na 26 powiatów, 4 miasta na prawach powiatów oraz 169 gmin.

Województwo dolnośląskie ma charakter przemysłowo-rolniczy i dobrze rozwiniętą gospodarkę.

Region ma bogate złoża różnorodnych surowców mineralnych: węgiel kamienny, węgiel brunatny, miedź (złoża należą do najzasobniejszych w Europie), metale ciężkie, duże zasoby skał i surowców dla przemysłu budowlanego, gaz ziemny.

Na znacznej części obszaru dominują urodzajne gleby i warunki klimatyczne sprzyjające rolnictwu.

Dolny Śląsk posiada jedną z najlepiej rozwiniętych sieci komunikacyjnych (lądowych, wodnych i powietrznych) w kraju.

Województwo dolnośląskie należy do ważnych regionów turystyczno-wypoczynkowych Polski, przede wszystkim dzięki górskiemu obszarowi Sudetów, licznym zabytkom oraz dobremu zagospodarowaniu terenu.

Centrum naukowym i kulturalnym oraz najważniejszym ośrodkiem administracyjnym i stolicą województwa jest Wrocław.

Położenie, potencjał ekonomiczny i historia wyznaczają obecną pozycję regionu w Polsce i Europie. Maksymalne wykorzystanie możliwości rozwojowych, zgodnie z założeniami opracowywanej Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego powinno przebiegać w naturalny sposób w zależności od warunków przyrodniczych i stopnia zurbanizowania w trzech pasmach:

1. Pasma ekorozwoju, obejmujące tereny wzdłuż Odry i obszar na jej prawym brzegu.
2. Pasma aktywności przemysłowej pomiędzy Sudetami i Odrą.
3. Pasma rozwiniętych usług turystycznych i rekreacyjnych w obszarze Sudetów.

Gmina Kąty Wrocławskie, znajdująca się w czołówce gmin regionu pod względem wydatków inwestycyjnych i dochodów per capita, została umiejscowiona w tym podziale w paśmie drugim, w którym istnieją dobre warunki przestrzenne i transportowe dla rozwoju zarówno wysokowydajnego przemysłu, jak i wielkotowarowego rolnictwa.

Ryc.1. Województwo Dolnośląskie – usytuowanie powiatu wrocławskiego.

Źródło: opracowanie własne

1.2 Powiat Wrocławski

Gmina Kąty Wrocławskie wraz z ośmioma innymi podwrocławskimi gminami tworzy powiat wrocławski. Powiat, oprócz gminy miejsko wiejskiej Kąty Wrocławskie tworzy 6 gmin wiejskich (Czernica, Długołęka, Jordanów Śląski, Mietków, Żórawina, Kobierzyce) i 2 miejsko-wiejskie (Sobótka i Święta Katarzyna). Powiat wrocławski zajmuje powierzchnię 1

116 km², co stanowi 5,6% powierzchni województwa dolnośląskiego. Zamieszkuje go 106 tys. ludności (3,7% ludności województwa).

Znaczący wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy gmin tworzących powiat wrocławski wywiera jego położenie wokół metropolii wrocławskiej zamieszkałej przez około 633 tys. ludzi. Powiat stanowi również obszar przecinania się i przebiegu najważniejszych szlaków komunikacyjnych regionu. Główne szlaki komunikacyjne przebiegają przez gminy: Kąty Wrocławskie, Długołęka i Kobierzyce, które przyciągnęły na swój teren największe inwestycje, łącząc je ze stolicą województwa, co sprzyja rozwojowi działalności gospodarczej.

Sytuacja społeczno-gospodarcza poszczególnych gmin powiatu jest zróżnicowana.

Ryc. 2. Powiat wrocławski – usytuowanie gminy Kąty Wrocławskie.

Źródło: opracowanie własne

1.3 Ogólna charakterystyka gminy

Położenie fizyczno-geograficzne gminy

Gmina Kąty Wrocławskie jest gminą położoną na Nizinie Śląskiej, we wschodniej części Równiny Wrocławskiej.

Powierzchnia gminy Kąty Wrocławskie wynosi 176,5 km², co określa ją jako gminę średniej wielkości w porównaniu z innymi gminami województwa dolnośląskiego.

Spośród różnych elementów określających położenie gminy Kąty Wrocławskie wymienić należy trzy główne: bezpośrednie sąsiedztwo z Wrocławiem, położenie w strefie najbardziej urodzajnych gleb na terenie Dolnego Śląska i przebieg przez centralną część gminy autostrady A4. Położenie w sąsiedztwie Wrocławia, a jednocześnie w strefie ważnych historycznie szlaków komunikacyjnych miało w przeszłości i odgrywa obecnie ważną rolę dla przeobrażeń i rozwoju gminy. Północna część obszaru gminy jest prawie płaska, południowa zaś lekko pofałdowana.

Warunki klimatyczne

Gminę Kąty Wrocławskie zalicza się do regionu nadodrzańskiego wrocławsko - legnickiego, najcieplejszego na Dolnym Śląsku. Średnia temperatura roczna waha się w granicach 7-8 °C.

Sieć rzeczna

Sieć rzeczna jest średnio rozbudowana. Przez teren gminy w kierunku północno wschodnim przepływa rzeka Bystrzyca. Do głównych rzek na terenie gminy Kąty Wrocławskie należą również Strzegomka i Czarna Woda. Są one dopływami Bystrzycy.

Geologia i surowce mineralne

Niemal na całym terenie gminy występują piaski i iły. W dolinach rzek występują żyzne mady, piaski i namuły torfowe. Na terenie gminy występują takie surowce mineralne jak: piaski drobno- i średnioziarniste, żwiry i gliny.

Ład przestrzenny gminy Kąty Wrocławskie

Podstawowe czynniki determinujące kierunki rozwoju przestrzennego gminy zostały określone w dokumencie „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie” (Załącznik nr1 do uchwały nr LVI/403/06 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 12 października 2006r.), którego założenia będą stanowić punkt odniesienia dla rozdziałów strategii związanych z ładem przestrzennym.

Jakość życia mieszkańców

Jakość życia mieszkańców wykazuje znaczące zróżnicowanie w zależności od położenia wsi w stosunku do Wrocławia i Kątów Wrocławskich oraz powiązania z głównymi szlakami komunikacyjnymi, a także wielkości jednostki osiedleńczej.

Główne ośrodki gminy

Głównymi ośrodkami gminy jest miasto Kąty Wrocławskie oraz wsie Gniechowice i Smolec.

Tabela 1. Gmina Kąty Wrocławskie na tle powiatu i województwa wrocławskiego (dane na grudzień 2007 r.)

Wyszczególnienie	Województwo	Powiat	Gmina	Województwo	Powiat	
	w liczbach bezwzględnych / procent			= 100%	= 100%	
Powierzchnia w km ²	19 947	1 118	177	0.90%	15.80%	
Ludność	2 878 410	106 080	18 430	0.60%	17.40%	
w tym kobiety	1 498 947	53 956	9 349	0.60%	17.30%	
Ludność w wieku	Przedprodukcyjnym ¹⁾	409 866	17 172	3 033	0.70%	17.70%
	Produkcyjnym ²⁾	2 008 202	74 999	12 895	0.60%	17.20%
	Poprodukcyjnym ³⁾	460 342	13 909	2 502	0.50%	18.00%
Ludność w wieku 15 lat i więcej	2 468 544	88 908	15 397	0.60%	17.30%	
w tym w wieku 65 lat i więcej	389 493	11 842	2 134	0.50%	18.00%	
Ruch naturalny ludności	Urodzenia żywe	27591	1082	193	0.70%	17.80%
	Zgony	29815	969	176	0.60%	18.20%
	Przyrost naturalny	-2224	113	17	-0.80%	15.00%
Imigracja ludności na pobyt stały	Ogółem	41 352	3 818	675	1.60%	17.70%
	w tym kobiety	21659	1951	335	1.50%	17.20%
	w ruchu wewnętrznym	39 567	3 756	667	1.70%	17.80%
	zagranica	1 785	62	8	0.40%	12.90%
Emigracja ludności na pobyt stały	Ogółem	42 922	1 425	266	0.60%	18.70%
	w tym kobiety	22 141	782	148	0.70%	18.90%
	w ruchu wewnętrznym	39 220	1 331	244	0.60%	18.30%
	zagranica	3 702	94	22	0.60%	23.40%
Pracujący ⁴⁾	666867	27789	4736	0.70%	17.00%	
w tym kobiety	320412	13270	1918	0.60%	14.50%	
Bezrobotni zarejestrowani	127 457	2 047	272	0.20%	13.30%	
w tym kobiety	72 761	1 185	160	0.20%	13.50%	
Stopa bezrobocia w %	11.8	5.7	- ⁵⁾	-	-	
Wskaźnik zatrudnienia ⁶⁾	23.20%	26.20%	25.70%	-	-	

1) – ludność w wieku przedprodukcyjnym obejmuje osoby w wieku 0-15 lat

2) – ludność w wieku produkcyjnym obejmuje kobiety w wieku 15-59 lat i mężczyzn w wieku 15-64 lat

3) – ludność w wieku poprodukcyjnym obejmuje kobiety w wieku 59 i więcej lat oraz mężczyzn w wieku 65 i więcej lat

4) – pracujący w głównym miejscu pracy

5) – stopa bezrobocia nie jest liczona na poziomie gminnym

6) – udział liczby osób pracujących w ludności ogółem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

2 Infrastruktura społeczna

2.1 Sieć osadnicza i demografia

Gmina Kąty Wrocławskie położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie Wrocławia, a tym samym wchodzi w skład strefy podmiejskiej Wrocławia.

Ryc. 3. Gmina Kąty Wrocławskie na tle województwa dolnośląskiego.

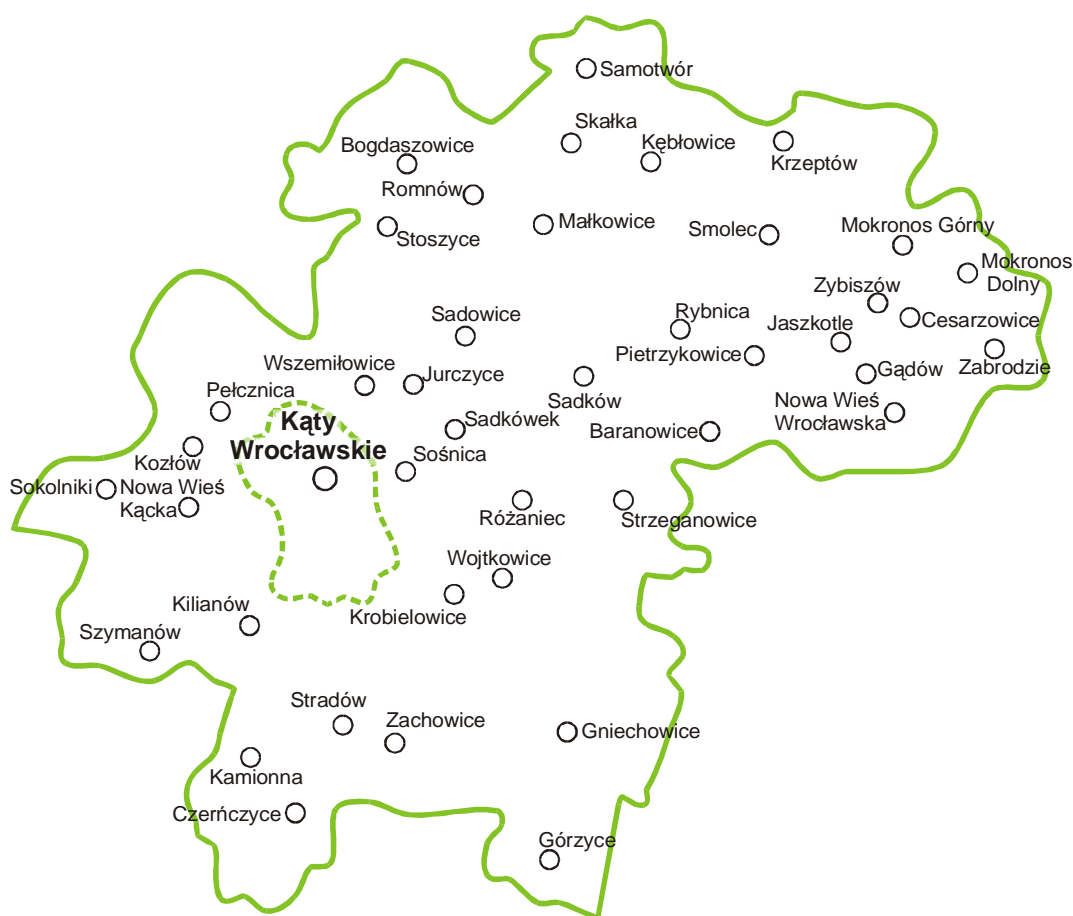

Źródło: Opracowanie własne.

Całkowita powierzchnia gminy Kąty Wrocławskie wynosi 176,5 km². Sieć osadniczą gminy tworzą miasto Kąty Wrocławskie (5 567 mieszkańców) i 36 sołectw o ogólnej liczbie mieszkańców 13 480. Według danych Urzędu Miasta i Gminy na dzień 20.10.2008 r., gmina Kąty Wrocławskie liczy 19 047 mieszkańców¹.

Ryc. 4. Sieć osadnicza gminy Kąty Wrocławskie.

Źródło: Opracowanie własne

¹ Wszystkie dane historyczne dotyczące ludności w gminie Kąty Wrocławskie pochodzą z bazy danych GUS, źródłem najbardziej aktualnych danych z 20.10.2008 r., używanych w opisach jest Urząd Gminy w Kątach Wrocławskich.

Osadnictwo w gminie charakteryzuje się znacznym rozdrobnieniem i rozproszeniem. Według liczby mieszkańców można wyodrębnić następujące grupy miejscowości:

- miasto Kąty Wrocławskie – 5 567 mieszkańców,
- wsie duże – ponad 1500 mieszkańców – 2 (Smolec, Gniechowice),
- wsie liczące 501-700 osób – 4 (Małkowice, Pietrzykowice, Sadków, Zachowice),
- wsie liczące 301-500 osób – 5,
- wsie liczące 201-300 osób – 10,
- wsie liczące 101-200 osób – 13,
- wsie liczące do 100 osób (osady, kolonie) – 9.

Układ osadniczy gminy Kąty Wrocławskie charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem. Pomimo położenia w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji Wrocławia, gmina nie jest w bezpośrednim zasięgu czynników miastotwórczych i tworzy własny podregion społeczno-gospodarczy z centralnym ośrodkiem – miastem Kąty Wrocławskie. Większość jednostek osadniczych wiąże swoje powstanie z rozwojem rolnictwa.

Tabela 2. Wykaz miejscowości wraz z liczbą ludności w gminie Kąty Wrocławskie.

Lp.	Sołectwo (miasto)	Liczba mieszkańców		
		01.01.2008	30.09.2008	20.10.2008
1	Baranowice	100	96	98
2	Bliż	80	82	82
3	Bogdaszowice	423	429	437
4	Cesarzowice	109	108	120
5	Czerńczyce	267	274	280
6	Gądów	169	170	172
7	Gniechowice	1 499	1 510	1 523
8	Górzyce	140	143	146
9	Jaszkotle	81	76	134
10	Jurczyce	132	131	131
11	Kamionna	146	148	150
12	Kąty Wrocławskie	5 525	5 565	5 567
13	Kębłowice	177	171	178
14	Kilianów	223	228	231

15	Kozłów	84	84	84
16	Krobiełowice	192	187	189
17	Krzeptów	153	176	180
18	Małkowice	534	527	542
19	Mokronos Dolny	286	294	301
20	Mokronos Górny	291	310	334
21	Nowa Wieś Kącka	270	267	268
22	Nowa Wieś Wrocławska	298	298	300
23	Pełcznica	280	276	282
24	Pietrzykowice	519	509	516
25	Romnów	82	88	89
26	Różanec	49	45	47
27	Rybnica	132	134	138
28	Sadków	612	620	631
29	Sadkówek	31	31	36
30	Sadowice	342	347	411
31	Samotwór	225	221	229
32	Skałka	213	220	222
33	Smolec	2 442	2 573	2 631
34	Sokolniki	107	107	112
35	Sośnica	268	272	273
36	Stary Dwór	80	80	80
37	Stoszyce	79	76	78
38	Strzeganowice	244	244	254
39	Szymanów	64	63	63
40	Wojtkowice	203	201	203
41	Wszemiłowice	135	136	138
42	Zabrodzie	324	315	325
43	Zachowice-Stradów	692	670	677
44	Zybiszów	166	165	165
	Razem	18 468	18 667	19 047

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie

Demografia, liczba i rozmieszczenie ludności

W gminie Kąty Wrocławskie, według danych Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie, na dzień 20 października 2008 r. zamieszkiwało 19 047 osób, w tym 5 567 osoby w mieście Kąty Wrocławskie, a 13 480 na terenie wiejskim. Liczba ludności gminy stanowi 18% ludności powiatu wrocławskiego i 0,66% ludności województwa dolnośląskiego.

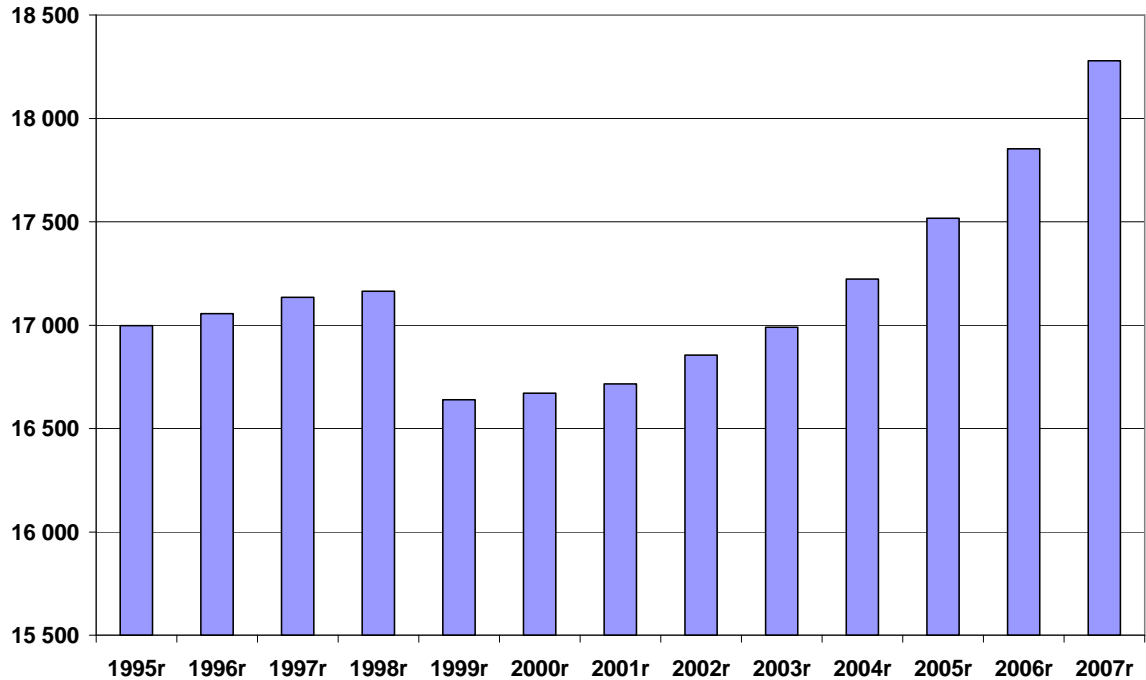
Tabela 3. Liczba ludności (osoby zameldowane) gminy Kąty Wrocławskie w latach 1995-2007.

Rok	Liczba ludności ogółem	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet
1995	16 997	8 324	8 673
1996	17 056	8 346	8 710
1997	17 135	8 392	8 743
1998	17 164	8 404	8 760
1999	16 638	8 157	8 481
2000	16 671	8 179	8 492
2001	16 716	8 230	8 486
2002	16 854	8 289	8 565
2003	16 990	8 343	8 647
2004	17 223	8 460	8 763
2005	17 516	8 591	8 925
2006	17 852	8 767	9 085
2007	18 278	8 978	9 300

Źródło: GUS

Ryc. 5. Liczba ludności w gminie Kąty Wrocławskie 1995-2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

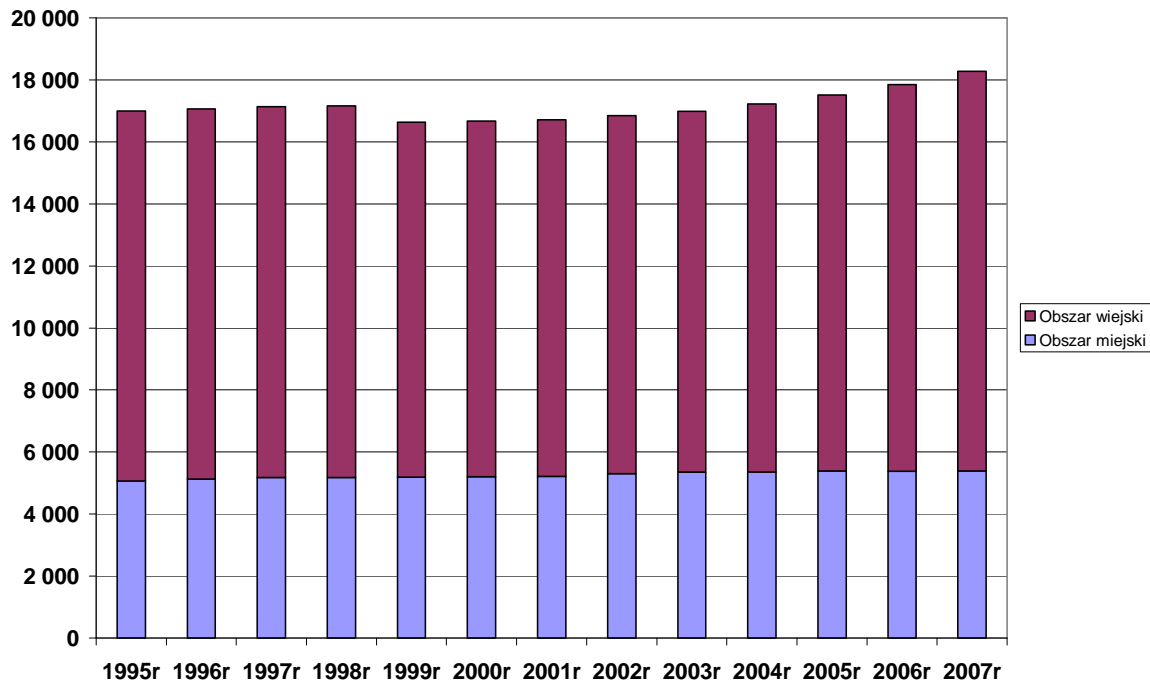
Tabela 4. Liczba ludności na terenach miejskich i wiejskich gminy Kąty Wrocławskie w latach 1995-2007.

Rok	Liczba ludności ogółem	Liczba ludności na terenie miejskim	Liczba ludności na terenie wiejskim
1995	16 997	5 060	11 937
1996	17 056	5 124	11 932
1997	17 135	5 181	11 954
1998	17 164	5 181	11 983
1999	16 638	5 187	11 451
2000	16 671	5 205	11 466
2001	16 716	5 218	11 498
2002	16 854	5 303	11 551
2003	16 990	5 348	11 642
2004	17 223	5 358	11 865
2005	17 516	5 389	12 127
2006	17 852	5 380	12 472
2007	18 278	5 392	12 886

Źródło: GUS

Ryc. 6. Liczba ludności na terenach miejskich i wiejskich gminy Kąty Wrocławskie w latach 1995-2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gęstość zaludnienia w gminie Kąty Wrocławskie wynosiła w 2007 r. 104 osoby na 1 km², co jest wartością wyższą niż wskaźnik dla powiatu wrocławskiego, wynoszący 95 os/km² jednak niższą niż w województwie dolnośląskim (144 os/km²). Najwyższa gęstość zaludnienia występuje oczywiście na terenie miasta Kąty Wrocławskie (w 2007 r. 855 os/km²). Na terenach wiejskich gminy średnia gęstość zaludnienia w 2007 r. wynosiła 76 os/km².

Gęstość zaludnienia w gminie Kąty Wrocławskie stale rośnie, co jest spowodowane coraz większą liczbą ludności osiedlającą się na terenie gminy.

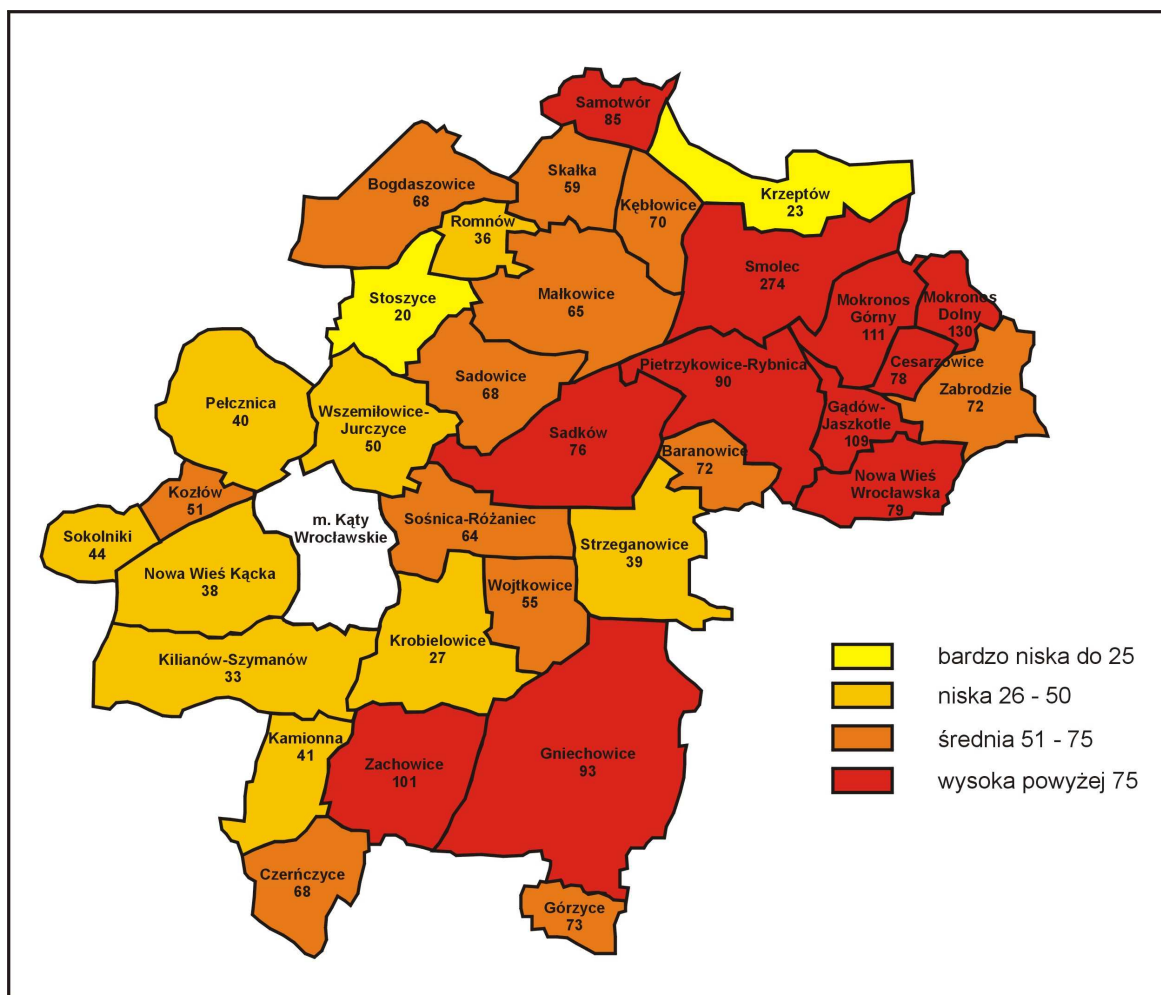

Tabela 5. Średnia gęstość zaludnienia w gminie Kąty Wrocławskie.

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Gmina	96	97	98	100	102	104
Miasto Kąty Wrocławskie	840	852	850	854	856	855
Obszar wiejski	69	69	70	72	74	76

Źródło: GUS

Ryc. 7. Średnia gęstość zaludnienia obszarów wiejskich gminy Kąty Wrocławskie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu urządzeniowo-rolnego gminy Kąty Wrocławskie, Wrocław, grudzień 2007 r.

Na obszarze gminy Kąty Wrocławskie zlokalizowane jest 36 sołectw oraz miasto Kąty Wrocławskie. Najwięcej mieszkańców liczy właśnie miasto Kąty Wrocławskie – 5

565, poza nim, największe jednostki osadnicze to: Smolec i Gniechowice (ponad 1500 mieszkańców) oraz Małkowice, Pietrzykowice, Sadków i Zachowice (około 500-700 mieszkańców).

Wzrost liczby mieszkańców zaznaczył się głównie na terenach pełniących wcześniej funkcje rolnicze i związany jest z natężeniem procesów suburbanizacyjnych oraz z zapotrzebowaniem na tereny mieszkaniowe w pobliżu ważnych ciągów komunikacyjnych, warunkujących dogodne połączenie z Wrocławiem.

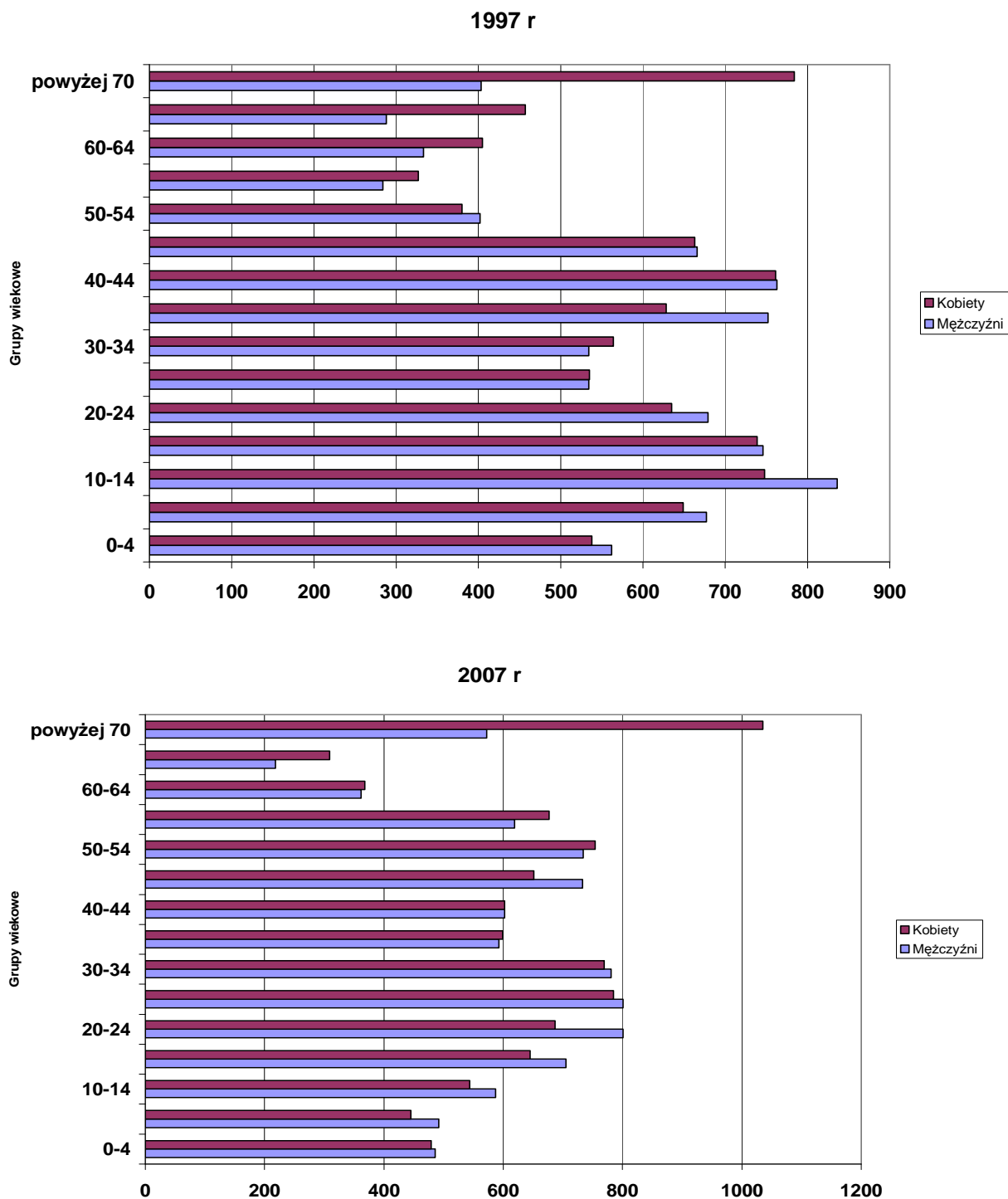
Struktura ludności według wieku i płci

Struktura ludności gminy Kąty Wrocławskie na przełomie lat 1997-2007 nie uległa większym zmianom. Podział na kobiety i mężczyzn w tym okresie przedstawiał się następująco: 51% ludności gminy to kobiety, a 49% mężczyźni.

Znaczące zmiany zanotowano natomiast w strukturze wiekowej ludności gminy Kąty Wrocławskie. Struktura wieku ludności gminy odzwierciedla strukturę ludności typu regresywnego. Jest to spowodowane stosunkowo małą liczbą urodzeń oraz dużą liczbą ludności w wieku 20-30 oraz 45-60 lat. Na przełomie analizowanego okresu zaobserwowano znaczący wzrost liczby ludności w przedziałach wiekowych 0-4 oraz 20-30. Jest on spowodowany głównie przyrostem migracyjnym osób o ustabilizowanej sytuacji bytowej i posiadających dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym.

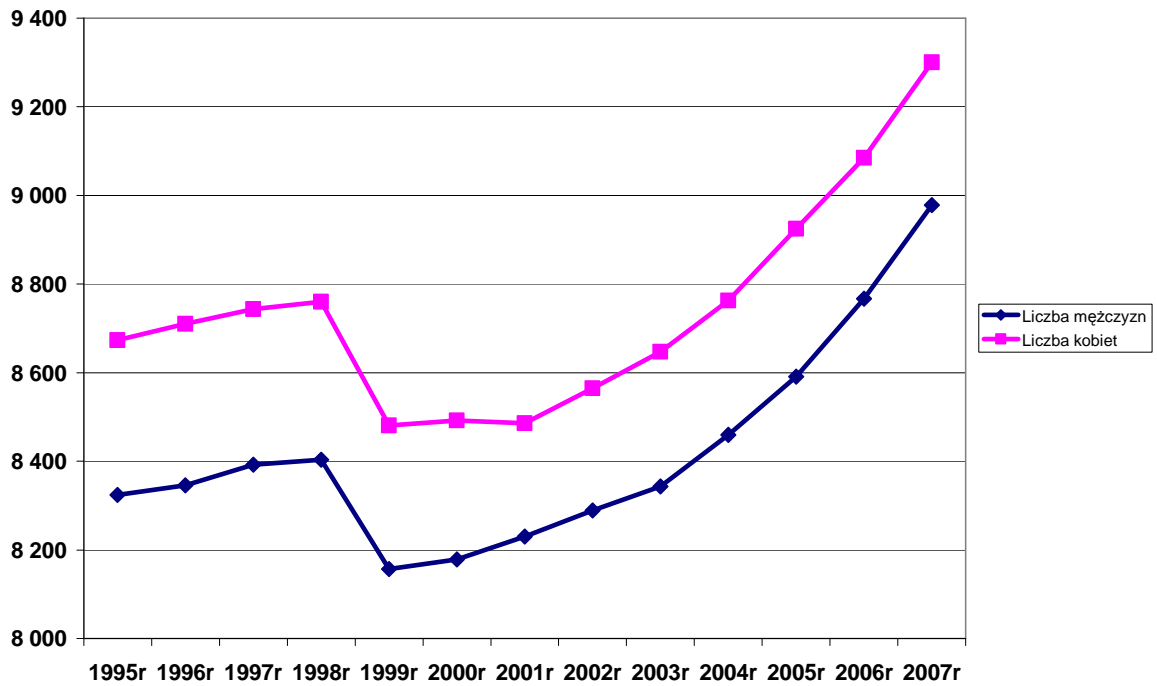
Ryc. 8. Struktura wieku mieszkańców gminy Kąty Wrocławskie w latach 1997 i 2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ryc. 9. Liczba ludności według płci w gminie Kąty Wrocławskie w latach 1995-2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskaźnik feminizacji w gminie Kąty Wrocławskie utrzymuje się od 2002 r. na stałym poziomie i wynosi 103.

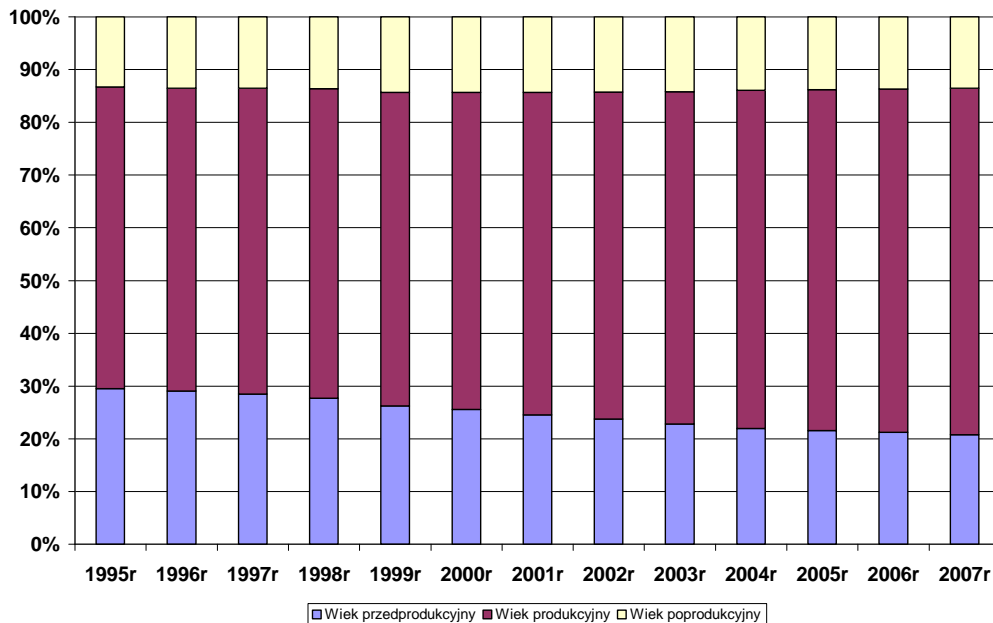

Tabela 6. Struktura mieszkańców gminy Kąty Wrocławskie według wieku ekonomicznego w latach
1995-2007.

Rok	Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	Odsetek	Ludność w wieku produkcyjnym	Odsetek	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Odsetek	Ludność ogółem
1995	5 057	29,5%	9 789	57,2%	2 280	13,3%	17 126
1996	4 981	29,0%	9 847	57,4%	2 323	13,5%	17 151
1997	4 912	28,4%	10 023	58,0%	2 337	13,5%	17 272
1998	4 764	27,7%	10 166	58,7%	2 359	13,6%	17 319
1999	4 396	26,2%	9 970	59,4%	2 405	14,3%	16 771
2000	4 305	25,6%	10 117	60,1%	2 410	14,3%	16 832
2001	4 121	24,5%	10 282	61,2%	2 410	14,3%	16 813
2002	4 029	23,7%	10 539	62,0%	2 421	14,3%	16 989
2003	3 901	22,8%	10 777	63,0%	2 428	14,2%	17 106
2004	3 807	22,0%	11 088	64,1%	2 416	14,0%	17 311
2005	3 793	21,6%	11 358	64,6%	2 431	13,8%	17 582
2006	3 834	21,2%	11 754	65,1%	2 464	13,6%	18 052
2007	3 835	20,8%	12 093	65,6%	2 502	13,6%	18 430

Źródło: GUS

Ryc. 10. Struktura mieszkańców gminy Kąty Wrocławskie według wieku ekonomicznego w latach
1995- 2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na przełomie lat 1995-2007 w gminie spadł udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat), z 29% do 20%. Tym samym wzrósł odsetek ludności w wieku produkcyjnym (18-60(65)) z 57% do 66%. Na stałym poziomie utrzymuje się udział ludności w wieku poprodukcyjnym, około 13-14%. Zmiany te odzwierciedlają się w wielkości wskaźnika obciążenia demograficznego.

Tabela 7. Wskaźnik obciążenia demograficznego dla gminy Kąty Wrocławskie w latach 2002-2007.

WSKAŹNIK	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	61,2	58,7	56,1	54,8	53,6	52,4
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	60,1	62,2	63,5	64,1	64,3	65,2
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	23,0	22,5	21,8	21,4	21,0	20,7

Zródło: GUS

Ruch naturalny ludności

Na ruch naturalny ludności podstawowy wpływ ma liczba urodzeń i zgonów. Na obszarze gminy Kąty Wrocławskie w ciągu ostatnich lat obserwuje się wahania liczby urodzeń i zgonów.

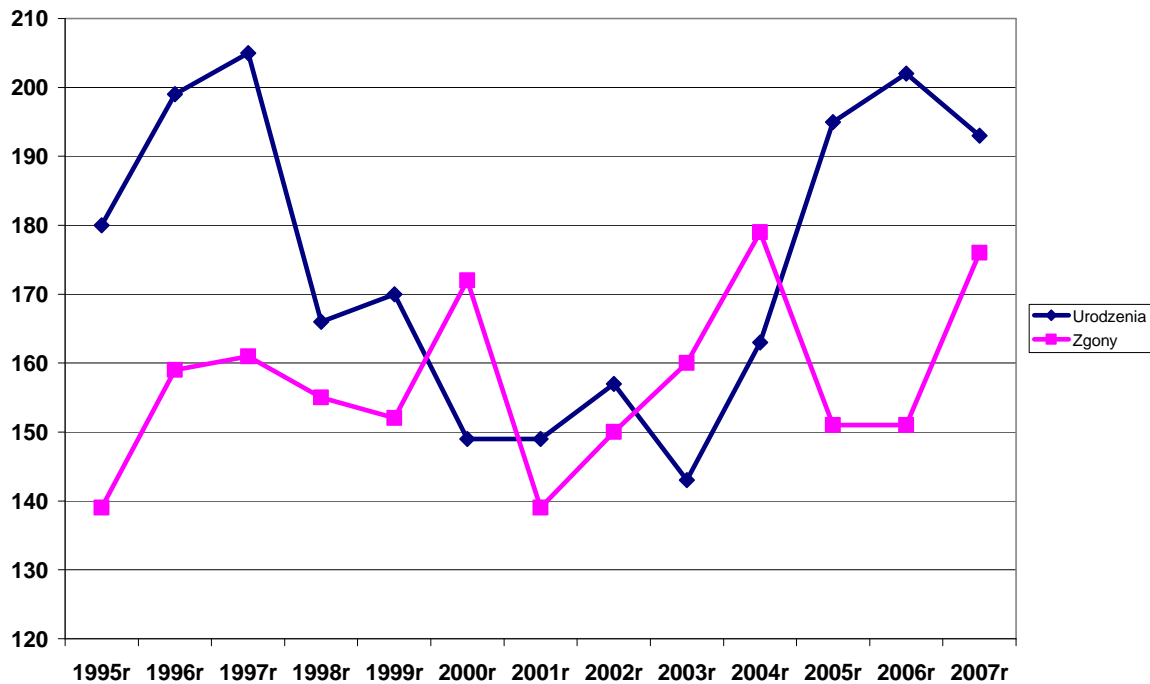
Tabela 8. Liczba urodzeń i zgonów w gminie Kąty Wrocławskie latach 1995-2007.

Rok	Liczba urodzeń	Liczba zgonów
1995	180	139
1996	199	159
1997	205	161
1998	166	155
1999	170	152
2000	149	172
2001	149	139
2002	157	150
2003	143	160
2004	163	179
2005	195	151
2006	202	151
2007	193	176

Zródło: GUS

Ryc. 11. Liczba urodzeń i zgonów w gminie Kąty Wrocławskie latach 1995-2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na przełomie ostatnich pięciu lat liczba dzieci urodzonych w gminie Kąty Wrocławskie wzrosła od około 150 do około 200, tj. o 25%. Na przestrzeni ostatnich 13 lat najmniej dzieci urodziło się w 2003 r. – 143, a najwięcej w 1997 r. – 205 i 2006 - 202. Obserwowany wzrost liczby urodzeń po 2004 r. tłumaczy się wejściem w okres rozrodczy kobiet urodzonych podczas ostatniego wyżu demograficznego.

Podstawową miarą reprodukcji ludności pozwalającą ocenić tempo wzrostu ludności jest przyrost naturalny, czyli stosunek liczby urodzeń i zgonów w badanym okresie. W gminie Kąty Wrocławskie przyrost naturalny w latach 2002-2007 wykazywał dużą zmienność. Mimo tej zmienności wyraźnie zaznacza się trend wzrostowy wskazujący na przyszły wzrost liczby ludności, wyjątek stanowi rok 2007.

W gminie Kąty Wrocławskie w 2007 r. przyrost naturalny wyniósł 0,9 i był niewiele niższy niż wartość odnotowana dla całego powiatu wrocławskiego – 1,1 i zdecydowanie wyższy niż wartość dla miasta Wrocław - -1,3. Na terenie gminy, zgodnie

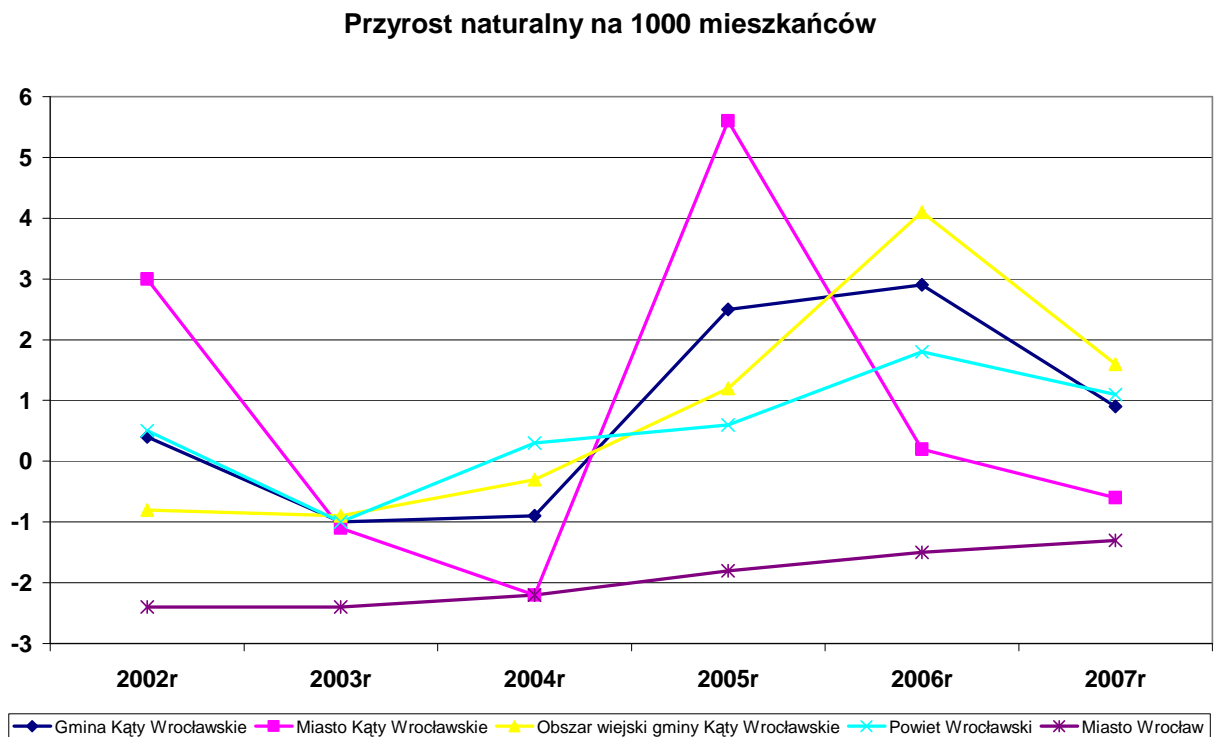
z ogólnie panującą tendencją, obserwuje się ujemny przyrost naturalny na obszarze miasta Kąty Wrocławskie -0,6 oraz znacznie wyższą, dodatnią jego wartość na obszarze wiejskim – 1,6.

Tabela 9. Zmiany przyrostu naturalnego w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2002-2007.

Rok	Gmina Kąty Wrocławskie	Miasto Kąty Wrocławskie	Obszar wiejski gminy Kąty Wrocławskie	Powiat Wrocławski	Miasto Wrocław
2002	0,4	3,0	-0,8	0,5	-2,4
2003	-1,0	-1,1	-0,9	-1,0	-2,4
2004	-0,9	-2,2	-0,3	0,3	-2,2
2005	2,5	5,6	1,2	0,6	-1,8
2006	2,9	0,2	4,1	1,8	-1,5
2007	0,9	-0,6	1,6	1,1	-1,3

Źródło: GUS

Ryc. 12. Zmiany przyrostu naturalnego w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2002-2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Migracje

Położenie gminy Kąty Wrocławskie w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji Wrocławia oraz dogodne połączenia komunikacyjne sprawiło, że gmina stała się atrakcyjnym miejscem do osiedlenia w strefie podmiejskiej. Gmina od kilku lat jest atrakcyjna dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego i na jej terenie osiedla się coraz więcej ludności napływowej.

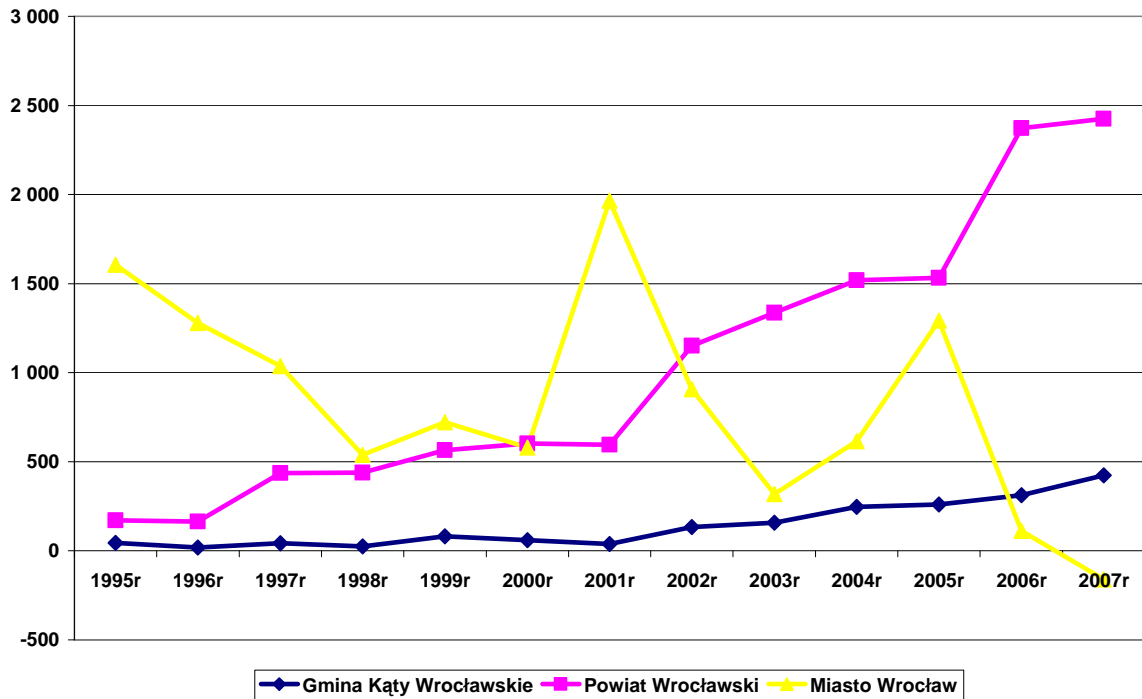
Tabela 10. Saldo migracji w ruchu wewnętrznym i zagranicznym w gminie Kąty Wrocławskie w latach 1995-2007 na tle Powiatu Wrocławskiego i Miasta Wrocław.

Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Saldo migracji w ruchu wewnętrznym													
Gmina Kąty Wrocławskie	44	19	42	24	82	60	38	133	158	248	260	312	423
Powiat Wrocławski	171	165	437	438	566	602	595	1151	1335	1518	1532	2372	2425
Miasto Wrocław	1606	1279	1038	538	721	580	1966	907	318	615	1292	112	-160
Saldo migracji w ruchu zagranicznym													
Gmina Kąty Wrocławskie	1	0	-7	-6	-5	-4	-3	-2	-5	1	-11	-27	-14
Powiat Wrocławski	2	7	1	13	10	-3	9	-2	-4	-14	-15	-117	-32
Miasto Wrocław	-478	-389	-510	-342	-504	-371	-334	-272	-138	157	77	-417	-59

Źródło: GUS

Ryc. 13. Saldo migracji w ruchu wewnętrznym w gminie Kąty Wrocławskie w latach 1995-2007 na tle Powiatu Wrocławskiego i Miasta Wrocław.

Źródło: Opracowanie własne

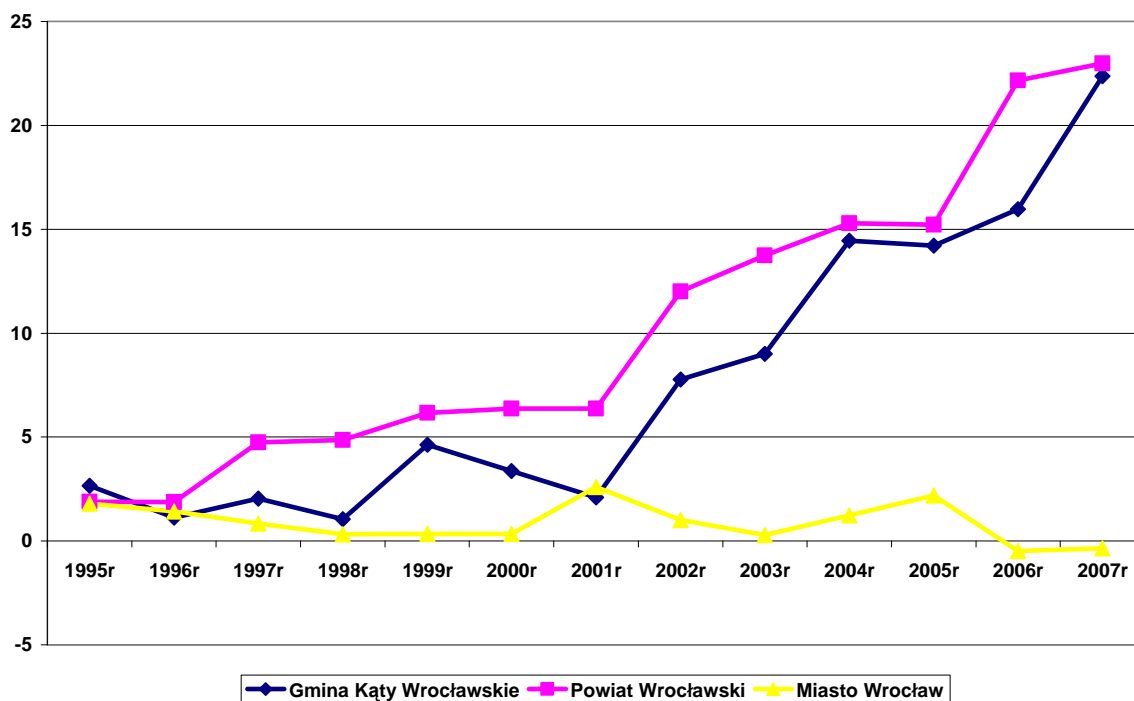
Tabela 11. Saldo migracji na 1000 mieszkańców w gminie Kąty Wrocławskie w latach 1995-2007 na tle Powiatu Wrocławskiego i Miasta Wrocław.

Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Saldo migracji w ruchu wewnętrznym													
Gmina Kąty Wrocławskie	2,65	1,11	2,04	1,05	4,63	3,36	2,09	7,77	9,00	14,46	14,22	15,97	22,38
Powiat Wrocławski	1,89	1,87	4,75	4,86	6,16	6,36	6,37	12,01	13,74	15,30	15,21	22,17	22,98
Miasto Wrocław	1,80	1,42	0,84	0,31	0,34	0,33	2,60	1,01	0,29	1,23	2,19	-0,49	-0,35

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ryc. 14. Saldo migracji na 1000 mieszkańców w gminie Kąty Wrocławskie w latach 1995-2007 na tle Powiatu Wrocławskiego i Miasta Wrocław.

Źródło: Opracowanie własne

W gminie Kąty Wrocławskie obserwować można na przestrzeni ostatnich 10 lat znaczne wahania wskaźnika salda migracji na 1000 mieszkańców, zaznacza się jednak stała tendencja wzrostowa. Sytuacja gminy odzwierciedla tendencję panującą w całym powiecie wrocławskim, gdzie także zaznacza się stały wzrost salda migracji z nieznacznymi wahaniami. Znaczący wzrost salda migracji na 1000 mieszkańców zaznaczył się w latach 2001-2004, gdzie wartość wskaźnika wzrosła siedmiokrotnie.

Analizując główne kierunki migracji w gminie obserwuje się na przestrzeni ostatnich lat zarówno wzrost zameldowań na terenie gminy, ale także wzrost wymeldowań. Liczba opuszczających obszar gminy jest na tyle niewielka, że nie wpływa znacząco na ogólnie utrzymujący się trend. W przypadku migracji wewnętrznych obserwować można utrzymujący się od 2001 r. równomierny wzrost liczby zameldowań na terenie gminy. Większe wahania dotyczą migracji w ruchu zagranicznym. W tym

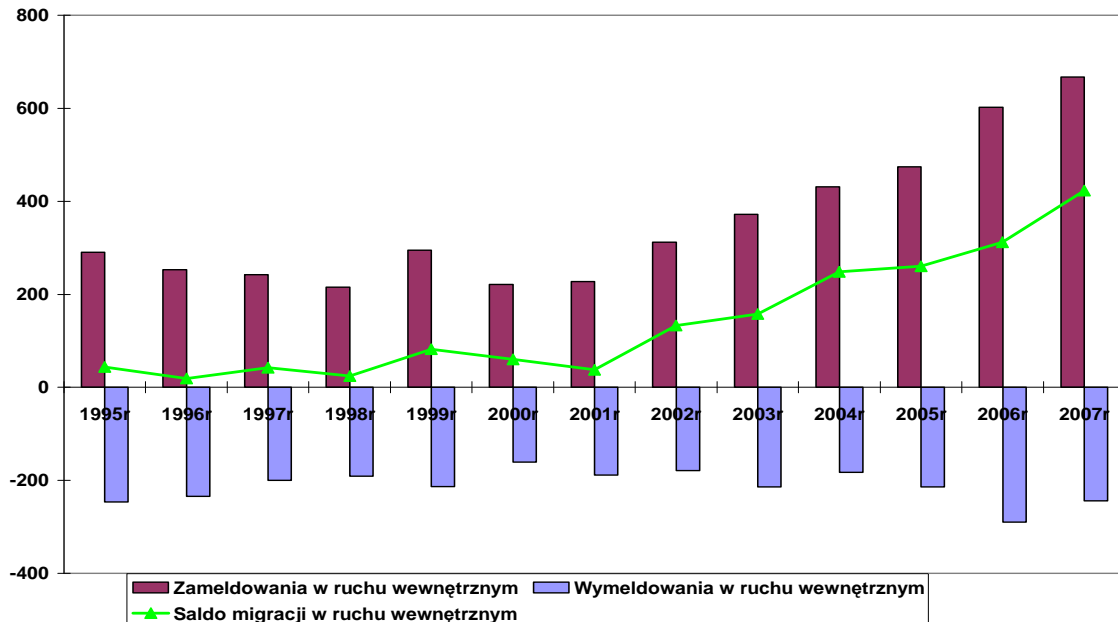
przypadku zdecydowanie przeważa liczba wymeldowań z terenu gminy. Znaczący wzrost tego wskaźnika zaznacza się od roku 2005.

Tabela 12. Zameldowania i wymeldowania na terenie gminy Kąty Wrocławskie w latach 1995-2007.

Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Zameldowania w ruchu wewnętrznym	290	253	242	215	295	221	227	312	372	431	474	602	667
Wymeldowania w ruchu wewnętrznym	246	234	200	191	213	161	189	179	214	183	214	290	244
Zameldowania w ruchu zagranicznym	1	0	1	3	1	4	5	3	0	5	0	4	8
Wymeldowania w ruchu zagranicznym	0	0	8	9	6	8	8	5	5	4	11	31	22

Źródło: GUS

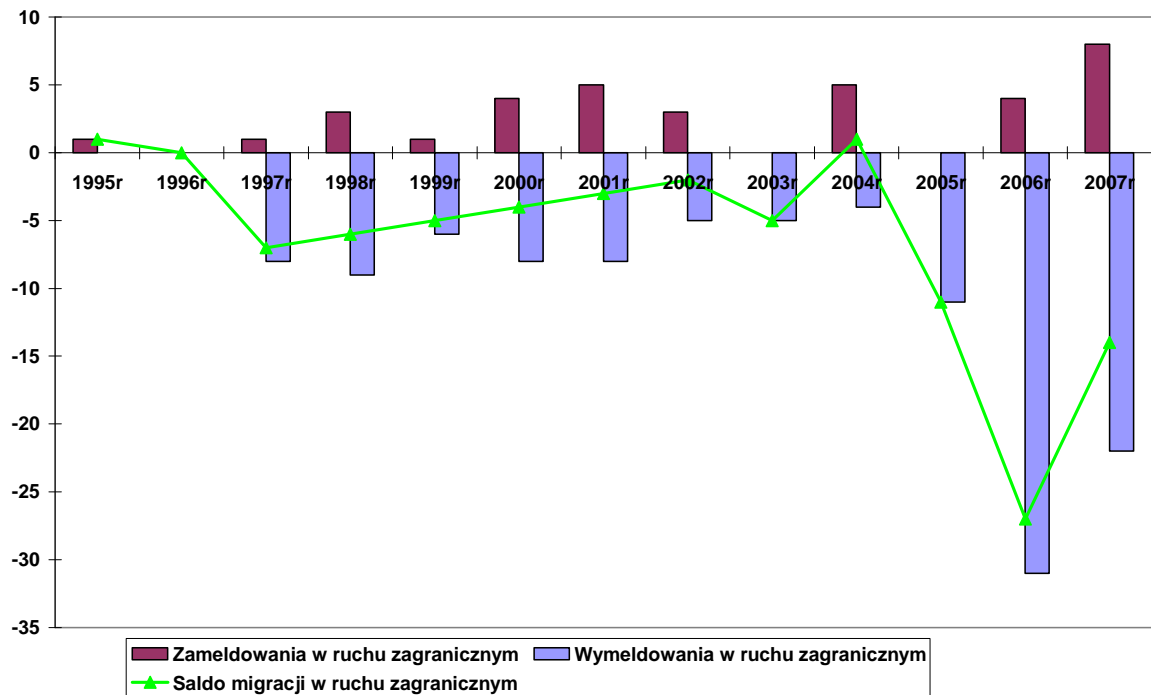
Ryc. 15. Zameldowania i wymeldowania w ruchu wewnętrznym w gminie Kąty Wrocławskie w latach 1995-2007.

Źródło: Opracowanie własne

Ryc. 16. Zameldowania i wymeldowania w ruchu zagranicznym w gminie Kąty Wrocławskie w latach 1995-2007.

Źródło: Opracowanie własne

O atrakcyjności obszarów wiejskich, zwłaszcza tych w bliskim sąsiedztwie Wrocławia, może świadczyć fakt, że w strukturze salda migracji z podziałem na miasto i wieś, zdecydowanie przeważa napływ mieszkańców do miejscowości wiejskich w gminie.

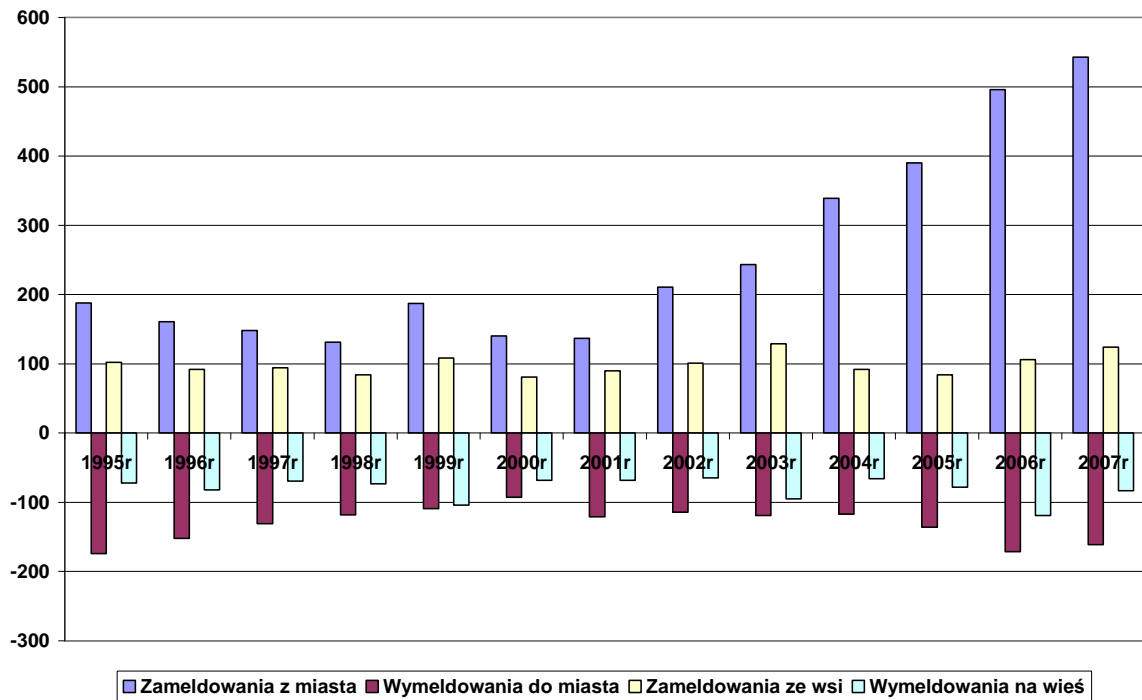
Tabela 13. Zameldowania i wymeldowania pomiędzy obszarem wiejskim i miejskim w gminie Kąty Wrocławskie w latach 1995-2007.

Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Zameldowania z miasta	188	161	148	131	187	140	137	211	243	339	390	496	543
Wymeldowania do miasta	174	152	131	118	109	93	121	114	119	117	136	171	161
Zameldowania ze wsi	102	92	94	84	108	81	90	101	129	92	84	106	124
Wymeldowania na wieś	72	82	69	73	104	68	68	65	95	66	78	119	83

Źródło: GUS

Ryc. 17. Zameldowania i wymeldowania pomiędzy obszarem wiejskim i miejskim w latach 1995-2007.

Źródło: Opracowanie własne

2.2 Edukacja

Przedszkola

W gminie Kąty Wrocławskie znajdują się dwa przedszkola publiczne, jedno zlokalizowane jest w Kątach Wrocławskich, drugie, stanowiące część zespołu Szkolno - Przedszkolnego, usytuowane jest w Smolcu. Ponadto na terenie gminy znajduje się jedno przedszkole niepubliczne, prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Świętej Elżbiety w Kątach Wrocławskich oraz oddział przedszkolny przy Niepublicznej Szkole Podstawowej w Zachowicach. W 2009 roku planuje rozpoczęcie działalności przedszkole „Kubusiowa chata”, placówka będzie oferowała dzienną opiekę nad dziećmi z miejscowości Mokronos Górny.

W gminie znajduje się także placówka prowadząca gospodarczą działalność opiekuńczą: „Małe przedszkole” w Smolcu, ubiegające się aktualnie o wpis do ewidencji pod nazwą niepublicznego punktu przedszkolnego

Tabela 14. Placówki przedszkolne w gminie Kąty Wrocławskie.

Placówka	Stan lokalowy	Ilość wychowawców	Liczba dzieci
Przedszkole w Kątach Wrocławskich	6 pomieszczeń jednokondygnacyjnych, plac zabaw	14	140
Przedszkole w Smolcu Zespół Szkolno - Przedszkolny	4 pomieszczenia w budynku dwukondygnacyjnym, plac zabaw	8	100
Niepubliczne Przedszkole Sióstr Świętej Elżbiety w Kątach Wrocławskich	5 pomieszczeń w budynku dwukondygnacyjnym, plac zabaw	9	115
Oddziały przedszkolne przy Niepublicznej Szkole Podstawowej w Zachowicach	2 pomieszczenia przystosowane w budynku szkoły	2	40
„Małe przedszkole” w Smolcu	brak danych	brak danych	brak danych
Przedszkole „Kubusiowa Chata”	W organizacji		

wz - wyższe zawodowe

Źródło: Strona internetowa gminy Kąty Wrocławskie www.katywroclawskie.pl; Strategia-edukacja

Stan techniczny obiektów przedszkoli publicznych nie jest zadowalający. Szczególnie placówka w Kątach Wrocławskich i Smolcu wymaga gruntownej przebudowy. Liczba miejsc w przedszkolach w gminie jest wyraźnie niewystarczająca. Z braku możliwości zapewnienia swoim dzieciom opieki, wielu mieszkańców gminy nie może podjąć aktywności zawodowej. Deficyt miejsc w przedszkolach to skutek wzrostu liczby urodzeń, który zaobserwować można od roku 2003 oraz wzrostu liczby ludności napływowej.

Szkoły podstawowe

Na terenie gminy Kąty wrocławskie funkcjonuje 7 szkół podstawowych w tym jedna niepubliczna. Ogółem uczy się w nich 1150 uczniów.

- Szkoła Podstawowa nr 1 w Kątach Wrocławskich
- Szkoła Podstawowa nr 2 w Kątach Wrocławskich
- Szkoła Podstawowa w Gniechowicach
- Szkoła Podstawowa w Małkowicach
- Szkoła Podstawowa w Sadkowie
- Szkoła Podstawowa w Smolcu
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Zachowicach

Wyposażenie obiektów szkolnych w większości jest kompletne i w pełnym zakresie zaspokaja potrzeby współczesnej edukacji. Ich stan techniczny można uznać za bardzo dobry. Jedynie niepubliczna placówka w Zachowicach spełnia te wymogi na poziomie wystarczającym. W budynkach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Smolcu oraz SP nr1 w Kątach Wrocławskich przy ul. Żeromskiego istnieje konieczność wykonania remontu pokrycia dachowego.

Trzy szkoły posiadają sale sportowe. Są to: SP nr 1 w Kątach Wrocławskich, ZSZP w Smolcu, SP w Gniechowicach. SP w Sadkowie posiada aulę mogąca spełniać funkcje sali sportowej. Szkoły posiadają dostęp do boisk szkolnych.

Uczniowie wszystkich szkół objęci są programem profilaktyki zdrowotnej.

Kadra pedagogiczna szkół podstawowych przeważnie posiada wykształcenie wyższe magisterskie. Na 133 nauczycieli 126 posiada tytuł magistra, 4 posiada wykształcenie wyższe zawodowe, 2 licencjackie, 1 inne kwalifikacje uprawniające do nauczania w szkole podstawowej.

Tabela 15. Współczynnik skolaryzacji w szkołach podstawowych w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2005-2007.

Współczynnik skolaryzacji w szkołach podstawowych (%)	2005	2006	2007
brutto	98,71	95,78	94,11
netto	94,90	92,64	91,56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 16. Szkoły podstawowe w gminie Kąty Wrocławskie.

Placówka	Stan lokalowy	Liczba uczniów	Organizacja pracy szkoły
SP NR 1 w Kątach Wrocławskich	17 izb lekcyjnych, sala sportowa	365	Jednozmianowa
SP NR 2 w Kątach Wrocławskich	8 izb lekcyjnych, sala sportowa w budowie	162	Jednozmianowa
SP w Sadkowie	9 izb lekcyjnych, aula pełniąca funkcję sali sportowej, brak szatni i zaplecza sanitarnego	178	Jednozmianowa
SP w Gniechowicach	11 izb lekcyjnych, sala sportowa	122	Jednozmianowa
SP w Małkowicach	10 izb lekcyjnych	64	Jednozmianowa
SP w Smolcu	9 izb lekcyjnych, sala sportowa	225	od roku 2008/2009 częściowo dwuzmianowa
Niepubliczna SP w Zachowicach	6 izb lekcyjnych, obiekt nie spełnia wszystkich wymogów określonych w prawie budowlanym	34	częściowo w klasach łączonych

Źródło: Strategia-edukacja, gmina Kąty Wrocławskie

W związku z obserwowanym od roku 2004 zjawiskiem wyżu demograficznego, wzrostem liczby ludności napływowej, a także zapowiedzianym przez MEN obniżeniem wieku szkolnego (6 lat), liczba izb lekcyjnych już wkrótce może okazać się niewystarczająca.

Skutkiem tego będzie wprowadzenie dwuzmianowego systemu nauczania w szkołach podstawowych. Szkoły najbardziej zagrożone brakiem miejsc to:

- SP NR 1 w Kątach Wrocławskich
- SP NR 2 w Kątach Wrocławskich
- SP w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Smolcu

Gimnazja

W gminie zlokalizowane są 2 gimnazja, do których uczęszcza ogółem 583 uczniów, a zatrudnionych jest 57 nauczycieli.

- Gimnazjum w Kątach Wrocławskich
- Gimnazjum w Jasz kotlu

Tabela 17. Gimnazja w gminie Kąty Wrocławskie.

Placówka	Stan lokalowy	Liczba uczniów	Organizacja pracy szkoły
Gimnazjum w Kątach Wrocławskich	18 izb lekcyjnych, sala sportowa w budowie	342	jednozmianowa
Gimnazjum w Jasz kotlu	11 izba lekcyjnych, sala sportowa	241	jednozmianowa

Źródło: Strategia-edukacja, gmina Kąty Wrocławskie

Na 57 nauczycieli, z czego 54 nauczycieli posiada wykształcenie wyższe magisterskie, 2 wyższe zawodowe, a 1 ukończył studium nauczycielskie.

Tabela 18. Współczynnik skolaryzacji w gimnazjach w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2005-2007.

Współczynnik skolaryzacji w gimnazjach (%)	2005	2006	2007
brutto	96,74	94,67	95,35
netto	88,90	84,15	85,75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gimnazja posiadają kompletne wyposażenie i w pełnym zakresie zaspokajają potrzeby współczesnej edukacji. Gimnazjum w Jasz kotlu dysponuje salą sportową. Obecnie trwa budowa sali sportowo - widowiskowej wraz z kompleksem szkolnych boisk sportowych przy kąteckim Gimnazjum. Po jej zakończeniu z sali będą mogli korzystać uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 w Kątach Wrocławskich. Uczniowie gimnazjów objęci są opieką pielęgniarską.

Do szkół podstawowych i gimnazjów dowożonych jest około 65% uczniów. Kilkudziesięciu uczniów, zamieszkałych głównie w rejonie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Smolcu oraz Gimnazjum w Jasz kotlu, uczęszcza do szkół we Wrocławiu.

Dodatkowe kształcenie dzieci zapewniają funkcjonujące na terenie gminy organizacje, nie związane bezpośrednio z działaniem szkół. Są to:

- Uczniowski Klub Sportowy w Smolcu
- Sekcja Szkolnego Klubu Sportowego w (SP nr 1 i 2 w Kątach Wrocławskich)
- Hufiec ZHP w Kątach Wrocławskich (drużyny harcerskie i ruchowe)
- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu
- Świetlice środowiskowe na terenie gminy, pełniące funkcje profilaktyczną oraz integrujące lokalne społeczeństwo (świetlice zostaną omówione szerzej w dziale pomoc społeczna)

Wiodącym językiem obcym w większości szkół jest język niemiecki, planowane jest także wprowadzenie, jako drugiego, języka angielskiego, jednak czynnikiem opóźniającym te działania jest brak kadry pedagogicznej.

Tabela 19. Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2005-2007.

Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne	2005	2006	2007
Szkoły podstawowe ogółem	7	7	7
Pomieszczenia szkolne	75	76	92
Uczniowie	1232	1189	1140
Absolwenci	207	213	213
Gimnazja ogółem	2	2	2
Pomieszczenia szkolne	30	30	31
Uczniowie	674	623	619
Absolwenci	219	230	192

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Szkolnictwo ponadgimnazjalne

Na terenie gminy Kąty Wrocławskie nie działa żadna publiczna szkoła ponadgimnazjalna. Funkcjonują natomiast dwie niepubliczne szkoły dla dorosłych, mieszczące się w budynku gimnazjum i funkcjonujące w systemie wieczorowym. Naukę w nich pobiera przeszło 40 słuchaczy. Szkolnictwo ponadgimnazjalne funkcjonuje także przy Zakładzie Poprawczym w Sadowicach prowadzonym przez MSWiA.

Szkoły ponadgimnazjalne:

- Niepubliczne Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych
- Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych
- Szkolnictwo przy Zakładzie Poprawczym w Sadowicach (brak danych na temat typów i rodzajów szkół)

Młodzież kończąca kateckie gimnazja kontynuuje naukę w szkołach ponadgimnazjalnych głównie we Wrocławiu. 80% absolwentów podejmuje naukę w szkołach kończących się egzaminem maturalnym. 37% podejmuje naukę w Liceach Ogólnokształcących, 36% w Liceach Profilowanych, 6% w Technikach, 12% w Zasadniczych Szkołach Zawodowych. Pracę zawodową w celu przyuczania się do zawodu podejmuje ok. 3,5%, a obowiązku nauki nie realizuje ok. 2-3% absolwentów.

Tabela 20. Komputery w szkołach w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2005-2007.

Komputery w szkołach	2005	2006	2007
Komputery ogółem	187	190	188
Komputery w szkołach podstawowych	112	119	113
Komputery w gimnazjach	32	41	41
Pracownie komputerowe ogółem	11	12	11
Pracownie komputerowe w szkołach podstawowych	7	8	7
Pracownie komputerowe w gimnazjach	2	2	2
Uczniowie przypadający na 1 komputer w szkołach podstawowych	15,40	12,39	0
Uczniowie przypadający na 1 komputer w gimnazjach	26,96	18,88	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Języki obce w szkołach

Biorąc pod uwagę bardzo duże i ciągle rosnące zainteresowanie nauką języków obcych okazuje się, że przy aktualnym stanie nauczania języków obcych w szkołach publicznych, gdzie standardem jest nauczanie jednego języka obcego (z reguły niemieckiego) o często podstawowym poziomie nauczania, istnieje potrzeba funkcjonowania placówek realizujących to zapotrzebowanie. W szkołach organizowane są, ciszące się dużym zainteresowaniem koła językowe (np.: Szkoła Podstawowa w Gniechowicach), oraz wymiany międzyszkolne (np. Gimnazjum Jaskotle – Realschule Friesoythe) dzięki którym uczniowie mogą rozszerzać swoje zainteresowania.

Ponadto w odpowiedzi na zainteresowanie nauką języków obcych, na terenie gminy funkcjonuje szkoła językowa Elephant zlokalizowana w Kątach Wrocławskich. Szkoła mimo charakteru niepublicznego cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem i prowadzi kursy języka angielskiego i niemieckiego dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych na wszystkich poziomach zaawansowania.

Zainteresowania językowe, dzięki łatwemu dojazdowi do Wrocławia, są również realizowane poprzez korzystanie z oferty tamtejszego zaplecza edukacyjnego.

Biblioteki

Jedyną placówką biblioteczną zlokalizowaną na terenie gminy jest biblioteka publiczna funkcjonująca w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Kątach Wrocławskich. Zgromadzone w niej zbiory to około 20 000 woluminów. Rocznie z biblioteki korzysta przeszło 1000 czytelników. Biblioteka posiada literaturę piękną zarówno dla dzieci, jak i dorosłych, a także bogaty księgozbiór niebeletrystyczny z różnych dziedzin wiedzy. Ponadto zakupuje prasę bieżącą i prenumeruje czasopisma fachowe.

W bibliotece można znaleźć informacje na temat miasta i gminy w postaci pocztówek, zdjęć i wycinków prasowych. Biblioteka prowadzi także działalność informacyjną i kulturalno - edukacyjną, organizuje lekcje biblioteczne, konkursy czytelnicze, wycieczki do biblioteki itp. Placówka posiada elektroniczny system ewidencji oraz dostęp do Internetu.

Tabela 21. Biblioteki w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2005-2007.

Biblioteki	2005	2006	2007
Biblioteki i filie	1	1	1
Pracownicy bibliotek	2	2	2
Księgozbiór (woluminy)	17925	17783	18439
Czytelnicy w ciągu roku	1006	974	1003
Ilość wypożyczeń na zewnątrz (woluminy)	31129	32955	36475
Ludność na 1 placówkę biblioteczną	17582,00	18052,00	18430,00
Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	1019,51	985,10	1000,49
Czytelnicy bibliotek na 1000 ludności	57,72	54,91	55,08
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	30,94	33,83	36,37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

2.3 Zdrowie i opieka społeczna

Placówki służby zdrowia i opieki społecznej zlokalizowane na terenie gminy

Gmina Kąty Wrocławskie posiada niepubliczny system opieki zdrowotnej. Znajdują się tu następujące placówki ochrony zdrowia:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Firma Lekarska KAMA,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego Elżbieta Młyńczyk - Pokutycka,
- Zespół Lecznictwa Ambulatoryjnego sp. z o.o. W Kątach Wrocławskich,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego Joanna Rakszewska - Pyrtak,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego Grażyna Sałaga - Rafajłowicz,
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy dla Dzieci im. Jana Pawła II prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej w Kątach Wrocławskich.

Tabela 22. Ochrona zdrowia w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2005-2007.

Ochrona zdrowia	2005	2006	2007
Zakłady opieki zdrowotnej ogółem	2	9	7
Zakłady opieki zdrowotnej niepubliczne	2	9	7
Służby medycyny pracy	0	1	2
Praktyki lekarskie w miastach	1	1	0
Praktyki lekarskie na wsi	6	3	3
Porady lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej ogółem	68065	-	-
Apteki	5	5	5
Mgr farmacji	10	7	10
Ludność na 1 aptekę	3516	3610	3686

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Apteki

Apteki znajdujące się na terenie gminy:

- Gniechowicka w Gniechowicach
- Agawa w Kątach Wrocławskich
- Pod Cedrem w Kątach Wrocławskich
- Apteka Smolecka w Smolcu
- Apteka Verbena w Smolcu

Stacje pogotowia ratunkowego

Na terenie gminy znajduje się jeden punkt wyjazdowy pogotowia ratunkowego w Gniechowicach, obsługujący trzy gminy Kąty Wrocławskie, częściowo Mietków i Kobierzyce, a także miejscowość Siedlakowice, znajdującą się na terenie gminy Sobótka. Punkt dysponuje jedną karetką typu „R”, której stan można uznać za dobry. W bardzo złym stanie znajduje się baza lokalowa punktu. Pomieszczenia zajmowane przez bazę pogotowia ratunkowego wymagają gruntownego remontu. Podstacja dysponuje jednym zespołem medycznym, w którego skład wchodzi 5 wykwalifikowanych lekarzy. Pogotowie ratunkowe w Gniechowicach uczestniczyło w 2007 r. w około 3200 interwencjach ratunkowych.

W zakresie pomocy społecznej gmina realizuje, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, zadania zlecone gminie, zadania własne oraz zadania z zakresu:

- świadczeń rodzinnych
- postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz funduszu alimentacyjnego
- dodatków mieszkaniowych
- świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Zadania te realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Tabela 23. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
			Ogółem	W tym na wsi	
Świadczenie przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	438	274	200	889
Świadczenie przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2	53	51	36	100
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	3	425	263	189	1046
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej- ogółem	4	X	163	103	406
W tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	5	X	75	49	166

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich, stan na 31.12.2007

Tabela 24. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
			Ogółem	
Świadczenie przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	244	166	495
Świadczenie przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2	42	40	64
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	3	224	148	464
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej- ogółem	4	X	201	382
W tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	5	X	153	220

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich, stan na 30.06.2008

Tabela 25. Powody przyznania pomocy społecznej.

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	W tym na wsi	
Ubóstwo	1	100	73	352
Sieroctwo	2	2	0	5
Bezdomność	3	4	4	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4	12	9	56
W tym: wielodzietność	5	2	2	16
Bezrobocie	6	111	92	412
Niepełnosprawność	7	126	89	320
Długotrwała lub ciężka choroba	8	159	110	434
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	9	71	54	320
W tym: - Rodziny niepełne - Rodziny wielodzietne	10	50	40	186
	11	23	16	151
Przemoc w rodzinie	12	0	0	0
Alkoholizm	13	15	7	43
Narkomania	14	0	0	0
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	15	2	2	6
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	16	0	0	0
Trudność w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	17	0	0	0
Zdarzenie losowe	19	3	2	10
Sytuacja kryzysowa	20	0	0	0
Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna	21	0	0	0

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich, stan na 30.11.2008

Domy dziecka

Na terenie gminy zlikwidowano dwa publiczne domy dziecka w Małkowicach i w Kątach Wrocławskich. W oparciu o dom dziecka w Kątach powstał niepubliczny dom dziecka, który jest prowadzony przez Caritas.

Świetlice środowiskowe

Na terenie gminy znajduje się 12 świetlic środowiskowych. Działają one w oparciu o bazę świetlic wiejskich. Ich nadrzędnym celem jest zapewnienie dzieciom, szczególnie tym, pochodzącym z rodzin patologicznych, opieki w godzinach pozalekcyjnych. Zajęcia prowadzone w świetlicach są często poświęcone problemom alkoholowym i służą kształtowaniu postawy wolnej od uzależnień. Świetlice są także miejscem spotkań lokalnej społeczności i służą jej integracji. Świetlica środowiskowa posiada przynajmniej jednego pracownika zatrudnionego przez władze gminy.

Funkcjonowanie świetlic nadzoruje Pełnomocnik ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zakres jego działania obejmuje również finansowanie świetlic oraz finansowanie i organizacja corocznego wyjazdu dzieci na wakacje.

W gminie obowiązuje roczna opłata za sprzedaż produktów alkoholowych. Pieniądze uzyskane w ten sposób są przeznaczane na profilaktykę uzależnień. W ramach tych funduszy organizowane są między innymi zajęcia w szkołach, które są prowadzone przez specjalistów i mają na celu uświadomienie dzieci w zakresie problematyki uzależnień.

Świetlice środowiskowe są zlokalizowane w:

- Gniechowicach
- Zachowicach
- Czerńczycach
- Pełcznicy
- Sośnicy

- Sadkowie
- Pietrzykowicach
- Strzeganowicach
- Krzeptowie
- Skałce
- Małkowicach
- Sadowicach

Świetlice wiejskie

Na terenie gminy znajduje się 26 świetlic wiejskich. Świetlice są miejscem spotkań nie tylko dzieci, ale także dorosłych mieszkańców gminy i stwarzają możliwość miłego spędzenia wolnego czasu. Od świetlic środowiskowych różnią się tym, że nie posiadają pracownika zatrudnionego przez władze gminy. Świetlice wiejskie funkcjonują w miejscowościach:

- Bogdaszowice
- Czerńczyce
- Gądów
- Gniechowice
- Kamionna
- Kilianów
- Kozłów
- Krzeptów
- Małkowice
- Nowa Wieś Kącka
- Nowa Wieś Wrocławska
- Pełcznica
- Pietrzykowice
- Romnów
- Sadków

- Sadowice
- Skalka
- Smolec
- Sośnica
- Stoszyce
- Strzeganowice
- Wojtkowice
- Wszemiłowice
- Zabrodzie
- Zachowice
- Górzyce

Zakłady opiekuńcze

Na terenie gminy brak jest domów pomocy społecznej, znajdują się natomiast dwa zakłady opiekuńcze:

- Zakład Pielęgnacyjno- Opiekuńczy Caritas Archidiecezji Wrocławskiej w Małkowicach
- Zakład Opiekuńczo- Lecznicy dla Dzieci w Jasz kotlu

2.4 Kultura, sport i rekreacja

Kultura

Na terenie gminy nie ma kina ani teatru. Bliskość Wrocławia i łatwy dojazd niwelują tę niedogodność.

Gmina oferuje jednak inne atrakcje turystyczne, takie jak ciekawe zabytki, czy sezonowe imprezy okolicznościowe, które odbywają się na świeżym powietrzu.

W gminie Kąty Wrocławskie odbywają się dwie imprezy cykliczne:

- **Dni Kątów Wrocławskich.** Podczas majowej imprezy organizowane są między innymi wernisaże poświęcone miastu, konkursy, występy młodzieży zrzeszonej w różnych grupach artystycznych prowadzonych przez GOKiS, przeglądy zespołów ludowych. Obchodom towarzysza kiermasze i różnorakie imprezy biesiadne i plenerowe.
- **Dożynki Gminne.** Mają miejsce w sierpniu i są połączone z tradycyjną prezentacją wieńców dożynkowych, która kończy się wyborem najpiękniejszego wieńca. Podczas imprezy organizowane są także liczne konkursy związane z tradycjami dożynkowymi, imprezy artystyczne i inne plenerowe atrakcje.

Tabela 26. Kultura w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2005 i 2007.

Kultura	2005	2007
Instytucje kulturalne	1	1
Imprezy	37	144
Uczestnicy imprez	12750	24917
Zespoły artystyczne	12	7
Koła (kluby)	7	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zabytki w gminie Kąty Wrocławskie

- Kościół parafialny wzniesiony w I połowie XV wieku
- Ratusz miejski z 1879 roku z przylegającą wieżą z roku 1613
- Dom Dziecka przy ulicy 1 Maja
- Neorenesansowa kamienica w Rynku
- Dawniej prywatna szkoła - „Pedagogium” (dzisiaj budynek mieszkalny przy ul. 1 Maja)
- Dawna szkoła ewangelicka (dzisiaj budynek mieszkalny przy ul. Wrocławskiej)

- Kiedyś browar i restauracja, dzisiaj GOKiS
- Przytułek, szpital, dom mieszkalny przy ulicy Kościelnej
- Miejskie fortyfikacje
- Pałac w Krobielowicach z lat 1570 - 1580, obecnie odbudowany. Na jego terenie znajduje się park i staw. Obecnie w pałacu znajduje się hotel, a na terenach przypałacowych - pole golfowe.
- Pałac w Kębłowicach z 1880 roku
- Pałac w Samotworze z lat 1776 - 1781, wokół którego rozciąga się park założony w końcu XVIII wieku z zachowanym jeszcze starszym drzewostanem.
- Pałac w Sadowicach z 1870 roku
- Kościół w Bogdaszowicach z XIV wieku
- Kościół w Sośnicy z XV wieku
- Kościół w Jaszkotlu z XV wieku
- Ruiny pałacu w Kamionnej z połowy XVIII wieku
- Ruiny renesansowego zamku w Smolcu z I połowy XVI wieku

Gmina Kąty Wrocławskie stanowi miejsce atrakcyjne dla turystów także ze względu na walory krajobrazowe. Znajdują się tu liczne pomniki przyrody, Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy. W ostatnich latach rozrosła się baza noclegowa, stwarzająca warunki dla rozwoju turystyki nie tylko „weekendowej”. Obecnie na terenie gminy znajduje się 6 obiektów noclegowych.

Tabela 27. Baza turystyczna gminy Kąty Wrocławskie.

Obiekt	„Kąty Center”	Pałac Krobielowice	Zajazd & Grill Restauracja „AZYL”	Zajazd „Banderaza”	„Alpi” Noclegi, Restauracja, Delikatesy	„POLBAU”
Lokalizacja	Kąty Wrocławskie	Krobielowice	Kąty Wrocławskie	Skalka	Sadków	Kąty Wrocławskie
Liczba miejsc noclegowych	89	58	11 (obiekt noclegowy w budowie)	32	45	50
Rodzaj obiektu	Hotel	Hotel	Motel	Gospodarstwo agroturystyczne	Noclegownia	Noclegownia

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich

Ponadto na terenie gminy znajdują się siedem gospodarstw agroturystycznych oraz prywatne kwatery oferujące noclegi i wyżywienie.

Gospodarstwa agroturystyczne

- „Zielone sady” w Zabrodziu (oferuje 12 miejsc noclegowych)
- „Szczęśliwa rodzina” w Krzeptowie (oferuje 17 miejsc noclegowych)
- „Babie lato” w Zabrodziu (oferuje 6 miejsc noclegowych)
- Zajazd „Banderoza” w Skałce (oferuje 32 miejsca noclegowe)

Prywatne kwatery

- Gościniec Rajsko w Gądowie (oferuje 37 miejsc noclegowych)
- Noclegi Wogum Wojciech Galik w Kątach Wrocławskich (oferuje 16 miejsc noclegowych)
- Dom wolnostojący „U Marii” w Kątach Wrocławskich (oferuje 12 miejsc noclegowych)

Tabela 28. Turystyka w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2005-2007.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania	2005	2006	2007
Obiekty zbiorowego zakwaterowania ogółem VII	1	1	1
Obiekty całoroczne	1	1	1
Miejsca noclegowe ogółem	27	27	27
Miejsca noclegowe całoroczne	27	27	27
Korzystający z noclegów ogółem I-XII	1827	2563	3081
Korzystający z noclegów turyści zagraniczni I-XII	690	632	702
Udzielone noclegi ogółem I-XII	2641	3795	4088
Udzielone noclegi turystom zagranicznym I-XII	1245	1375	1086

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Sport i rekreacja

Na terenie Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie funkcjonuje wiele inicjatyw związanych z działalnością sportowo rekreacyjną skierowaną nie tylko w stronę jej mieszkańców, ale również zachęcającą do uczestnictwa w nich mieszkańców gmin ościennych. Poniżej przedstawiamy niektóre z nich jako przykłady pokazujące interakcję otoczenia na stwarzane przez gminę możliwości działania w szeroko pojętym obszarze sportu i rekreacji.

W Smolcu prężnie działa Uczniowski Klub Sportowy „Tygrysy”. Jest to zapaśniczy klub założony z myślą o stworzeniu dzieciom i młodzieży z terenu gminy ciekawej i aktywnej formy spędzania wolnego czasu. Członkowie tego klubu odnoszą znaczące sukcesy, których świadectwem mogą być ich czołowe miejsca w drugiej edycji ogólnopolskiego turnieju UKS „Poland Open” organizowanego cyklicznie w Smolcu. Wszelkie informacje na temat funkcjonowania klubu, jego sukcesów i planów na przyszłość uzyskać można pod adresem internetowym www.tygrysy.ankom.pl.

Na terenie Gminy znajduje się pole golfowe oraz Rycerski Klub Golfowy Krobielowice organizujący liczne turnieje golfowe. Do najbardziej znaczących należą Otwarte Mistrzostwa Wrocławia oraz Klubowe Grand Prix. Pole znajduje się na terenach należących do obiektu zabytkowego Pałacu Krobielowice, w którym funkcjonuje również hotel. Opis funkcjonowania klubu oraz wyniki zawodów i inne informacje uzyskać można na klubowej stronie internetowej znajdującej się pod adresem www.golfclub.com. W gminie znajduje się także Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. W ośrodku działają następujące sekcje i zespoły sportowe

Sekcje sportowe i artystyczne:

- tańca nowoczesnego
- taekwon-do
- teatralna
- plastyczna

- gry na pianinie
- muzyczna (zespół muzyczny)

Zespoły sportowe:

- trampkarze
- juniorzy
- koszykarze
- TKKF Spartakus (halowa piłka nożna, piłka siatkowa i inne)

Informacje na temat bieżącego funkcjonowania, planów działania oraz uzyskiwanych wyników można przeczytać na internetowej stronie Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu pod adresem: www.gokis.katywroclawskie.com.

Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Kątecki Klub Koszykówki MAXIMUS rozpoczęło działalność w 2005 roku. Pod jego opieką znajdują się dwie sekcje koszykarskie: sekcja kobiet i sekcja mężczyzn. Mężczyźni biorą udział w rozgrywkach amatorskich lig koszykówki na Dolnym Śląsku (Superwronba w Amatorskiej Lidze Koszykówki Wronba i I Liga Wrobasketu w rozgrywkach Dolnośląskiego Związku Koszykówki), a kobiety w rozgrywkach ligi junierek i I ligi Kobiet Dolnośląskiego Związku Koszykówki. Dolnośląski Związek Koszykówki jest organizacją wojewódzką Polskiego Związku Koszykówki. Zarówno sekcja kobiet jak i mężczyzn odnoszą już znaczne sukcesy, doskonale promujące nasze miasto i gminę w kraju, a także poza jego granicami. W poprzednim sezonie mężczyźni, występujący pod nazwą Polkаты Maximus Kąty Wrocławskie, wywalczyli wicemistrzostwo 1 ligi Wronba i Wrobasket. W nowym sezonie będą występować na parkietach, odpowiednio SuperWronby-najlepszej ligi Amatorskiej Koszykówki w Polsce oraz 1 ligi Wrobasket. Są najlepiej zorganizowaną ekipą koszykarską w lidze, co owocuje licznymi zaproszeniami na turnieje i imprezy sportowe w Gminie i kraju (m.in. Siechnice, Sława). Od przyszłego sezonu jest planowany start drużyny w trzeciej lidze państwowej oraz próba uruchomienia drużyny koszykarskiej dla najmłodszych mieszkańców gminy. Wyniki sekcji kobiet zauważono nie tylko w naszym kraju. Pozycja w lidze junierek zaowocowała licznymi zaproszeniami

od organizatorów zagranicznych i krajowych Turniejów. Zwraca uwagę bardzo dobra organizacja klubu i pracę kadry trenerskiej. Warto zaznaczyć też, że od poprzedniego sezonu, również dzięki współpracy klubu z nauczycielami wychowania fizycznego z całej gminy, pojawiły się nowe - młode zawodniczki, które uczestniczą w zajęciach i pod okiem trenera i starszych koleżanek poznają tajniki koszykówki.

Informacje na temat bieżącego funkcjonowania, planów działania oraz uzyskiwanych wyników Stowarzyszenia MAXIMUS można przeczytać na internetowej stronie pod adresem: www.maximus.katywroclawskie.com

Bardzo popularnym z racji bardzo dobrych występów, które zaowocowały posiadaniem zespołów w trzeciej lidze, A klasie i dwóch zespołów juniorów jest klub piłkarski Motobi – Bystrzyca Kąty Wrocławskie. Działalność klubu jest niezmiernie atrakcyjna dla młodzieży z całej Gminy ze względu na możliwość rozwoju od grupy juniorskiej aż do występów w trzecioligowym zespole pod okiem wykwalifikowanej kadry trenerskiej. Informacje o klubie, jego osiągnięciach i planach na przyszłość wraz z interakcyjną częścią można uzyskać z klubowej strony internetowej o adresie www.motobiklub.pl.

W Kątach Wrocławskich funkcjonuje Koło Wędkarskie PZW Nr 7, założone w 1976 roku. Jest to bardzo liczne (w roku 2008 zrzeszało 547 członków) i prężnie funkcjonujące koło, którego członkowie biorą udział z bardzo dobrym skutkiem w wielu zawodach o randze regionalnej jak i krajowej (w 2008 r. - mistrzostwo okręgu juniorów, czwarte miejsce seniorów i szóste miejsce drużynowo). Aktywność tego koła polega również na organizowaniu imprez wędkarskich, do których można zaliczyć :

- zawody „Puchar Burmistrza”
- zawody „Karpiowy Puchar Koła”
- zawody o tytuł Mistrza Koła
- zawody z okazji „Dnia Dziecka” i inne

Koło wędkarskie nie tylko zrzesza miłośników wędkarstwa zajmujących się łowieniem ryb, ale zgodnie ze swoim statutem dba o stan zarybienia akwenów znajdujących się pod opieką koła poprzez przestrzeganie planu ochrony ryb oraz ustalanie i realizowanie

przemysłanego planu zarybień.

Koło Wędkarskie PZW Nr 7 realizuje działalność edukacyjną, informacyjną i promocyjną poprzez organizowane spotkania, zawody jak również poprzez istniejącą stronę internetową o adresie www.pzw.katywroclawskie.com.

Poza wyżej wymienionymi na terenie gminy funkcjonuje wiele innych zespołów i klubów (np. inne zespoły piłkarskie między innymi Puma Pietrzykowice, Orzeł Sadków czy Abet Sokół Smolec , tenis stołowy klub biegacza), które zrzeszają wokół siebie osoby zainteresowane poszczególnymi dyscyplinami. Inicjatywy te obok działalności sportowej przynoszą również efekty społeczne i wychowawcze pozwalające na zaproponowaniu nie tylko młodym ludziom sposobu na aktywne i integrujące społeczność lokalną spędzanie wolnego czasu.

Szlaki i ścieżki rowerowe

Na terenie gminy nie ma wydzielonych i urządzonych ścieżek rowerowych. Są jedynie nieoznaczone ścieżki rowerowe polecane przez Dolnośląskie Towarzystwo Cyklistów, które przechodzą przez fragment Gniechowic.

Na terenie gminy wyznaczone są cztery szlaki rowerowe o zróżnicowanym stopniu trudności, wiodące wśród zabytków historycznych i „Dolinę Bystrzycy”.

Tabela 29. Trasy rowerowe w gminie Kąty Wrocławskie.

Numer trasy rowerowej	1	2	3	4
Nazwa trasy	Zawilcowa		Dolina Bystrzycy	
Kolor oznakowania	Żółty	Pomarańczowy	Fioletowy	Zielony
Długość /w km/	18	15,5	27	32
Ilość podjazdów	2			
Stopień trudności	Zróżnicowana	Zróżnicowana	Zróżnicowana	Zróżnicowana
Przewidywany czas przejazdu (w normalnym turystycznym tempie)	90 min	75 min	130 min	160 min
Początek trasy	Kąty Wrocławskie - Rynek	Kąty Wrocławskie - Rynek	Wrocław - Muchobór Wielki	Wrocław - Muchobór Wielki
Koniec trasy	Kąty Wrocławskie - Rynek	Skalka - OW „Banderoza”	Nowa Wieś Kącka	Kąty Wrocławskie - Rynek
Miejsca warte odwiedzenia /atrakcje turystyczne/	Kościół p.w. Piotra i Pawła Pałac Krobiełowce Park krajobrazowy „Dolina Bystrzycy” Stare Miasto w Kątach Wrocławskich Adrenalina Park Krzyże Pokutne w Sokolnikach	Kościół p.w. Piotra i Pawła w Kątach Wrocławskich Dwór Stoszyce, Pałac Samowtór Park krajobrazowy „Dolina Bystrzycy” Dąb przed Gałowem Bobry, żurawie, czosnek niedźwiedzi Plantacje owoców miękkich	Obiekty sakralne w Smolcu i w Kątach Wrocławskich Klasztor w Małkowicach Ruiny zamku w Smolcu Pałac w Kębłowicach, Sadowicach i Sośnicy Park krajobrazowy Dolina Bystrzycy Dąb w Smolcu Stare Miasto w Kątach Wrocławskich	Obiekty sakralne w Smolcu, Kątach Wrocławskich i w Sośnicy Park krajobrazowy „Dolina Bystrzycy” Dąb w Smolcu Wyrobisko w Zachowicach Pałac Krobiełowice, mauzoleum marszałka Bluchera

Opis trasy	Kąty Wrocławskie- Rynek- Nowa Wieś Kącka- Stróża Dolna- Sokolniki- Kozłów- Kąty Wrocławskie- Rynek	Kąty Wrocławskie- Rynek- Skałka lub Kąty Wrocławskie- Rynek- Jarnołów	Muchobór Wielki- droga asfaltowa- Krzeptów- droga asfaltowa- Kłębowice- droga asfaltowa- Skałka- droga asfaltowa- Małkowice- dukt leśny- Sadowice- droga szutrowa- Sadków- dukt leśny- Sośnica- dukt leśny- Kąty Wrocławskie- droga asfaltowa- Nowa Wieś Kącka	Muchobór Wielki- droga asfaltowa- Smolec- droga polna- Rybnica- droga asfaltowa- Pietrzykowice- droga asfaltowa- Baranowice- droga polna- Strzeganowice- droga polna- Wojtkowice- droga polna- Krobiełowice- droga polna- Zachowice- droga asfaltowa- Czerńczyce- dukt leśny- Kamionna- dukt leśny- Kąty Wrocławskie
Baza noclegowa dostosowana dla rowerzystów w promieniu max 10 km od szlaku	Hotel Azyl w Kątach Wrocławskich	Hotel Azyl w Kątach Wrocławskich, Pałac w Krobiełowicach, Ośrodek wypoczynkowy Skałka	Kąty Wrocławskie, Ośrodek wypoczynkowy Skałka, Pałac Krobiełowice, Sadków	Sadków, Hotel Azyl w Kątach Wrocławskie, Pałac w Krobiełowicach
Punkty naprawy i serwisu rowerów	Ulica Okrzei w Kątach Wrocławskich	Ulica Okrzei w Kątach Wrocławskich	Ulica Okrzei w Kątach Wrocławskich	Ulica Okrzei w Kątach Wrocławskich

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich

Szlaki piesze

Atrakcyjność turystyczną i poznawczą (historyczną) terenów należących do Gminy Kąty Wrocławskie propaguje się między innymi dzięki popularyzacji wytyczonych następujących szlaków turystycznych (http://www.katywroclawskie.pl/zapodaj.php?str=vad_ga) :

- niebieski - łączący miasto Wrocław (Muchobór Wielki) z Parkiem Krajobrazowym "Dolina Bystrzycy", a docelowo z "Ślezańskim Parkiem Krajobrazowym". Przechodzi kolejno przez następujące miejscowości gminy: Smolec, Rybnica, Sadków, Różaniec, Sośnica – Cegielnia, Krobiełowice, Zachowice.

- zielony - łączący miasto Kąty Wrocławskie z Leśnicą (Wrocław), Mrozowem, Środą Śląską, Lubiężem i Wołowem. Przechodzi kolejno przez następujące miejscowości gminy: Kąty Wrocławskie, Sośnica, Sadowice, Małkowice, Romnów, Bogdaszowice, Samotwór.

- żółty - łączący Brzezinkę Średzką, przez zachodnią część Wrocławia z gminą Kąty Wrocławskie, północną częścią gminy Żórawina i Święta Katarzyna, a następnie z gminą Czernica gdzie kończy się w okolicy jeziora Panieńskiego. Przechodzi kolejno przez następujące miejscowości gminy: Samotwór, Skałka, Kębłowice, Smolec, Jaskotle, Pietrzykowie - Restauracja "Relaks".

- projektowany - łączący miasto Kąty Wrocławskie przez dolinę Bystrzycy ze zbiornikiem retencyjnym w Mietkowie.

W szczególności należy zwrócić uwagę na bardzo znany niebieski szlak biegnący przez Kąty Wrocławskie a łączący Wrocław ze Ślężą. Został on wytyczony w latach 1993- 1994. Wcześniej, w latach 80-tych funkcjonował jako szlak żółty (pieszy) z Sobótki do Żórawiny, biegł jednak głównie po drogach asfaltowych i na początku lat 90-tych został zlikwidowany. Wtedy właśnie wytyczono szlak niebieski prowadzący z Wrocławia do Ślęzy. Warto dodać, że w 1998 roku szlak ten stał się początkowym odcinkiem europejskiego szlaku z Wrocławia do Słowenii.

Bardzo dokładny opis tego szlaku można znaleźć na stronie internetowej Kątów Wrocławskich pod adresem: www.katywroclawskie.com/przewodnik/szlaki_turystyczne.

Na zaprezentowanej stronie zamieszczone zostały również opisy obiektów historycznych jak i innych atrakcji turystycznych powiązanych z wyżej wymienionymi szlakami turystycznymi.

2.5 Bezpieczeństwo publiczne.

Działalność policji

Obszar gminy Kąty Wrocławskie obsługiwany jest przez Komisariat Policji w Kątach Wrocławskich. Aktualnie w komisariacie funkcjonuje 26 etatów, a zatrudnione są 23 osoby, w tym: 4 dzielnicowych oraz 5 funkcjonariuszy zespołu patrołowo-prewencyjnego, którzy podlegają kierownikowi prewencji. Na wyposażeniu komisariatu znajdują się dwa radiowozy oznakowane oraz jeden nieoznakowany. Pojazdy będące na wyposażeniu kateckiej policji są w bardzo złym stanie technicznym.

Do podstawowych problemów, wpływających na prawidłowe i efektywne funkcjonowanie policji w gminie Kąty Wrocławskie, należą przede wszystkim: nieodpowiednie warunki lokalowe (komisariat znajduje się w zbyt małym, nie odpowiadającym potrzebom budynku, charakteryzującym się złym stanem technicznym), zły stan sprzętu, którym dysponują funkcjonariusze oraz niewystarczająca ilość etatów przy obecnej, stale rosnącej, liczbie mieszkańców gminy.

Organizacja ochrony przeciwpożarowej

Ochronę przeciwpożarową w gminie Kąty Wrocławskie zabezpiecza 1 Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza z siedzibą w Kątach Wrocławskich podlegająca Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu oraz 4 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej zlokalizowane w miejscowościach Smolec, Gniechowice, Zachowice oraz Małkowice. Jednostka OSP Gniechowice włączona jest do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Działalność ochotniczych straży pożarnych ukierunkowana jest na realizację przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia i środowiska, nie tylko przed pożarami, ale także klęskami żywiołowymi i zagrożeniami ekologicznymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami na terenie gminy i miejscowości przyległych.

Wszystkie jednostki straży pożarnej wyposażone są w podstawowy sprzęt do działań ratowniczo-gaśniczych i likwidacji skutków miejscowych zagrożeń oraz innych klęsk żywiołowych.

Wyposażenie i zatrudnienie w jednostkach straży pożarnej w gminie Kąty Wrocławskie:

- PSP Kąty Wrocławskie:
 1. 41 pracowników,
 2. 1 samochód osobowy,
 3. 3 pojazdy specjalistyczne,
 4. 2 agregaty,
- OSP Gniechowice (jednostka w KSRG):
 1. 15 pracowników jednostki oper.-techn.,
 2. 1 samochód pożarniczy – GBA-2,5/16,
- OSP Małkowice:
 1. 12 pracowników w jednostce oper.-techn.,
 2. 1 samochód pożarniczy – GBM-2,5/8,
- OSP Smolec:
 1. 13 pracowników w jednostce oper.-techn.,
 2. 1 samochód pożarniczy – GBA-2,5/16,
- OSP Zachowice:
 1. 19 pracowników w jednostce oper.-techn.,
 2. 1 samochód pożarniczy – GBA-2,5/16,
 3. 1 samochód pożarniczy – GLA-8.

Organizacja ochrony przeciwpowodziowej

Na terenie gminy Kąty Wrocławskie zagrożenie powodziowe tworzą rzeka Bystrzyca oraz jej większe dopływy: Strzegomka i Czarna Woda. Duży obszar gminy znajduje się w dolinach tych rzek będących terenami zalewowymi. Jak pokazała praktyka z roku 1997 lokalizacja zbiorników retencyjnych umiejscowionych na Bystrzycy w Mietkowie i na Strzegomce w Dobromierzu z jednej strony w znaczący sposób, dzięki możliwości przejmowania niebezpiecznych kulminacji fal powodziowych, poprawia sytuację poprzez zmniejszenie zagrożenia powodziowego, jednak w przypadkach skrajnych (ekstremalnych) lokalizacja tych zbiorników może stać się powodem zwiększenia stopnia zagrożenia powodziowego na terenie gminy.

Na terenie gminy Kąty Wrocławskie ogółem 13 miejscowości – 550 osób znajduje się na obszarze zagrożonym powodzią i jest objęta gminnym planem ewakuacji.

W celu prowadzenia działań zapobiegawczych oraz optymalizacji działań podczas zagrożenia powodziowego powołany został gminny Zespół Reagowania Kryzysowego.

3 Infrastruktura techniczna i stan środowiska naturalnego

3.1 Gospodarka Komunalna

Gospodarka odpadami

Odpady komunalne są zbierane i wywożone przez firmę WPO ALBA Sp. z o.o. z Wrocławia (firma wyłoniona w przetargu), która obsługuje gospodarkę odpadami komunalnymi gminy Kąty Wrocławskie. Odbiór odpadów na obszarach wiejskich odbywa się jeden raz w tygodniu, w obrębie miasta – teren centrum – trzy razy w tygodniu. Odpady komunalne sortowane są w zakładzie przy ul. Szczecińskiej we Wrocławiu, a później deponowane na składowiskach poza terenem gminy. Na terenie Gminy w roku 2007 powstało około 6 728 Mg odpadów komunalnych. Za odpady powstałe w wyniku działalności gospodarczej odpowiada Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Kątach Wrocławskich.

Tabela 30. Gospodarka odpadami w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2004 - 2008

Rok	Ilość zebranych odpadów (Mg)	Wzrost ilości zebranych odpadów (Mg)	Liczba mieszkańców objętych systemem (stan na dzień 31.12)	Wzrost liczby mieszkańców
2004	5.800	-	17 081	-
2005	6.000	200	17 540	456
2006	6.191	191	18 230	690
2007	6.728	537	18.850	620
2008	7.052 (stan na 30 listopada)	974	19.261 (stan na 30 listopada)	411
	7.700 (prognoza za 12 mies.)		19.280	430

Źródło: Dane Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

Na przestrzeni ostatnich czterech lat widoczna jest tendencja wzrostowa ilości wytwarzanych śmieci, co wiąże się bezpośrednio ze wzrostem liczby mieszkańców oraz podnoszeniem się stopy życia mieszkańców Gminy. Na terenie gminy Kąty Wrocławskie prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów surowcowych. Do jej realizacji przyjęto

system pojemników zbiorczych, ustawionych we wszystkich miejscowościach gminy. Zbierane są cztery frakcje: szkło białe, kolorowe, makulatura i tworzywa sztuczne. Na terenie gminy ustawionych jest 78 zestawów po trzy pojemniki (1,5 i 2,5 m³). Dodatkowo na terenie miasta ustawiono kontenery do zbierania opakowań papierowych pochodzących z handlu i usług.

Tabela 31. Segregacja odpadów na terenie gminy Kąty Wrocławskie.

Rodzaj opadów	2006 (Mg)	2007 (Mg)	2008 (Mg) (11 mies.)
Opakowania z tworzyw szt.	26,96	35,01	32,22
Opakowania z papieru i tektury	35,00	49,11	58,56
Opakowania ze szkła	117,94	96,88	36,62
Razem	179,9	181,00	127,40
Średni wskaźnik jednostkowy selektywnej zbiórki kg/miesz./rok	10,2	9,6	Prognoza: 6,61

Źródło: Dane Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

Składowisko odpadów w miejscowości Sośnica zostało zamknięte w 2007 roku. Od kwietnia 2004 roku zaprzestano składowania tam odpadów komunalnych odbieranych od mieszkańców gminy. Aktualnie odpady te są wywożone do unieszkodliwienia poza teren gminy. Na składowisko kierowane były odpady wytwarzane przez podmioty gospodarcze, obsługiwane przez właściciela składowiska – Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Kątach Wrocławskich.

8 marca 2006 r. Wojewoda Dolnośląski wydał zgodę (decyzja znak SR.III.6621-3/1-1/MS/06) na zamknięcie z dniem 30 kwietnia 2007 r. składowiska odpadów w Sośnicy. W decyzji został określony techniczny sposób zamknięcia składowiska obejmujący m.in.: wyposażenie składowiska w system ujmowania i odprowadzania gazu składowiskowego, uszczelnienie wierzchołku składowiska matą bentonitową, ułożenie drenażu wód i odprowadzenie wód do studni chłonnej, ułożenie warstwy gruntu na rekultywowanym składowisku, nasadzenia. W decyzji określono datę zakończenia rekultywacji na 31 grudnia 2009 r.

W roku 2008 opracowany został przez IME Consulting Biestrzyków „Program usuwania azbestu na terenie Gminy Kąty Wrocławskie”, dzięki któremu możliwe jest dofinansowywanie mieszkańców Gminy, którzy chcą usunąć ten materiał ze swoich domostw.

Istotne dla Gminy było przeprowadzone 18 lutego 1996 roku pierwsze w województwie - wówczas wrocławskim - referendum gminne w sprawie finansowania kosztów wywozu odpadów z posesji. Wymogi formalne ustawy o referendum gminnym dotyczące frekwencji oraz ilości głosów opowiadających się za samoopodatkowaniem zostały spełnione i wynik referendum był wiążący. Obowiązek podatkowy powstał z dniem 1 lipca 1996 roku.

Zaopatrzenie w wodę

Sieć wodociągowa gminy zapewnia dostawę wody wszystkim miejscowościom. Sieć ta jest bardzo rozdrobniona. Woda pobierana jest z 18 ujęć wody podziemnej z trzecio- i czwartorzędowych poziomów wodonośnych w ośmiu stacjach uzdatniania wody (5 z nich jest własnością Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Kątach Wrocławskich) oraz jednej należącej do Spółdzielni Mieszkaniowej w Gniechowicach. W stacjach uzdatnianie odbywa się przez filtrację na filtrach pośpiesznych ciśnieniowych na złożu żwirowo – piaskowym lub piaskowo – katalitycznym.

Tabela 32. Miejscowości gminy Kąty Wrocławskie zasilane z poszczególnych stacji uzdatniania wody (2008).

L.p.	Lokalizacja SUW	Zaopatrywane miejscowości	Ilość pobieranej wody
1.	Kąty Wrocławskie	Kąty Wrocławskie, Sońnica, Sadków, Kozłów, Jurczyce, Wszemiłowice, Pełcznica, Nowa Wieś Kacka, Kilianów	5 studni: Q _e = 3200 m ³ /d
2.	Bogdaszowice	Bogdaszowice, Samowtór, Skałka, Romnów, Stoszyce	1 studnia: Q _e = 248 m ³ /d
3.	Sadków	Sadków, Sadowice	2 studnie: Q _e = 220 m ³ /d
4.	Kębłowice	Kębłowice, Małkowice	2 studnie: Q _e = 224 m ³ /d
5.	Gniechowice	Gniechowice, Zachowice, Czerńczyce, Stradów, Kamionna, Krobielowice, Różaniec, Strzeganowice, Wojtkowice	2 studnie: Q _e = 637,2 m ³ /d
6.	Smolec	Smolec – stara część	2 studnie: Q _e = 220 m ³ /d
7.	Mokronos Górny	Mokronos Dolny, Mokronos Górny	2 studnie: Q _e = 220 m ³ /d
8.	Pietrzykowice	Baranowice, Bliż, Cesarzowice, Gądów, Jaskotle, Krzeptów, Nowa Wieś Wrocławska, Pietrzykowice, Rybnica, Smolec – osiedle leśne, Zabrodzie, Zybiszów	2 studnie: Q _e = 1600 m ³ /d

Źródło: Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Kątach Wrocławskich.

Tabela 33. Deficyt wody w gminie Kąty Wrocławskie.

Stacja uzdatniania wody	Q _{max} dobowe w m ³ /d (wg pozw. Wod.)	Q eksploatacyjne stacji w m ³ /d	Średnie wydobyć wody Q _{sr.} w m ³ /d	Stopień wykorzystania zdolności produkcyjnej wody, %*
Kąty Wrocławskie	2 850	3200	1316,66	48
Pietrzykowice	1600	1600	952	60
Smolec	520	400	242,24	68
Gniechowice	504	637,2	259,82	77**
Sadków	263	220	171,44	78
Mokronos	221	220	148,54	67
Bogdaszowice	157,9	248	120+100zapewnione =220	89
Kębłowice	144	288	92,03	64**

*przy każdej z wartości należy pamiętać o 30% zapasie na cele pożarowe i okres suszy

**obliczone w stosunku do ilości z pozwolenia wodno prawnego ze względu na większe możliwości eksploatacyjne stacji

Źródło: Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Kątach Wrocławskich.

Prócz wyżej wymienionych układów wodociągowych wsie: Sokolniki, Szymanów, Górzyce oraz osiedle mieszkaniowe Spółdzielni Mieszkaniowej w Gniechowicach zaopatrywane są w wodę niezależnie. Miejscowość Szymanów zaopatrywana jest w wodę z gminy Mietków, a miejscowość Sokolniki z gminy Kostomłoty – dokonywany jest zakup wody. Wieś Górzyce i osiedle mieszkaniowe SM Gniechowice zasilane są z SUW SM Gniechowice.

Aktualnie Gmina Kąty Wrocławskie posiada własne niewielkie rezerwy wody. Jednak sytuacja ta w najbliższej przyszłości ulegnie całkowitej zmianie. Aktualnie liczba mieszkańców Gminy wynosi niecałe 20 tysięcy. Zgodnie z założeniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kąty Wrocławskie liczba mieszkańców w okresie realizacji tego dokumentu ma wzrosnąć ponad trzykrotnie, co wymagać będzie znacznej przebudowy i modyfikacji urządzeń hydrotechnicznych i sieci wodociągowej. W celu zmniejszenia stopnia rozdrobnienia istniejącego systemu wodociągowego oraz dla zwiększenia stopnia niezawodności jego działania przyjęto podział terenu gminy na dwa niezależne wodociągi grupowe: wodociąg „Południe” obejmujący swoim zasięgiem miejscowości zaopatrywane obecnie ze stacji wodociągowych w Kątach Wrocławskich, Gniechowicach i Sadkowie, oraz wodociąg „Północ” obejmujący swoim zasięgiem miejscowości zaopatrywane obecnie ze stacji wodociągowych w Smolcu, Bogdaszowicach, Mokronosie Górnym i Kębłowicach. Prognozowana liczba mieszkańców w obszarze wodociągu „południe” wzrośnie do ponad 32 tysięcy osób.

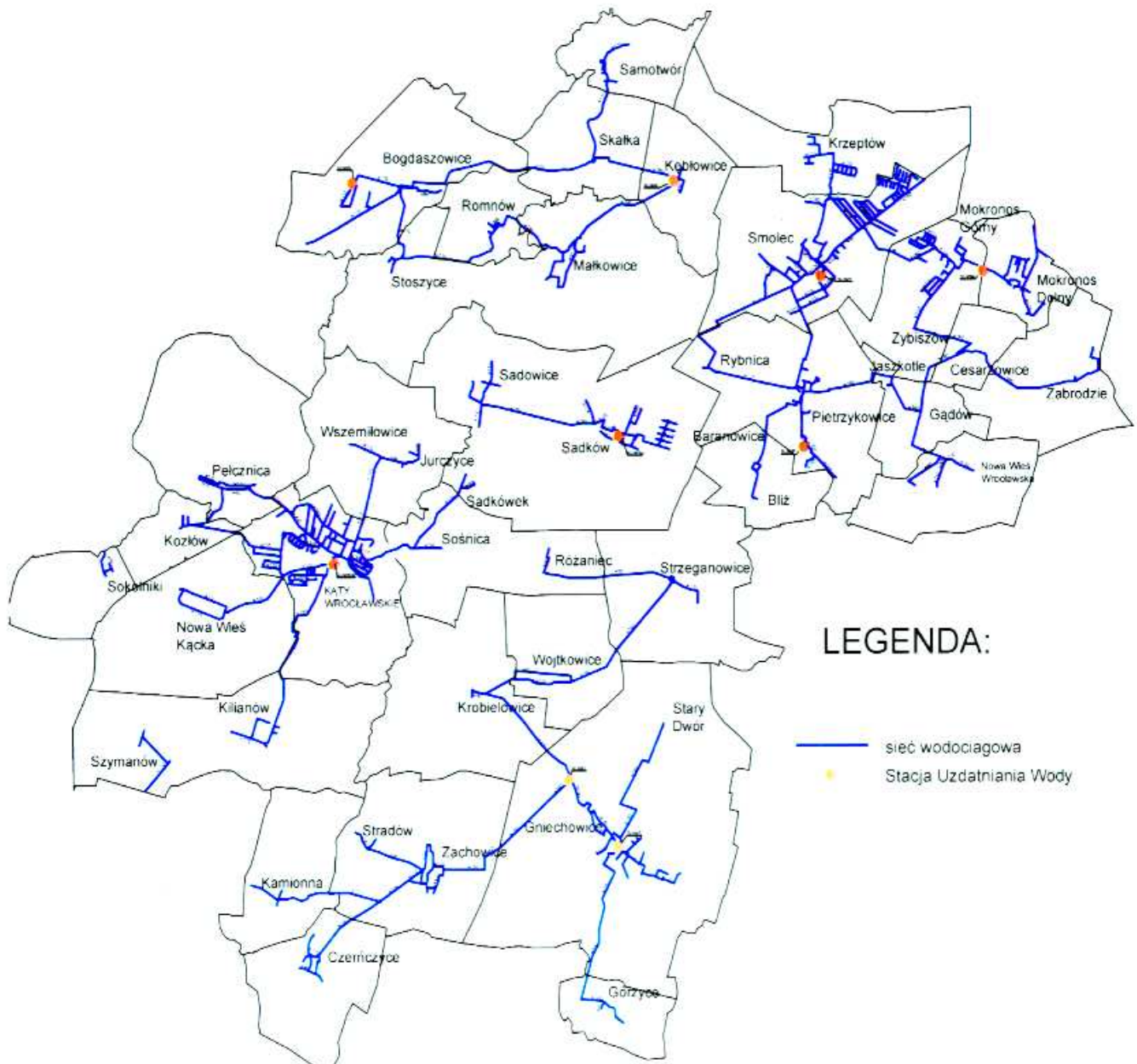
Zapotrzebowanie na wodę zwiększy się wtedy następująco: $Q_{maxd} = 5483,4 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{srd} = 4218,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{maxh} = 411,2 \text{ m}^3/\text{h}$. W przypadku wodociągu „Północ” liczba mieszkańców wzrośnie do 39 805 osób, a zapotrzebowanie na wodę wynosić będzie: $Q_{maxd} = 6209,6 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{srd} = 4776,6 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{maxh} = 465,7 \text{ m}^3/\text{h}$. Do tego dochodzi przyszłe zapotrzebowanie w wodę przedsiębiorstw działających na terenie Gminy. Z powyższych danych widać, że aktualnie sytuacja w zakresie zapotrzebowania w wodę jest korzystna dla Gminy, jednak w najbliższych latach zapotrzebowanie na nią wzrośnie znacząco.

Gmina Kąty Wrocławskie przewiduje zaopatrzenie w wodę północno-wschodniej części gminy z miasta Wrocławia. W dniu 21.12.2007 roku podpisano porozumienie pomiędzy Gminą Kąty Wrocławskie, a Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu, które dotyczyło dostaw wody od 2009 roku do Mokronosu Dolnego i Górnego, Zabrodzia i Cesarzowic oraz Smolca, Krzeptowa i Kęblowic. W ramach porozumienia z tych samych miejscowości spółka wrocławska będzie odbierała ścieki. Realizacja tego przedsięwzięcia wymaga rozbudowy sieci łączącej infrastrukturę MPWiK z gminną. Innym aspektem porozumienia jest bezpieczeństwo wodne gminy w razie katastrofy lub poważnego kryzysu.

Ryc. 18. System sieci wodociągowej w gminie Kąty Wrocławskie.

Źródło: Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Kątach Wrocławskich.

Duża ilość obiektów tworzących system wodociągowy jest utrudnieniem dla zakładu eksploatującego i zarządzającego gminnymi wodociągami. Ze względu na fakt, iż część istniejącej na terenie gminy sieci wodociągowej nie łączy się ze sobą, te stacje wodociągowe w razie wystąpienia zakłóceń w działaniu którejs z nich, nie mogą być wspomagane przez rezerwowe zasilanie. W 2005 roku wybudowano nowoczesną stację uzdatniania w Pietrzykowicach oraz zmodernizowano największą stację która znajduje się w Kątach Wrocławskich. Cały czas prowadzone są modernizacje istniejącego systemu wodociągów, jak również budowane są nowe odcinki sieci. W 2007 roku realizowano zadanie „Budowa wodociągów sieciowych, przejmowanie sieci kanalizacyjnej i wodociągowej” (łączy koszt 812 826 zł) oraz „Budowa zabezpieczenia hydraulicznego rurociągu wody uzdatnionej w SUW w Kątach Wrocławskich” (łączy kwota zadana 24 100 zł).

Sieć wodociągowa rozdzielcza liczy 171,6 km (w tym miasto Kąty Wrocławskie 31,0 km). Woda dostarczana jest 3 502 przyłączami (w tym w mieście Kąty Wrocławskie 886 przyłączami) w ilości 702 668 m³ (dane z okresu 01.01.2008 – 30.11.2008). 75% odbiorców to gospodarstwa domowe, 24% to odbiorcy przemysłowi, natomiast 1% odbiorcy publiczni (m. in. szkoły, straż pożarna, policja).

Tabela 34. Zużycie wody i straty wody w gminie Kąty Wrocławskie (styczeń-październik 2008)

Stacja uzdatniania wody	Woda wydobyta w m ³	Potrzeby własne w m ³	Woda sprzedana w m ³	Sprawność w %	Straty wody w %
Kąty Wrocławskie	355 499	14 497	217 875	65	35
Smolec + Pietrzykowice	327 532	14 347	188 414	62	38
Gniechowice	70 152	2 998	46 803	71	29
Sadków	46 288	4 155	35 293	85	15
Mokronos	34 322	1 537	30 820	94	6
Bogdaszowice	32 606	1 395	21 641	71	29
Kębłowice	23 768	1 405	16 581	76	24

Źródło: Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Kątach Wrocławskich.

Wskaźnik liczby awarii sieci wodociągowej w gminie Kąty Wrocławskie w 2008 roku wynosił 0,059 awarii na 1 km sieci. Średni czas usuwania awarii wynosił 5,8 h na 1 awarię. Ustalono wysokości opłat w 2008 roku za dostarczaną wodę wynoszą:

- dla gospodarstw domowych, gminy, straży pożarnej, szkół, przedszkoli, domów dziecka: 2,73 zł/m³ netto + 7% VAT;
- dla odbiorców przemysłowych: 4,07 zł/m³ netto + 7% VAT.

Stawka opłaty abonamentowej w roku 2008 w rozliczeniach na podstawie odczytu wodomierza głównego, wodomierza mieszkaniowego oraz na podstawie norm zużycia wody wynosi 3,33 zł netto + 7% VAT.

Gospodarka ściekowa

Skanalizowanie gminy dotyczy miejscowości: Kątów Wrocławskich (około 95% miasta), Sadowic, Sadkowa oraz Jurczyc (po trasie kolektora z Sadowic), Pietrzykowic, Smolca, Rybnicy, Krzeptowa, Sośnicy. Na terenie miasta Kąty Wrocławskie cały czas prowadzone są prace mające na celu doprowadzenie kanalizacji do wszystkich budynków w mieście. Miasto Kąty Wrocławskie posiada mieszany system kanalizacji, tj. kanalizację ogólnospławną oraz kanalizację rozdzielczą – głównie na terenach nowych osiedli mieszkaniowych. Miejscowości Smolec, Rybnica, Pietrzykowie, Krzeptów, Sosnica zostały skanalizowane w ramach kanalizacji północ finansowanej przez Gminę Kąty Wrocławskie. Mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków, funkcjonująca od 1995 r., zlokalizowana jest na północ od miasta w obrębie wsi Wszemiłowice – Jurczyce (przepustowość projektowana oczyszczalni wynosi: $Q_{maxd} = 3350,0$ m³/d, $Q_{srd} = 2745,0$ m³/d, $Q_{maxh} = 217,3$ m³/h, przepustowość według pozwolenia wodno prawnego: $Q_{maxd} = 2400$ m³/d). Stopień obciążenia oczyszczalni ścieków wynosi 62,5%. Około 500 m przed oczyszczalnią, znajduje się zbiornik retencyjny o wymiarach 21,5 m x 53,0 m i średniej głębokości 1,5 m oraz przepompownia ścieków. Przy opadach w pierwszej kolejności wykorzystywana jest

retencja kanałowa, a następnie zbiornik retencyjny. Podczas trwania opadów długotrwałych oczyszczane mechanicznie ścieki ze zbiornika odpływają do rzeki Bystrzycy, a po ustaniu opadów zawartość zbiornika spływa do komory przelewowej kanału i dalej do przepompowni, skąd zostaje przetłoczona na oczyszczalnię. Do oczyszczalni ścieków dopływają również ścieki sanitarne pochodzące z części wsi Jurczyce, Kąty Wrocławskie, Sadków Sadowice, Pietrzykowice, Rybnica, Smolec, Krzeptów.

Odprowadzenie ścieków oczyszczonych odbywa się kanałem do rzeki Bystrzycy, zgodnie z decyzją Starosty Powiatu Wrocławskiego nr 70/2004 (SP/OS/6223-22/2004), w której udzielone zostało pozwolenie wodno-prawne, z terminem ważności do 31 grudnia 2015 r., na wprowadzanie do rzeki Bystrzycy w km 28 + 500 ścieków komunalnych z miasta Kąty Wrocławskie i innych miejscowości w gminie Kąty Wrocławskie w ilości: $Q_{maxd} = 3350,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{srd} = 2745,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{maxh} = 217,3 \text{ m}^3/\text{h}$ oczyszczonych w mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków.

Ryc. 19 System odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków w gminie Kąty Wrocławskie.

Źródło: Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Kątach Wrocławskich

Pozostałe miejscowości znajdujące się w obrębie gminy Kąty Wrocławskie nie posiadają systemowych urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków. Istnieją jedynie odcinki kanalizacji deszczowej, odprowadzającej wody opadowe do cieków powierzchniowych i rowów melioracyjnych. Na terenie oczyszczalni ścieków zlokalizowany jest punkt zlewny fekaliów, do którego dowożone są taborem wozów asenizacyjnych ścieki z terenu gminy.

Na obszarze gminy istnieją również indywidualne (zakładowe) oczyszczalnie ścieków, z których największą stanowi oczyszczalnia Spółdzielni Mieszkaniowej w Gniechowicach. Ścieki sanitarne z osiedla mieszkaniowego SM Gniechowice oraz części zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej wzdłuż istniejącego kanału sanitarnego oczyszczane są na mechaniczno – biologicznej oczyszczalni typu „Bioblok” MU-100, zlokalizowanej w obrębie wsi Gniechowice.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w gminie wynosi 85,4 km (w tym w mieście Kąty Wrocławskie 31,4 km). Gmina posiada 1 443 przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (w tym w mieście Kąty Wrocławskie jest ich 1002) – stan na 08.12.2008 r. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w gminie to 6556 osób (w tym 4 387 w mieście). Ilość ścieków odprowadzonych do oczyszczalni i oczyszczanych w okresie styczeń - wrzesień 2008 roku wynosi 321 000 m³. Ilość umów na odprowadzenie ścieków jest 2 413 (w tym w mieście Kąty Wrocławskie 1 745) – stan na 30.11.2008r.

W gminie Kąty Wrocławskie na rok 2008 zostały ustalone następujące stawki opłat za odbiór 1 m³ ścieków netto:

- dla gospodarstw domowych, gminy, straży pożarnej, szkół, przedszkoli, domów dziecka: 4,62 zł netto + 7% VAT;
- dla odbiorców przemysłowych: 5,68 zł netto + 7% VAT.

Tabela 35. Doświadczenie Gminy Kąty Wrocławskie w realizacji inwestycji współfinansowanych krajowymi i zagranicznymi środkami pomocowymi w latach 2003 – 2008.

Projekt	Źródło finansowania	Okres realizacji	Całkowita kwota projektu [PLN]	Kwota dofinansowania [PLN]
Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Sośnica	WFOŚiGW	2008	2 196 000,00	900 000,00
Budowa kanalizacji sanitarnej w północnej części Gminy – etap I	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach ZPORR, WFOŚiGW	2006 - 2007	24 074 560, 00	14 941 172,25
Budowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej i deszczowej w ul. Sobótki, Wrocławskiej, Popiełuszki i 1 Maja w Kątach Wrocławskich	WFOŚiGW	2007	1 308 560,00	454 000,00
Budowy sieci sanitarnej w Krzeptowie	WFOŚiGW	2007	1 240 118,00	330 000,00
Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami w ul. Żeromskiego i ul. Polnej w Kątach Wrocławskich	WFOŚiGW	2005	425 167,06	180 000,00
Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami w m. Sadków i Sadowice, z pompowniami ścieków i kolektorem tłocznym z Sadkowa do Sadowic oraz liniami kablowymi od złącza kablowego do szafki sterowniczej pompowni	SAPARD, WFOŚiGW	2004	1 325 458,46	459 613,40
Budowa na terenie osiedla przy ul. Okrzei w Kątach Wrocławskich sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią i rurociągiem tłocznym, sieci kanalizacji deszczowej z wylotami do rowów, tymczasowej drogi dojazdowej do przepompowni ścieków sanitarnych	SAPARD, WFOŚiGW	2004 - 2005	1 560 514,23	582 932,28
Budowa kanalizacji sanitarnej dla osiedla Kwiatowe I i Kwiatowe II, ul. Spółdzielczej, 1- go Maja oraz przełożenie przyłączy wodociągowych w Kątach Wrocławskich – II etap	SAPARD, WFOŚiGW	2003	684 682,56	315 551,00
RAZEM			32 815 060,31	18 163 268,93

Źródło: Dane Wydziału Planowania, Rozwoju i Inwestycji Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Aktualnie wszystkie miejscowości na terenie gminy Kąty Wrocławskie są zelektryfikowane. Wykazywane są jednak nieznaczne niedobory energii, co wynika z przyłączania się nowych odbiorców zarówno indywidualnych jak i przemysłowych.

Na terenie gminy znajduje się Główny Punkt Zasilania 110/20 kV – R199 (zlokalizowany w Kątach Wrocławskich) o mocy 26 MVA (dwa transformatory o mocy 16 MVA). W planach jest modernizacja GPZ – wymiana rozdzielni na 20 kV.

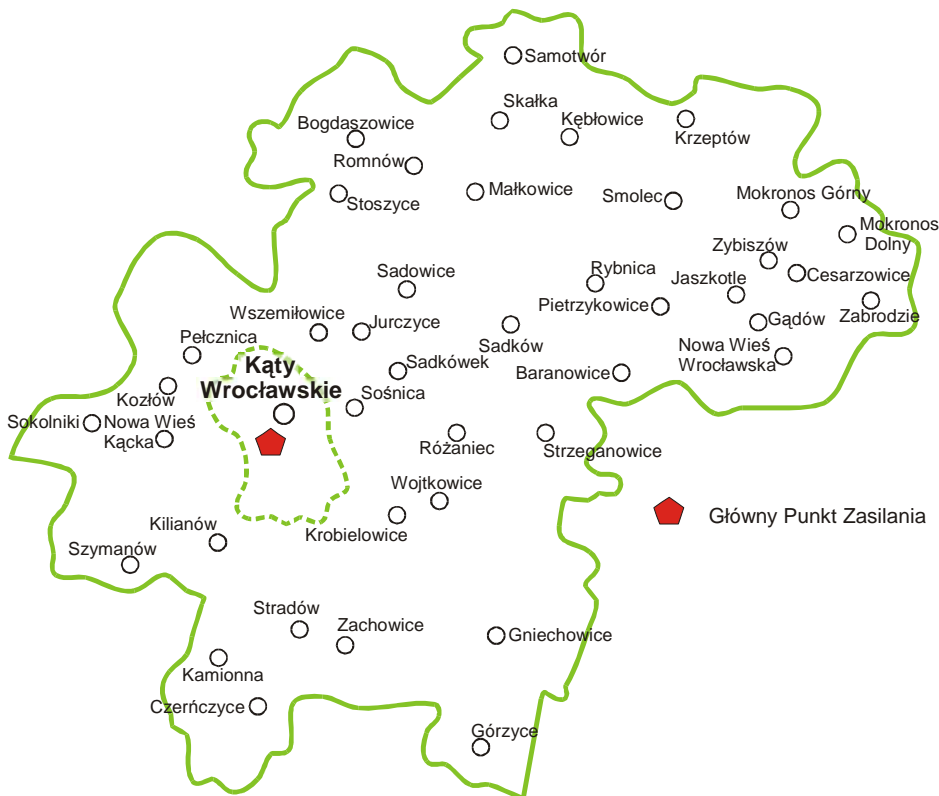
Przez teren gminy przechodzą napowietrzne linie wysokich napięć:

- linia 110 kV S-104 relacji GPZ Klecina R-1 – GPZ Pawłowice R-9;
- linia 110 kV S-173 relacji GPZ Klecina R-1 – GPZ Bielany Wrocławskie R-122;
- linia 220 kV D-205 relacji GPZ Klecina R-1 – GPZ Świebodzice.

Sieć linii średniego napięcia 20 kV jest dobrze rozwinięta, w większości napowietrzna, skablowane są krótkie odcinki w bezpośrednim sąsiedztwie stacji, tj. L-272, L-283, L-286, L-288, L-300, L-311, L-273, L-274, L-275, L-277, L-308, L-309. Wymienione linie średniego napięcia posiadają rezerwę mocy przesyłowej wystarczającą na pokrycie potrzeb na cele bytowo-komunalne. Przesyłanie energii odbiorcom następuje liniami niskich napięć (napowietrznymi lub kablowymi) przez stacje transformatorowe 20/0,4 kV, z których większość stanowią stacje wieżowe w wykonaniu napowietrznym.

Ryc. 20. Lokalizacja GPZ na terenie gminy Kąty Wrocławskie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kąty Wrocławskie, Kąty Wrocławskie 2004r.

Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy w gaz z instalacji przewodowej zaopatrywani są odbiorcy w miejscowościach: Kąty Wrocławskie, Smolec, Nowa Wieś Kącka, Mokronos Górny i Krzeptów. Przez teren gminy przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia (gaz ziemny):

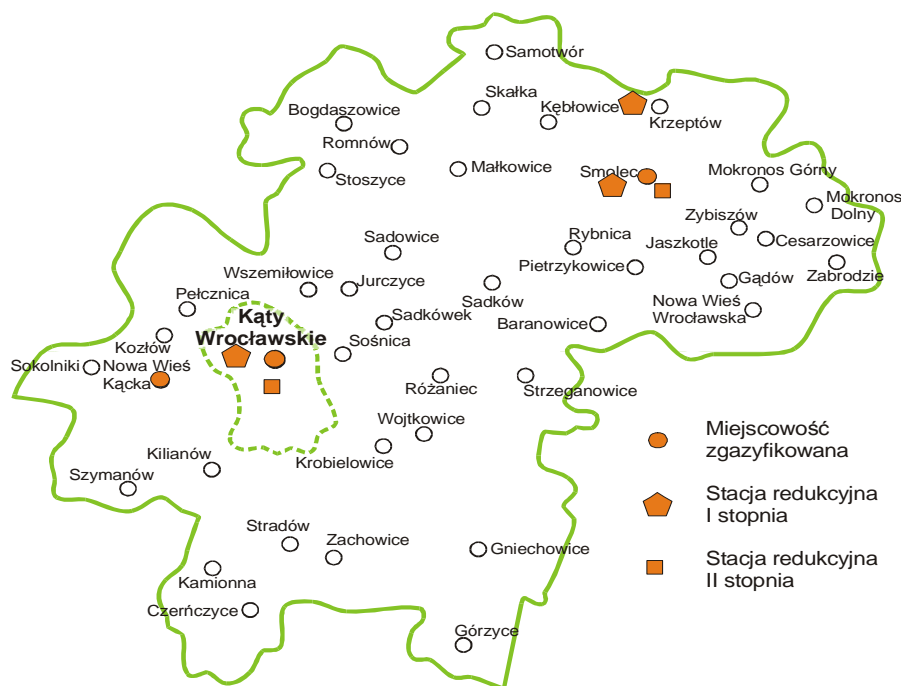
- śr 300 mm Zdieszowice – Wrocław Ołtaszyn – Szewce
- śr 3000 mm Ołtaszyn – Szewce
- śr 200 mm Ołtaszyn – Załęcze
- śr 100 mm doprowadzający gaz do stacji redukcyjno- pomiarowej w Kątach Wrocławskich.

Na terenie gminy występuje sieć gazową wysokiego, średniego i niskiego ciśnienia oraz stacje redukcyjno – pomiarowe I⁰ i II⁰. Stacje redukcyjne I stopnia zlokalizowane są w Kątach Wrocławskich (2 stacje), Smolcu i Krzeptowie. Gazociągi średniego i niskiego ciśnienia znajdują się w miejscowościach: Kąty Wrocławskie, Smolec, Nowa Wieś Kącka. Stacje redukcyjno – pomiarowe II stopnia zlokalizowane są na terenie Kątów Wrocławskich (2 stacje) i Smolca.

Dolnośląski Zakład Gazowniczy posiada nieograniczone możliwości w zakresie zaspokojenia potrzeb na paliwo gazowe na terenie Gminy Kąty Wrocławskie – dotyczy to odbiorców indywidualnych jak i przemysłowych (po przeprowadzeniu niezbędnych inwestycji).

Ryc. 21. System zaopatrzenia w gaz na terenie gminy Kąty Wrocławskie.

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Kąty Wrocławskie, Kąty Wrocławskie 2001r.

Aktualnie w gminie Kąty Wrocławskie sieć gazowa niskiego ciśnienia zasila odbiorców w miejscowościach Kąty Wrocławskie, Nowa Wieś Kącka i Smolec, zaś średniego ciśnienia w Mokronosie Górnym, Smolcu i Krzeptowie.

1. Kąty Wrocławskie:

Na terenie miasta znajdują się 2 stacje redukcyjno – pomiarowe gazu II⁰:

- stacja o przepustowości $Q = 800 \text{ m}^3/\text{h}$ zlokalizowana na terenie Rozdzielni Gazu przy ul. Popiełuszki;
- stacja o przepustowości $Q = 650 \text{ m}^3/\text{h}$ zlokalizowana przy ul. Roślinnej.

Odbiorcy gazu zasilani są z sieci rozdzielczej niskiego ciśnienia, która jest dobrze rozwinięta na całym obszarze miasta. W szczytowych warunkach poboru gazu stacje te są w stanie przepuścić 12,7 mln m^3 gazu. W okresach szczytowych pobrań gazu nie występują ponadnormatywne spadki ciśnienia na końcówkach sieci.

2. Nowa Wieś Kącka:

Sieć zasilana jest ze stacji redukcyjno – pomiarowej I⁰ zlokalizowanej w mieście Kąty Wrocławskie. Dostawa gazu odbywa się z sieci rozdzielczej średniego ciśnienia z zastosowaniem reduktorów domowych.

3. Smolec:

Gaz dostarczany jest z sieci niskiego i średniego ciśnienia. Sieć gazowa niskiego ciśnienia jest dobrze rozbudowana i obejmuje swoim zasięgiem wszystkie rejony tzw. starej części Smolca. W okresach szczytowych pobrań gazu nie występują ponadnormatywne spadki ciśnienia na końcówkach sieci (stacja w tych warunkach jest w stanie dostarczyć 5,3 mln m^3 gazu w ciągu roku). Występująca na terenie wsi sieć gazowa średniego ciśnienia służy do przesyłu gazu między stacją redukcyjno – pomiarową I⁰ Krzeptów a stacją II⁰ zasilającą sieć gazową niskiego ciśnienia oraz do zasilania w gaz odbiorców nowej zabudowy mieszkaniowej znajdującej się we wschodniej części wsi Smolec.

Zaopatrzenie w ciepło

Gmina Kąty Wrocławskie posiada rozproszony system gospodarki cieplnej (z uwagi na brak centralnych urządzeń zaopatrujących mieszkańców w ciepło). W gminie istnieje system zaopatrzenia odbiorców w ciepło oparty na lokalnym wytwarzaniu energii cieplnej do ogrzewania i produkcji ciepłej wody użytkowej na potrzeby własne. W poszczególnych miejscowościach gminy znajdują się lokalne kotłownie, pracujące głównie na gaz i olej opałowy. W miejscowościach Gniechowice, Kębłowice, Samotwór oraz Zabrodzie istniejące sieci ciepłownicze wymagają modernizacji. Ciepło wytwarzane jest również w średnich i dużych kotłowniach osiedlowych lub blokowych i rozprowadzane sieciami podziemnymi krótkiego zasięgu. Dodatkowo do produkcji energii cieplnej wykorzystywany jest olej opałowy, energia elektryczna oraz gaz z sieci gazowej.

3.2 Transport

Transport drogowy

Na terenie gminy funkcjonuje dobrze rozwinięta sieć dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Drogi o największym znaczeniu dla komunikacji ponad lokalnej to drogi krajowe i wojewódzkie:

- Autostrada A-4 Wrocław – Legnica – Krzywa przebiegająca równoleżnikowo przez teren gminy (długość trasy 20,50 km);
- Droga krajowa nr 35 Wrocław – Wałbrzych – Jelenia Góra, przebiegająca przez południowo – wschodnią część gminy, przez miejscowość Gniechowice, długość trasy 11,35 km;

- Droga wojewódzka nr W - 346 relacji granica gminy – Pełcznica - Kąty Wrocławskie – Krobielowice – Gniechowice – granica gminy (w stronę Kobierzyc), długość trasy 18,84 km;
- Droga wojewódzka nr W - 347 relacji Autostrada A – 4 - Kąty Wrocławskie – Sośnica – Sadków – Pietrzykowice – Jaskotle – Casarzowice – Mokronos Dolny – Wrocław, długość trasy 15,13 km;
- Droga wojewódzka nr W - 362 relacji Kąty Wrocławskie – Wszemiłowice – Stoszyce – Romnów – Skałka - Samotwór – Wrocław, długość trasy 12,60 km;
- Droga wojewódzka nr W - 370 relacji Mokronos Dolny – Mokronos Górny - Smolec, długość trasy 4,26 km;

Drogi powiatowe przebiegające przez teren gminy Kąty Wrocławskie to²:

- Nr 1606D – relacji Pełcznica – granica gminy (w kierunku Chmielowa);
- Nr 1950D – relacji Pietrzykowice – A – 4 – Biskupice Podgórne – Małuszów;
- Nr 1970D – relacji droga Nr 347 – Baranowice – Bliż – Biskupice Podgórne – Tyniec Mały;
- Nr 1974D – relacji Gniechowice – Krzyżowice;
- Nr 1978D – relacji Zachowice – Siedlakowice;
- Nr 2000D – relacji Kąty Wrocławskie – A – 4 – Kilianów – skrzyżowanie Piława/ Kamionna;
- Nr 2002D – relacji Piława/ Kamionna – Kamionna – Czerńczyce – Mirosławice;
- Nr 2009D – relacji Kąty Wrocławskie – dojazd do bocznicy PKP Kąty Wrocławskie;
- Nr 2010D – relacji Kąty Wrocławskie – Nowa Wieś Kącka – Stróża;
- Nr 2014D – relacji Pełcznica – Piotrowice;
- Nr 2016D – relacji Sośnica – Różaniec – Strzeganowice – Małuszów;
- Nr 2017D – relacji od drogi Wszemiłowice – Stoszyce – Sadowice- stacja PKP;
- Nr 2018D – relacji Skałka – Małkowice – Sadków;
- Nr 2020D – relacji granica gminy – Bogdaszowice – Skałka;

² www.katywroclawskie.pl/biuletyn/05_2008.pdf

- Nr 2021D – relacji Skalka – Krzeptów;
- Nr 2022D – relacji Smolec – Pietrzykowice;
- Nr 2024D – relacji Cesarzowice – Zabrodzie – granica gminy;
- Nr 2026D – relacji Nowa Wieś Wrocławska – Zabrodzie (droga gruntowa).

Rada Powiatu Wrocławskiego w dniu 3 września 2008 roku podjęła Uchwałę nr XIII/130/08 „w sprawie pozbawienia dróg położonych na terenie Gminy Kąty Wrocławskie kategorii dróg powiatowych”. Należą do nich następujące drogi, które z dniem 1 stycznia 2009 roku staną się drogami gminnymi:

- Nr 2004D – relacji Zachowice – Stradów;
- Nr 2011D – relacji Pełcznica – Kozłów – Sokolniki;
- Nr 2012D – relacji Sokolniki – Nowa Wieś Kącka;
- Nr 2013D – relacji Kozłów granica powiatu;
- Nr 2015D – relacji Pełcznica – Wszemiłowice;
- Nr 2019D – relacji Kębłowice – Smolec;
- Nr 2023D – relacji Pietrzykowice – Rybnica;
- Nr 2027D – relacji Zachowice – ul. Słoneczna;
- Nr 2080D – relacji granica powiatu – Sokolniki – granica powiatu.

Pozostałe drogi na terenie Gminy Kąty Wrocławskie należą do kategorii dróg gminnych (głównie kategoria „L” – do obsługi lokalnej o małym ruchu oraz kategorii „D” – stanowiące dojazdy do pól). Łączna długość dróg gminnych wynosi 82,89 km (drogi gminne pozamiejskie – 75,05 km oraz drogi gminne miejskie – 7,84 km) i należą do nich następujące drogi:

- G Nr 107 171 D – relacji Sokolniki granica gminy (droga do Piotrowic w gminie Kostomłoty);
- G Nr 107 172 D – relacji Czerńczyce – granica gminy (od wsi Okulice do wsi Siedlakowice);
- G Nr 107 173 D – relacji Nowa Wieś Kącka – Kilianów;

- G Nr 107 174 D – relacji Gniechowice – Górzyce;
- A Nr 107 175 D – relacji Stoszyce – Bogdaszowice;
- G Nr 107 176 D – relacji Sadków – Sadowice;
- G Nr 107 177 D – relacji Smolec Romnów;
- A Nr 107 178 D – relacji Samotwór – Gałów;
- ½ A Nr 107 179 D – relacji Krobielowice – Wojtkowice – Strzeganiowice – Bliż;
- G Nr 107 180 D – relacji Wojtkowice – Małuszów;
- G Nr 107 181 D – relacji Smolec – Sadków;
- G Nr 107 182 D – relacji Krobielowice – Zachowice;
- A Nr 107 183 D – relacji Smolec – Wrocław;
- A Nr 107 184 D – relacji Jaskotle – Smolec;
- G Nr 107 185 D – relacji droga powiatowa 1950D – Jaskotle – Zybiszów – Mokronos Górny;
- A Nr 107 186 D – relacji Jaskotle – Gądów – Nowa Wieś Wrocławska – droga krajowa nr 4;
- G Nr 107 187 D – relacji Nowa Wieś Wrocławska – granica gminy (gmina Kobierzyce);
- G Nr 107 188 D – relacji droga wojewódzka nr 347 – Szymanów;
- G Nr 107 189 D – relacji Małkowice – Sadowice;
- F Nr 107 190 D – relacji Sadkówka – Sadowice;
- A Nr 107 191 D – Gniechowice, ul. Czysta;
- G Nr 107 192 D – Kąty Wrocławskie, ul. Sobótki;
- G Nr 107 193 D – relacji Nowa Wieś Kącka – Kozłów;
- A Nr 107 194 D – relacji Bogdaszowice – Chmielów;
- G Nr 107 195 D – relacji Romnów – Bogdaszowice;
- G Nr 107 196 D – relacji Bogdaszowice – Jarząbkowice;
- A Nr 107 197 D – relacji Kąty Wrocławskie - Kozłów
- A Nr 107 198 D – Kąty Wrocławskie, ul. Okrzei;
- K Nr 107 199 D – Kąty Wrocławskie, ul. Fabryczna i ul. Brzozowa;
- F Nr 107 200 D – relacji Wszemiłowice – Jurczyce;

- F Nr 107 201 D – Sadków, ul. Szkolna;
- G Nr 107 202 D – relacji Baranowice – droga wojewódzka nr 347;
- G Nr 107 203 D – relacji Baranowice – Bliż – Pietrzykowice;
- F Nr 107 204 D – relacji Gądów – droga wojewódzka nr 347;
- A Nr 107 205 D – relacji Cesarzowice – Zybiszów;
- G Nr 107 206 D – droga we wsi Mokronos Dolny;
- G Nr 107 207 D - relacji Mokronos Górny – Smolec;
- A Nr 107 208 D – relacji Krzeptów – Smolec;
- F Nr 107 209 D – droga we wsi Kębłowice;
- A Nr 107 210 D – droga we wsi Różaniec;
- A Nr 107 211 D – Gniechowice, ul. Lipowa;
- A Nr 107 212 D – relacji Gniechowice – Górzyce;
- K Nr 107 213 D – Kąty Wrocławskie, ul. Grunwaldzka;
- K Nr 107 214 D – Kąty Wrocławskie, ul. Jagiełły;
- K Nr 107 215 D – Kąty Wrocławskie, ul. Roślinna;
- G Nr 107 216 D - Kąty Wrocławskie, ul. Kwiatowa i ul. Jaśminowa;
- A Nr 107 217 D - Kąty Wrocławskie, ul. Zwycięstwa i ul. Kościuszki;
- K Nr 107 218 D - Kąty Wrocławskie, ul. Rynek.

Legenda:

- A – droga asfaltowa
G – droga gruntowa
F – droga frezowa
K – droga z kostki brukowej

Większość dróg gminnych należy do dróg o złym stanie technicznym. Większość z nich to drogi o nieutwardzonej powierzchni (szutrowe, kamienne).

Dnia 30 maja 2008 roku do dróg gminnych zaliczone zostały zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich nr XX/198/08 następujące drogi:

- Nr 107 219 D – Kąty Wrocławskie, ul. Spółdzielcza;
- Nr 107 222 D – Kąty Wrocławskie, ul. Przemysłowa.

Transport kolejowy

Przez teren gminy przebiega trasa kolejowa relacji Wrocław – Jelenia Góra. Na stacji w Kątach Wrocławskich zatrzymują się pociągi wszystkich relacji, natomiast na stacjach w Smolcu i Sadowicach jedynie pociągi osobowe. Transport kolejowy jest bardzo wygodnym środkiem komunikacji dla mieszkańców Kątów Wrocławskich, którzy pracują we Wrocławiu.

Z uwagi na bliskość Wrocławia, który jest dużym węzłem komunikacyjnym, istnieje dobre skomunikowanie gminy ze wszystkimi miastami w Polsce i poza granicami kraju (m. in. z Jelenią Górą, Jaworzyną Śląską, Warszawą Wschodnią, Poznaniem Głównym, Przemyślem, Szklarską Porębą i oczywiście z Wrocławiem Głównym). W razie potrzeby istnieje możliwość rozbudowy infrastruktury kolejowej - do przewozu osobowego jak i przewozów towarów (ewentualna budowa bocznicy do nowo powstających zakładów). W planach Gminy jest propozycja budowy: nowych bocznic kolejowych, 8km nowej linii kolejowej do podwrocławskiego centrum inwestycyjnego (Nowa Wieś Wrocławska – Pietrzykowice) oraz trzech przystanków (w rejonie Smolec – Mokronos Górny, w rejonie Sadowa oraz w rejonie Nowej Wsi Kackiej).

W ostatnich latach liczba połączeń kolejowych znacznie zmalała. Proces ten, głównie dzięki samorządom lokalnym, został zatrzymany. Część połączeń przywrócono, np. pociąg „Kamieńczyk” relacji Kudowa Zdrój – Poznań oraz pociąg „Szklarka” relacji Szklarska Poręba Górna – Poznań Główny. Szybki rozwój gminy rokuje na powstanie w przyszłości większej liczby połączeń kolejowych (szybkich połączeń lokalnych). Proces ten widoczny jest na trasie Wrocław – Jaworzyna Śląska oraz Wrocław – Wałbrzych, gdzie kursuje nowoczesny autobus szynowy.

Połączenia autobusowe

Na terenie gminy nie ma głównego węzła komunikacyjnego, jednak w jej granicach znajduje się wiele tras przelotowych autobusów dalekobieżnych. Ruch tych autobusów odbywa się autostradą A – 4, a ze względu na bliskość Wrocławia, żadne z takich połączeń nie ma przystanku na terenie gminy. Z drugiej strony przez teren gminy przebiega przelotowy ruch autobusowy obejmujący zasięgiem powiaty: wrocławski, średzki i świdnicki. Wszystkie połączenia biegną z Wrocławia w kierunku Środy Śląskiej, Sobótki i Świdnicy.

Przewoźnicy obsługujący ruch autobusowy na terenie gminy:

- Polbus – PKS Sp. z o.o. – obsługiwane trasy: Wrocław – Środa Śląska, Wrocław – Rakoszyce, Wrocław – Ramułtowie, Wrocław – Świdnica Polska, Wrocław – Osiek, Wrocław – Kulin, Wrocław – Wichrów, Wrocław – Kostomłoty, Wrocław – Sulistrowiczki, Wrocław – Domanice, Wrocław – Garnczewsko, Wrocław – Sobótka Zachodnia, Wrocław – Kunów;
- PKS Świdnica – obsługujący trasę Wrocław – Gniechowice – Świdnica;
- Transport Osobowy Tarnowscy s.c. – obsługujący trasę Lubin – Kąty Wrocławskie – Wrocław;
- Usługi Transportowo – Osobowe KRUK – obsługujący trasę Lasek – Małkowice – Wrocław;
- BUSPOL PUT Bogusław Ziobrowski – obsługujący trasę Przełęcz – Tapadła – Wrocław;
- DLA Sp. z o.o. – obsługujący linię podmiejską Nr 609: Samotwór – Wrocław;
- MPK Wrocław – obsługujący linię podmiejską Nr 133: Zabrodzie – Wrocław;
- PKS Trans – Pol Sp. z o.o. – obsługujący trasę Jawor – Wrocław;
- MAR – TRANS – obsługujący trasę Środa Śląska – Kąty Wrocławskie – Wrocław.

Pomimo dużej liczby przewoźników, niektóre miejscowości gminy nie posiadają połączenia autobusowego z Wrocławiem. Największą liczbę połączeń posiada

miejsowość Gniechowice (znacznie więcej niż Kąty Wrocławskie). Problemem gminy w zakresie komunikacji autobusowej jest brak połączeń nowopowstających osiedli mieszkaniowych w Smolcu i Krzeptowie z miastem Wrocławiem. W związku z rosnącą liczbą mieszkańców tego obszaru oraz biorąc pod uwagę ich powiązania z Wrocławiem (szkoła, praca) gmina podjęła starania utworzenia nowej linii komunikacyjnej na trasie Smolec – Wrocław oraz Krzeptów – Wrocław.

Komunikacja lotnicza

W bezpośrednim sąsiedztwie gminy znajduje się lotnisko Strachowice, na terenie, którego działa międzynarodowy port lotniczy "Port Lotniczy Wrocław S.A." im. Mikołaja Kopernika.

Natomiast w gminie Sobótka w Mirosławicach (przy granicy gminy Kąty Wrocławskie) działa lotnisko Aeroklubu Dolnośląskiego dysponujące pasami startowymi - trawiastymi. Lotnisko ma charakter sportowo-rekreacyjny. Na teren gminy Kąty Wrocławskie istnieje możliwość przedłużenia pasów startowych, jeśli będą tego wymagały warunki techniczne, w związku z planowaną jego rozbudową i modernizacją.

3.3 Łączność

Na terenie gminy działają 3 placówki pocztowo – telekomunikacyjne w Kątach, Smolcu i Gniechowicach.

Sieć telefonii przewodowej:

Mimo bardzo szybko rozwijające się sieci telefonii komórkowej sieć telefonii przewodowej w Gminie Kąty Wrocławskie rozwija się i posiada 308 abonentów na 1000 mieszkańców. Operatorzy sieci przewodowej na terenie gminy to Telekomunikacja Polska S.A. oraz DIALOG S.A. W związku z instalowaniem przez obydwóch operatorów nowoczesnych central cyfrowych na terenie gminy świadczone są usługi związane z dostarczaniem indywidualnego (standardowego) dostępu do Internetu jak i w szczególnych przypadkach szerokopasmowego dostępu do Internetu. Zwiększenie udziału w rynku telekomunikacyjnym szerokopasmowego dostępu do Internetu, dzięki przygotowywanym uregulowaniom prawnym może stać się dodatkowym impulsem do rozwoju i poprawy infrastruktury technicznej sieci teleinformatycznych obydwu operatorów. Ponadto dzięki zastosowaniu nowoczesnego sprzętu umożliwione zostało korzystanie z usługi ISDN (od Integrated Services Digital Network, czyli sieć cyfrowa z integracją usług) między innymi w miejscowościach: Kąty Wrocławskie, Kozłów, Nowa Wieś Kącka, Gądów, Jaskotle, Kilianów, Pełcznica, Sokolniki, Szymanów, Wszemiłowice.

Sieć telefonii komórkowej:

Gmina Kąty Wrocławskie posiada dobre pokrycie sieci zarówno przez dostawcę Polkomtel S.A. PLUS GSM jak i dostawcę ERA GSM. Funkcjonujące na terenie gminy sieci działają w systemie GSM 900/1800. W części gminy położonej w bezpośredniej bliskości Wrocławia możliwy jest kontakt poza terenem zabudowanym z siecią GSM 1800, której dostawcą jest Centertel S.A. (sieć IDEA Centertel). Ponadto Centertel jest dostawcą usługi analogowej sieci komórkowej, która pokrywa cały obszar gminy. Dzięki

tak dobremu pokryciu nie ma problemu w dostawie wszystkich usług świadczonych przez sieci telefonii komórkowej (z wyłączeniem sieci IDEA) na całym terenie gminy.

3.4 Warunki przyrodnicze i stan środowiska naturalnego

Obszar gminy położony jest na wysokości 120-220 m n.p.m. i stanowi część Równiny Wrocławskiej, która rozpościera się pomiędzy Pradolina Wrocławską a Przedgórzem Sudeckim. Przez jej obszar przepływają takie dopływy Odry jak: Oława, Ślęza i Bystrzyca, z czego przez teren gminy Kąty Wrocławskie w kierunku północno wschodnim przepływa Bystrzyca z dopływem Strzegomką. Równina Wrocławska charakteryzuje się płaskim ukształtowaniem terenu i dużą różnorodnością gleb oraz gruntów. Większość użytków zielonych i prawie wszystkie lasy gminy, usytuowane są w dolinach rzek i zajmują niewielką powierzchnię – tylko ponad 7 % powierzchni gminy.

Pod względem występujących typów genetycznych rzeźby terenu obszar gminy należy do zdegenerowanych wysoczyzn morenowych. Część gminy usytuowana jest w regionie Równiny Wrocławskiej, która nosi nazwę Wysoczyzny Średzkiej. Wysoczyzna Średzka to wysoczyzna morenowo-sandrowa z ostańcami moren czołowych i kemów pomiędzy dolinami Kaczawy a Bystrzycy i jej dopływu Strzegomki. Występujące tu gleby należą do typu brunatnoziemnych i płowych słabogliniastych i gliniastych. W bezpośrednim sąsiedztwie Wysoczyzny Średzkiej położona jest Równina Kącka, której nazwa pochodzi od miejscowości Kąty Wrocławskie. Na jej obszarze występują żyzne gleby brunatne i czarnoziemy wytworzone na warstwie lessu usytuowanej na osadach glacialnych i glaciofluwialnych. Poza tym na terenie gminy występują mady rzeczne w dolinach rzek.

Ze względu na wysoki wskaźnik bonitacji gleb (udział gruntów I-IV klasy wynosi ponad 97 % powierzchni całej gminy) oraz szczególnie korzystne warunki do

produkcji rolnej i wyposażenie w urządzenia infrastruktury rolnej, prawie cały obszar gminy podlega ochronie przed zainwestowaniem nierolniczym. Średnia bonitacja gleb ornych wynosi 75 punktów (kl. IIIa) a użytków zielonych 71 (kl. III). Występują następujące kompleksy gleb ornych- dominują pszenne dobre i bardzo dobre, żytni dobry oraz trwałe użytki zielone b. dobre i średnie w dolinach rzek.

W obrębie dolin rzecznych na terenie gminy występują lasy na siedliskach wilgotnych i mokrych zaliczanych do lasu wilgotnego, łęgowego, olsu i olsu jesionowego (dąb, jesion, olcha, jawor, topola, brzoza, świerk i sosna). Na terenie lasów śródpolnych i pozadolinnych (siedliska lasu świeżego i wilgotnego) dominują dęby, brzozy i świerki.

Ochronie podlegają lasy i ciągi ekosystemów leśno-wodno-łąkowych dolin Strzegomki i Bystrzycy. 23 % powierzchni gminy zajmuje utworzony w 1998 r. Park Krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”. Jego obszar rozciąga się od zachodniej części Wrocławia do gminy Mietków, obejmując po drodze część obszaru gminy Wrocław, Kąty Wrocławskie i Sobótka. Najważniejszym elementem Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” są fitocenozy leśne. W większości należą one do klasy lasów o najwyższych walorach ekologicznych. Charakteryzują się stosunkowo bogatym runem leśnym. Główne gatunki drzew to: grab, jesion, lipa drobnolistna oraz dąb szypułkowy. Na obszarze parku występuje 18 gatunków roślin chronionych, z czego 10 podlega ochronie całkowitej. Należą do nich m.in.: śnieżyczka przebiśnieg, szafirek drobnokwiatowy, śnieżycza wiosenna, litera jajowata, wawrzynem wilczyłyko i lilia złotogłów. Wśród gatunków objętych częściową ochroną występują: konwalia majowa, kopytnik pospolity, kruszyna pospolita, kalina koralowa oraz porzeczka czarna.

Na terenie parku charakterystyczną roślinnością jest roślinność wodna reprezentowana przez takie gatunki jak: lilie wodne- grązel żółty i rdestnica pływająca, rosnące na bagnach zespoły kosaćca żółtego, turzycy brzegowej, błotnej i dziubkowatej oraz zbiorowiska szuwarów.

Wśród fauny parku szczególne miejsce zajmują ptaki. W okresie lęgowym stwierdzono obecność 118 gatunków. Wśród ssaków najcenniejszymi gatunkami są wydry i bobry, natomiast drzewa są ostoją dla nietoperzy. Płazy i gady reprezentowane są przez: traszkę zwyczajną, żabę trawną, żabę wodną, ropuchę zwyczajną, kumaka zwyczajnego, jaszczurkę zwinkę oraz zaskrońca, natomiast owady przez: chrząszcza kozioroga dębosza, chrząszcze biegacze, a także łuskoskrzydłe: pazia królowej oraz mieniaka strużnika. Wśród ichtiofauny występują: okoń, płoć, kiełb, ciernik, szczupak, śluz, sandacz i leszcz.

W obrębie parków podworskich usytuowanych na terenie gminy występuje wiele ciekawych okazów drzew.

Najciekawsze zespoły pałacowo-parkowe gminy to:

- Czerńcyce- ogród ozdobny z XVII wieku i park z początku XIX wieku wraz z zespołem pałacowym,
- Gniechowice- park z początku IX wieku,
- Kębłowice- park z zespołem pałacowym z początku XIX wieku,
- Krobielowice- park i pałac,
- Sadków- ogród drzewny z 1850 roku wraz z pałacem,
- Sadowice- park z zespołem pałacowym oraz aleja wielogatunkowa o dł. 2 km z okazami lipy drobnolistnej i świerka kłującego,
- Zabrodzie- park z ok. 1870r.

Na terenie gminy Kąty Wrocławskie częściowo położone są dwa obszary wyszczególnione w sieci obszarów Natura 2000- „Shadow List”, są to: Przeplatki nad Bystrzycą i Łęgi nad Bystrzycą.

Przeplatki nad Bystrzycą bytują w dolinie rzeki Bystrzycy na „odcinku doliny rzeki Bystrzycy długości ok. 8 km, ograniczony miejscowościami: Milin, Proszkowice, Maniów Wielki, Okulice, Czerńczyce, Zachowice, Kamionna. Jest to fragment doliny Bystrzycy pomiędzy zbiornikiem retencyjnym w Mietkowie, a autostradą A4, o szerokości nie przekraczającej 1,5 km. Niemal w całości leży w obrębie PK Doliny Bystrzycy”³. Jest to kluczowa ostoja dla zachowania populacji motyla przeplatki maturny. Występują tam również kolonie rozrodzce nietoperza nocka dużego i mopka.

Łęgi nad Bystrzycą to obszar usytuowany w rozwidleniu rzek Strzegomki i Bystrzycy. Główny przedmiot ochrony stanowią tam lasy, a w szczególności małe przekształcone grądy i łęgi, a także łąki, szuwary i zarośla nadrzeczne.

Podstawowe zasoby kopalin występujące na terenie gminy zostały przedstawione w tabeli (Tabela 36).

Tabela 36. Złóża głównych kopalin.

Rodzaj kopaliny	Lokalizacja kopaliny – nazwa złoża	Wielkość złoża	
		Wielkość złoża	jednostka
surowce ilaste cer. bud.	Sośnica	5083	tys.m3
surowce ilaste cer. bud.	Zachowice	630	tys.m3
kruszywo naturalne	Kilianów	4850	tys.ton
kruszywo naturalne	Nowa Wieś Kącka	116	tys.ton
kruszywo naturalne	Kamionna	5989	tys.ton
kruszywo naturalne	Zachowice	487	tys.ton
surowce ilaste cer. bud.	Pełcznica	7190	tys.m3

Źródła: „Analiza i diagnoza stanu istniejących obszarów wiejskich Dolnego Śląska” „Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy, 2000 r. Uchwała RM Kątów Wrocławia z dnia 25.03.2003 r.

³ <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/pl/info.php?KodOstoi=PLH020055&NazwaOstoi=Przeplatki+nad+Bystrzyc%BI&Opis=1>

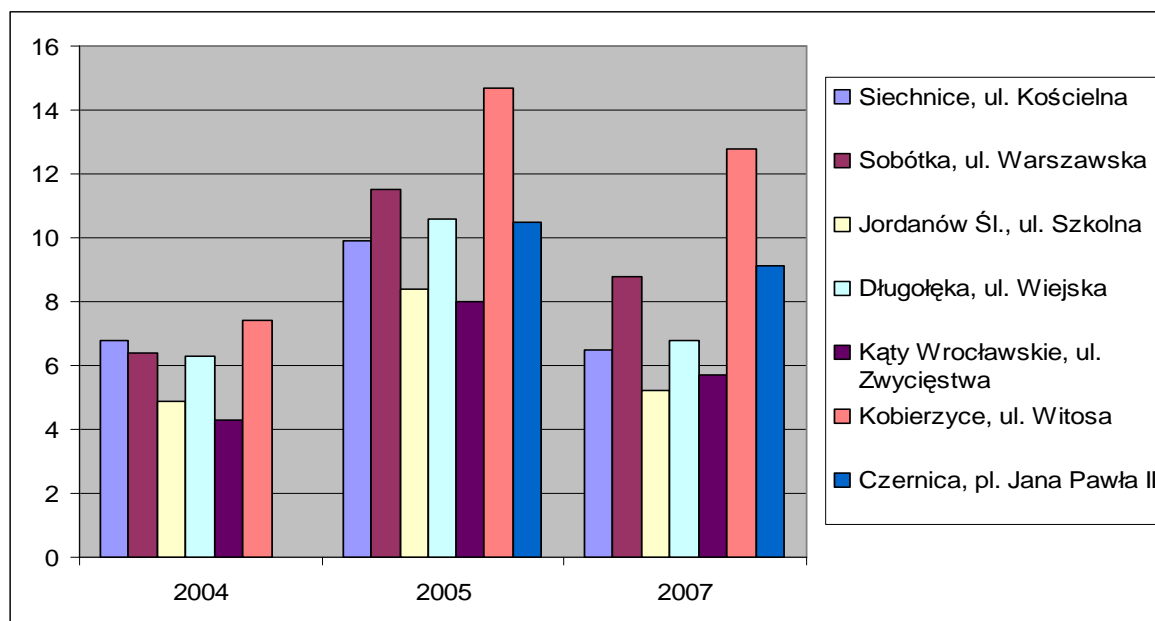

Zanieczyszczenia powietrza

Z powodu braku kompleksowej sieci monitoringu zanieczyszczeń powietrza, nie można przeprowadzić dogłębnej analizy gminy pod kątem tego zagadnienia.

Na terenie gminy Kąty Wrocławskie badanie jakości powietrza atmosferycznego prowadzone jest w jednym punkcie usytuowanym w mieście Kąty Wrocławskie przy ulicy Zwycięstwa. Dane pochodzące z *Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Kąty Wrocławskie w latach 2004-2006*, zawarte na wykresach Ryc.22, Ryc.23, Ryc. 24, Ryc. 25, Ryc. 26, Ryc. 27 przedstawiają wyniki pomiarów dwutlenku siarki i dwutlenku azotu, dla punktów pomiarowych rozmieszczonych w powiecie wrocławskim.

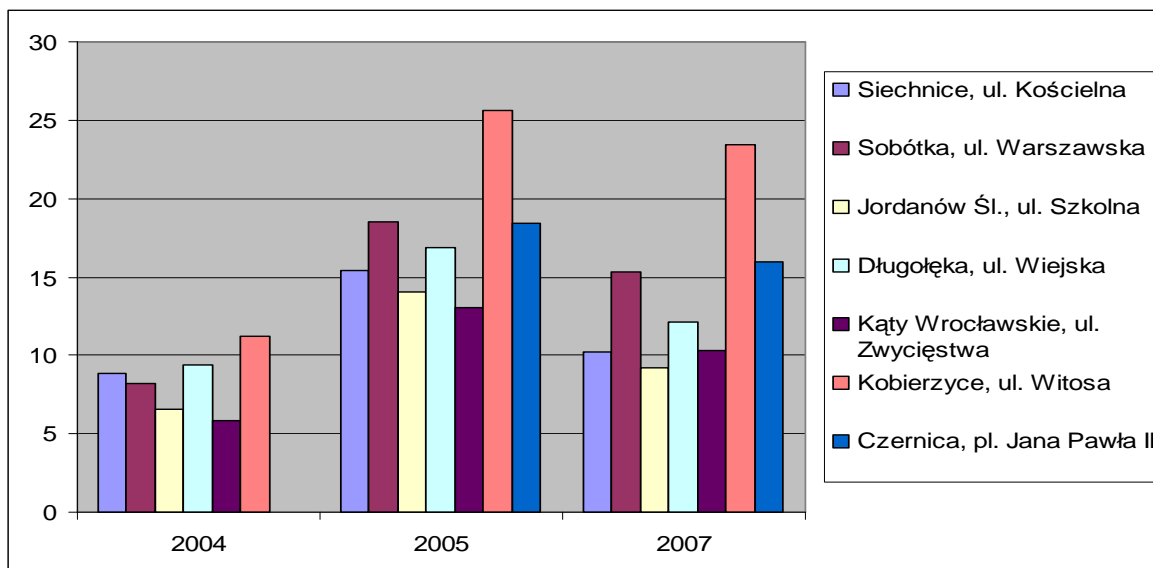
Ryc. 22. Średnie roczne stężenie dwutlenku siarki w powietrzu w powiecie wrocławskim [$\mu\text{g}/\text{m}^3$].

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Raportów o stanie środowiska w województwie dolnośląskim opracowanych przez WIOŚ dla lat 2004 – 2007

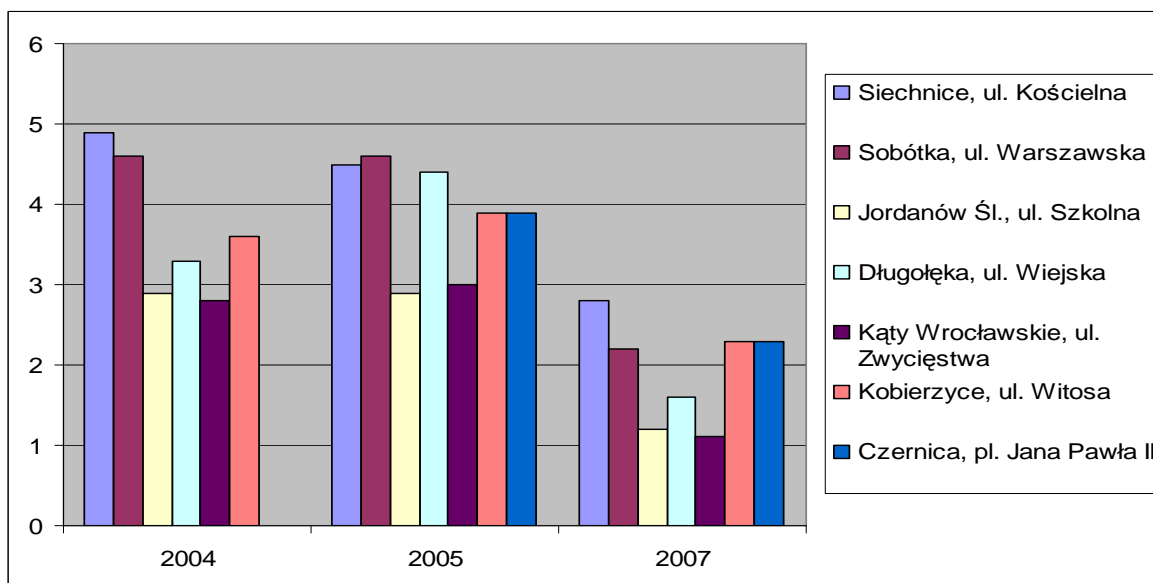

Ryc. 23. Średnie stężenie dwutlenku siarki w powietrzu w sezonie grzewczym w powiecie wrocławskim [$\mu\text{g}/\text{m}^3$].

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Raportów o stanie środowiska w województwie dolnośląskim opracowanych przez WIOŚ dla lat 2004 – 2007

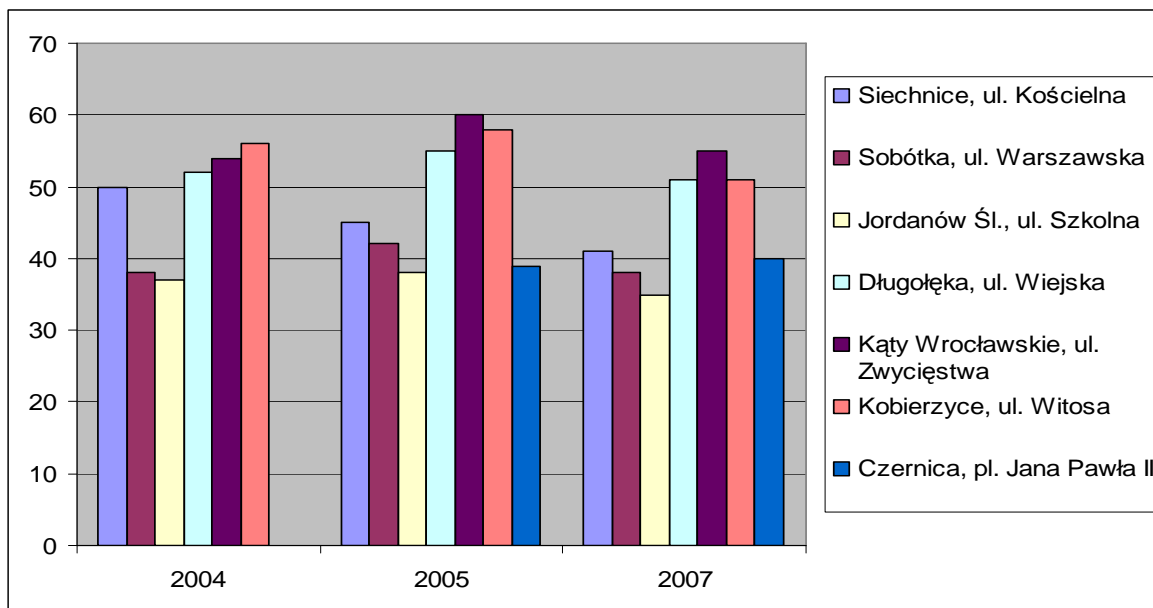
Ryc. 24. Średnie stężenie dwutlenku siarki w powietrzu poza sezonem grzewczym w powiecie wrocławskim [$\mu\text{g}/\text{m}^3$].

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Raportów o stanie środowiska w województwie dolnośląskim opracowanych przez WIOŚ dla lat 2004 - 2007

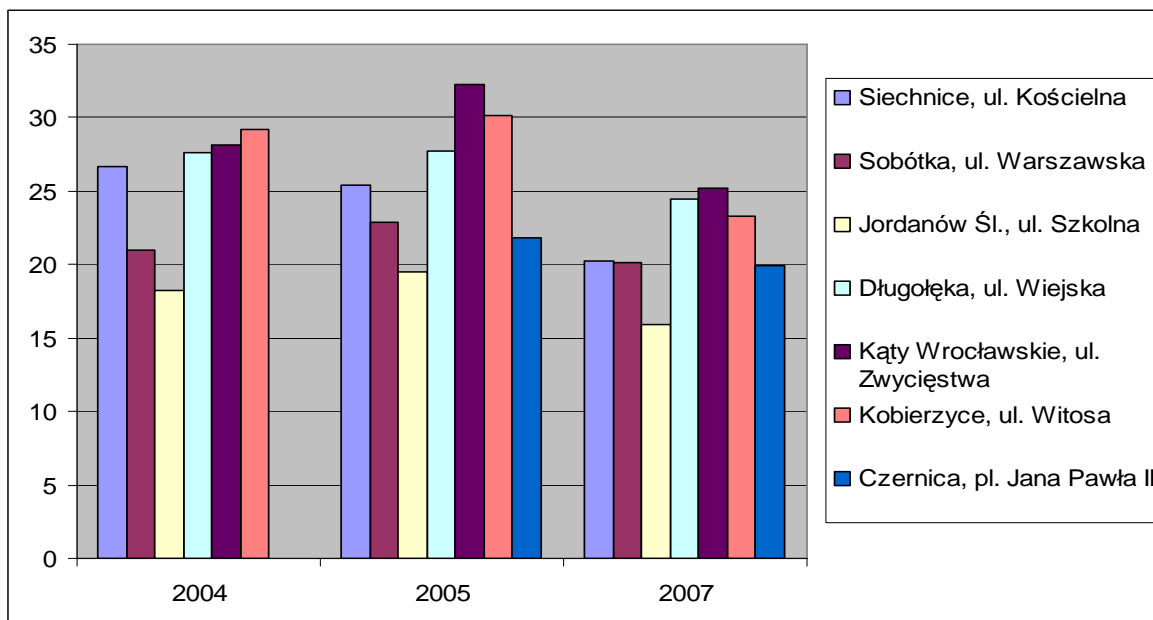

Ryc. 25. Średnie roczne stężenie azotu w powietrzu w powiecie wrocławskim [% normy].

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Raportów o stanie środowiska w województwie dolnośląskim opracowanych przez WIOŚ dla lat 2004 – 2007

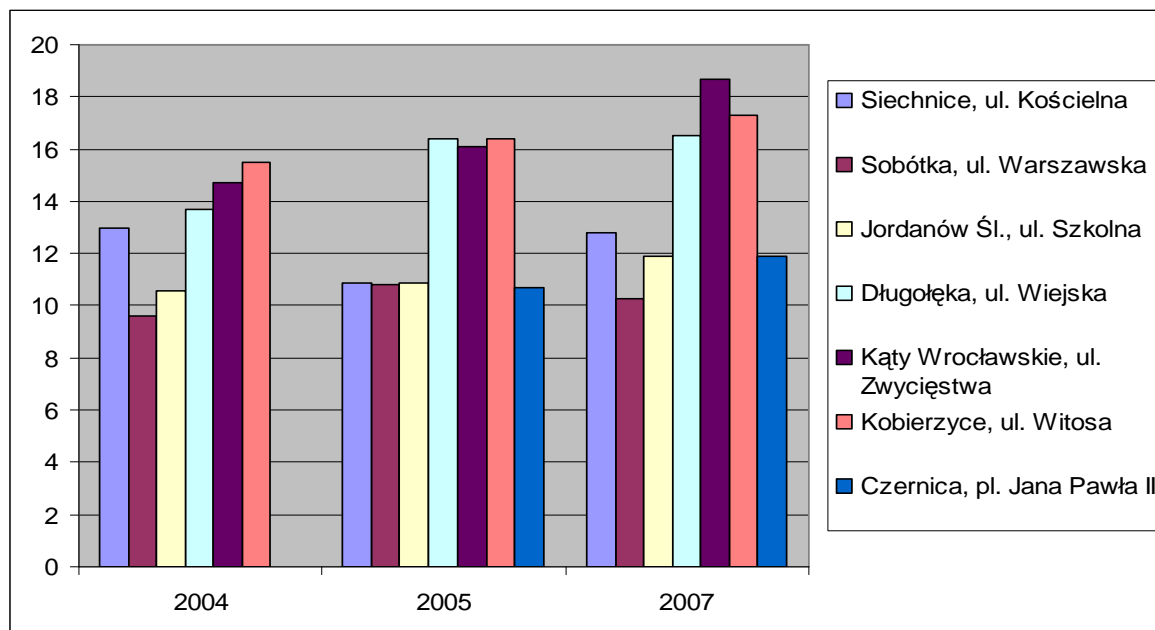
Ryc. 26. Średnie stężenie azotu w powietrzu w sezonie grzewczym w powiecie wrocławskim [$\mu\text{g}/\text{m}^3$].

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Raportów o stanie środowiska w województwie dolnośląskim opracowanych przez WIOŚ dla lat 2004 – 2007

Ryc. 27. Średnie stężenie azotu w powietrzu poza sezonem grzewczym w powiecie wrocławskim [µg/m³].

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Raportów o stanie środowiska w województwie dolnośląskim opracowanych przez WIOŚ dla lat 2004 – 2007

Wyniki pomiarów jakości powietrza w całym powiecie wrocławskim nie wykazały przekroczenia żadnego z badanych parametrów. Gmina Kąty Wrocławskie ma jedno z najniższych stężeń dwutlenku siarki w całym powiecie. Zagrożeniem dla jakości powietrza, są jednak lokalne kotłownie i domowe paleniska, będące źródłami tzw. niskiej emisji, która skutkuje wzrostem stężenia dwutlenku siarki w sezonie grzewczym. Kolejnym zagrożeniem jest duży ruch komunikacyjny związany z sąsiedztwem centrów handlowych oraz coraz częstszym osiedlaniem się mieszkańców Wrocławia w jego otoczeniu również w Gminie Kąty Wrocławskie. Powoduje on wysokie stężenie dwutlenku azotu w powietrzu.

W *Ocenach poziomów substancji w powietrzu oraz wyników klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego* dla lat 2006 i 2007 przygotowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu można zauważyć, że powiat wrocławski posiada klasę A (nie przekracza wartości dopuszczalnej) dla większości

badanych czynników zanieczyszczenia powietrza. Wyjątek stanowi ozon, który od roku 2006 dla kryteriów ustawionych dla ochrony zdrowia, oraz od roku 2007 dla kryteriów ustalonych dla ochrony roślin posiada klasę C (pomiar wykazuje w tym przypadku znaczne przekroczenie wartości dopuszczalnych).

Problem wysokiego stężenia ozonu w powietrzu nie jest jednak ograniczony do gminy Kąty Wrocławskie, czy powiatu Wrocławskiego, lecz dotyczy całego województwa dolnośląskiego.

Wody powierzchniowe

Głównym ciekim wodnym przepływającym przez gminę jest rzeka Bystrzyca wraz z jej lewobrzeżnym dopływem Strzegomką.

Wg danych zaczerpniętych z „Oceny stanu jakości rzek województwa dolnośląskiego w roku 2007” opracowanej przez WIOŚ we Wrocławiu, w swoim górnym biegu Bystrzyca charakteryzuje się umiarkowanie dobrą jakością wód. W dwóch pierwszych punktach pomiarowych, usytuowanych powyżej zbiornika Lubachów wartości wszystkich badanych parametrów nie przekraczały poziomu III klasy jakości. Pogorszenie jakości wody obserwowano w środkowym biegu rzeki pomiędzy zbiornikami Lubachów i Mietków. Sześć spośród badanych parametrów przekracza poziom IV klasy jakości. Dotyczy to w szczególności parametrów związanych ze związkami biogennymi. Źródłem zanieczyszczeń są w tym przypadku sploty obszarowe z terenów rolniczych i zurbanizowanych oraz ścieki z oczyszczalni w Zawiszowie i aglomeracji dzierzoniowskiej (przez rzekę Pilawę). W przekroju ujściowym jedynie wartość azotu Kjeldahla przekroczyła poziom IV klasy. Jest to spowodowane pozytywnym wpływem zbiornika Mietków na jakość wody w Bystrzycy. Dochodzi tam do uśrednienia składu oraz redukcji wielu zanieczyszczeń.

Wpływ zbiornika retencyjnego Mietków na jakość wody w Bystrzycy ulega zdecydowanemu pogorszeniu gdy przez dłuższy czas utrzymywany jest niski stan

wody w zbiorniku. Zachodzący wtedy proces intensywnej eutrofizacji powoduje zanieczyszczenie rzeki związkami biogennymi.

Rzeka Strzegomka, wg „Oceny stanu jakości rzek województwa dolnośląskiego w roku 2007” opracowanej przez WIOŚ we Wrocławiu, powyżej ujścia Pełcznicy pod względem zdecydowanej większości badanych parametrów mieści się w granicach IV klasy jakości. Jedynie stężenia maksymalne azotanów i azotynów przekraczały tę granicę. W przekroju ujściowym, za sprawą zanieczyszczeń dopływających wraz z rzeką Pełcznicą, wartość badanych parametrów wzrosła, jednak nadal nie przekroczyła IV klasy jakości. Głównymi źródłami zanieczyszczeń Strzegomki są ścieki komunalne i przemysłowe z Wałbrzycha, Świebodzic i Strzegomia.

Sieć hydrograficzną gminy, poza Bystrzycą i Strzegomką tworzą jeszcze takie rzeki jak: Czarna Woda, Kasina, Ługowina, Gniła, Rów Kątecki, Niesłusz oraz Potok Karczycki i liczne rowy melioracyjne, starorzecza oraz stawy występujące w obrębie wsi oraz stawy hodowlane (Skałka i rejon Krobielowic- dolina Czarnej Wody).

Działania w ramach ochrony środowiska

Wśród podejmowanych przez gminę działań na rzecz ochrony środowiska wyróżnić należy:

- sukcesywną rozbudowę sieci kanalizacyjnej,
- rozbudowę kanalizacji deszczowej dla dróg i parkingów, wyposażonej w urządzenia oczyszczające,
- modernizację stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowej,
- wspieranie mieszkańców w działaniach zmierzających do uregulowania gospodarki ściekowej,
- likwidację miejsc nielegalnego zrzutu ścieków,
- modernizację dróg w celu ochrony przed hałasem,

- troskę o dobry stan techniczny dróg,
- ograniczanie ruchu ciężkich pojazdów na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej,
- nasadzenia drzew wzdłuż pasów zieleni przy ciągach komunikacyjnych,
- zmniejszenie degradacji gleb związanej z działalnością rolniczą poprzez stosowanie „dobrej praktyki rolniczej”,
- kontrolę stopnia zakwaszenia gleb i stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych,
- racjonalne wykorzystanie zasobów mineralnych,
- rekultywację terenów zdewastowanych w wyniku działalności wydobywczej,
- rozbudowę systemu obszarów chronionych,
- zwiększenie lesistości i poprawę gospodarki leśnej,
- powiększenie terenów zielonych,
- ograniczenie niskiej emisji, emisji z zakładów przemysłowych oraz emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych,
- edukację ekologiczną dzieci i młodzieży,
- zbiórki surowców wtórnych organizowane przez szkoły.

4 Gospodarka

4.1 Pozarolnicza sfera gospodarcza

Powszechnie stosowanym wskaźnikiem rozwoju gospodarczego gminy jak i wskaźnikiem postępu i nowoczesności jest liczba (udział) podmiotów gospodarczych zarejestrowanych i prowadzących działalności gospodarczą na danym terenie.

Wskaźnik ten zależy nie tylko od globalnej koniunktury gospodarczej, konkurencyjności lokalnych rynków, powszechnej globalizacji i aktywności samych przedsiębiorców ale i od zaangażowania władz regionu. Władze gminy wspólnie z

władzami wojewódzkimi i z władzami państwowymi mają zdecydowany wpływ na jakość oferty kierowanej do prywatnego biznesu. To władze gminy swoim działaniem, umiejętnościami rozpoznawania potrzeb wpływają na odbiór tworzonych planów i zamierzeń.

Miernikiem sukcesu obecnych władz gminy jest duża ilość podmiotów gospodarczych prowadzących działalność gospodarczą. To władze gminy ustalają strategiczne plany rozwoju, z wyprzedzeniem informując zainteresowanych przedstawicieli biznesu o preferowanych kierunkach rozwoju, podając rodzaje branż, których działalność będzie wspierana. W imponującym tempie uchwalane są plany zagospodarowania przestrzennego, tym samym przekazywane są dobrze zurbanizowane tereny inwestycyjne do dyspozycji ludzi przedsiębiorczych.

Świadomie prowadzona polityka przyciąga inwestorów, dając im tym samym szansę i możliwości korzystnego inwestowania własnych środków finansowych na terenie gminy Kąty Wrocławskie.

Władze gminy Kąty Wrocławskie realizują przejrzystą politykę inwestycyjną, otwartą na rozwiązania wpisujące się w opracowaną i konsekwentnie realizowaną strategię rozwoju. To przemyślany i w szczególności dopracowany wieloletni plan działania, który w sposób znakomity podkreśla walory gminy oraz wykorzystuje sąsiedztwo wielkiej aglomeracji wrocławskiej. Wykorzystanie bliskiego sąsiedztwa Wrocławia przynosi obecnie i będzie przynosić w przyszłości gminie ogromne korzyści.

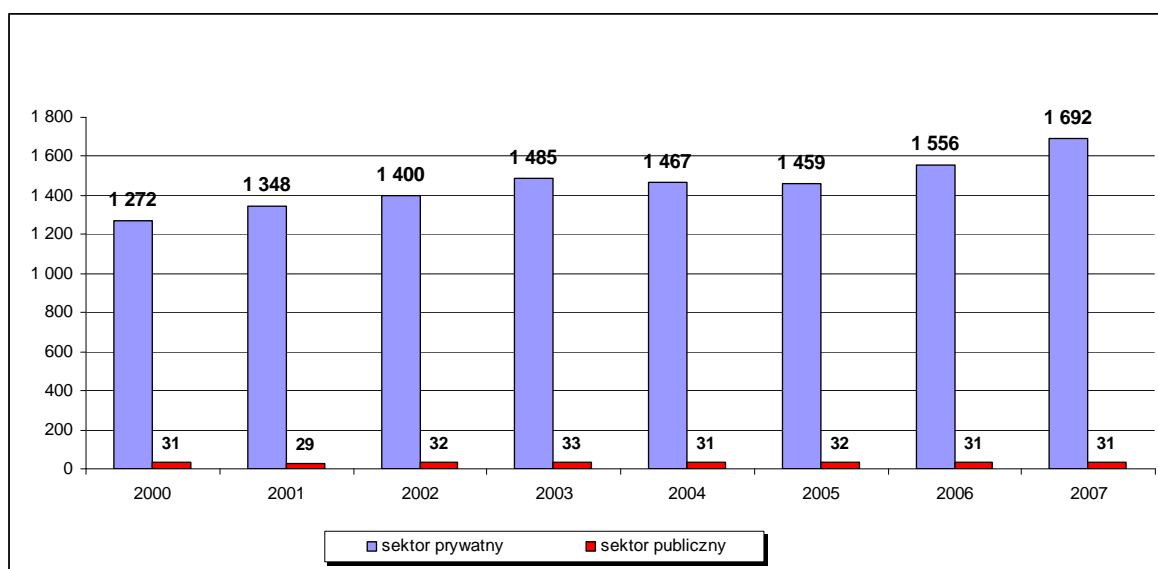
Wrocław nie dysponuje już większymi obszarami terenami inwestycyjnymi, a walory gminy Kąty Wrocławskie nabierają obecnie szczególnego znaczenia. Dodatkowym atutem położenia jest również bliskość autostrady A4, która niemal przebiega przez środek gminy. Z tych walorów władze gminy zamierzają korzystać, opierając na tej podstawie strategię rozwoju na najbliższe lata.

Analizując dane statystyczne dla gminy Kąty Wrocławskie za lata 2000 - 2007 obserwujemy wzrost liczby podmiotów gospodarczych z 1303 w roku 2000 do 1723 na

koniec roku 2007. Jest to wzrost o 32 %. Oczywiście znakomita większość tych podmiotów to podmioty działające w sektorze prywatnym. Liczba spółek działających w sektorze publicznym na przestrzeni omawianego okresu jest stała i wynosi 31. Znaczenie tych spółek dla obrazu i wizerunku gminy jest duże, ponieważ w swojej ofercie mają specjalistyczne usługi poprawiające jakość życia zarówno mieszkańcom jak i inwestorom. Działalność spółek komunalnych wielokrotnie niedoceniana znajduje właściwe miejsce w strukturze firm gminnych spełniających swoje powołanie.

Ryc. 28. Dynamika wzrostu ilości spółek w sektorze prywatnym i publicznym.

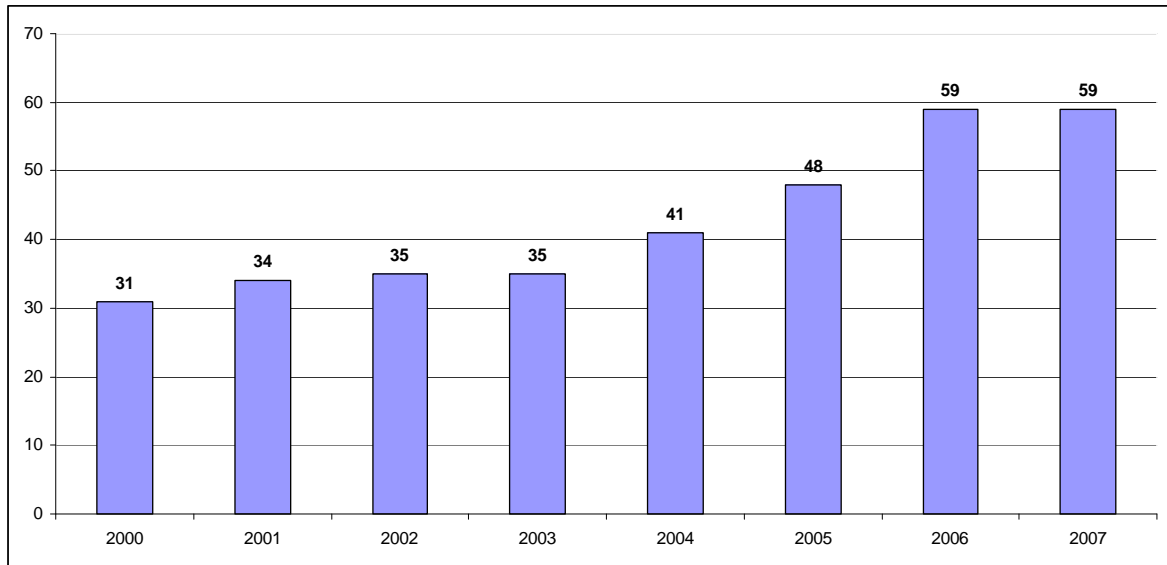

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Działania władz gminy zmierzające do wytworzenia sprzyjającego klimatu dla inwestycji zagranicznych spowodowały wzrost ilości spółek z kapitałem zagranicznym na terenie gminy z 31 w 2000 r. do 59 na koniec 2007 roku co stanowi wzrost o 90 %. Efektem współdziałania władz gminy i władz administracji państwowej są decyzje inwestorów lokalizujących siedziby swoich firm w granicach gminy. Inwestorzy podejmując działalność na terenie gminy Kąty Wrocławskie otrzymują dostęp do konkurencyjnych terenów inwestycyjnych oraz dostęp do dobrze wykwalifikowanej kadry specjalistów.

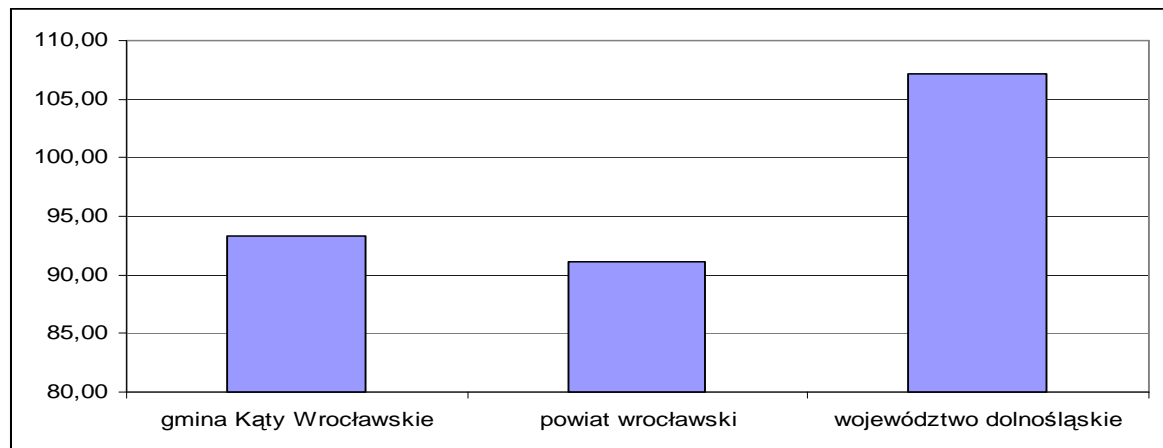
Ryc. 29. Dynamika wzrostu ilości spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców wynosi 93,3 i jest wyższa od średniej liczby obliczonej dla powiatu wrocławskiego, ale jest niższa od średniej liczby obliczonej dla województwa dolnośląskiego.

Ryc. 30. Wskaźnik aktywności gospodarczej w 2007 (liczba podmiotów na 1000 mieszkańców).

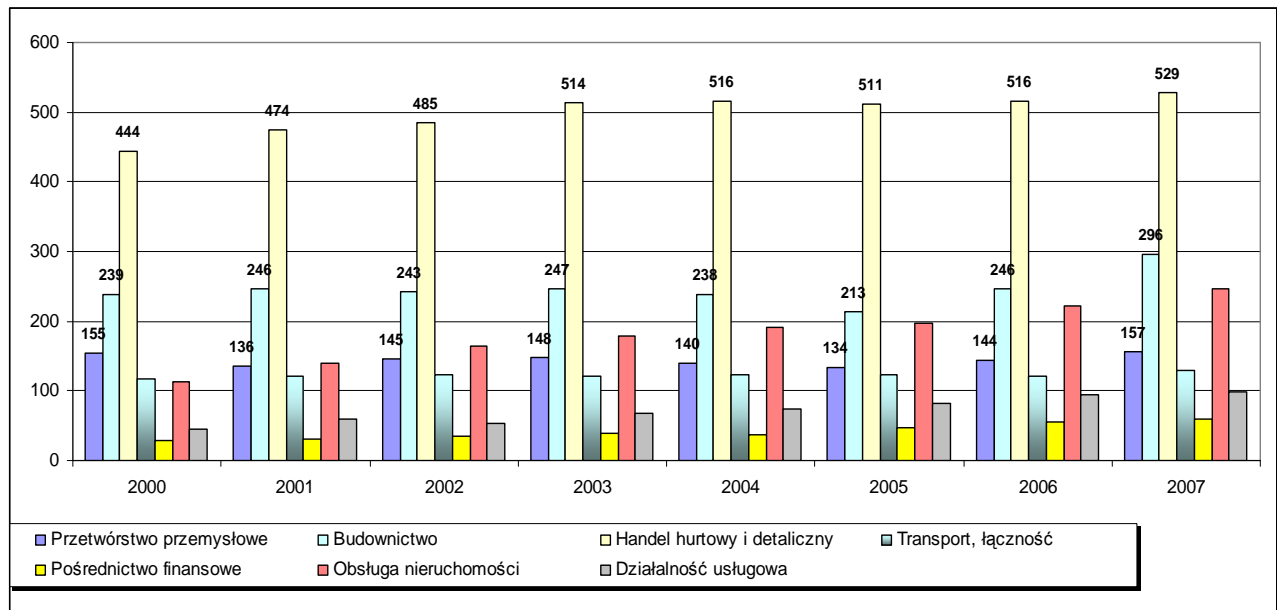

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i danych otrzymanych z gminy Kąty Wrocławskie.

Najwięcej podmiotów w gminie Kąty Wrocławskie działa w obszarze handlu hurtowego i detalicznego (529), budownictwa (296), obsługi nieruchomości i usług związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (247), przetwórstwa przemysłowego (157) oraz transportu i łączności (130).

Ryc. 31. Największa liczba podmiotów w wybranych branżach w latach 2000-2007.

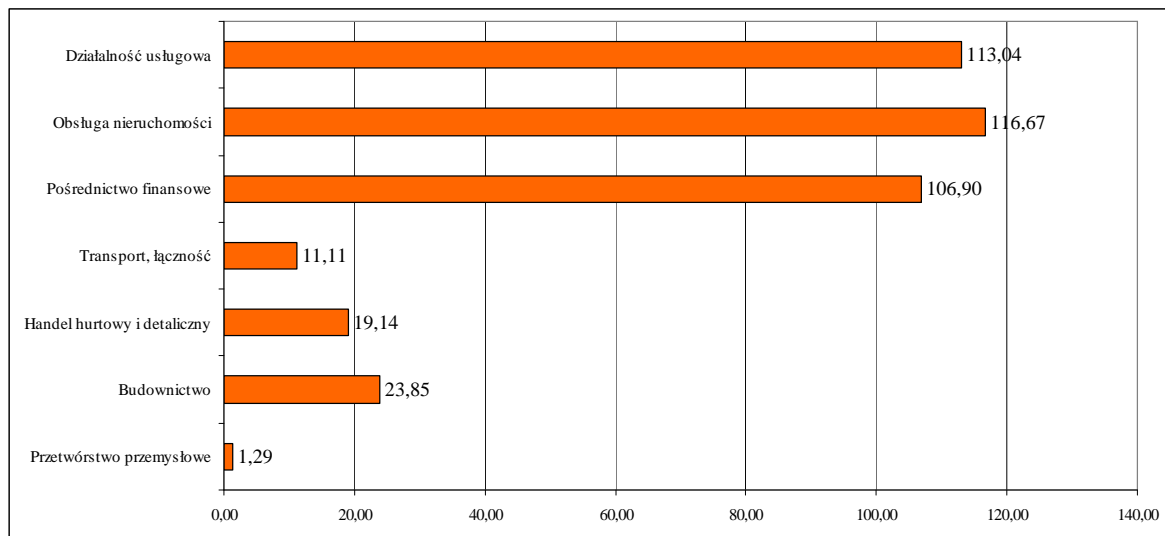

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2000-2007 największa dynamika wzrostu wystąpiła w branży obsługa nieruchomości i usług związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wzrost o 117%, działalności usługowej wzrost o 113 %, pośrednictwie finansowym wzrost o 107% oraz budownictwie wzrost o 24 %.

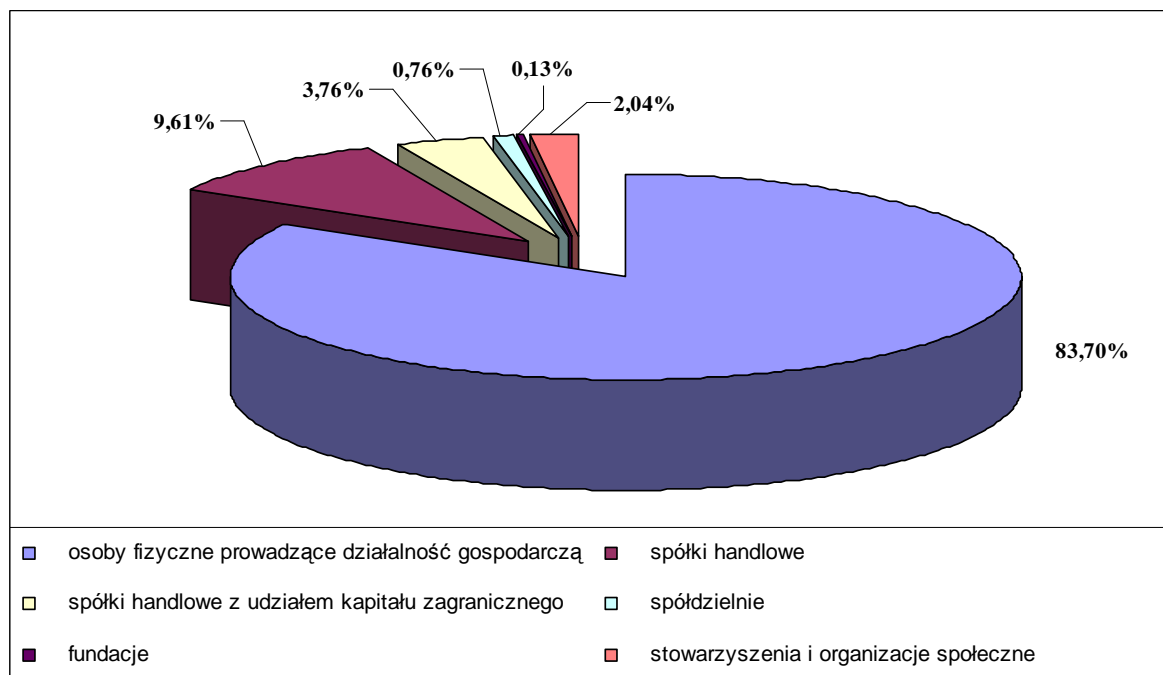
Ryc. 32. Dynamika rozwoju podmiotów gospodarczych w wybranych branżach w latach 2000-2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Strukturę podmiotów sektora prywatnego wg formy organizacyjno-prawnej w 2007 r. przedstawi Ryc. 33.

Ryc. 33. Struktura sektora prywatnego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Kapitał prywatny polski i zagraniczny w mieście i gminie

Wymiernym efektem starań władz gminy w podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej gminy Kąty Wrocławskie w latach 2000-2007 jest nie tylko ilość firm z kapitałem zagranicznym działających na tym terenie. Dodatkowym miernikiem prezentującym skuteczność realizowanej polityki są ogólne nakłady finansowe przedsiębiorców zainwestowane w swoje przedsięwzięcia na terenie gminy. Poniesione nakłady są imponujące, ilustrują bowiem zaangażowanie kapitałowe w ten teren. Wielkości te są również pozytywnym obrazem przejrzystej polityki inwestycyjnej gminy. Celem nadrzędnym jest aby polityka ta była akceptowana przez potencjalnych inwestorów, aby powodowała stały i ciągły napływ nowych inwestorów. Poniesione nakłady przez te podmioty przedstawia Tabela 37.

Tabela 37. Wybrane podmioty gospodarcze kapitałem polskim i zagranicznym dokonujące inwestycji w latach 2000 – 2007 na terenie gminy.

L. p.	FIRMA	BRANŻA	NAKLADY (w zł)
1	PRO LOGIS	wynajem magazynów i hal	53.000.000
2	POLBAU	zakład techniczno- budowlany	2.000.000
3	SCHAVEMAKER	transport i logistyka	25.000.000
4	PERI	budownictwo	25.000.000
5	CEDO	przemysł	Brak danych
6	UTZ	produkcja z tworzyw sztucznych	5.000.000
7	CABINPLANT	linie dla przemysłu spożywczego	14.000.000
8	STEMMANN	logistyka i transport kolejowy	2.700.000
9	PETROL	olej opałowy	5.000.000
10	R-QUADRAT	budownictwo- mieszkania	250.000.000
11	ARAJ	produkcja maszyn i urządzeń	27.000
12	KOMEX	handlowo- usługowa	1.100.000
13	TRANS-PIACH, SANBET	beton, kopalnia kruszywa	15.000.000
14	RADIOTECHNIKA	elektronika	12.000.000
15	EINHELL	narzędzia	10.000.000
16	BERGERAT MONNOYEUR	maszyny budowlane	8.000.000
17	RENAULT	sprzedaż i serwis samochodów ciężarowych	10.000.000
18	COOLING SOLUTIONS	producent urządzeń chłodniczych	Brak danych
19	CHOMAR	usługi transportowe, spedycja, logistyka	4.100.000
20	OCTO GRUP	park technologiczny	500.000
21	TOM MARK	budownictwo	350.000
22	BLACHY PRUSZYŃSKI	materiały budowlane	2.000.000
23	OLEOFARM	spożywcza	1.500.000
24	GRENO	handel art. tekstylnymi	1.940.000
25	V&S TRACKS-TRAILES	sprzedaż samochodów ciężarowych i naczep	4.500.000
26	GRUPA D.T.A.	logistyczno- spedycyjna	2.100.000
27	BRUNO TASSI	mięsno- wędliniarska i garmażeryjna	5.500.000
28	VOLVO	maszyny budowlane	22.000.000
28	MICHAEL HUBER POLSKA	sprzedaż farb drukarskich	40.000.000

30	TMB	usługi budowlane	44.700.000
31	ECO DYNAMIK	produkcja hal	32.000.000
32	MERCEDES	sprzedaż i serwis samochodów ciężarowych	15.000.000
33	EROWA	obsługa nieruchomości	7.500.000
34	AZYL	restauracja	4.000.000
35	DT DOLNY ŚLĄSK	medyczna, sprzęt rehabilitacyjny	1.000.000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

Gmina Kąty Wrocławskie postawiła na stabilny rozwój. Prowadzenie racjonalnej polityki miasta i gminy przynosi efekty związane ze spadkiem bezrobocia i stabilizacją lokalnego rynku pracy. Pozytywne efekty uzyskano unikając stosowania preferencyjnych zwolnień z podatku od nieruchomości, nie utworzono specjalnej strefy bądź podstrefy ekonomicznej. Rozwój gminy oparto na preferowaniu inwestycji nieuciążliwych dla mieszkańców i środowiska naturalnego, wychodząc z założenia, że gmina Kąty Wrocławskie jest bardzo dobrym miejscem pracy, miejscem do dobrego biznesu, ale jest również dobrym miejscem do zamieszkania i wypoczynku.

Dzięki takiej polityce koegzystencji biznesu, przemysłu, usług i mieszkańców, uzyskano stabilizację podatkową, pozyskując dodatkowe źródła przychodów do finansowania nowych inwestycji ułatwiających pracę, działalność gospodarczą i życie w tej gminie.

Handel i usługi.

Na terenie gminy działa targowisko otwarte przez 6 dni w tygodniu. Wpisało się ono znakomicie w pejzaż zapotrzebowania mieszkańców, stając się również ulubionym miejscem spotkań lokalnej społeczności.

Sieć handlową na terenie gminy tworzą małe placówki handlowe wśród których znaczącą część stanowią sklepy ogólnospożywcze. Spełniają one swoją podstawową funkcję usługową, ponieważ na większe zakupy mieszkańcy gminy wybierają się do jednego z największych centrów handlowych w Polsce w Bielanych Wrocławskich.

Bazę gastronomiczną Gminy tworzą restauracje, zajazdy, bary i pizzerie o różnicowanym standardzie obsługi. Jako przykłady funkcjonujących obiektów

gastronomicznych można zaliczyć między innymi: Pałac w Krobielowicach, AZYL w Kątach Wrocławskich, ALPI w Sadkowie, „Karczma w polu” w Pełcznicy, ALYKI w Smolcu, Zajazd Bandoza w Skałce, Central Pub w Kątach Wrocławskich., Bar Dziegała w Kątach Wrocławskich, RELAKS w Pietrzykowicach.

W związku z rozwojem gminy pojawiają się coraz większe i zróżnicowane potrzeby obsługi gastronomicznej. Baza gastronomiczna bardzo szybko dopasowuje swoją ofertę poprzez przystosowywanie do nowych potrzeb już funkcjonujących punktów jak również powstawanie nowych obiektów.

Otoczenie biznesu.

Miasto Wrocław jest jednym z najsilniejszych centrów otoczenia biznesu w Polsce. Tworzy go ponad 4 700 firm z sektora publicznego oraz ponad 88 tysięcy firm z sektora prywatnego. We Wrocławiu ma siedzibę ponad 30 polskich i zagranicznych banków, wiele firm ubezpieczeniowych, leasingowych, doradczo-konsultingowych, reklamowych, pośrednictwa finansowego i obrotu nieruchomościami.

Bliskość Wrocławia i dostępność do szerokiej oferty wspomagającej biznes jest walorem szeroko wykorzystywanym przez władze gminy. To również ogromna szansa na stały rozwój. Dzięki takiemu usytuowaniu przedsiębiorcy i przyszli inwestorzy mają łatwy dostęp do usług otoczenia biznesu. Pojawiają się również i uciążliwości związane z rozpoczętymi inwestycjami drogowymi w centrum Wrocławia, brakiem obwodnic i złego stanu nawierzchni dróg. Dostęp do międzynarodowego lotniska oraz banków i innych instytucji, usytuowanych w centrum miasta jest obecnie utrudniony.

Na terenie Gminy działa Bank Spółdzielczy w Kątach Wrocławskich oraz filia Banku Zachodniego. W Kątach Wrocławskich znajduje się również ekspozytura banku PKO BP S.A. oraz ekspozytura „SKOK”.

Władze gminy doceniając ogromne znaczenie biznesu dla rozwoju regionu, każdego roku wręczają wyróżnienie w kategorii Człowiek Roku i Firma Roku. To doceniana forma promocji lokalnego biznesu.

Od 1998 r. na terenie gminy Kąty Wrocławskie działa **Stowarzyszenie Przedsiębiorców Kąteckich**. Organizacja ta została powołana w celu integracji dynamicznie rozwijającego się lokalnego środowiska przedsiębiorców i pracodawców, zrzesza około 50 podmiotów gospodarczych. SPK ma duże znaczenie na rynku pracy na terenie gminy ponieważ jego członkowie zatrudniają łącznie około 1 000 pracowników.

Swoje cele SPK realizuje poprzez cykliczne spotkania robocze, organizację spotkań integracyjnych (bale, pikniki), imprez kulturalnych i sportowych, odczytów, prelekcji, szkoleń itp. Członkowie stowarzyszenia wspierają organizację wielu ważnych dla gminy wydarzeń sportowych i kulturalnych (Dni Kątów Wrocławskich, Dożynki Gminne i inne np. planowane jest zorganizowanie Święta Lokalnej Przedsiębiorczości). To zaangażowanie przedsiębiorców w lokalne imprezy jest wyrazem uznania dla starań władz gminy za tworzenie przyjaznego klimatu i integrację mieszkańców.

Członkowie SPK wyrażają swoje opinie na sesjach Rady Miejskiej, biorąc aktywny udział w tworzeniu założeń polityki gospodarczej gminy.

Pod patronatem stowarzyszenia w 2005 r. powstało **Biuro Wspierania Lokalnej Przedsiębiorczości**. Biuro pomaga w poszukiwaniu pracowników dla firm mających siedziby na terenie gminy oraz mieszkańcom poszukującym pracy. Doradza także w zakresie poszukiwania i sprzedaży powierzchni magazynowych, a także w tworzeniu nowych firm i rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy.

Perspektywy rozwoju

Szansą na rozwój Kątów Wrocławskich władze gminy upatrują w swoim położeniu. Dynamiczny napływ inwestorów do Wrocławia, skłonił władze miasta do powołania Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej. Agencja oferuje przede

wszystkim profesjonalną obsługę inwestorom. Gmina Kąty Wrocławskie dostrzegając swoją szansę w kreowaniu wspólnej polityki gospodarczej regionu, aktywnie uczestniczy w pracach Agencji.

Perspektywa wielkich inwestycji infrastrukturalnych związanych z budową autostrad A-4, A-12 oraz budowa obwodnicy autostradowej Wrocławia (AOW) to napływ inwestorów i szansa na wzrost atrakcyjności terenów przyległych do realizowanych inwestycji. Konkurencyjność cenowa terenów inwestycyjnych to również wyzwanie i potrzeba szybkiego przygotowania odpowiednich obszarów pod zagospodarowanie i szybkie uchwalanie planów zagospodarowania przestrzennego. Wykorzystanie szans na rozwój, na pozyskanie nowego inwestora jest mottem działania obecnych władz gminy.

Szansą dla rozwoju Gminy, będzie również powstanie południowo zachodniego pasma aktywności gospodarczej w pobliżu Zachowic i Gniechowic, które przyciągnie nowe inwestycje i nowe podmioty, dając tym samym możliwość zatrudnienia części osób z rejonów południowych gminy. Planowane są tu również inwestycje związane z fermami wiatraków, dając możliwość większego wykorzystania funduszy unijnych przeznaczonych na produkcję energii odnawialnej.

Władze gminy realizując zasadę zrównoważonego rozwoju całej gminy, opracują plany zagospodarowania terenów położonych na południu gminy z przeznaczeniem ich pod budownictwo mieszkaniowe. Przewidziano również przygotowanie odpowiedniej infrastruktury technicznej niezbędnej do realizacji tego celu.

W najbliższych latach rozwój gminy będzie ściśle skorelowany z wykorzystaniem środków unijnych. Fundusze strukturalne i inne środki zagraniczne wspierać mogą inicjatywy lokalne, przyspieszając realizację celów. Władze gminy zainteresowane są większym pozyskiwaniem tych środków na przedsięwzięcia czysto komunalne oraz przez przedsiębiorców inwestujących w swoje firmy, zamierzają stworzyć prężny ośrodek doradczy specjalizujący się w tym temacie.

Uwzględniając walory i specyfikę gminy należy wyodrębnić działania mające strategiczne znaczenie dla rozwoju gminy w przyszłości. Gmina będzie wspierać i rozwijać następujące działania związane z:

- przetwórstwem rolno-spożywczym,
- usługami związanymi z obsługą podróżnych, komunikacji i transportu samochodowego,
- handlem hurtowym i detalicznym, centrami logistycznymi i dystrybucyjnymi,
- usługami z zakresu obsługi turystyki tranzytowej,
- przedsięwzięciami mającymi neutralny wpływ na środowisko naturalne,
- przedsięwzięciami wdrażającymi innowacyjne rozwiązania i technologie,
- rozwojem mieszkalnictwa.

Dostępność środków unijnych, wielokierunkowe ich przeznaczenie na wsparcie potrzebnych inicjatyw może skutecznie przyczynić się do szybszej realizacji planów i celów gminy.

4.2 Rolnictwo.

Rolnictwo w gminie Kąty Wrocławskie jest jednym z najważniejszych sektorów gospodarki lokalnej. W rolnictwie pracuje zaledwie około 3% zatrudnionych (dane GUS 2006r).

Przydatność rolnicza gruntów

Istotnym czynnikiem wpływającym na rozwój rolnictwa w gminie Kąty Wrocławskie jest przede wszystkim duża przydatność rolnicza gleb na terenie gminy. 84,5% gruntów ornych należy do najlepszych, pszennych kompleksów rolniczej przydatności gleb:

- pszennego bardzo dobrego – 23,0%,
- pszennego dobrego – 47,6%,
- pszennego wadliwego – 13,9%.

Pod względem gleboznawczej klasyfikacji gruntów na terenie gminy Kąty Wrocławskie dominują gleby zaliczane do III klasy bonitacyjnej.

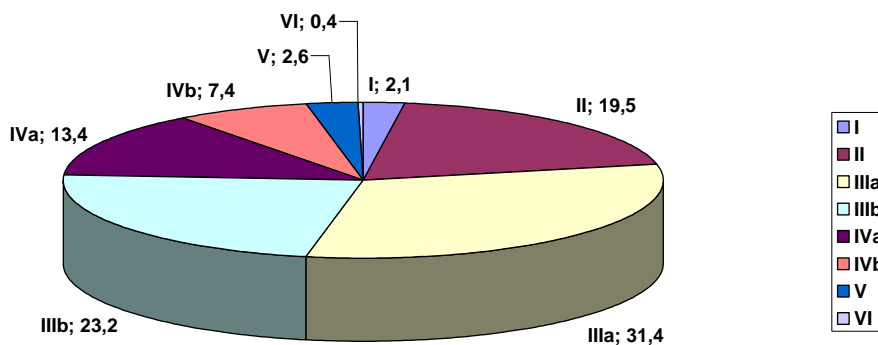
Tabela 38. Gleboznawcza klasyfikacja gruntów w gminie Kąty Wrocławskie.

Klasa bonitacyjne gleb	ha	%
I	253,65	2,1
II	2 395,95	19,5
IIIa	3 861,32	31,4
III	2 855,08	23,2
IVa	1 655,59	13,4
IVb	905,94	7,4
V	321,09	2,6
VI	44,53	0,4
Razem	12 293,15	100
I	3,43	0,3
II	154,00	11,9
III	672,42	52,2
IV	348,10	27,0
V	81,14	6,3
VI	29,24	2,3
Razem	1 288,33	100
Razem GO i UZ w ha	13 581,48	

Źródło: Plan urządzeniowo-rolny gminy Kąty Wrocławskie, Wrocław, 2007 r.

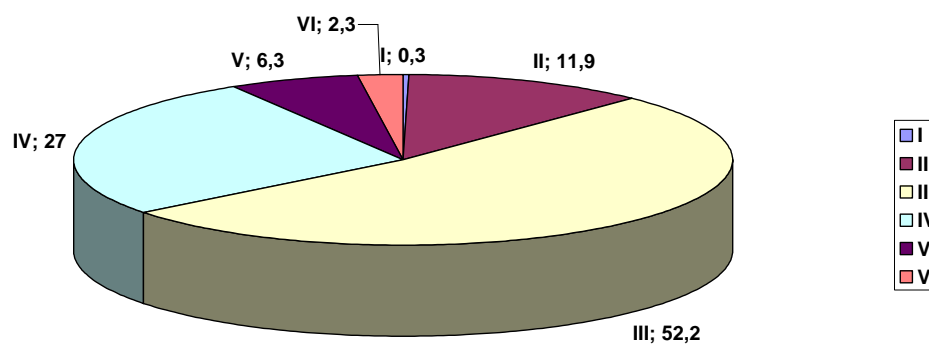

Ryc. 34. Klasy bonitacyjne gruntów ornych w gminie Kąty Wrocławskie.

Źródło: Opracowanie własne

Ryc. 35. Klasy bonitacyjne użytków zielonych w gminie Kąty Wrocławskie.

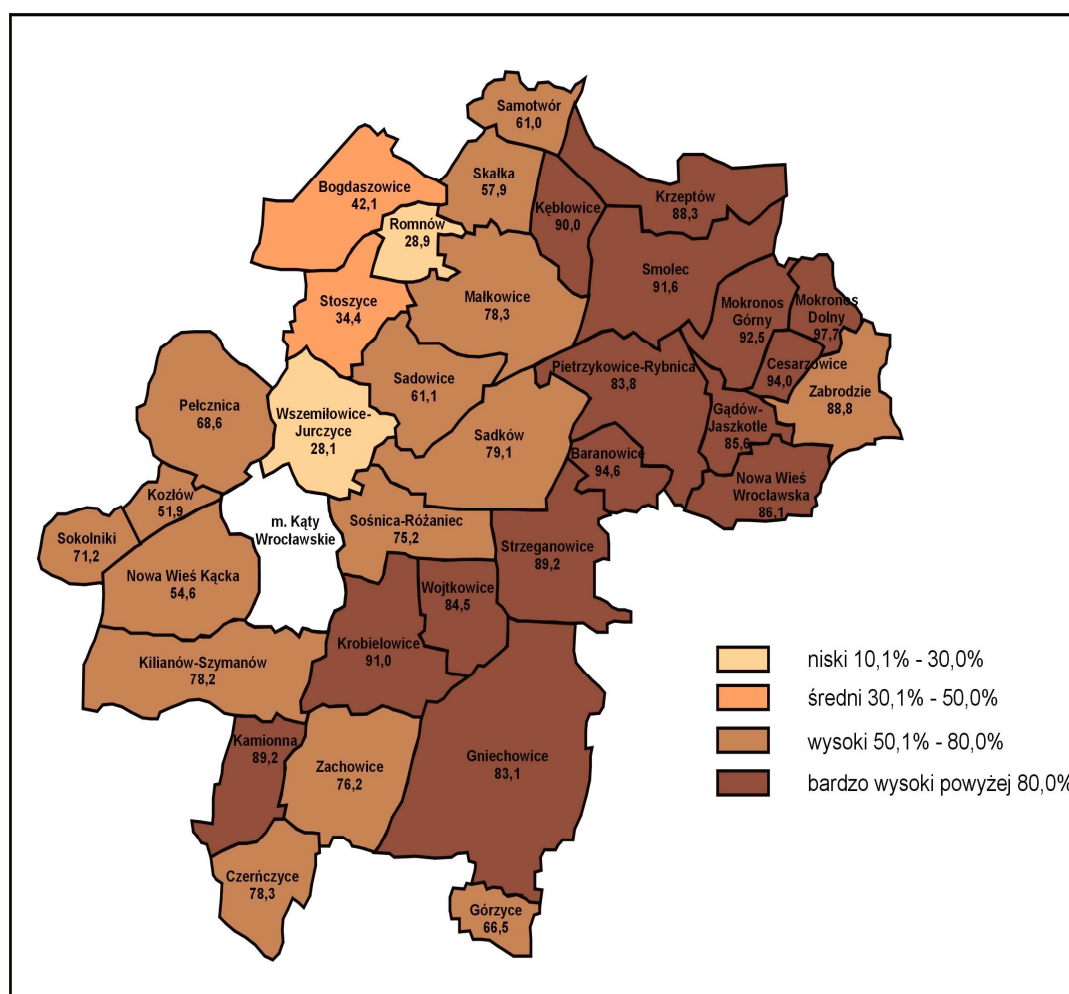
Źródło: Opracowanie własne

Pod względem gleboznawczym na terenie gminy Kąty Wrocławskie wśród gruntów ornych dominują grunty zaliczane do klas bonitacyjnych IIIa i IIIb – 54,6%. Udział klas I i II wynosi 21,6%, a klas IVa i IVb – 20,8%. Grunty orne najgorszych klas V i VI stanowią zaledwie 3% powierzchni gruntów ornych w gminie. Wśród użytków zielonych dominują grunty klasy III – 52,2%. Znaczący udział mają także użytki klasy IV – 27,0% oraz klasy II – 11,9%.

Najwyższy udział gleb zaliczanych do wysokich klas bonitacyjnych (powyżej 80%) występuje w obrębach położonych w północno-wschodniej części gminy, najniższy – w obrębach w północno-zachodniej części (Bogdaszowice, Romnów, Stoszyce i Wszemiłowice-Jurczyce).

Ryc. 36. Udział gleb dobrych w powierzchni użytków rolnych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu urządzeniowo-rolnego gminy Kąty Wrocławskie, 2007 r.

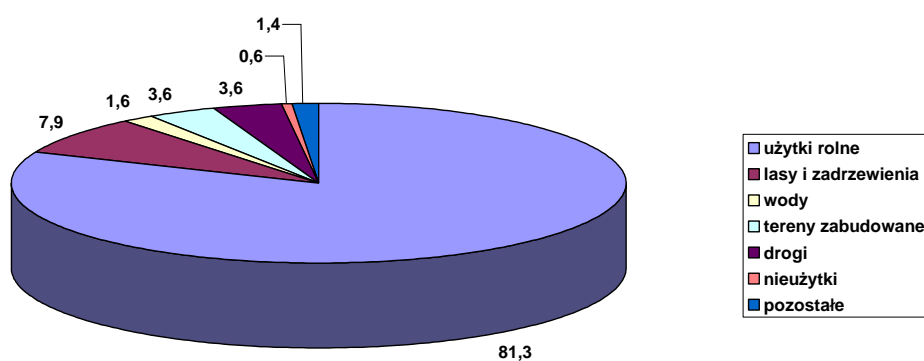
Rozmieszczenie użytków zielonych w gminie Kąty Wrocławskie związane jest z dolinami rzek Bystrzycy, Strzegomki i Czarnej Wody oraz dolinami mniejszych cieków wodnych. Pod względem typu gleb dominują mady (60% użytków zielonych). Pozostałą powierzchnię stanowią czarne ziemie (30%) oraz w mniejszym stopniu gleby brunatne, pseudobielicowe oraz gleby organiczne.

Użytkowanie gruntów

Wśród użytków gruntowych w gminie Kąty Wrocławskie dominują użytki rolne – 13 786,47 ha, co stanowi 81,3% ogólnej powierzchni gminy. Lasy i zadrzewienia o powierzchni 1 331,01 ha stanowią 7,9% powierzchni gminy natomiast pozostałe formy użytkowania zajmują 10,8% powierzchni, na co składają się:

- wody – 266,69 ha (1,6%),
- tereny zabudowane – 614, 14 ha (3,6%),
- drogi – 615,59 ha (3,6%),
- nieużytki – 94,46 ha (0,6%),
- pozostałe – 245, 70 ha (1,4%).

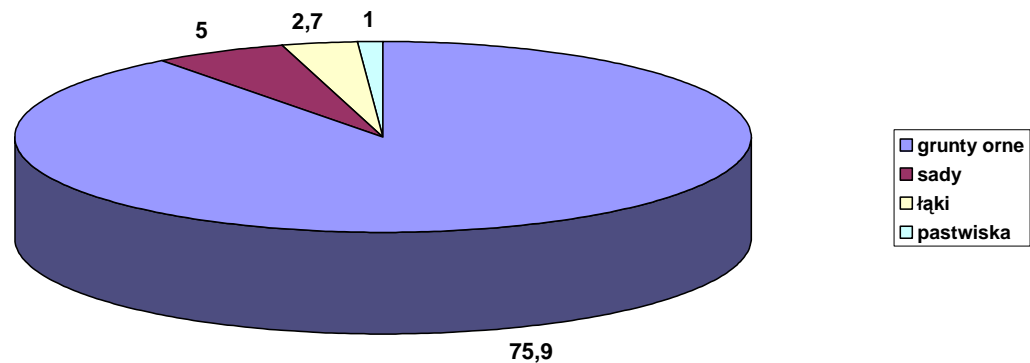
Ryc. 37. Formy użytkowania gruntu w gminie Kąty Wrocławskie.

Źródło: Opracowanie własne

Ryc. 38. Formy zagospodarowania użytków rolnych w gminie Kąty Wrocławskie (w %).

Źródło: Opracowanie własne

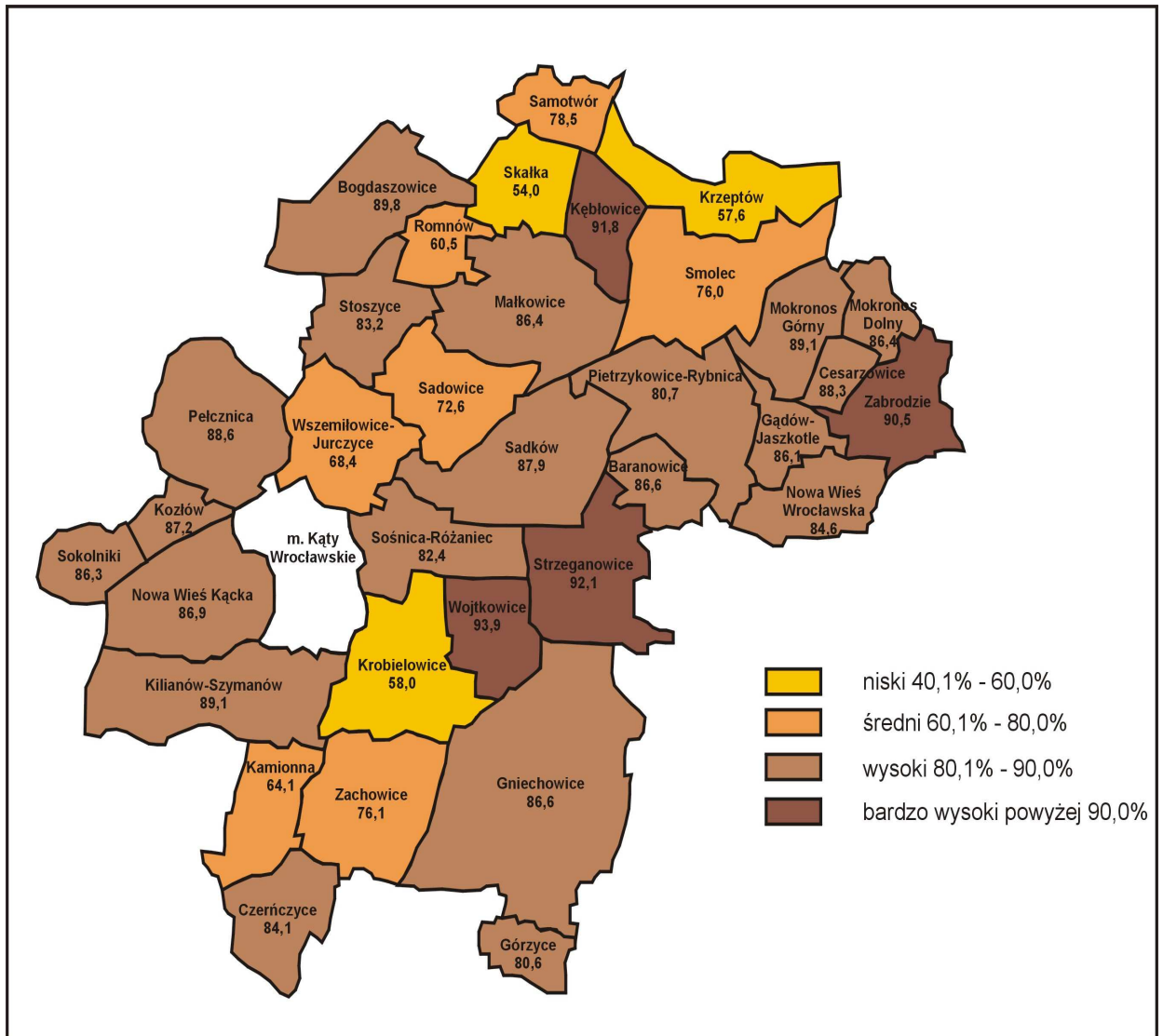
Najwięcej użytków rolnych, ponad 90%, znajduje się w obrębach: Kębłowice, Strzeganowice, Wojtkowice i Zabrodzie. Niski udział użytków rolnych wahających się od 54% do 58% mają miejscowości Krobielowice, Krzeptów i Skałka. Największy udział terenów zabudowanych występuje we wsiach Gądów-Jaszkotle, Mokronos Dolny, Mokronos Górny – Zybiszów, Nowa Wieś Wrocławska, Pietrzykowice i Smolec. Związane jest to z dynamicznym rozwojem budownictwa mieszkaniowego na tym obszarze.

Grunty orne stanowią największy odsetek użytków rolnych na terenie gminy Kąty Wrocławskie – ponad 75%. Niski udział gruntów ornych w użytkach rolnych (poniżej 80%) występuje w pięciu obrębach: Kębłowice, Mokronos Dolny, Bogdaszowice, Samotwór, Wszemiłowice-Jurczyce. W obrębach tych niski odsetek gruntów ornych

rekompensowany jest przez wysoki udział sadów lub najwyższy w gminie odsetek użytków zielonych.

Ryc. 39. Udział użytków rolnych w powierzchni ogólnej obrębów gminy Kąty Wrocławskie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu urządzeniowo-rolnego gminy Kąty Wrocławskie, 2007 r.

Tabela 39. Struktura użytków rolnych w gminie Kąty Wrocławskie.

Lp.	Obręb	Powierzchnia ogólna użytków rolnych ha	W tym:							
			Grunty orne		Sady		Łąki		Pastwiska	
			ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	Baranowice	211,15	185,22	87,7	7,57	3,6	9,32	4,4	9,04	4,3
2	Bogdaszowice	555,25	425,10	76,6	2,44	0,4	79,64	14,3	48,07	8,7
3	Cesarzowice	123,36	99,85	81,0	18,31	14,8	-	-	5,20	4,2
4	Czerńczyce	336,31	296,19	88,0	0,29	0,1	3,54	1,1	36,29	10,8
5	Gądów-Jaskotle	194,30	181,27	93,3	3,88	2,0	-	-	9,15	4,7
6	Gniechowice	1 460,27	1 392,22	95,3	3,98	0,3	53,50	3,7	10,57	0,7
7	Górzyce	154,43	147,90	95,8	0,17	0,1	1,50	1,0	4,86	3,1
8	Kamionna	245,06	206,10	84,1	-	-	11,04	4,5	27,92	11,4
9	Kęblowice	263,67	206,50	78,3	33,03	12,5	8,17	3,1	15,97	6,1
10	Kilianów- Szymanów	733,87	687,60	93,7	3,05	0,4	18,97	2,6	24,25	3,3
11	Kozłów	146,39	125,79	85,9	-	-	16,93	11,6	3,67	2,5
12	Krobiełowice	396,24	339,80	85,8	0,40	0,1	9,99	2,5	46,05	11,6
13	Krzepków	305,59	259,04	84,8	30,03	9,8	12,82	4,2	3,70	1,2
14	Małkowice	696,13	579,90	83,3	-	-	64,96	9,3	51,27	7,4
15	Mokronos Dolny	179,21	121,88	68,0	48,71	27,2	0,30	0,2	8,32	4,6
16	Mokronos Górny-Zybiszów	338,84	329,95	97,4	0,03	-	0,27	0,1	8,59	2,5
17	Nowa Wieś Kącka	587,14	543,48	92,5	0,37	0,1	25,73	4,4	17,56	3,0
18	Nowa Wieś Wrocławska	318,92	285,96	89,7	18,71	5,9	10,30	3,2	3,95	1,2
19	Pelcznica	601,38	543,87	90,4	-	-	41,87	7,0	15,64	2,6
20	Pietrzykowice	584,07	558,84	95,7	5,53	0,9	8,26	1,4	11,44	2,0
21	Romnow	131,49	114,17	86,9	0,42	0,3	9,48	7,2	7,42	5,6
22	Sadków	695,88	655,28	94,1	-	-	5,31	0,8	35,29	5,1
23	Sadowice	366,71	310,62	84,7	2,23	0,6	16,61	4,5	37,25	10,2
24	Samotwór	201,55	144,51	71,7	3,17	1,6	37,53	18,6	16,34	8,1
25	Skalka	192,47	157,13	81,6	2,13	1,1	24,24	12,6	8,97	4,7
26	Smolec	594,76	558,66	93,9	13,72	2,3	5,75	1,0	16,63	2,8
27	Sokolniki	212,25	169,90	80,1	-	-	21,71	14,9	10,64	5,0
28	Sośnica- Różaniec	411,88	363,45	88,2	-	-	8,65	2,1	39,78	9,7
29	Stoszyce	360,82	310,48	86,0	-	-	42,45	11,8	7,89	2,2
30	Strzeganowice	570,68	555,19	97,3	-	-	5,92	1,0	9,57	1,7
31	Wojtkowice	334,37	315,32	94,3	0,11	-	3,58	1,1	15,36	4,6
32	Wszemiłowice- Jurczyce	374,20	268,48	71,8	1,91	0,5	41,96	11,2	61,85	16,5
33	Zabrodzie	393,58	385,16	97,9	3,27	0,8	1,50	0,4	3,65	0,9
34	Zachowice	514,25	468,34	91,1	1,53	0,3	29,90	5,8	14,48	2,8
Gmina ogółem		13 786,47	12 293,15	89,1	204,99	1,5	641,70	4,7	646,63	4,7

Źródło: Plan urządzeniowo-rolny gminy Kąty Wrocławskie, 2007 r.

Część użytków rolnych (390,55 ha, stanowiące 2,8% ogólnej ich powierzchni) nie jest obecnie użytkowana. Odłogi nie występują w pięciu obrębach: Cesarzowice, Czerńczyce, Sadków, Strzegalowice i Wojtkowice.

Struktura własności gruntów

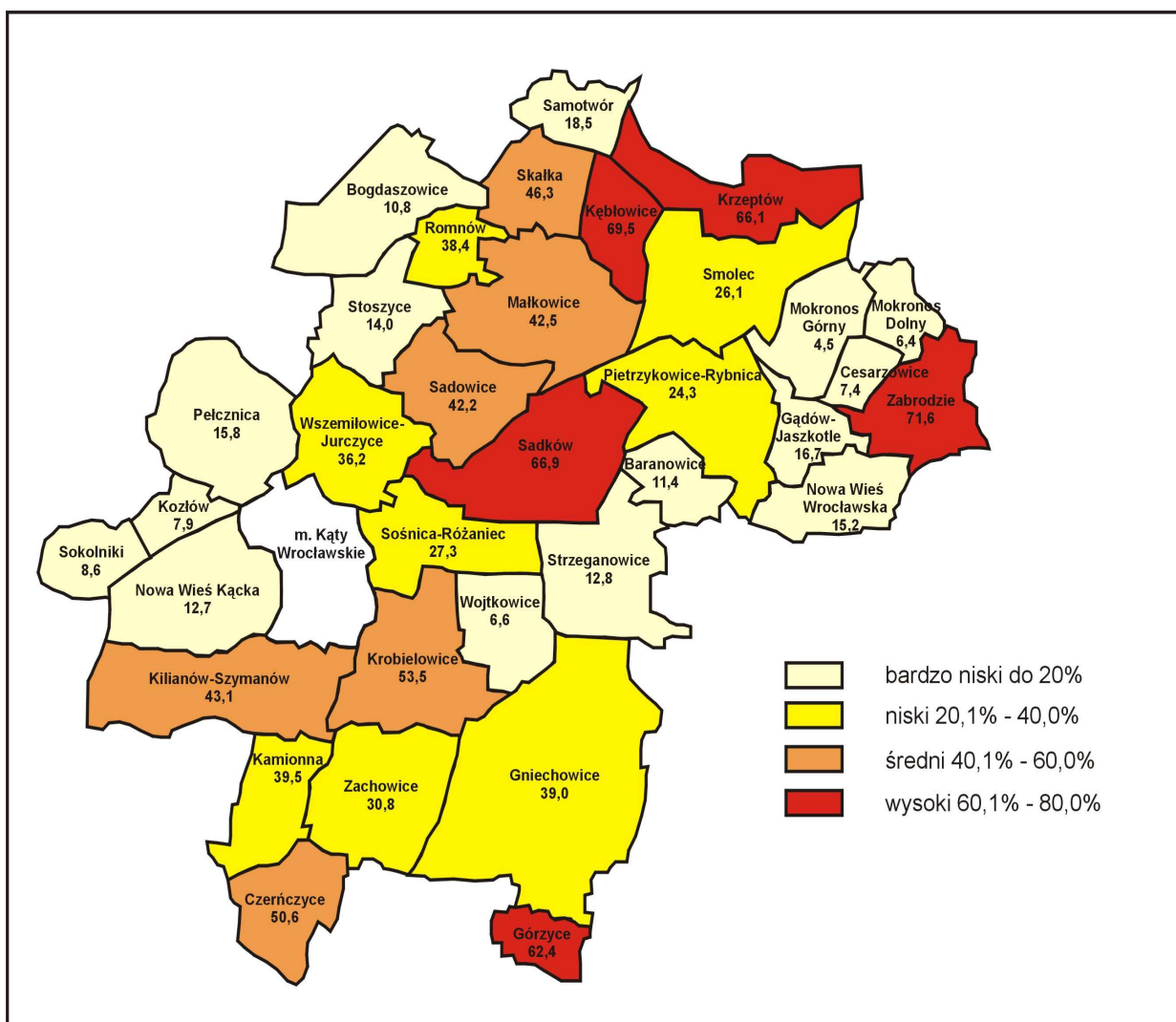
W strukturze własności gruntów w gminie Kąty Wrocławskie dominuje sektor prywatny – 11 313,90 ha (66,7% obszaru gminy). Największy udział mają tutaj prywatne gospodarstwa rolne (8 674,55 ha – 51,5% powierzchni gminy). Sektor spółdzielczy dysponuje na terenie gminy arealem 497,27 ha – 2,9% powierzchni gminy, natomiast sektor publiczny – 5 640,16 ha, czyli 33,3% powierzchni gminy. Gruntami sektora publicznego dysponują:

- Agencja Nieruchomości Rolnych – 3 038,48 ha (17,9% powierzchni),
- Państwowe Gospodarstwo Leśne – 1 209,49 ha (7,2% powierzchni),
- własność komunalna – 464,48 ha (2,7% powierzchni),
- pozostali użytkownicy – 927,71 ha (5,5% powierzchni)

Wysoki udział sektora publicznego w strukturze władania gruntami występuje w obrębach: Zabrodzie (71,6%), Kębłowice (69,5%), Sadków (66,9%), Krzeptów (66,1%) oraz Górzyce (62,4%). Bardzo niski udział sektora publicznego (poniżej 20%) występuje w piętnastu obrębach rozmieszczonych wzdłuż północno-zachodniej i północno-wschodniej granicy gminy.

Ryc. 40. Udział sektora publicznego w strukturze władania gruntami w gminie Kąty Wrocławskie.

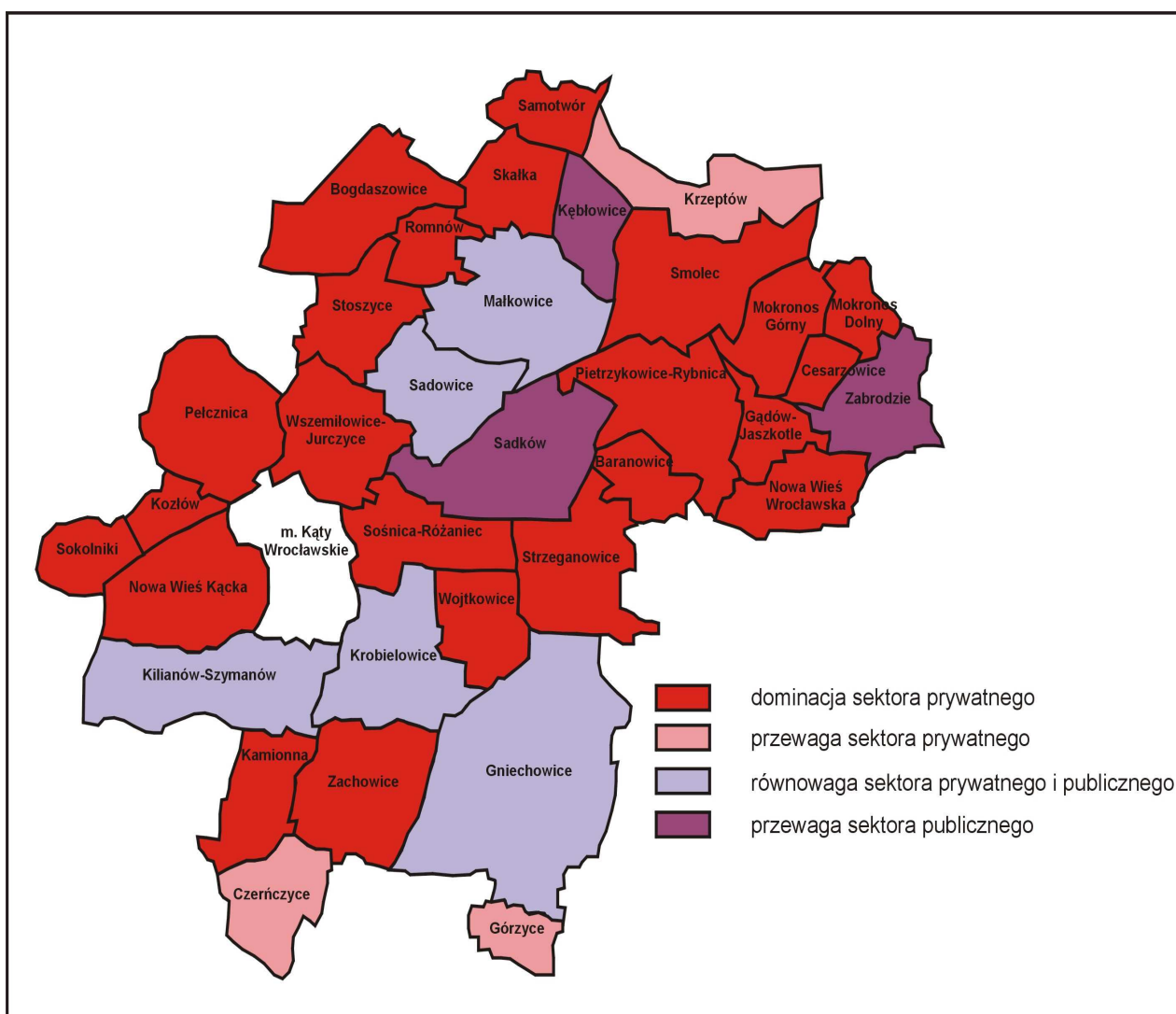
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu urządzeniowo-rolnego gminy Kąty Wrocławskie, 2007 r.

W strukturze użytkowania gruntów sektora publicznego dominują użytki rolne (3 206,77 ha – 56,9% powierzchni). Większość użytków rolnych (2 912,59 ha) stanowią grunty orne. Pozostałe użytki rolne (sady, i użytki zielone) zajmują powierzchnię 294,18 ha. Lasy i zadrzewienia o powierzchni 1 185,33 ha stanowią 21% powierzchni. Znaczący jest też udział dróg (597,81 ha – 10,6% powierzchni). Pozostałe użytki gruntowe, czyli wody, tereny zabudowane, nieużytki i inne zajmują 650,25 ha (11,5% powierzchni).

W przypadku użytków gruntowych będących własnością prywatną dominują również użytki rolne, które zajmują powierzchnię 10 579,70 ha (93,5%). Grunty orne o arealnej 9 380, 59 ha stanowią 82,9% powierzchni sektora prywatnego. Pozostałe użytki gruntowe (lasy i zadrzewienia, wody, tereny zabudowane, drogi, nieużytki i inne) stanowią 6,5% sektora prywatnego. W tej grupie największy udział mają tereny zabudowane – 4,1%.

Ryc. 41. Struktura władania gruntami rolnymi w gminie Kąty Wrocławskie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu urządzeniowo-rolnego gminy Kąty Wrocławskie, 2007 r.

Struktura gospodarstw prywatnych

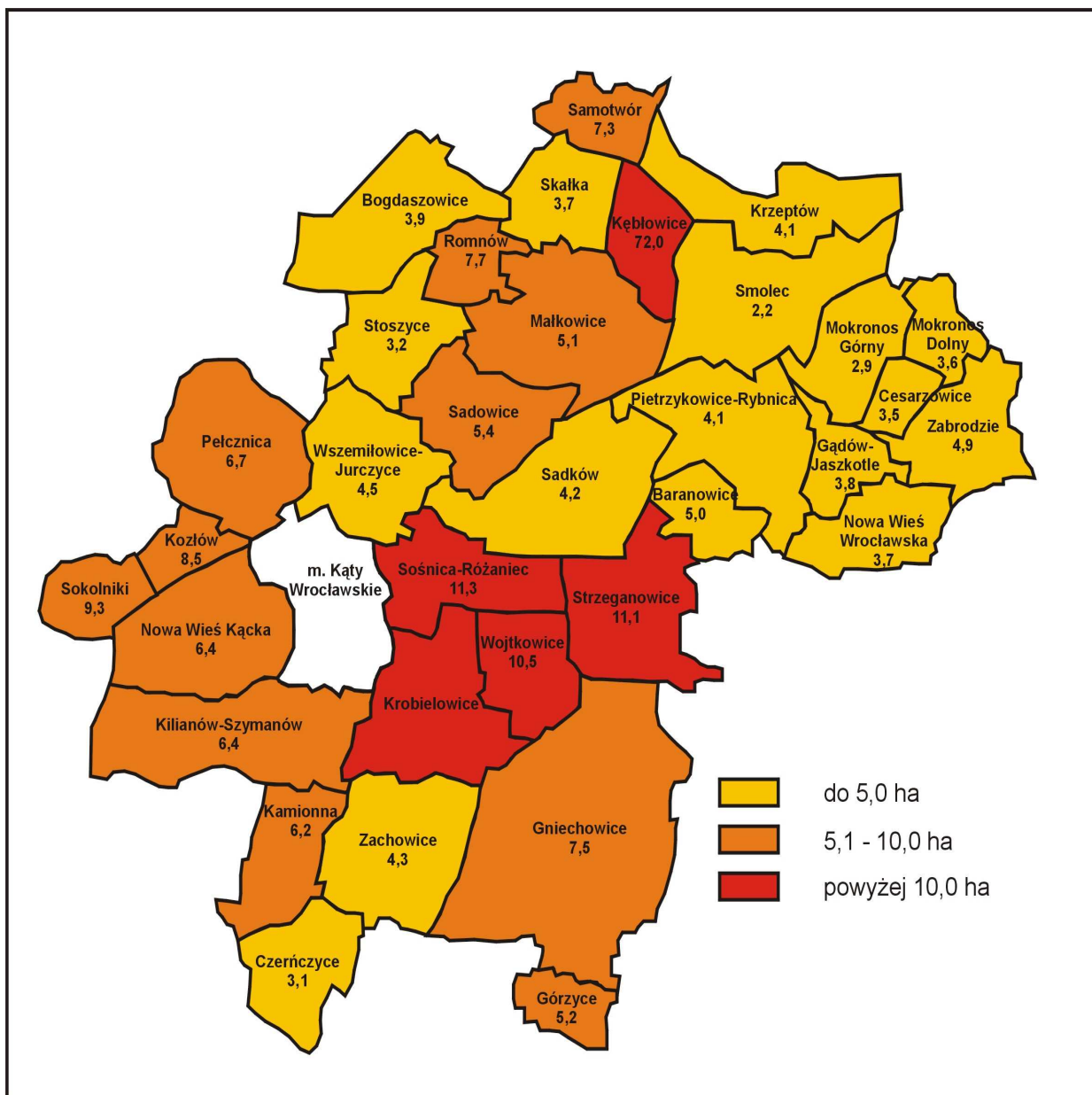
Zgodnie z danymi posiadanymi przez Urząd Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie w gminie funkcjonuje 1 586 gospodarstw rolnych o średniej powierzchni 5,97 ha gruntów własnych i dzierżawionych. Średnia powierzchnia gospodarstwa w poszczególnych obrębach jest bardzo zróżnicowana i waha się od 2,24 ha w obrębie Smolec do 72,00 ha w miejscowości Kębłowice. Najwięcej gospodarstw funkcjonuje w obrębach: Smolec (156), Bogdaszowice (113) oraz Gniechowice (111).

Na terenie gminy znajduje się 8 gospodarstw bardzo dużych o średniej powierzchni 138,40 ha. Z racji skali produkcji oraz bazowania na pracy najemnej, gospodarstwa te mają charakter przedsiębiorstw rolnych, a nie gospodarstw rodzinnych. Gospodarstwa o powierzchni ponad 100 ha stanowią zaledwie 0,5% ogólnej liczby gospodarstw, dysponują jednak 11,7% ziemi użytkowanej przez rolników indywidualnych. Gospodarstw bardzo małych o powierzchni poniżej 5 ha jest w gminie 1 045, ich średnia powierzchnia wynosi 1,90 ha. Stanowią one 65,9% ogólnej liczby gospodarstw i użytkują zaledwie 21% gruntów.

Gospodarstwa rolne, które można uznać za duże (od 15 do 100 ha) użytkują 2 896,13 ha, co stanowi 30,6% gruntów. Gospodarstw dużych na terenie gminy jest 100 (6,3% ogólnej liczby gospodarstw), ich średnia powierzchnia to 28,96 ha. Gospodarstwa duże i bardzo duże użytkują 42,3% gruntów będących w dyspozycji gospodarstw indywidualnych.

Ryc. 42. Średnia powierzchnia gospodarstw w obrębach gminy Kąty Wrocławskie według gruntów własnych i dzierżawionych bez gospodarstw wielkoobszarowych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu urządzeniowo-rolnego gminy Kąty Wrocławskie, 2007 r.

Produkcja rolnicza

W strukturze zasiewów w gminie Kąty Wrocławskie dominują zboża, którymi obsiewa się 6 159 ha, czyli 65,1% ogólnej powierzchni zasiewów. Drugą pod względem powierzchni uprawą jest rzepak zajmujący 1 086 ha (11,5% udziału w strukturze zasiewów). Ziemniaki i buraki cukrowe charakteryzują się podobnym udziałem w ogólnej produkcji rolnej gminy kształtującym się na poziomie odpowiednio 4,0% i 3,9%. Znaczący jest także udział uprawy warzyw (cebula, marchew, szparagi) oraz pozostałych roślin (w tym kukurydza i owoce miękkie) – 15,5%. Wśród zbóż przeważa pszenica, którą obsiewa się 70,1% powierzchni wykorzystywanej pod uprawy zbożowe.

Na znaczący rozwój warzywnictwa i sadownictwa wpłynęło w znaczącym stopniu położenie gminy Kąty Wrocławskie w bezpośrednim sąsiedztwie dużej aglomeracji miejskiej Wrocławia oraz dynamiczny rozwój położonego przy granicy gminy Dolnośląskiego Centrum Hurtu Rolno – Spożywczego. Oprócz polowej uprawy warzyw, w północno-wschodniej części gminy rozwija się uprawa warzyw i kwiatów w szklarniach lub namiotach foliowych.

W gminie Kąty Wrocławskie, mimo bardzo dobrych warunków glebowych, występują, w zależności od warunków pogodowych, wyraźne wahania plonów. Różnice plonów poszczególnych upraw wahały się w ostatnich latach od 43,3% (owies), 42,1% (ziemniaki) do 8,8% (rzepak i rzepik).

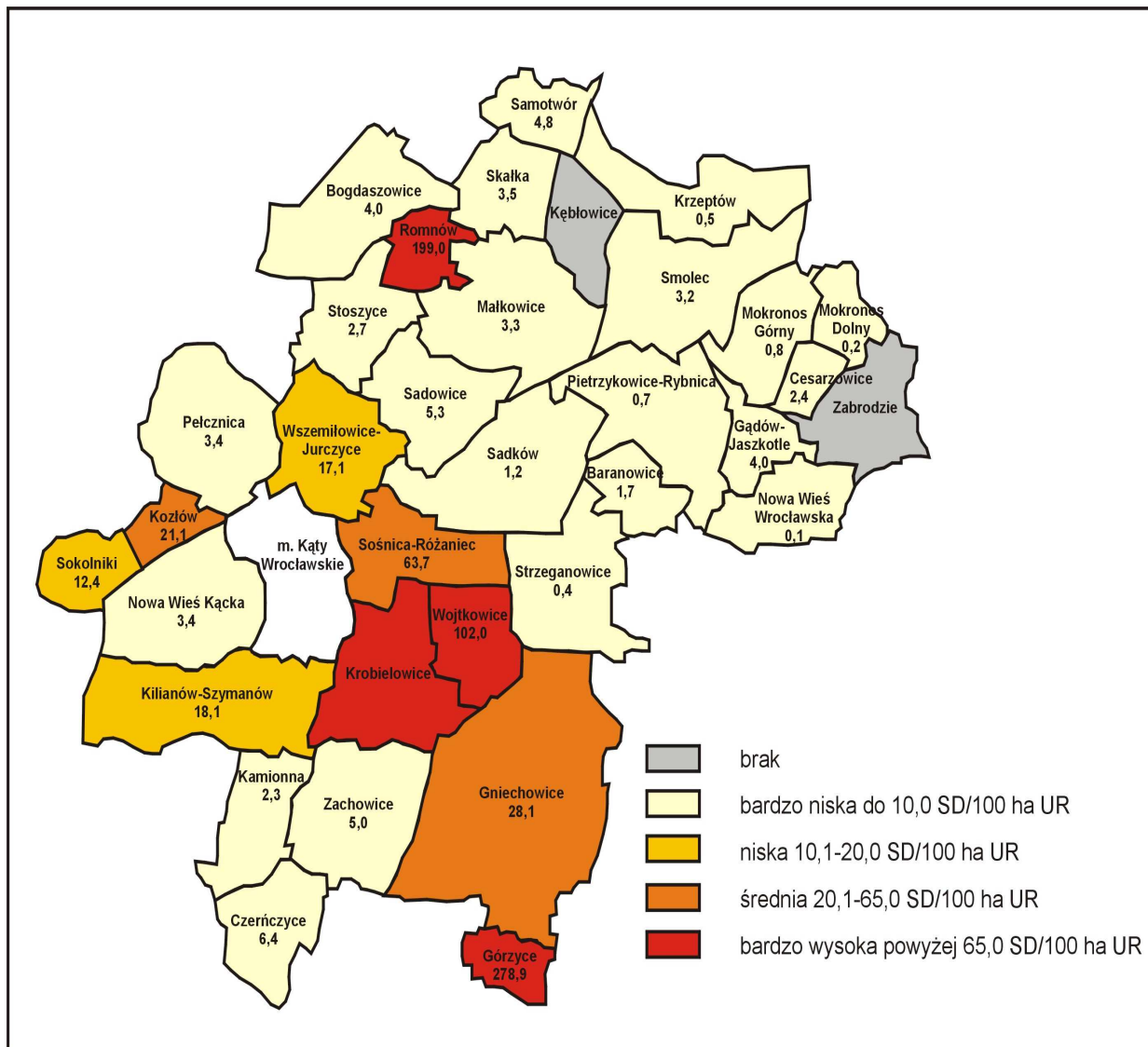
Produkcja zwierzęca

W gminie Kąty Wrocławskie obsada inwentarza wyrażona w sztukach dużych (jednostka umowna o wadze 500 kg) przypadających na 100 ha użytków rolnych wynosi 15,9 SD/100 ha UR. Żadna z grup zwierząt nie ma pozycji dominującej. Przeważa hodowla tzw. pozostałych gatunków zwierząt, w tym owiec, koni i drobiu. Ich udział w strukturze hodowanych zwierząt wynosi 40,8%. Udział trzody wynosi 36,1%, a bydła 23,1%.

Bardzo wysoka obsada zwierząt występuje w obrębach Górzycy (278,9 SD/100 ha UR), Romnow (199,0 SD/100 ha UR), Romnów (199,0 SD/100 ha UR).

Ryc. 43. Obsada inwentarza w obrębach gminy Kąty Wrocławskie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu urządzeniowo-rolnego gminy Kąty Wrocławskie, 2007 r.

4.3 Rynek pracy

W niniejszej części została przeprowadzona analiza sytuacji na rynku pracy w gminie Kąty Wrocławskie. Podstawowym źródłem danych o rozwoju rynku pracy na badanym obszarze jest sprawozdawczość prowadzona przez Powiatowy Urząd Pracy (PUP) we Wrocławiu w oraz dane opracowane przez Główny Urząd Statystyczny (GUS). W związku z małą próbą danych nie można było wykorzystać wyników otrzymanych po przeprowadzeniu przez GUS badania aktywności ekonomicznego ludności (BAEL). Porównywanie wyników bazujących na tych dwóch różnych metodologiach może prowadzić do błędnych wniosków. Fakt ten jest w szczególności ważny ze względu na coraz obszerniejsze wykorzystywanie wyników uzyskanych wg metodologii BAEL do analiz makroekonomicznych i stopniowym odchodzeniu od badania sytuacji na regionalnych rynkach pracy przy wykorzystaniu danych pochodzących ze sprawozdawczości prowadzonej przez PUP. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na potencjalnie błędną interpretację otrzymanych wyników zawartych w tym rozdziale jest duże oddziaływanie metropolii wrocławskiej na rynki pracy gmin w powiecie wrocławskim w tym w szczególności gminy Kąty Wrocławskie. Widać to przede wszystkim przy próbie porównania wyników takich parametrów makroekonomicznych jak współczynnik aktywności zawodowej ludności oraz wskaźnik zatrudnienia. Związane jest to z faktem, że wszystkie osoby zamieszkałe w gminie Kąty Wrocławskie i pracujące poza gminą (głównie w obrębie miasta Wrocław) byłyby, według metody zastosowanej w niniejszym opracowaniu, traktowane jako osoby bierne zawodowo. Zastosowanie metodologii BAEL pozwoliłoby na uniknięcie tego problemu. Po przeprowadzeniu wstępnej analizy dostępnych danych sytuację na rynku pracy opisano przy pomocy następujących wskaźników:

- liczby osób pracujących
- liczby osób bezrobotnych

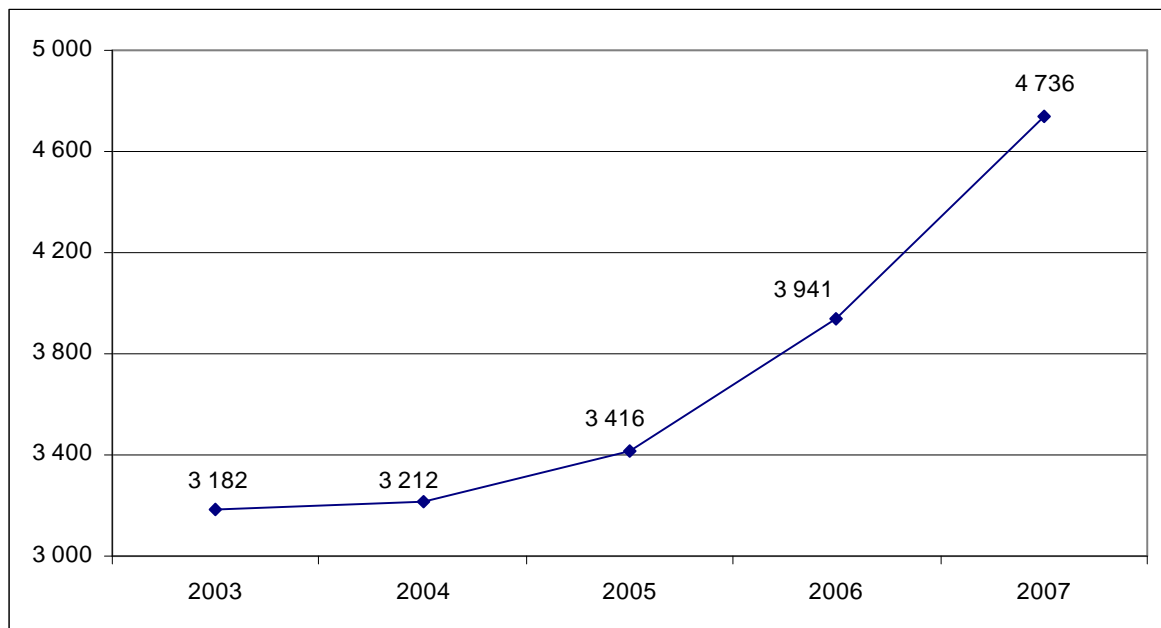

Liczba osób pracujących

W związku z korektą przeprowadzoną przez GUS w roku 2003 po przeprowadzeniu Narodowego Spisu Powszechnego. Uwzględnianie danych wcześniejszych dotyczących liczby osób pracujących w głównym miejscu pracy mogłoby być obarczone zbyt dużym błędem. Widać to w szczególności przy analizach zatrudnienia w sektorze rolniczym przeprowadzonych na innych obszarach. W związku z powyższym w celu dokonaniu rzetelnej oceny sytuacji na rynku pracy w gminie Kąty Wrocławskie szereg czasowy obejmuje lata 2003-2007.

Ogólna liczba osób pracujących w gminie Kąty Wrocławskie została przedstawiona na poniższym wykresie.

Ryc. 44. Liczba osób pracujących w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2003-2007.

Źródło: GUS

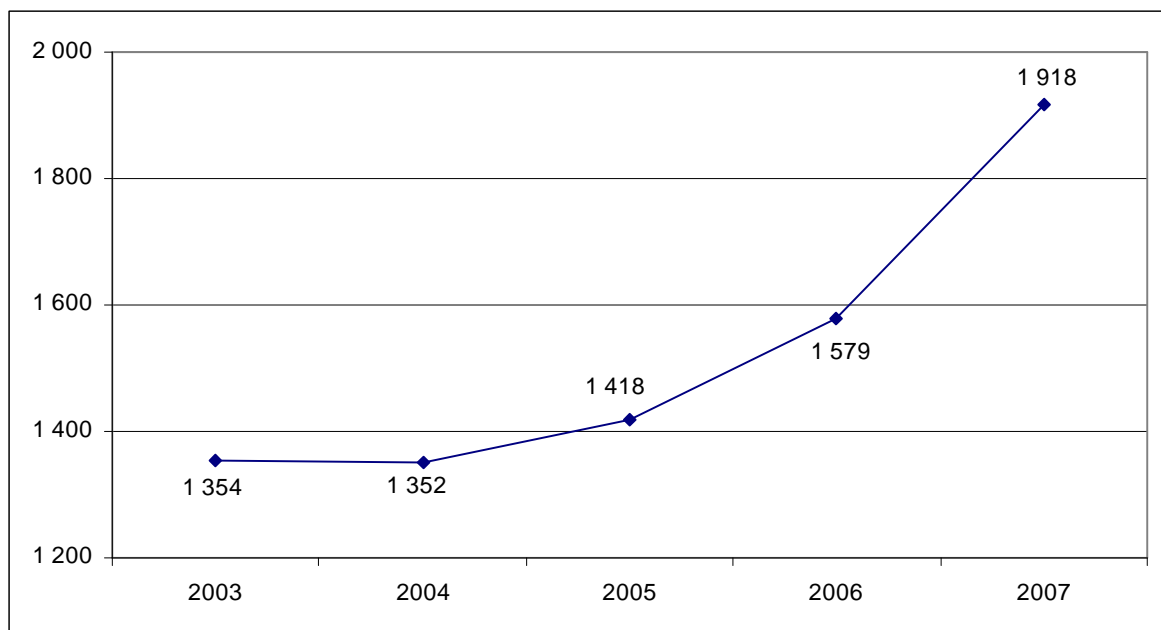
Na podstawie powyższego wykresu można stwierdzić, że rynek pracy w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2005-2007 rozwijał się bardzo dynamicznie. W okresie 2 lat liczba osób pracujących w regionie zwiększyła się o 1320 osób, czyli o prawie 40%.

Mimo tak znakomitego rezultatu należy pamiętać, że liczba osób pracujących w całym powiecie wrocławskim w tym samym czasie wzrosła o około 60%. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że liczba osób mających pracę i zamieszkujących gminę Kąty Wrocławskie jest znacznie wyższa. Spowodowane jest to faktem, że pewna część mieszkańców gminy pracuje w obrębie miasta Wrocławia. Powyższe dane świadczą o braku negatywnego oddziaływania metropolii wrocławskiej na gminy znajdujące się w powiecie wrocławskim i coraz większą atrakcyjnością pod względem miejsca pracy regionów bezpośrednio sąsiadujących z metropolią wrocławską. Na podstawie dostępnych danych nie można wykluczyć, że pewna liczba osób pracujących w gminie Kąty Wrocławskie jest na stałe zameldowana poza tym regionem.

Ważną zmienną charakteryzującą sytuację na rynku pracy jest liczba pracujących kobiet w ludności pracującej ogółem.

Ryc. 45. Liczba pracujących kobiet w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2003-2007.

Źródło: GUS

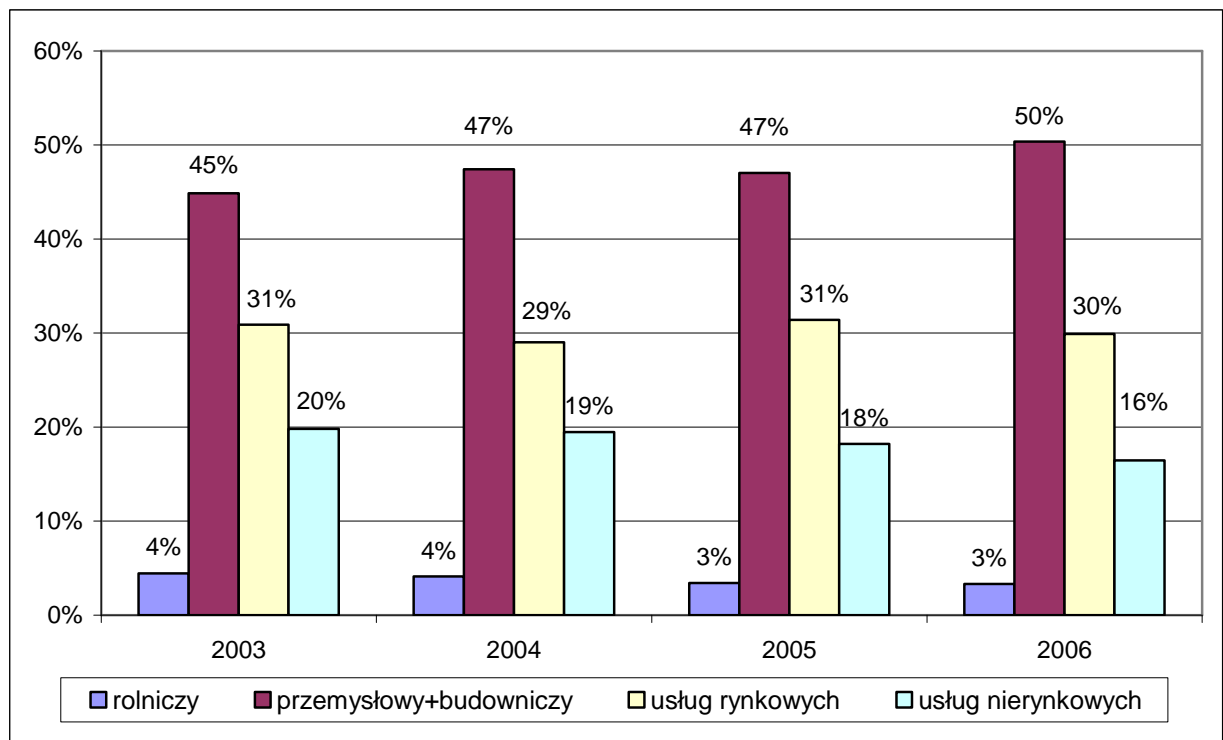
Dynamika wzrostu liczby pracujących kobiet w gminie Kąty Wrocławskie jest bardzo zbliżona do tempa zmian widocznych podczas analizy liczby osób pracujących

ogółem. W roku 2007 na 4 pracujące kobiety przypadało 6 pracujący mężczyźni. Wartość tego udziału jest mniejsza niż w całym powiecie Wrocławskim oraz województwie dolnośląskim. Można stwierdzić, że w gminie Kąty Wrocławskie pracuje stosunkowo mało kobiet w porównaniu do liczby pracujących mężczyzn.

W celu oceny potencjału regionu przeanalizowano strukturę pracujących według sektorów ekonomicznych za lata 2003-2006 a więc w okresie wzrostu zatrudnienia w gminie Kąty Wrocławskie. Przy czym w celu dokonania analizy pod kątem przemian zachodzących w gminie Kąty Wrocławskie podano udziały osób pracujących w poszczególnych sektorach ekonomicznych. Szczegółowe dane zamieszczono na poniższym wykresie.

Ryc. 46. Udział osób pracujących w poszczególnych sektorach ekonomicznych w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2003-2006.

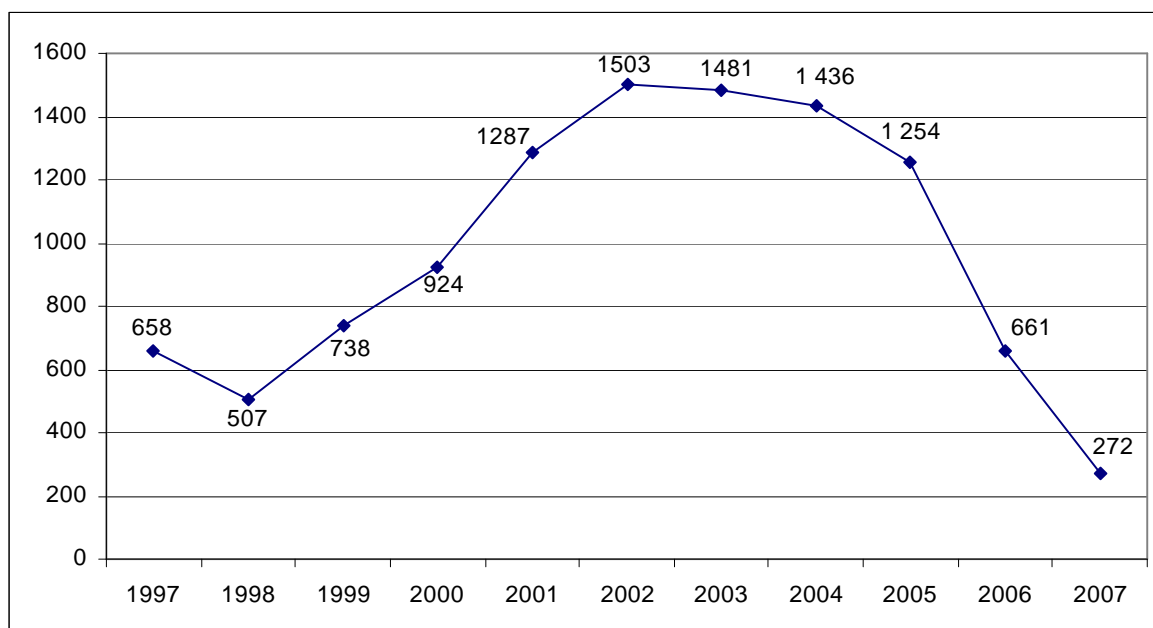
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na podstawie powyższego wykresu można stwierdzić, że struktura pracujących według sektorów ekonomicznych w gminie Kąty Wrocławskie jest bardzo korzystna i powinna przyczynić się do dynamicznego rozwoju regionu w kolejnych latach. Świadczy o tym głównie bardzo niski odsetek osób pracujących w rolnictwie będący na poziomie 3 procent w roku 2006. Udział ten w całym powiecie wrocławskim wynosił 10 procent a województwie dolnośląskim ponad 26 procent. Najwięcej nowopowstałych miejsc pracy znajduje się w przemyśle i budownictwie. Rozwój tych dwóch sektorów w gminie Kąty Wrocławskie świadczy o doskonałym wykorzystywaniu potencjału regionu. Mając na uwadze bezpośrednio sąsiedztwo metropolii wrocławskiej udział osób zatrudnionych w usługach rynkowych jest również bardzo duży. Brak istotnego wzrostu zatrudnienia w usługach nierynkowych należy również do pozytywnych cech rozwoju gminnego rynku pracy w ostatnich latach.

Liczba osób bezrobotnych

Analiza zmian liczby osób bezrobotnych obejmuje lata 1997-2007. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w PUP we Wrocławiu w poszczególnych latach została zamieszczona na poniższym wykresie.

Ryc. 47. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z gminy Kąty Wrocławskie w latach 1997-2007.

Źródło: GUS

W latach 1998-2002 widać znaczny wzrost liczby osób bezrobotnych w gminie Kąty Wrocławskie. W tym samym okresie podobne procesy były widoczne w całym województwie dolnośląskim. Było to spowodowane w znacznej mierze procesami związanymi z modernizacją gospodarki. Spowolnienie gospodarcze kraju miało również istotny wpływ na wzrost liczby osób bezrobotnych w gminie Kąty Wrocławskie. Znaczna liczba osób pozostających bez pracy utrzymywała się na terenie gminy do roku 2005. W latach 2005-2007 widoczny jest spadek liczby osób bezrobotnych z 1254 do 272 osób (wg danych na koniec listopada 2008 r. liczba bezrobotnych wyniosła 234 osoby).

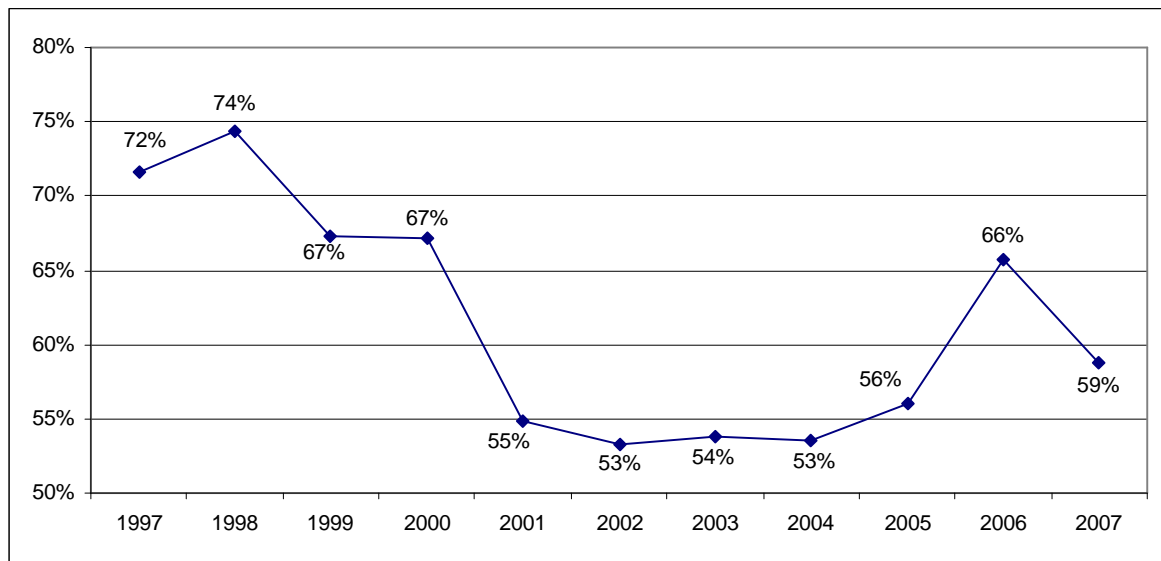
W związku ze znacznym wzrostem liczby osób pracujących w gminie Kąty Wrocławskie, można przypuszczać, że znaczna część osób dotychczas bezrobotnych znalazła zatrudnienie na tym obszarze. Na podstawie dostępnych danych nie ma możliwości przeprowadzenia analizy wpływu emigracji zarobkowej ludności zamieszkałej w gminie Kąty Wrocławskie mającej miejsce po otwarciu niektórych rynków pracy w krajach członkowskich. Analizując sytuację na rynku pracy należy

również pamiętać, że faktyczna liczba osób bezrobotnych może być wyższa z powodu bezrobocia ukrytego.

Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych przedstawiono na poniższym wykresie.

Ryc. 48. Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Kąty Wrocławskie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W latach 1997-2000 niepokojącym zjawiskiem była nie tylko znaczna liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Kąty Wrocławskie, ale również znaczny udział kobiet bezrobotnych w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych ogółem. Wartość tego parametru kształtowała się w tym okresie na poziomie około 70%. Od roku 2001 wskaźnik ten przyjmuje wartości ponad 50% z wyjątkiem roku 2006, w którym wyniósł on 66%.

Ważnym czynnikiem poprzedzającym działania ukierunkowane na obniżenie poziomu liczby osób bezrobotnych jest odpowiednia analiza liczby osób bezrobotnych w podziale na poziom wykształcenia. W 2006 roku 261 osób bezrobotnych posiadało wykształcenie gimnazjalne, podstawowe lub niepełne podstawowe. 34 osoby pozostające bez pracy miało wykształcenie wyższe. Natomiast pozostała liczba bezrobotnych posiadała wykształcenie średnie i zasadnicze.

4.4 Analiza budżetu.

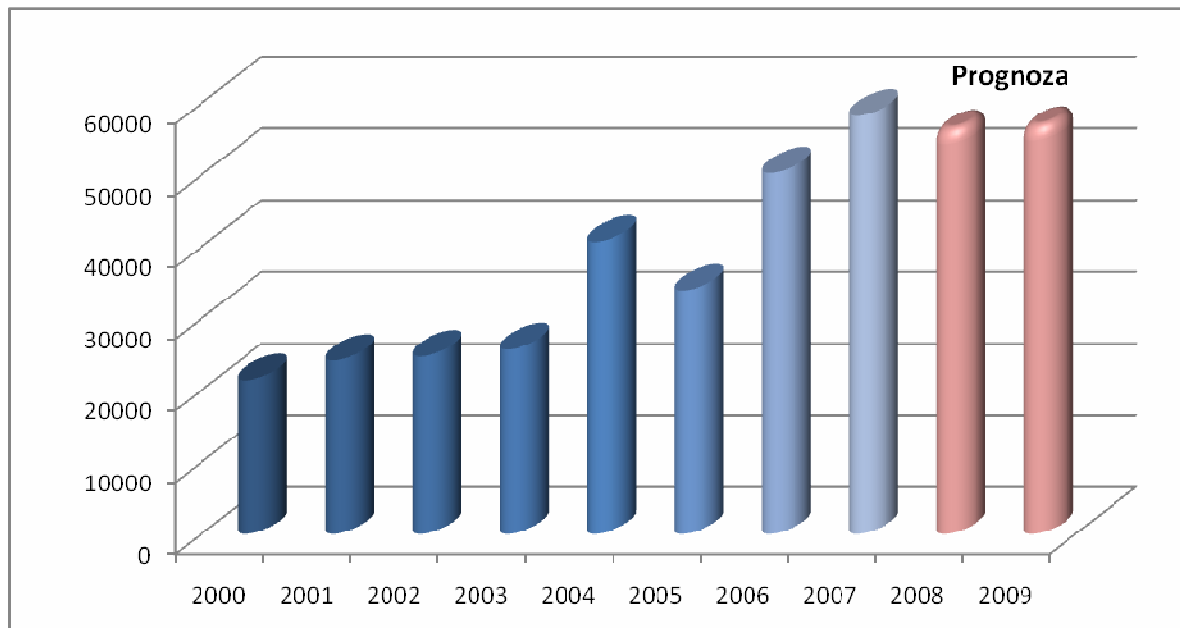
Dochody

Zgodnie z prognozami dochody gminy na koniec 2008 roku mają wynieść 56,2 mln złotych. W strukturze dochodów 73 % stanowią dochody własne, 12 % dotacje celowe i środki pozabudżetowe oraz 15 % subwencja ogólna.

Od roku 1996 dochody gminy wykazują tendencję wzrostową. W latach 1996 - 1999 dynamika wzrostu dochodów ogółem wynosiła ponad 100 %. Trend wzrostowy utrzymywał się w ciągu kolejnych ośmiu lat.

W latach 2000-2007 wzrost dochodów wyniósł ponad 270 %. Tempo wysokiego wzrostu, nieco osłabło w roku 2005, który był spowodowany mniejszymi wpływami ze sprzedaży mienia komunalnego. Dochody ogółem gminy Kąty Wrocławskie wyniosły wówczas blisko 34 mln zł.

Ryc. 49. Dochody gminy Kąty Wrocławskie w latach 2000-2009 (w tys. złotych).

Źródło: opracowanie własne

Prognozy na lata 2008 i 2009 zakładają dochody gminy na poziomie porównywalnym do wykonania z roku 2007. Przyjęta procedura szacowania dochodów wynika z zasady ostrożnego planowania dochodów oraz możliwości własnych gminy popartych kilkuletnim doświadczeniem w tym zakresie. Ustalony odpowiednio poziom 56,2 mln zł dla roku 2008 oraz 56,6 mln zł dla roku 2009 jest realny i możliwy do wykonania w swoich założeniach.

Analizując poszczególne pozycje dochodów na przestrzeni ostatnich lat, można zaobserwować pewną prawidłowość. Poziom dochodów konstruuje się na poziomie opartym w większości na dochodach własnych. Wzrost podatku od nieruchomości jest wynikiem konsekwentnej polityki inwestycyjnej polegającej na stwarzaniu sprzyjających warunków dla inwestycji biznesowych jak i dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego.

Od roku 2001 obserwuje się systematyczny wzrost udziału gminy w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa.

Tabela 40. Struktura dochodów budżetu gminy Kąty Wrocławskie w latach 2000 – 2009 (w tys. zł).

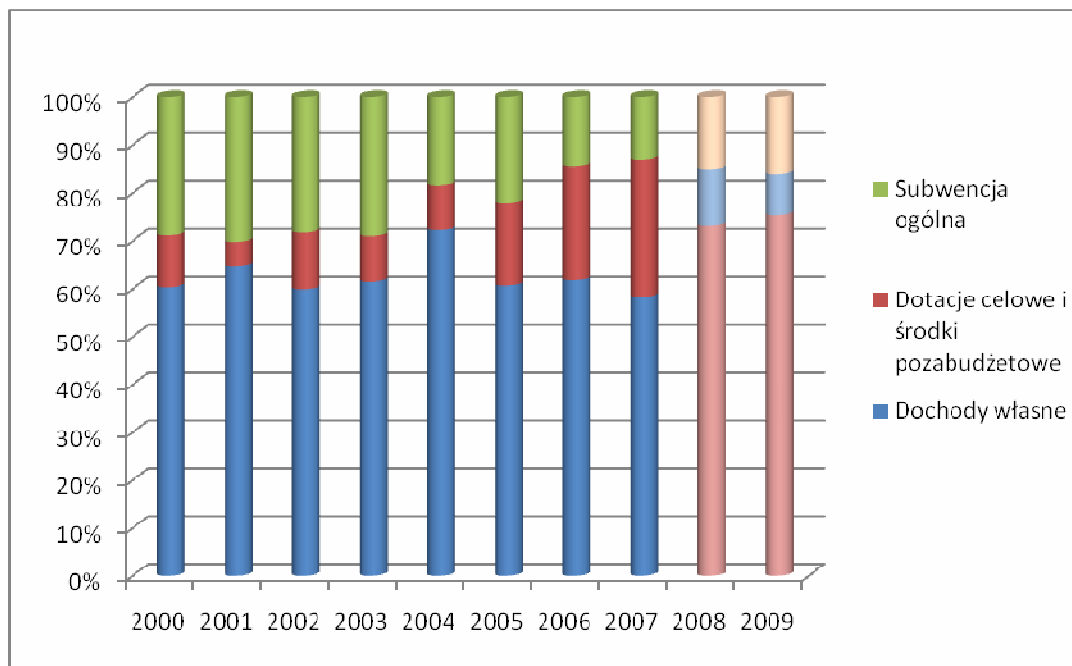
Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	prognoza	
									2008	2009
Dochody ogółem (I + II + III)	21437	24148	24740	25712	40709	33912	50282	58297	56 218	56 608
I Dochody własne	12940	15599	14818	15822	29406	20575	31081	33961	41 096	42613
I.1. Podatki i opłaty lokalne, z tego:	6802	7297	8451	9847	10939	11499	13630	17989	19 205	20724
Podatek rolny	1377	1455	1426	1454	1578	1564	1240	1627	2 660	2 645
Podatek od nieruchomości	3752	4581	5225	6483	7174	7891	9026	10169	11 800	12 800
Oplata skarbowa	999	715	501	115	101	80	116	112	90	92
I.2. Udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa	2533	2385	2617	2713	4279	5020	6816	9888	10 442	13 029
I.3. Wpływy ze sprzedaży mienia, składników majątkowych i sprzedaży wyrobów	3605	5917	3750	3262	14188	4056	10635	6084	11 449	8 860
II Dotacje celowe i środki pozabudżetowe	2315	1255	2945	2436	3806	5848	11860	16765	6 589	4 848
Dotacje na zadania własne	576	301	1413	918	1333	2702	1999	1051	568	349
Dotacje na zadania zlecone i powierzone	1331	933	1495	1258	2223	3056	4046	4454	4 492	4 449
Dotacje z funduszy celowych i dofinansowanie ze źródeł pozabudżetowych	408	21	87	260	248	90	5815	11260	1 529	0
III Subwencja ogólna	6182	7294	6977	7454	7497	7489	7341	7571	8 533	9 147

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

Analizując strukturę budżetu gminy, dochody własne w latach 2000-2007, stanowią średnio ponad 62% dochodów ogółem. Warto podkreślić, że w stosunku do poprzednio analizowanego okresu (1996-1999) nastąpił średnio ponad 3% wzrost, co jest oczywiście pozytywnym trendem. Wskaźnik ten nie spadł poniżej 58%, w roku 2004, dochody własne gminy wyniosły ponad 72%. W roku 2007 wyniosły nieco ponad 58%. Świadczy to, o dużej samodzielności finansowej gminy Kąty Wrocławskie. W gminach dolnośląskich miejsko-wiejskich wskaźnik ten jest wyższy i na przestrzeni ostatnich 5 lat średnio wyniósł 65,8 % dochodów.

Ryc. 50. Procentowy udział subwencji, dotacji i dochodów własnych w dochodzie ogółem gminy Kąty Wrocławskie w latach 2000-2009

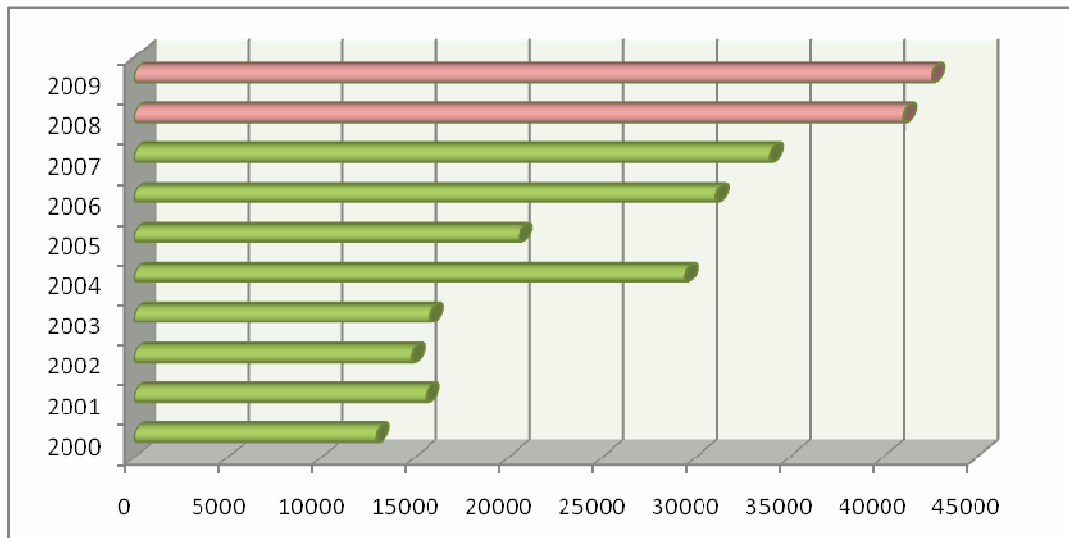

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

Dochody własne gminy Kąty Wrocławskie w ujęciu wartościowym w omawianym okresie dynamicznie rosną. Według prognoz na rok 2008 i 2009 dochody własne mają stanowić ok. 75% dochodów całkowitych gminy. Spadek dochodów w 2005 roku spowodowany był innym niż zakładany w budżecie tempem uchwalania planu zagospodarowania przestrzennego. Miało to decydujący wpływ na tempo sprzedaży gruntów należących do gminy.

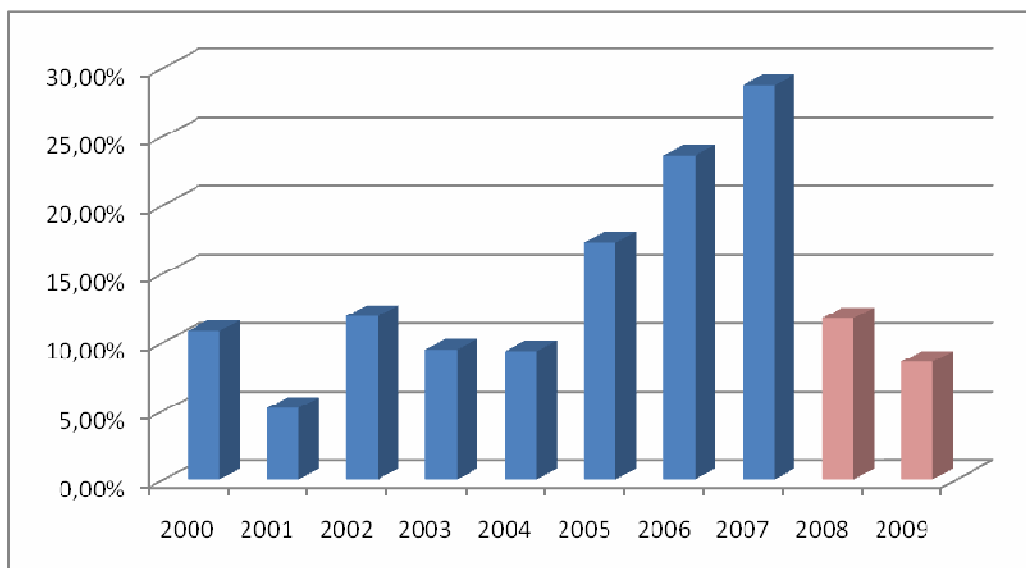
Ryc. 51. Dochody własne gminy Kąty Wrocławskie (w tys. zł) w latach 2000-2009.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

Kolejnym elementem budżetu są dotacje celowe. W badanym okresie, czyli na przestrzeni lat 2000-2007 stanowią one z każdym rokiem bardziej znaczącą pozycję. Począwszy od nieco ponad 10% w roku 2000, do blisko 29% w roku 2007 w związku z pozyskiwaniem dotacji z Unii Europejskiej.

Ryc. 52. Procentowy udział dotacji celowych w latach 2000-2009 w dochodach gminy Kąty Wrocławskie ogółem.

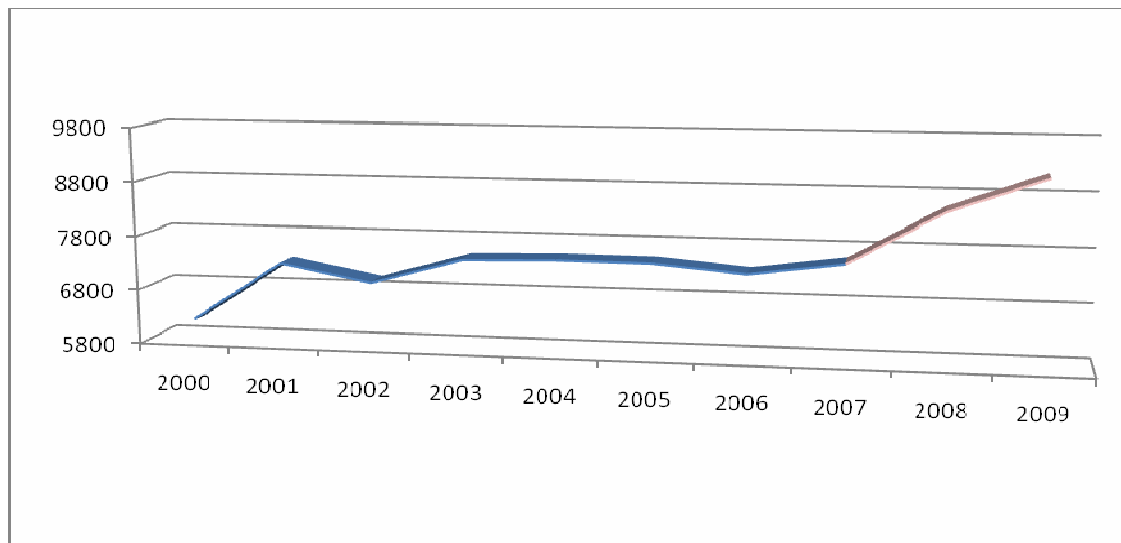

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

Udział subwencji w dochodach ogółem w latach 2000-2007 utrzymuje się zasadniczo na tym samym poziomie. Po dynamicznym wzroście w 2001 roku pozostaje praktycznie na nie zmiennym poziomie, czyli ok. 7.500 tys. zł. Według prognoz na lata 2008 i 2009 udział subwencji w dochodach ogółem wzrośnie. W roku 2008 ma wynieść ok. 15,2%, a w roku 2009 nieco ponad 16 %.

Ryc. 53. Subwencje ogółem w latach 2000-2009 gminy Kąty Wrocławskie.

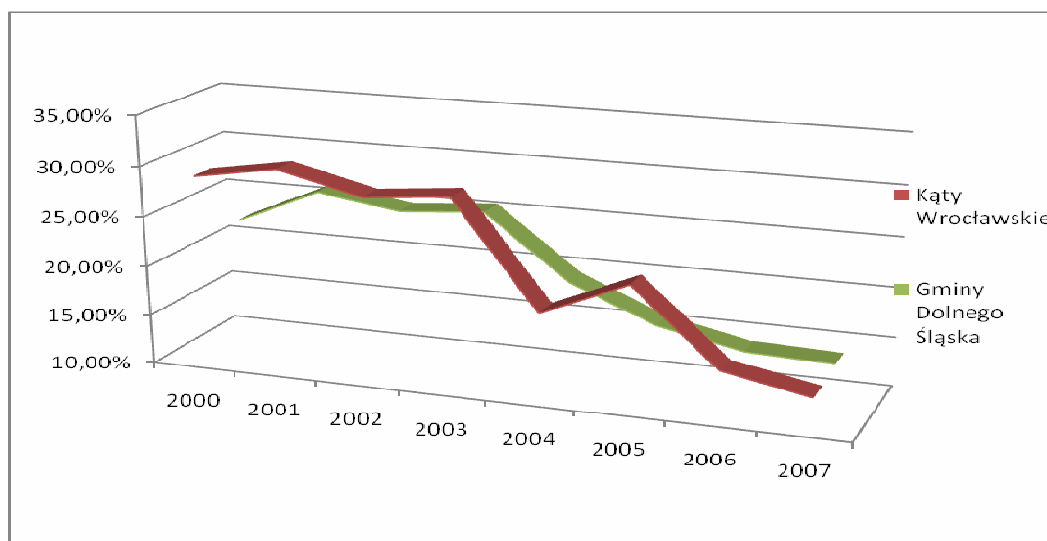

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

W ramach przeprowadzonej analizy danych dokonano porównania subwencji w ogólnych dochodach gmin Dolnego Śląska i gminy Kąty Wrocławskie. Pomimo tego, że w latach ubiegłych wysokość subwencji w dochodach ogółem była nieco większa, to w kolejnych latach spada poniżej średniej (średnia w gminach Dolnego Śląska na przestrzeni lat 2000-2007, wyniosła 20,05%). Z wyjątkiem roku 2005 gdzie następuje nagły wzrost subwencji, wysokość subwencji utrzymuje się w trendzie spadkowym.

Ryc. 54. Porównanie udziału subwencji w dochodach ogółem gminy Kąty Wrocławskie na tle Dolnego Śląska.

Źródło: opracowanie własne na podstawie budżetu gminy Kąty Wrocławskie

Dochody gminy Kąty Wrocławskie na przestrzeni lat 2000-2007 charakteryzują się stałym wzrostem o ponadprzeciętnej dynamice na tle innych gmin Dolnego Śląska. Dochody przypadające na jednego mieszkańca w analizowanym okresie wzrosły dwu i półkrotnie. Średnia dla gminy w przedziale lat 2000-2007 to 164%. Rok 2005, podobnie jak w analizowanych innych obszarach, był dość trudny dla gminy i pokazuje spadek dochodów gminy, spowodowany rozciągnięciem w czasie procesu zatwierdzania Planów Zagospodarowania Przestrzennego oraz mniejsze wpływów ze sprzedaży mienia komunalnego. Warto podkreślić wysokość dochodu na jednego mieszkańca w liczbach bezwzględnych – 1 286 zł w roku 2000 i prawie 3 200 w roku 2007. Prognozy na lata następne zakładają korektę do poziomu 2 911 zł i odpowiednio w roku 2009 do kwoty 2 869 złotych.

Tabela 41. Dochód na 1go mieszkańca w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2000-2009.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Prognozy	
									2008	2009
Ludność ogółem	16 671	16 716	16 854	16 990	17 223	17 516	17 852	18 278	19 280	19 730
Dochody gminy ogółem	21 437	24 148	24 740	25 712	40 709	33 912	50 282	58 297	56 128	56 608
Dochód na 1go mieszkańca	1 286	1 445	1 468	1 513	2 364	1 936	2 817	3 189	2 911	2 869
Dynamika wzrostu	100%	112%	114%	118%	184%	151%	219%	248%	226%	223%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przy analizowaniu dochodów własnych gminy na przestrzeni ostatnich lat nie sposób nie odnieść się do dynamiki wzrostu. W roku 2000 dochody własne gminy wyniosły 12.940 tys. złotych, podczas gdy w na koniec 2007 roku 33.961 tys. złotych. Jest to wzrost o przeszło 260%. Charakteryzuje on ogólny trend rozwoju gminy.

Plan budżetu gminy, na rok 2008 zakłada dochód w wysokości 56.218 tys. zł, a prognozowany dochód gminy na rok 2009 na poziomie 56.608 tys. zł.

Dochody budżetu gminy Kąty Wrocławskie z tytułu podatku rolnego w roku 2000 wyniosły

1.377 tys. złotych, podczas gdy na koniec roku 2007 wpłynęło 1.627 tys. złotych z tytułu tego samego podatku. W roku 2008 nastąpił wzrost dochodu z podatku rolnego o ponad 1mln złotych i utrzymuje się nadal na tym poziomie, mimo znacznych przekształceń gruntów rolnych w grunty budowlane.

Podatnikami podatku rolnego są zarówno osoby fizyczne jak i osoby prawne. Zaprezentowane zestawienie podatników obłożonych podatkiem rolnym w gminie Kąty Wrocławskie obejmuje obie grupy.

Zestawienie osób fizycznych wśród 36 sołectw obłożonych podatkiem rolnym w zależności od wielkości areалу:

1. ilość podatników opodatkowanych podatkiem rolnym za grunty o powierzchni powyżej 1,01 ha – 1 678 podatników;
2. ilość podatników opodatkowanych podatkiem rolnym za grunty o powierzchni od 0,01 ha do 1,00 ha - 2 533 podatników;
3. grunty użytki rolne opodatkowane podatkiem rolnym od powierzchni powyżej 1,01 ha – ogólnie powierzchnia – 9 387,54 ha;
4. grunty użytki rolne opodatkowane podatkiem rolnym od powierzchni 0.01 ha do 1.00 ha ogółem 418,04 ha;

Z ogólnej powierzchni gruntów opodatkowanych podatkiem rolnym 809,00 ha stanowią grunty dzierżawione.

Struktura klasyfikacji gruntów opodatkowanych podatkiem rolnym

Grunty orne:

I klasa	- 148,60 ha fizycznych
II klasa	- 1437,80 ha fizycznych
IIIa klasa	- 2 699,80 ha fizycznych
IIIb klasa	- 2 080,20 ha fizycznych
IVa klasa	- 1 181,07 ha fizycznych
IVb klasa	- 649,80 ha fizycznych
V klasa	- 251,10 ha fizycznych
VI klasa	- 41,60 ha fizycznych

Użytki zielone łąki i pastwiska:

I klasa	- 3,80 ha fizycznych
II klasa	- 109,80 ha fizycznych
III klasa	- 473,20 ha fizycznych
IV klasa	- 251,40 ha fizycznych
V klasa	- 70,40 ha fizycznych

VI klasa - 19,90 ha fizycznych

Sady - 129,10 ha fizycznych

Stawy - 13,40 ha fizycznych

Rowy - 7,60 ha fizycznych

Grunty rolne zabudowane – 144,40 ha fizycznych

Grunty zadrzewione - 25,60 ha fizycznych

Lasy - 85,70 ha fizycznych

Ilość gospodarstw rolnych w poszczególnych przedziałach z uwzględnieniem wielkości gruntów:

Od 1,01 ha do 5,00 ha – 173 podatników

Od 5,01 ha do 10 ha – 1302 podatników

Od 10,01 ha do 25 ha – 135 podatników

Od 25,01 ha do 200 ha – 60 podatników

Powyżej 200 ha – 8 podatników

Osoby prawne obłożone podatkiem rolnym:

1. Podatnikami podatku rolnego jest 98 podmiotów
2. Właścicielami gruntów rolnych od 0.01 ha do 1 ha jest 18 podmiotów co stanowi razem 11.23 ha
3. Właścicielami gruntów rolnych od 1.01 ha do 5 ha jest 20 podmiotów, co stanowi razem 50 ha
4. Właścicielami gruntów rolnych od 5.01 ha do 10 ha jest 10 podmiotów , co stanowi razem 66 ha
5. Właścicielami gruntów rolnych od 10.01 ha do 25 ha jest 26 podmiotów, co stanowi razem 321 ha
6. Właścicielami gruntów rolnych od 25.01 ha do 200 ha jest 19 podmiotów, co stanowi 854 ha
7. 7 Właścicielami gruntów rolnych powyżej 200 ha jest 5 podmiotów co stanowi 2 908.70 ha

Ogółem w gminie Kąty Wrocławskie jest 4 210.90 ha

Dochody własne gminy z tytułu podatku od nieruchomości stale wzrastają.

W 2000 roku dochody z tytułu tego podatku wynosiły 3.752 tys. zł, natomiast na koniec 2007 roku aż 10.169 tys. złotych. Gmina Kąty Wrocławskie może się pochwalić w tym obszarze 270% wzrostem dochodów z tytułu podatku od nieruchomości.

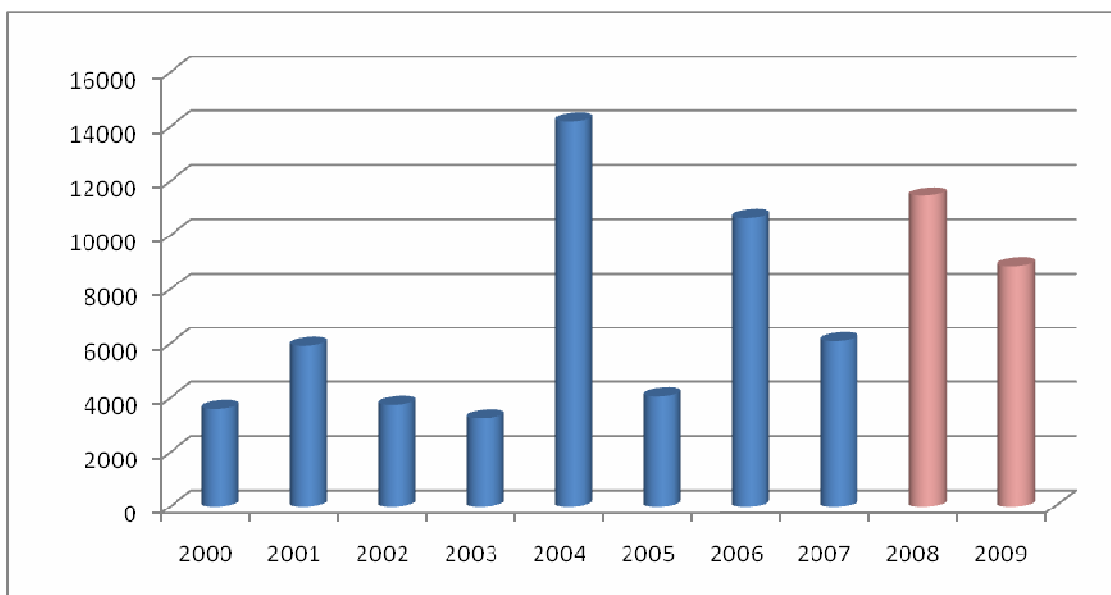
Dochody gminy Kąty Wrocławskie z tytułu opłat skarbowych stanowią od 2003 roku pozycję stałą i wynoszą około 100 tys. złotych rocznie. Po zmianie przepisów dotyczących opłaty skarbowej większość tych dochodów została utracona.

Dochody z tytułu udziału gminy w podatku PIT na przestrzeni omawianego okresu systematycznie rosły. W roku 2000 wyniosły przeszło 2,5 mln złotych, natomiast w 2007 roku prawie 10 mln złotych. Największa dynamika wzrostu udziału dochodów w podatku PIT przypada na lata 2004-2007. Według prognoz na lata następne dochody te mają wzrosnąć odpowiednio do kwoty 10.442 tys. złotych w 2008 r. i 13.029 tys. złotych w roku 2009.

Istotną pozycją w dochodach budżetu gminy Kąty Wrocławskie stanowią wpływy ze sprzedaży mienia, składników majątkowych i sprzedaży wyrobów. Obserwuje się dynamiczny wzrost w 2004 roku (wynikający ze wzrostu sprzedaży gruntów budowlanych), spadek w 2005 roku do 4.056 tys. zł, wzrost w 2006 do 10.635 tys. złotych i ponownie spadek w 2007 roku do 6.084 tys. zł. Plany na 2008 i 2009 rok zakładają odpowiednio 11.449 tys. złotych i 8.860 tys. złotych.

Ryc. 55. Wpływy ze sprzedaży mienia, składników majątkowych i sprzedaży wyrobów w gminie Kąty Wrocławskie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych w 2000 r. stanowiły ponad 52 % dochodów własnych budżetu gminy Kąty Wrocławskie, w latach 2000-2007 około 50,4 %. Jak widać, rok 2000 nie odbiegał znacząco od średniej w całym badanym okresie. Porównując jednak do lat 1996 – 1999 gdzie średnie dochody z tytułu podatków i opłat wynosiły ok. 44%, nastąpił blisko 7% wzrost.

Tabela 42. Podatki i opłaty lokalne w okresie 2000-2009 w porównaniu do dochodów ogółem

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Prognozy	
									2008	2009
Podatki i opłaty lokalne (w tys. zł)	6 802	7 297	8 451	9 847	10 939	11 499	13 630	17 989	19 205	20 724
Procentowy udział w dochodach ogółem	31,73%	30,22%	34,16%	38,30%	26,87%	33,91%	27,11%	30,86%	34,22%	36,61%

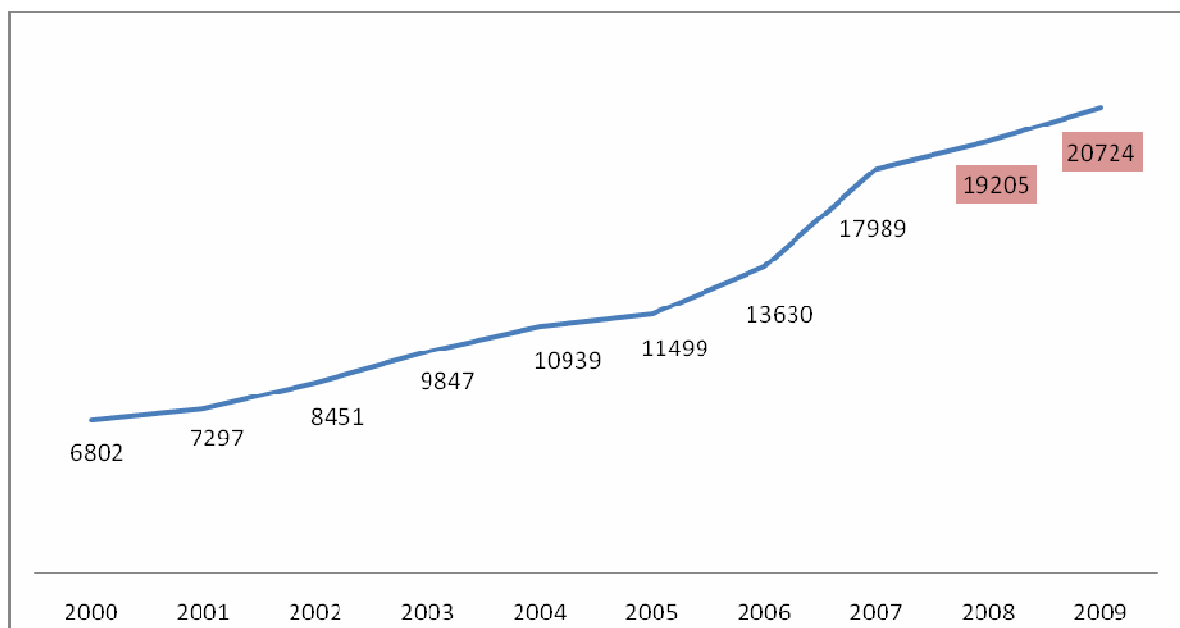
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z UMiG Kąty Wrocławskie

Obserwując procentowe udziały podatków i opłat lokalnych w dochodach ogółem można zauważyć, że w 2003 roku udział ten był wyższy od średniej (wynoszącej w latach 2000-

2007 ok. 31.5%), natomiast w kolejnych latach utrzymywał się na poziomie ponad 30%. Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych w ostatnich latach zaczęły rosnąć dynamiczniej. W latach 2000-2005 wpływy wzrastały średnio ok. 10% rocznie, natomiast wzrost w ostatnich latach wyniósł odpowiednio ponad 15% i ponad 24%. Według prognoz dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych mają wynosić w 2008 roku około 34%, a w roku 2009 około 36% dochodów ogółem gminy.

Ryc. 56. Tempo wzrostu wpływów z podatków i opłat lokalnych w latach 2000-2009.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

Analiza grupy Podatki i opłaty lokalne w rozbiciu na 1go mieszkańca gminy Kąty Wrocławskie. Tabela 43 przedstawia zmiany zachodzące w dochodach gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych, przypadających na 1go mieszkańca.

Tabela 43. Zestawienie pozycji dochodowych budżetu przypadającą na jednego mieszkańca gminy
Kąty Wrocławskie w latach 2000-2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Prognozy	
									2008	2009
Ludność ogółem	16 671	16 716	16 854	16 990	17 223	17 516	17 852	18 278	19 280	19 730
Dochody gminy ogółem	21 437	24 148	24 740	25 712	40 709	33 912	50 282	58 297	56 128	56 608
Dochód na 1go mieszkańca	1 286	1 445	1 468	1 513	2 364	1 936	2 817	3 189	2 911	2 869
Dynamika wzrostu	100%	112%	114%	118%	184%	151%	219%	248%	226%	223%

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa	2533	2385	2617	2713	4279	5020	6816	9888	10 442	13 029
Udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa na osobę	151,94	142,68	155,27	159,68	248,45	286,60	381,81	540,98	542	660

Wpływy ze sprzedaży mienia, składników majątkowych i sprzedaży wyrobów	3605	5917	3750	3262	14188	4056	10635	6084	11 449	8 860
Wpływy ze sprzedaży mienia, składników majątkowych i sprzedaży wyrobów przypadające na osobę	216,24	354,93	224,94	195,67	851,06	243,30	637,93	364,95	687	531

Podatek od nieruchomości	3752	4581	5225	6483	7174	7891	9026	10169	11 800	12 800
Podatek od nieruchomości przypadający na 1 osobę	225,06	274,79	313,42	388,88	430,33	473,34	541,42	609,98	708	768

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

Dla porównania w 1996 roku, dochód przypadający na jednego mieszkańca wynosił 1.286 złotych. Na kwotę tę składa się między innymi udział w podatkach PIT i CIT w wysokości 152 złotych, dochód ze sprzedaży mienia komunalnego w wysokości 216 złotych i podatek od nieruchomości w wysokości 225 złotych. W latach następnych dochód na jednego mieszkańca systematycznie wzrasta, aby w roku 2007 osiągnąć wielkość blisko 3 200 złotych. W 2007 roku udziały w podatkach PIT i CIT wyniosły

541 złotych, wpływy ze sprzedaży mienia komunalnego przypadające na jednego mieszkańca gminy to już prawie 365 złotych, a podatek od nieruchomości to rekordowo 610 złotych. Gmina Kąty Wrocławskie w 2009 roku zakłada, że dochód na jednego mieszkańca będzie wynosił 2 869 złotych, z czego udziały w podatkach mają wynieść 660 złotych, wpływy ze sprzedaży mienia komunalnego 531 złotych, natomiast wpływy z tytułu podatku od nieruchomości są zakładane na poziomie 768 złotych.

Wydatki

Na koniec 2008 roku wydatki wyniosły około 64 mln złotych. W strukturze wydatków 65% stanowią wydatki bieżące, natomiast 35% wydatki majątkowe. Wydatki gminy Kąty Wrocławskie na przestrzeni lat 1996 - 2007 wzrosły przeszło czterokrotnie. Do roku 1996 wydatki gminy kształtowały się na porównywalnym poziomie wynoszącym około 12 mln złotych. Od 2000 roku obserwujemy stały wzrost wydatków gminy. W omawianym okresie, czyli w okresie ostatnich 7 lat, wzrost ten wyniósł ponad 221%.

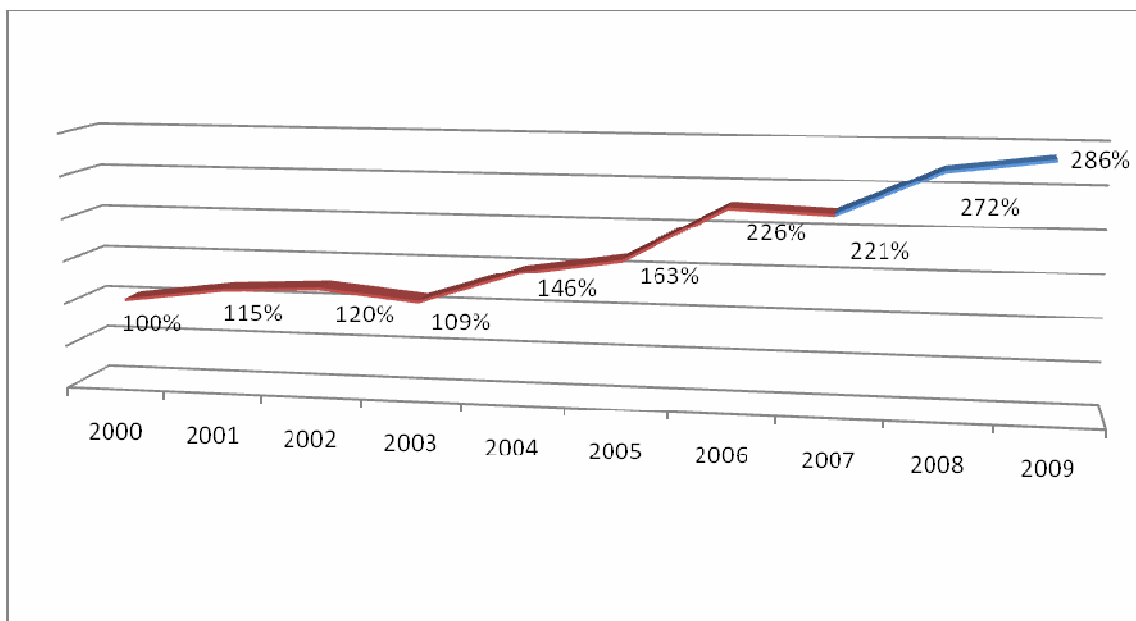
Tabela 44. Zestawienie najważniejszych wydatków gminy Kąty Wrocławskie w latach 2000-2009.

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	prognoza	
									2008	2009
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Wydatki ogółem (I + II)	23 535	26 977	28 296	25 622	34 318	38 456	53 084	52 074	64 002	67 389
I										
Wydatki majątkowe,	6 099	7 061	6 505	4 439	9 094	10 527	21 795	17 857	22 445	27 055
w tym:										
wydatki inwestycyjne	6 099	7 061	6 505	4 439	9 043	10 327	21 551	17 837	0	0
pozostałe wydatki majątkowe	-	-	-	-	51	200	244	20	0	0
II										
Wydatki bieżące,	17 436	19 910	20 652	21 183	25 104	27 929	31 289	34 217	41 557	40 334
w tym:										
wynagrodzenia i pochodne	7 950	8 108	8 352	8 519	8 732	9 105	12 837	13 573	16 100	17 028
pozostałe wydatki bieżące	9 486	11 802	12 300	12 664	16 372	18 824	18 452	20 644	25 457	23 306

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

Wydatki ogółem w roku 2000 wynosiły nieco ponad 23,5 mln złotych (z czego wydatki majątkowe to prawie 6,1 mln złotych, a wydatki na wynagrodzenia i pochodne to prawie 8 mln złotych).

Ryc. 57. Wydatki gminy Kąty Wrocławskie na przestrzeni lat 2000-2009.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

W 2001 roku wydatki ogółem to już blisko 27 mln złotych (z czego wydatki majątkowe 7.061 tys. złotych, a wydatki na wynagrodzenia i pochodne to 8.108 tys. złotych). W roku 2007 wydatki ogółem to już ponad 52 mln złotych, gdzie wydatki majątkowe wyniosły blisko 18 mln złotych, a wydatki na wynagrodzenia i pochodne to prawie 13,6 mln złotych. W budżecie na lata 2008 i 2009 zaplanowano wydatki odpowiednio na poziomie 64 mln złotych i 67,4 mln złotych.

Dynamiczny wzrost wydatków jest zjawiskiem pozytywnym, pozwala bowiem sfinansować plany inwestycyjne i zrealizować założenia budżetowe.

Analiza struktury wydatków budżetowych gminy na przestrzeni ostatnich lat wskazuje na wzrost wydatków majątkowych z poziomu blisko 26 % w roku 2000, do nieco ponad 41 % w roku 2006. W roku 2007 wydatki majątkowe zmalały do poziomu 34,3 %. Prognozy na lata 2008-2009 zakładają wzrost wydatków do ok. 35 % i ok. 40 %

Interesujące wnioski dostarcza analiza porównawcza wydatków majątkowych w gminie Kąty Wrocławskie oraz gmin wiejsko-miejskich Dolnego Śląska. W 2000 roku wydatki na terenie gmin wiejsko-miejskich wynosiły około 24 %, a w gminie Kąty Wrocławskie około 26 %, w roku 2001 już tylko 19,5 %, a w gminie Kąty Wrocławskie ponad 26 %. W kolejnych latach gmina Kąty Wrocławskie utrzymuje wyższy wskaźnik wydatków majątkowych w porównaniu do wydatków średnich ponoszonych przez gminy z terenu Dolnego Śląska. Ta informacja potwierdza znaczący udział wydatków majątkowych w wydatkach gminy, jest kolejnym przykładem konsekwentnie realizowanej strategii inwestowania w przygotowywanie atrakcyjnych terenów pod inwestycje. Kolejne lata i nakłady ponoszone przez gminę są tego potwierdzeniem. Warto wspomnieć, że w roku 2005 średnioroczne wydatki gmin Dolnego Śląska wynosiły około 15,4%, a w gminie Kąty Wrocławskie wydatki te wyniosły 27,04%. Gmina Kąty Wrocławski inwestuje w swoją przyszłość, znakomicie wykorzystując położenie geograficzne oraz wykorzystując walory i zalety bliskości położenia wobec aglomeracji wrocławskiej. To również przykład dalekowzroczonej polityki rozwojowej, dostosowanej do wymagań i oczekiwań potencjalnych inwestorów. Inwestor traktowany jest jak partner w biznesie, którego pozyskanie zapewni w przyszłości stabilny rozwój i pozwoli na satysfakcjonujący zwrot zainwestowanego kapitału.

Tabela 45. Zestawienie wydatków majątkowych w gminie Kąty Wrocławskie w latach 2000-2009.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Prognozy	
									2008	2009
Wydatki ogółem	23 535	26 977	28 296	25 622	34 318	38 456	53 084	52 074	64 002	67 389
Wydatki majątkowe	6 099	7 061	6 505	4 439	9 094	10 527	21 795	17 857	22 445	27 055

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

W budżecie na lata 2008 i 2009 zaplanowano wydatki na poziomie odpowiednio 22.445 tys. złotych i 27.055 tys. złotych, co stanowi kolejny wzrost względem wydatków ponoszonych w roku 2000.

Tabela 46. Procentowy udział w wydatkach ogółem wynagrodzeń i pochodnych w okresie 2000-2009.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Prognoza	
									2008	2009
Wydatki ogółem	23 535	26 977	28 296	25 622	34 318	38 456	53 084	52 074	64 002	67 389
wynagrodzenia i pochodne	7 950	8 108	8 352	8 519	8 732	9 105	12 837	13 573	16 100	17 028
Procentowy udział w wydatkach ogółem	33,8%	30,1%	29,5%	33,2%	25,4%	23,7%	24,2%	26,1%	25,2%	25,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

Wydatki na wynagrodzenia i pochodne na przestrzeni ostatnich 7 lat zostały obniżone z poziomu 34 % w roku 2000 do 24,2 % w roku 2006. Rok 2007 to wzrost 2 % i wyniósł 26,1 %. Planowane wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w latach 2008 i 2009 zaplanowane zostały na porównywalnym poziomie wynoszącym ok. 25 % wydatków ogółem.

Tabela 47. Zestawienie wydatków ogółem i wydatków majątkowych przypadających na osobę w gminie Kąty Wrocławskie

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Prognozy	
										2008	2009
Liczba ludności	osoba	16 671	16 716	16 854	16 990	17 223	17 516	17 852	18 278	19 280	19 730
Poziom wydatków ogółem na osobę	zł	1411,73	1613,84	1678,89	1508,06	1992,57	2195,48	2973,56	2849,00	3319,61	3415,56
Poziom wydatków majątkowych na osobę	zł	365,84	422,41	385,96	261,27	528,01	600,99	1220,87	976,97	1 164,16	1 371,26

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

Wydatki ogółem na osobę w gminie Kąty Wrocławskie w roku 2000 wynosiły ponad 1 411 złotych. Poziom wydatków majątkowych w tym okresie wynosił niewiele ponad 365 złotych. W następnych latach utrzymywały się one na stabilnym poziomie, wahając się od ok. 261 złotych (w 2003 roku) do ponad 600 złotych w 2005 roku na osobę. Nagły wzrost nastąpił w roku 2006, gdzie wydatki majątkowe przypadające na osobę wzrosły do poziomu 1 220,87 złotych. W roku 2007 poziom wydatków majątkowych obniżył się i wynosił 977 złotych na osobę. W oparciu o prognozowaną liczbę ludności i prognozowane wydatki w latach 2008 i 2009 poziom wydatków majątkowych na osobę prawdopodobnie wyniesie odpowiednio około 1 164 złotych i 1 371 złotych.

**Tabela 48. Struktura wydatków budżetu gminy Kąty Wrocławskie w latach 2000 - 2009 (działy
klasyfikacji budżetowej, w %)**

Wyszczególnienie <i>1</i>	2000 <i>2</i>	2001 <i>3</i>	2002 <i>4</i>	2003 <i>5</i>	2004 <i>6</i>	2005 <i>7</i>	2006 <i>8</i>	2007 <i>9</i>	Prognoza	
									2008 <i>10</i>	2009 <i>11</i>
Wydatki ogółem, z tego:	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rolnictwo	2,98	0,21	0,61	0,12	0,09	0,08	0,33	0,55	0,45	0,35
Transport	4,71	15,96	16,07	10,83	13,55	8,56	10,79	7,64	6,25	5,96
Gospodarka komunalna	10,92	9,27	8,8	15,41	20,8	25,18	29,93	33,23	10,19	14,96
Oświata i wychowanie	48,98	43	39,2	46,32	35,77	38,5	25,72	24,79	34,65	38,10
Ochrona zdrowia	0,54	0,81	0,96	1,29	0,96	1,05	0,8	0,83	1,26	0,70
Opieka społeczna	6,43	5,93	6,1	6,67	8,33	10,11	9,36	9,84	8,49	8,35
Administracja	12,53	11,81	12,81	16,76	14,92	11,07	11,35	10,47	15,48	10,48
Wydatki pozostałych działów	12,92	13	15,44	2,6	5,57	5,46	11,71	12,65	23,24	21,11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

W tabeli zostały ujęte wydatki budżetu gminy Kąty Wrocławskie w latach 2000 – 2009 (ostatnie dwa lata oparte na prognozie) w układzie ważniejszych działów klasyfikacji budżetowej. Struktura budżetu gminy Kąty Wrocławskie w latach 2000 – 2007 wskazuje, że wydatki czterech działów: oświata i wychowanie, administracja i gospodarka komunalna stanowiły średnio w tych latach około 70% wydatków ogółem.

Wydatki na oświatę i wychowanie w 2000 r. stanowiły około 49% wydatków ogółem, w latach następnych wysokość udziału tych środków w wydatkach ogółem uległa zmniejszeniu do poziom około 25% w roku 2007. W budżecie na 2008 r. kwota wydatków zaplanowanych w tym dziale stanowi około 35% wydatków ogółem. W prognozach na 2009 rok kwota ta jest jeszcze wyższa i wynosi nieco ponad 38%.

Warto zauważyć, że w czasie kiedy wydatki na edukację i wychowanie malały, wydatki na gospodarkę komunalną systematycznie rosły i z poziomu nie wiele ponad 11% w 2000 roku, wzrosły do poziomu ponad 33% w 2007 roku. W prognozach na lata 2008-2009 wydatki te mają zostać zmniejszone do około 10% w roku 2008 i około 15% w roku 2009.

Jednocześnie wydatki na administrację w całym analizowanym okresie praktycznie nie uległy większym zmianom i oscylowały wokół 11,5% (z wyjątkiem lat 2003 i 2004 gdzie wydatki te wzrosły do poziomu odpowiednio 16,76% i 14,92%). W roku 2008 wydatki na administrację mają wzrosnąć do blisko 15,5%, a w 2009 r. obniżą się do 10,5%.

Wydatki na opiekę społeczną nie zajmują znaczącej pozycji w strukturze wydatków. Należy zwrócić uwagę, że z poziomu nieco ponad 6% wzrosły do blisko 10%. Prognozowane wydatki w roku 2008 i 2009 kształtują się na poziomie ok. 8,5%.

Tabela 49. Wydatki przypadające na mieszkańca gminy Kąty Wrocławskie przypadające na okres 2000-2009.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Prognoza	
									2008	2009
Oświata i wychowanie	691	694	658	699	713	845	765	706	1150	1301
Administracja	177	191	215	253	297	243	337	298	514	358
Opieka społeczna	91	96	102	101	166	222	278	280	282	285
Gospodarka komunalna	154	150	148	232	414	553	890	947	338	511

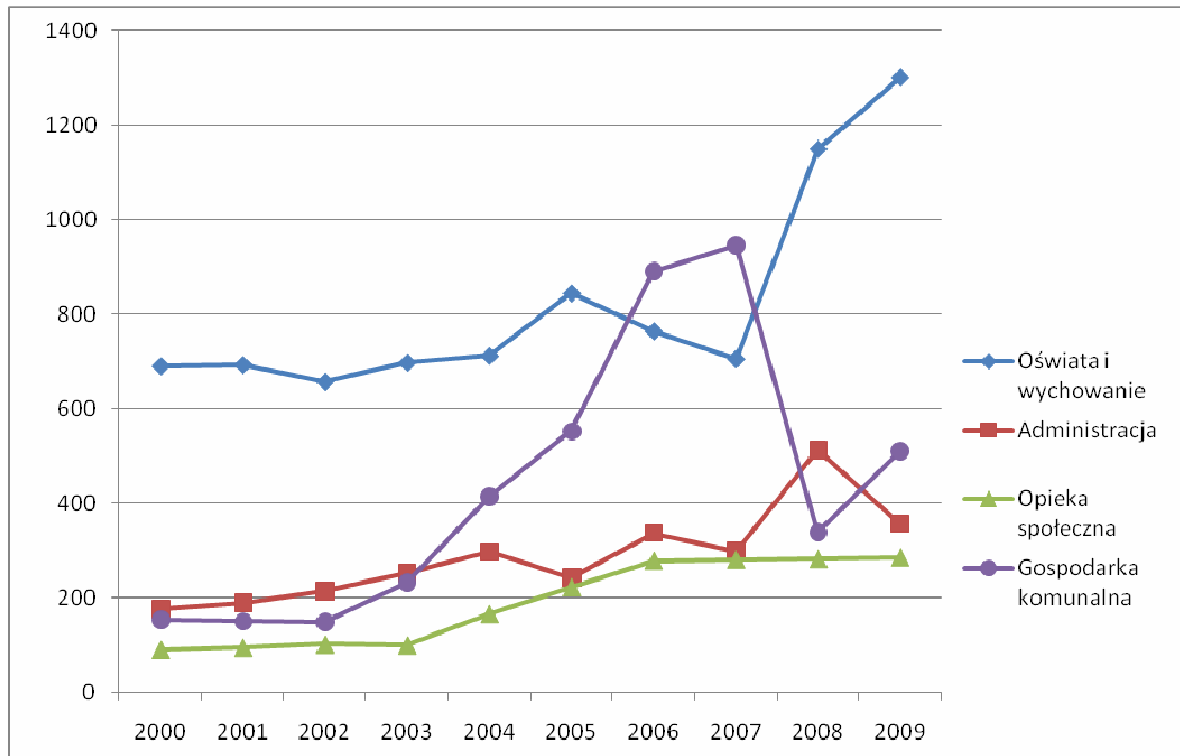
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

Tabela 49 obrazuje przeliczone wydatki przypadające na jednego mieszkańca gminy Kąty Wrocławskie w czterech największych działach klasyfikacji budżetowej. Wykres liniowy obrazuje dynamikę zmiany wydatków na jednego mieszkańca w latach 2000-2009 w poszczególnych grupach pozycji budżetowych. Zmiany w budżecie dotyczące przyszłych okresów wskazują na zmianę realizowanych priorytetów. W ślad za wzrastającymi wydatkami na gospodarkę komunalną uzasadnionymi wzrostem liczby mieszkańców zasiedlających powstające dzielnice mieszkaniowe, uzbrojeniem terenów przygotowanych do zagospodarowania pod kolejną zabudowę, obserwujemy zwiększone wydatki na oświatę i wychowanie. Wzrost liczby mieszkańców pociąga za sobą potrzebę posiadania wystarczającej ilości miejsc w przedszkolach i szkołach. To również wzrost zatrudnienia wysoko wykwalifikowanej kadry dydaktycznej. Można powiedzieć, że władze gminy reagują elastycznie dostosowując swoje plany i działania do społecznego

zapotrzebowania, zwracając szczególną uwagę na zaspokojenie potrzeb socjalnych mieszkańców na terenie gminy.

Ryc. 58. Wydatki na osobę według podstawowej klasyfikacji budżetowej w latach 2000-2009.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (2008 i 2009 – prognoza) UMiG Kąty Wrocławskie

Wynik finansowy i zobowiązania

Zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2007 rok nadwyżka dochodów nad wydatkami wyniosła 6 223 120 zł przy planowanym deficycie w wysokości 1 752 904 zł. Budżet gminy zamknął się ogólną nadwyżką z lat ubiegłych w kwocie 7 979 418 zł. Wysokość lokat na dzień 31 grudnia 2007 r. wynosiła 7 mln złotych.

Zaciągnięta została pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w łącznej wysokości 792 000 złotych, która przeznaczona została na

współfinansowanie zadania realizowanego z udziałem środków pochodzących z UE na budowę kanalizacji w gminie oraz mieście Kąty Wrocławskie.

Budżet został wykonany w 95%, ponieważ część zadań gminy została zrealizowana przy mniejszych nakładach finansowych oraz nie została wykorzystana rezerwa budżetowa. Według prognoz na 2008 rok budżet po stronie dochodów zostanie przekroczony o około 8 % w stosunku do planu, natomiast po stronie wydatków, wykonanie budżetu ma kształtować się na poziomie 95%.

Zgodnie z danymi uzyskanymi od Burmistrza Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie, kolejne lata to zwiększenie długu zewnętrznego oraz wzrost dochodów budżetowych. Pomimo, że są to ostrożne kalkulacje wynikające z prognozowania gospodarczego, można zauważyć, że zakładany jest wzrost budżetu gminy z poziomu 52 mln złotych w 2007 do blisko 66 mln złotych w 2014 roku. W 2009 roku gmina zamierza zaciągnąć zobowiązanie w wysokości 12.750 tys. złotych. Prognozowany współczynnik długu do dochodów ma wówczas wynieść blisko 23%. Do 2014 roku zostaną spłacone wszystkie zobowiązania dłużne gminy, oraz gmina zamierza osiągnąć nadwyżkę przychodów nad wydatkami w kwocie 2,550 mln złotych.

Tabela 50. Prognoza struktury dochodów i wydatków na lata 2008-2014.

Lp.	Pozycje	Wykonanie za 2007 rok	Przewidywane wykonanie na 2008	PROGNOZA NA KONIEC ROKU					
				2009	2010	2011	2012	2013	2014
I	Zobowiązania wg tytułów dłużnych	3 489 400	2 194 400	12 975 000	10 200 000	7 650 000	5 100 000	2 550 000	0
	- pożyczki i kredyty zaciągnięte	3 489 400	1 744 400	225 000	1 020 000	7 650 000	5 100 000	2 550 000	0
	- pożyczki i kredyty planowane do zaciągnięcia	0	450 000	12 750 000	0	0	0	0	0
	- inne zobowiązania	0	0	0	0	0	0	0	0
II	Poziom obsługi długu	2 047 490	1 870 000	2 139 400	3 180 000	2 861 900	2 764 600	2 707 000	2 630 600
	- spłata rat	1 899 482	1 745 000	1 969 400	2 775 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000
	- spłata odsetek	148 008	125 000	170 000	405 000	311 900	214 600	157 000	80 600
III	Budżet gminy								
	- dochody ogółem	58 297 238	57 067 228	56 608 000	60 200 000	62 500 000	63 800 000	64 500 000	65 900 000
	- wydatki ogółem	52 074 118	65 001 228	67 388 600	57 425 000	59 950 000	61 250 000	61 950 000	63 350 000
IV	Relacje								
	- długu do dochodów	5,99%	3,85%	22,92%	16,94%	12,24%	7,99%	3,95%	0,00%
	- obsługi długu do dochodów	3,51%	3,28%	3,78%	5,28%	4,58%	4,33%	4,20%	3,99%

Źródło: opracowanie UMiG Kąty Wrocławskie

II. ANALIZA SWOT

1 Infrastruktura społeczna.

Lp	Mocne strony Infrastruktura społeczna
1	BLISKOŚĆ WROCŁAWIA I DOSTĘPNOŚĆ USŁUG EDUKACYJNYCH
2	DUŻE ŚRODKI FINANSOWE NA OŚWIATĘ
3	DOBRCZE ROZWINIĘTA SIEĆ SZKOLNA
4	MIGRACJE LUDNOŚCI Z WYŻSZYM WYKSZTAŁCENIEM-PODNOSENIE POZIOMU NAUCZANIA
5	WYKWALIFIKOWANA KADRA
6	GMINA STWARZA WARUNKI DLA ROZWOJU SPORTU I REKREACJI
7	WYPOSAŻENIE DYDAKTYCZNE
8	DOBRCZE WYPOSAŻONE ŚWIETLICE WIEJSKIE
9	POTENCJALNE TERENY WYPOCZYNKU WEEKENDOWEGO DLA MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA
10	SEKCJE SPORTOWE, KOŁO WĘDKARSKIE
11	LICZNE ZABYTKI I CIEKAWY MIEJSCA PRZYCIĄGAJĄCE TURYSTÓW
12	BIBLIOTEKA DOSTĘPNOŚĆ I ZASOBY
13	DOSTĘPNOŚĆ USŁUG MEDYCZNYCH NA TERENIE WROCŁAWIA (SPECJALISTYCZNYCH)
14	ISTNIENIE JEDNOSTKI RATOWNICZO GAŚNICZEJ ORAZ DOBREJ SIECI OSP
15	PRYWATYZACJA SŁUŻBY ZDROWIA
16	STACJA POGOTOWIA RATUNKOWEGO
17	WYKFWALIFIKOWANA KADRA W ZAKŁADACH OPIEKI ZDROWOTNEJ
18	ISTNIENIE KOMISTARIATU
19	„CICHA DOLINA”

Lp	Słabe strony Infrastruktura społeczna
1	BRAK MIEJSC W PRZEDSZKOLACH (ZŁA SIEĆ PRZEDSZKOLNA)
2	ZŁY STAN BAZY LOKALOWEJ I SPRZĘTU TECHNICZNEGO POGOTOWIA I POLICJI
3	MAŁA LICZBA GODZIN JĘZYKÓW OBCYCH
4	NIEWYSTARCZAJĄCA LICZBA BOISK I SAL SPORTOWYCH (NIEWYSTARCZAJĄCY STAN BAZY LOKALOWEJ)
5	MOŻLIWOŚĆ NAUKI ZALEDWIE JEDNEGO JĘZYKA OBCEGO
6	BRAK KADRY NAUCZYCIELI LINGWISTÓW
7	SŁABO ROZWINIĘTA DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH (NP. HARCERSTWO)
8	BRAK ŻŁOBKÓW
9	STAN BAZY NOCLEGOWEJ
10	BRAK SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO
11	BRAK ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH
12	BRAK WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU TURYSTYCZNEGO
13	NIEDOSTATECZNA BAZA LOKALOWA ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ I POMOCY SPOŁECZNEJ
14	SŁABA FUNKCJONALNOŚĆ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ
15	INFORMATYZACJA BIBLIOTEK
16	BRAK INFRASTRUKTURY – ŹŁE OZNAKOWANE ŚCIEŻKI ROWEROWE
17	BRAK PUNKTÓW GASTRONOMICZNYCH (RESTAURACJI)
18	ZAKRES ŚWIADCZEŃ STACJI POGOTOWIA RATUNKOWEGO JEST NIEWYSTARCZAJĄCY
19	ZBYT MAŁA ILOŚĆ PRACOWNIKÓW SŁUŻB INTERWENCYJNYCH
20	BRAK PROMOCJI REKREACJI (TURYSTYKI)
21	BRAK ZBIORNIKÓW WODNYCH
22	ZŁY STAN TECHNICZNY BUDYNKÓW DOMU KULTURY I ŚWIETLIC WIEJSKICH
23	BRAK WIEJSKICH I OSIEDLOWYCH SKLEPÓW
24	BRAK STOŁÓWEK W PLACÓWKACH EDUKACYJNYCH

Lp	Szanse Infrastruktura społeczna
1	BLISKOŚĆ WROCŁAWIA I DOSTĘPNOŚĆ USŁUG EDUKACYJNYCH
2	ROZWÓJ SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO
3	MOŻLIWOŚĆ ZWIEKSZENIA ATRAKCYJNOŚCI GMINY POPRZEZ UROZMAICENIE FORM SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU
4	BUDOWA AUTOSTRADOWEJ OBWODNICY WROCŁAWIA
5	POPRAWA STANU DRÓG
6	BUDOWA OBIEKTU DLA ZINTEGROWANYCH SŁUŻB RATOWNICZYCH NA BIELANACH WROCŁAWSKICH
7	BUDOWA OBWODNICY KĄTÓW WROCŁAWSKICH
8	POTENCJAŁ LUDZKI
9	POWSTANIE NA TERENIE GMINY JEZIORA (STWORZENIE ŻWIROWNI I REKULTYWACJA TEGO TERENU W KIERUNKU WODNYM)

Lp	Zagrożenia Infrastruktura społeczna
1	NIEWYSTARCZAJĄCE ŚRODKI BUDŻETU PAŃSTWA NA EDUKACJĘ
2	NIEWYSTARCZAJĄCE ŚRODKI BUDŻETU PAŃSTWA NA OPIEKĘ ZDROWOTNĄ (ZŁA DYSTRYBUCJA TYCH ŚRODKÓW)
3	BLISKOŚĆ WROCŁAWIA, PATOLOGIE SPOŁECZNE, ROZWÓJ PRZESTĘPCZOŚCI
4	ZBYT MAŁE ŚRODKI NA ROZWÓJ TURYSTYKI
5	NARKOMANIA – BLISKOŚĆ WROCŁAWIA
6	SPOWOLNIENIE GOSPODARSTWA SPOWODOWANE KRYZYSEM FINANSOWYM

2 Infrastruktura techniczna i stan środowiska naturalnego.

Lp	Mocne strony Infrastruktura techniczna
1	POŁOŻENIE W AGLOMERACJI WROCŁAWSKIEJ
2	AKTUALNE STUDIUM KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
3	OBOWIĄZUJĄCE PLANY MIEJSCOWE, MOŻLIWOŚĆ BEZPROBLEMOWEJ I SZYBKIEJ ZMIANY TYCH PLANÓW
4	ZASOBY WODY PITNEJ
5	MOŻLIWOŚĆ KIEROWANIA DUŻEJ ILOŚCI ŚCIEKÓW DO WROCŁAWIA
6	MOŻLIWOŚĆ ZWIĘKSZENIA MOCY ELETRYCZNEJ
7	GOSPODARKA ODPADAMI STAŁYMI I SEGREGACJA ODPADÓW
8	DOBRA SYTUACJA FINANSOWA GMINY
9	SIEĆ KOMUNIKACYJNA
10	DOBRE ZAPLECZE ENERGETYCZNE
11	DUŻE ŚRODKI Z BUDŻETU GMINY NA INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ
12	OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
13	DOŚWIADCZENIE W POZYSKIWANIU I WYKORZYSTYWANIU FUNDUSZY UNIJNYCH
14	ZŁOŻA KRUSZYW I SUROWCÓW ILASTYCH
15	TECHNICZNE WARUNKI ROZWOJU SIECI GAZOWEJ W PÓŁNOCNEJ CZĘŚCI GMINY

Lp	Słabe strony Infrastruktura techniczna
1	INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA + STACJA UZDATNIANIA WODY
2	STAN TECHNICZNY I DOSTĘPNOŚĆ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
3	ZŁY STAN TECHNICZNY OCZYSZCZALNI – PRZESTARZAŁA TECHNOLOGIA
4	WYSOKIE KLASY BONITACYJNE GLEB
5	ZŁY TECHNICZNY STAN DRÓG
6	BRAK SIECI KANALIZACYJNEJ W ZNACZNEJ CZĘŚCI GMINY
7	SIEĆ INFORMACYJNO - KOMUNIKACYJNA
8	BRAK WARUNKÓW ROZWOJU SIECI GAZOWEJ W POŁUDNIOWEJ CZĘŚCI (BRAK SIECI ROZDZIELCZEJ)
9	BRAK DOGODNYCH POŁĄCZEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH Z MIASTEM WROCŁAWIEM
10	ZAGROŻENIE POWODZIOWE (STRZEGOMKA, CZ. WODA)
11	ZŁY STAN TECHNICZNY SIECI WODNOKANALIZACYJNYCH (W WYBRANYCH MIEJSCOWOŚCIACH)
12	OGRANICZONY DOSTĘP NOWYCH MIESZKAŃCÓW GMINY DO INTERNETU (NIEWYSTARCZAJĄCA SIEĆ TELEKOMUNIKACYJNA)
13	NIEPOWIĄZANA STRUKTURA SIECI WODOCIĄGOWEJ
14	BRAK ROZDZIELCZEJ SIECI GAZOWEJ
15	ZRÓŻNICOWANIE W ROZWOJU PÓŁNOCY I POŁUDNIA GMINY
16	UCIĄŻLIWOŚĆ PRZY WYDOBYCIU SUROWCÓW NATURALNYCH
17	BRAK KANALIZACJI DESZCZOWEJ

Lp	Szanse Infrastruktura techniczna
1	WYKORZYSTANIE ATUTÓW GMINY
2	WYKORZYSTANIE ISTNIEJĄCEJ SIECI KOLEJOWEJ (SZYNOWEJ)
3	MOŻLIWOŚĆ WSPÓLFINANSOWANIA DZIAŁAŃ ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH
4	ROZWÓJ GOSPODARCZY GMIN SĄSIADUJĄCYCH
5	DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU CAŁEJ AGLOMERACJI WROCŁAWSKIEJ I WSPÓŁPRACA GMIN SĄSIADUJĄCYCH
6	WYKORZYSTANIE RZEKI BYSTRZYCY I INNYCH CIEKÓW DO ROZWOJU INFRASTRUKTURY ENERGETYCZNEJ
7	ROZWÓJ TERENÓW REKREACYJNYCH
8	ROZWÓJ KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ W RAMACH AGLOMERACJI
9	ROZBUDOWA SZEROKOPASMOWEGO DOSTĘPU DO INTERNETU
10	BLISKOŚĆ LOTNISKA I INNYCH WĘZŁÓW KOMUNIKACYJNYCH
11	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Lp	Zagrożenia Infrastruktura techniczna
1	ZWIEKSZAJĄCA SIĘ ILOŚĆ ODPADÓW STAŁYCH
2	NIESTABILONOŚĆ PRZEPISÓW PRAWNYCH (NIEŚCISŁOŚĆ, ZMIENNOŚĆ)
3	NIEWYKORZYSTANIE ATUTÓW GMINY
4	ZAGROŻENIE POWODZIOWE (RZ. STRZEGOMKA I CZ. WODA)
5	NIEWYKORZYSTANIE DOTACJI UNIJNYCH
6	WARUNKI KRAJOBRAZOWE I PRZYRODNICZE

3 Gospodarka

Lp	Mocne strony Gospodarka
1	BLISKOŚĆ WROCŁAWIA – POŁOŻENIE GMINY
2	STABILNOŚĆ WŁADZ SAMORZĄDOWYCH
3	DOBRA SIEĆ ISTNIEJĄCYCH I PLANOWANYCH DRÓG
4	DUŻA ILOŚĆ INWESTYCJI ZEWNĘTRZNYCH
5	DUŻE ZASOBY WODY PITNEJ
6	INTEGRACJA I SAMOORGANIZACJA ŚRODOWISKA PRZEDSIĘBIORCÓW
7	MIGRACJA OSÓB ZAMOŻNYCH I SPECJALISTÓW Z W-WIA DO GMINY
8	ISTNIENIE BANKÓW
9	MOŻLIWOŚĆ ZRZUTU ŚCIEKÓW DO WROCŁAWIA
10	ROZWÓJ BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO I PRZEMYSŁOWEGO
11	ROZWÓJ FIRM ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY
12	ODDZIAŁYWANIE SĄSIEDNICH GMIN
13	DOBRE WARUNKI AGROEKOLOGICZNE
14	ALTERNATYWNE ŹRÓDŁA DOCHODÓW DLA ROLNICTWA
15	GOSPODARSTWA WIELKOTOWAROWE I WYKWALIFIKOWANA KADRA
16	AGROTURYSTYKA
17	DOSTĘPNOŚĆ RYNKU ZBYTU DLA PRODUKCJI ROLNICZEJ (WROCŁAW)
18	ZNACZĄCA POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W RAMACH GOSPODARSTW WIELKOTOWAROWYCH

Lp	Słabe strony Gospodarka
1	BRAK WOLNYCH TERENÓW POD INWESTYCJE (INWESTYCYJNYCH PRZEMYSŁOWYCH)
2	JAKOŚĆ DRÓG
3	STAN TECHNICZNY OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
4	BRAK W PLANACH ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW PREMYSŁOWYCH NA POŁUDNIU
5	BRAK REGULACJI SYSTEMOWYCH W ZAKRESIE PREFERENCJI DLA INWESTYCJI
6	DOSTĘPNOŚĆ USŁUG TELEKOMUNIKACYJNYCH
7	BRAK NIEZBĘDNEJ INFRASTRUKTURY NA OBSZARACH PRZEWIDZIANYCH POD ROZWÓJ GOSPODARCZY
8	NIEWYSTARCZAJĄCA INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNA
9	BRAK ZAWODOWYCH SZKÓŁ ŚREDNICH (TYPOWO TECHNICZNYCH)
10	NISKIE KWALIFIKACJE ZASOBÓW LUDZKICH NA POŁUDNIU GMINY
11	ZŁA SYTUACJA FINANSOWA MAŁYCH GOSPODARSTW ROLNYCH
12	BRAK PRZETWÓRSTWA ROLNO – SPOŻYWCZEGO
13	BRAK ROZWIĄZAŃ SYSTEMOWYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO – MELIORACYJNEJ

Lp	Szanse Gospodarka
1	BLISKOŚĆ WROCŁAWIA
2	ROZWÓJ WĘZŁA BIELAŃSKIEGO
3	BUDOWA OBWODNICY AUTOSTRADOWEJ W-WIA
4	MODERNIZACJA A4
5	POWSTANIE POŁUDNIOWO ZACHODNIEGO PASMA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEGO WROCŁAWIA Z CENTRUM LOGISTYCZNYM
6	POZYSKANIE ŚRODKÓW Z UE NA INWESTYCJE
7	ROZWÓJ KOLEI AGLOMERACYJNEJ
8	STWARZANIE MOŻLIWOŚCI W PLANACH ZAGOSPODAROWANIA DLA USŁUG KOMERCYJNYCH
9	TWORZENIE NA TERENIE GMIN FIRM Z KAPITAŁEM ZAGRANICZNYM
10	INWESTYCJE ZWIĄZANE Z EURO 2012
11	FUNKCJONOWANIE I ROZWÓJ SSE (LG)
12	WYBÓR INWESTYCJI TECHNOLOGICZNIE ZAAWANSOWANYCH (INNOWACYJNA GOSPODARKA)
13	INDUSTRIALIZACJA GMINY
14	KONTROLOWANY PROCES PRZEKSZTAŁCANIA UŻYTKÓW ROLNYCH NA TERENY POD ZABUDOWĘ
15	ROZWÓJ PLACÓWEK SĄDOWNICZYCH
16	KONKURENCJA SĄSIEDNICH GMIN

Lp	Zagrożenia Gospodarka
1	ZŁA POLITYKA PANSTWA WOBEC ROLNICTWA
2	POLITYKA FISKALNA PAŃSTWA (DUŻE OBCIĄŻENIE)
3	BRAK STABILNOŚCI CEN W ROLNICTWIE
4	WPŁYW ZBLIŻAJĄCEJ SIĘ RECESJI
5	FIRMY Z KAPITAŁEM ZAGRANICZNYM
6	UTRUDNIENIE KORZYSTANIA Z SĄDÓW I PROKURATUR + KANCELARII NOTARIALNYCH
7	UTWORZENIE SUPERMARKETU
8	BRAK KOORDYNACJI MIĘDZYGMINNEJ W SFERZE INWESTYCJI PREEKOLOGICZNYCH
9	KONKURENCJA SĄSIEDNICH GMIN

III. WIZJA I CELE

Gmina Kąty Wrocławskie jest jedną z dziewięciu gmin Powiatu Wrocławskiego. Położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie stolicy Dolnego Śląska Wrocławia. Dzięki temu, że Wrocław jest jednym z głównych centrów gospodarczych Polski oraz ważnym ośrodkiem gospodarczym, naukowym i turystycznym zajmującym wysokie pozycje w międzynarodowych rankingach inwestycyjnych, położenie Gminy Kąty Wrocławskie jest ogromną szansą zauważoną również w analizie SWOT a w konsekwencji w celach i programach.

Dla zobrazowania i zlokalizowania zamierzeń Gminy Kąty Wrocławskie z głównymi kierunkami rozwoju regionu w celach porównawczych przedstawiono wizje i główne cele gmin powiatu wrocławskiego.

1. Gmina Długołęka⁴

Wizja rozwoju gminy Długołęka przyjęta w Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Długołęka jest następująca:

„Gmina położona w obrębie korytarza transeuropejskiego otwarta na współpracę, o przyjaznym klimacie dla każdej aktywności służącej mieszkańcom i dobru publicznemu, wewnątrznie zintegrowana, zapewniająca wysoki standard życia swoim mieszkańcom, o silnie zdywersyfikowanej gospodarce, zachowanych walorach obszarów wiejskich, silnych źródłach dochodów własnych oraz funkcjonująca w symbiozie z miastem Wrocławiem.”

Powyższa wizja znajduje swoją konkretyzację poprzez dwa cele strategiczne, wytyczające dwa główne kierunki rozwoju, wokół których powinien koncentrować się przyszły rozwój społeczno-gospodarczy gminy. Pierwszy z nich, wyraża konieczność do wzmocnienia atrakcyjności gminy w oparciu o rozwój infrastruktury społecznej i infrastruktury technicznej służącej podniesieniu jakości życia mieszkańców. Drugi, skoncentrowany jest na rozwoju gospodarczym gminy w oparciu o jej położenie, rozwój infrastruktury, stworzenie warunków dla rozwoju tzw. małych i średnich przedsiębiorstw oraz aktywne kreowanie pozytywnego wizerunku regionu.

⁴ Na podstawie: <http://80.48.220.10:8180/dlugoleka/pages/37.jsp>

Realizację przyjętych celów strategicznych umożliwić mają nakreślone, właściwe im cele średniookresowe. Strategia rozwoju gminy zakłada więc następujące cele średniookresowe:

1. budowę infrastruktury technicznej, zapewniającej wysoki standard życia mieszkańców gminy oraz stymulującej i kreującej jej rozwój gospodarczy,
2. wspieranie nowoczesnego szkolnictwa, które kształcić będzie absolwentów przygotowanych do warunków zmieniającej się rzeczywistości,
3. integrację gminnej społeczności lokalnej,
4. wspieranie działań skierowanych na profilaktykę i zapewnienie wysokiego standardu usług medycznych,
5. pobudzanie aktywności kulturalnej mieszkańców,
6. tworzenie dobrej wewnętrznej i zewnętrznej sieci komunikacyjnej z Wrocławiem,
7. uchwalenie studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy,
8. budowę stabilnego i nowoczesnego sektora tzw. małych i średnich przedsiębiorstw,
9. budowę bazy turystycznej i rekreacyjnej odpowiadającej potrzebom turystyki weekendowej i agroturystyki,
10. wspieranie rozwoju konkurencyjnego i ekologicznego rolnictwa, ukierunkowanego na potrzeby rynku aglomeracji wrocławskiej,
11. kreowanie pozytywnego dla mieszkańców, inwestorów i turystów wizerunku gminy
12. podejmowanie strategicznych inwestycji w sferze produkcji, tworzących stabilne miejsca pracy.

2. Gmina Żórawina⁵

Misją gminy Żórawina jest stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego przyjaznego środowisku naturalnemu, mieszkańcom i inwestorom. Natomiast celem strategicznym tej gminy jest stworzenie optymalnych warunków rozwoju przedsiębiorczości, rolnictwa i gospodarki mieszkaniowej poprzez:

⁵ Na podstawie:

<http://www.zorawina.pl/index.php?action=1&menu=21&id2=48&lang=pl>

inwestycje infrastrukturalne i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz produkcji rolnej przy jednoczesnym poszanowaniu wartości środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego.

Cele operacyjne:

1. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej.
2. Wspieranie rozwoju rolnictwa.
3. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości oraz przeciwdziałanie bezrobociu.
4. Poprawa i ochrona środowiska naturalnego oraz dziedzictwa kulturowego.
5. Wsparcie rozwoju infrastruktury sprzyjającej rozwojowi budownictwa mieszkaniowego.
6. Stworzenie warunków rozwoju społeczno - gospodarczego w rejonie Węzła Krajków jako lokalnego inkubatora wzrostu gospodarczego.
7. Rozbudowa oczyszczalni ścieków i budowa kanalizacji w części gminy, która graniczy z Wrocławiem.

3. Gmina Mietków⁶

W gminie Mietków założono 3 cele strategiczne:

- Zachowanie i ochrona walorów naturalnych oraz wyposażenie gminy w pełen zakres nowoczesnej infrastruktury technicznej.
- Wizerunek przyjaznej przedsiębiorczości i dynamicznie rozwijającej się gminy poprzez stworzenie warunków do funkcjonowania różnorodnych zakładów pracy, aktywizację obszarów wiejskich i wypromowanie oferty turystyczno – rekreacyjnej.
- Wspierająca lokalne inicjatywy i otwarta na zewnątrz gmina, ze sprawnie funkcjonującą infrastrukturą społeczną, świadczącą wysoką jakość usług swoim mieszkańcom.

⁶ Na podstawie: Strategii rozwoju gminy Mietków z dnia 29 grudnia 2003r.
<http://www.mietkow.com/dokumenty.php?rodzaj=203>

4. Gmina Kobierzyce⁷

„Formułując cele rozwojowe dla Gminy Kobierzyce skoncentrowano się przede wszystkim na wskazaniu **komplementarnych celów strategicznych**, których realizacja zapewni **harmonijny, długookresowy i zrównoważony rozwój**. Komplementarność celów strategicznych i dążenie do syntezy różnorodnych procesów zostały podkreślone przez sformułowanie **nadrzędnego celu generalnego (wizji)**, którego osiągnięcie zakłada syntezę pozytywnych aspektów położenia Gminy w bezpośrednim sąsiedztwie 650 tys. miasta Wrocławia oraz tradycyjnych i wartościowych elementów wynikających z dotychczasowego trybu życia wielu mieszkańców i prowadzonej działalności rolniczej.”

W gminie Kobierzyce przyjęto następujące cele strategiczne

- Nowoczesna wieś, konkurencyjne rolnictwo
- Awans cywilizacyjny
- Rozwój gospodarczy (sektory pozarolnicze)

5. Gmina Jordanów Śląski⁸

Celem strategicznym Planu Rozwoju Gminy Jordanów Śląski jest wielofunkcyjny rozwój Gminy w celu zaspokojenia potrzeb życiowych mieszkańców.

Osiągnięcie celu głównego wymaga realizacji następujących celów szczegółowych

- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej Gminy
- Stworzenie dogodnych warunków w celu przyciągnięcia inwestorów i wzbudzenie przedsiębiorczości w społeczności lokalnej
- Podnoszenie standardu usług w zakresie oświaty, zdrowia, kultury i szeroko rozumianej sfery usług dla ludności

⁷ Na podstawie: Strategii rozwoju lokalnego gminy Kobierzyce do 2020 r. (Uchwała nr XXI/259/08 z dnia 11 czerwca 2008 r.)

⁸ Na podstawie: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Jordanów Śląski na lata 2004-2006 z listopada 2004 r.

6. Gmina Czernica⁹

Gmina Czernica dąży do zapewnienia swoim mieszkańcom bezpieczeństwa socjalnego zgodnie z zasadami partycypacji oraz solidaryzmu społecznego. Cele strategiczne gminy Czernica są następujące:

- Wzmacnianie lokalnej społeczności w samodzielnym rozwiązywaniu własnych problemów
- Wspieranie rodzin będących w kryzysie, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży
- Redukowanie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego
- Budowa zintegrowanego systemu wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych
- Rozwój systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień

7. Gmina Święta Katarzyna¹⁰

W gminie Święta Katarzyna przyjęto następujące cele strategiczne:

- Pozyskiwanie inwestycji zagranicznych
- Rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy
- Restrukturyzacja obszarów wiejskich i rozwój funkcji rekreacyjnej gminy

8. Gmina Sobótka¹¹

Misją długofalowych działań społeczności lokalnej jest osiągnięcie satysfakcjonującej poprawy warunków życia mieszkańców miasta i gminy Sobótka poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów materialnych i walorów turystyczno-wypoczynkowych przy zachowaniu środowiska przyrodniczego dla przyszłych pokoleń. Aby zrealizować tę misję koniecznym jest osiągnięcie następujących celów strategicznych:

- Stworzenie warunków dla rozwoju turystyki jako głównego źródła dochodów mieszkańców i budżetu gminy

⁹ Na podstawie: Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czernica na lata 2008-2013 z sierpnia 2008

¹⁰ Na podstawie: <http://bip.ug-swkatarzyna.dolnyslask.pl/dokument.php?iddok=8&idmp=46&r=r>

¹¹ Na podstawie: Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sobótka z 2000r.

- Wykreowanie rozwoju gospodarki na terenie gminy na bazie lokalnej przedsiębiorczości i przez pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych
- Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych świadczonych przez gminę
- Przekształcenie obszarów wiejskich w kierunku rozwoju intensywnej i zrównoważonej produkcji roślinnej i tworzenia alternatywnych źródeł utrzymania dla mieszkańców wsi.

WIZJA I CELE

W oparciu o opracowaną diagnozę przeprowadzono analizę SWOT (Strengths - mocne strony, Weaknesses - słabe strony, Opportunities - szanse, Threats - zagrożenia) jako powszechnie stosowane narzędzie analizy strategicznej. Narzędzie to pozwoliło na ocenę podstawowych czynników rozwojowych, analizę sił i słabości, określenia głównych kierunków rozwoju i potrzeb społeczności miasta i gminy Kąty Wrocławskie. Na podstawie uzyskanych wyników analizy SWOT oraz danych pochodzących z opracowanej diagnozy wyznaczono nową wizję, cele operacyjne i główne programy i projekty. Gmina poprzez realizację programów a w konsekwencji przyjętych celów operacyjnych będzie dążyła do zrealizowania określonej wizji.

WIZJA:

WYKORZYSTAĆ ROZWÓJ GOSPODARCZY NASZEJ GMINY DLA POPRAWY WARUNKÓW ŻYCIA JEJ MIESZKAŃCÓW.

CELE:

- 1. Awans cywilizacyjny – podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej.**
 - 1.1. Zniesienie infrastrukturalnych barier rozwoju.
 - 1.2. Dostosowanie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy do wymogów rynku pracy.
 - 1.3. Stała poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego.
 - 1.4. Rozwój jakości i ilości usług z zakresu opieki zdrowotnej i opieki społecznej.
 - 1.5. Rozwój infrastruktury kulturalnej sportowej i rekreacyjnej na terenie gminy.

- 2. Stworzenie zróżnicowanej i zrównoważonej terytorialnej bazy ekonomicznej gminy odpowiadającej wyzwaniom XXI wieku:**
 - **Głównym źródłem miejsc pracy małe i średnie przedsiębiorstwa o niskiej uciążliwości ekologicznej**
 - **Efektywne rolnictwo wykorzystujące zasoby i atuty gminy.**
 - 2.1. Utrzymanie i akwizycja nowych innowacyjnych inwestycji zewnętrznych nie pogarszających stanu środowiska ekologicznego poprzez stałe podnoszenie atrakcyjności gminy – „korzyści zewnętrznych”.
 - 2.2. Rozwój drobnej przedsiębiorczości szczególnie na obszarach wiejskich w oparciu o zasoby gminy.
 - 2.3. Modernizacja rolnictwa w zakresie przetwórstwa.

- 3. Wspieranie działań proekologicznych.**
 - 3.1. Popularyzacja działań proekologicznych w gminie
 - 3.2. Promocja walorów przyrodniczych gminy
 - 3.3. Działania zmierzające do poprawy jakości powietrza w gminie
 - 3.4. Wspieranie inwestycji proekologicznych
 - 3.5. Realizacja polityki zrównoważonego ekorozwoju

4. Współdziałanie w tworzeniu aglomeracji Wrocławskiej.

- 4.1 Wspieranie działań inwestycyjnych w zakresie tworzenia miejsc pracy opartych o zaawansowane technologie w szczególności na styku z Wrocławską Południową Strefą Aktywności Gospodarczej
- 4.2 Wspólne działania na rzecz integralności komunikacyjnej Gminy i Wrocławia
- 4.3 Działania na rzecz współpracy w tworzeniu wspólnych programów integracyjnych w ramach aglomeracji Wrocławskiej

WIZJA I CELE – ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Zgodność celów strategicznych ze Strategią Rozwoju Powiatu Wrocławskiego:

Wizja i cele Strategii Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie do roku 2020 są zgodne w wielu płaszczyznach z misją i celami strategicznymi Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Wrocławskiego.

Misja przyjęta w Planie Rozwoju Lokalnego Powiatu Wrocławskiego brzmi następująco: „Długofalowy i zrównoważony rozwój powiatu wrocławskiego, osiągnięcie spójności ekonomicznej i społecznej oraz pełna integracja w ramach Unii Europejskiej”

Opracowane cele operacyjne są zbieżne w szczególności z następującymi celami Powiatu Wrocławskiego:

- „Tworzenie warunków do stałego, zrównoważonego rozwoju gospodarczego”
- „Aktywizacja gospodarcza powiatu”
- „Poprawa warunków zamieszkania, pracy i odpoczynku na terenie powiatu”
- „Rozwój infrastruktury drogowej”
- „Rozwój infrastruktury społecznej”
- „Ochrona środowiska naturalnego i zachowanie dziedzictwa kulturowego”
- „Rozwój infrastruktury ochrony środowiska”

- „Poprawa infrastruktury turystycznej i kulturalnej”

Zgodność celów strategicznych z programowymi dokumentami na szczeblu regionalnym (Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego, Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013):

Misja i cele strategiczne województwa dolnośląskiego¹²

Wizja regionu jest następująca: Dolny Śląsk europejskim regionem węzłowym. Natomiast cel nadrzędny brzmi: Podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz poprawa konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Celami strategicznymi są

- integracja dolnośląska,
- renesans cywilizacyjny,
- społeczeństwo obywatelskie,
- innowacyjna gospodarka,
- otwarcie na świat.

Ponadto wyszczególnione zostały następujące cele cząstkowe:

- Tworzenie sprzyjających warunków powstawania i rozwoju firm innowacyjnych, szczególnie w grupie MSP oraz stymulowanie przedsiębiorczości.
- Rozwój aktywnej polityki zatrudnienia
- Inwestowanie w zasoby ludzkie
- Zabezpieczenie społeczne i promowanie integracji społecznej
- Poprawa jakości zatrudnienia
- Mobilność pracowników – otwarcie europejskich rynków pracy

Zbieżność określonych w Strategii rozwoju lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie do roku 2020 celów z tym co przedstawione zostało w Strategii Rozwoju Województwa

¹² Na podstawie: Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku z listopada 2005r.

Dolnośląskiego wyniku w szczególności z przyjętych do realizacji programów w Kątach Wrocławskich i celów strategicznych i priorytetów dla Województwa Dolnośląskiego:

- **podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Dolnego Śląska** (wspieranie inwestycji krajowych i zagranicznych, marketing gospodarczy Dolnego Śląska, tworzenie obszarów oraz ośrodków wzrostu i rozwoju, wspieranie instytucji otoczenia biznesu);
- **budowa gospodarki opartej na wiedzy** (rozwijanie nowoczesnych technik i technologii również w sferze usług, wzmacnianie potencjału innowacyjnego, wspieranie transferu technologii);
- **wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku** (wspieranie rozwoju MŚP, efektywne wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania przedsięwzięć gospodarczych, promowanie produktów regionalnych i ich marketing, współpraca gospodarcza w regionie, rozszerzenie współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej, wspieranie procesów prywatyzacji przedsiębiorstw i nieruchomości będących własnością publiczną, wspieranie postaw mieszkańców regionu ukierunkowanych na przedsiębiorczość, wspieranie eksportu i budowanie potencjału kapitału eksportowego i internacjonalizacji dolnośląskich przedsiębiorstw, wspieranie integracji i rozbudowy gospodarczej turystyki oraz jej promocja);
- **Inwestowanie w zasoby ludzkie** – priorytet ten dotyczy działań dostosowujących europejskie systemy edukacji i kształcenia do potrzeb społeczeństwa opartego na wiedzy. Jego realizacja zapewnić ma również poprawę poziomu i standardów zatrudnienia, poprzez rozwijanie systemów edukacyjno-szkoleniowych, dopasowanych do konkretnych grup społecznych i zawodowych. Wymienia się takie działania, jak: przekształcanie szkół w nowoczesne centra edukacyjne, zwiększanie mobilności uczniów, studentów i kadry nauczycielskiej, wprowadzanie europejskiego certyfikatu potwierdzającego posiadanie podstawowych umiejętności informatycznych.
- **Zabezpieczenie społeczne i promowanie integracji społecznej** – priorytet skupia się na zapewnieniu równowagi i trwałości systemów zabezpieczeń społecznych, walce z marginalizacją społeczną oraz zwiększeniu roli partnerów społecznych.
- **Sfera przestrzenna:**

Poprawa spójności przestrzennej regionu (w tym m. in. działania: policentryczny rozwój sieci osadniczej oraz tworzenie nowoczesnych rozwiązań funkcjonalnych, przy zachowaniu walorów przyrodniczych, środowiskowych i krajobrazowych, przeciwdziałanie degradacji obszarów peryferyjnych i zagrożonych marginalizacją oraz wspieranie inwestycji infrastrukturalnych związanych z udostępnieniem terenów pod zabudowę mieszkaniową).
- **Sfera społeczna:**
 - Integracja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu (w tym m. in. działania: integracja i wspieranie osób niepełnosprawnych oraz innych grup społecznych, pozbawionych możliwości samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i bezdomności).
 - Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury (w tym m. in. działania: wsparcie postaw prospołecznych oraz lokalnych inicjatyw społecznych na zasadach pomocniczości i partnerstwa).

- Poprawa jakości i efektywności systemu edukacji i badań naukowych (w tym m. in. działania: podniesienie jakości kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli i osób prowadzących szkolenia, promowanie aktywizujących metod edukacji, kształtowanie drożnego systemu edukacji umożliwiającego kształcenie ciągle, dostosowanie oferty edukacyjnej do faktycznych potrzeb indywidualnych odbiorców i rynku pracy, rozwijanie kompetencji i umiejętności potrzebnych dla społeczeństwa wiedzy oraz postaw innowacyjnych, rozwijanie przedsiębiorczości poprzez promowanie inicjatywy i kreatywności w procesie kształcenia, współuczestnictwo w tworzeniu europejskiej przestrzeni edukacyjnej i przestrzeni wiedzy, wzmocnienie powiązań edukacji z gospodarką, nauką i środowiskiem lokalnym, koordynacja kierunków kształcenia i szkolenia bezrobotnych).
- Stałe podnoszenie stanu bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców województwa (w tym m. in. działania: zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, wspieranie działań skierowanych przeciwko patologiom społecznym, poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zwiększenie skuteczności zapobiegania, wczesnego wykrywania i leczenia chorób, zapewnienie dostępu do specjalistycznych świadczeń zdrowotnych, promocja zdrowia psychicznego).

Ponadto przeanalizowana została zgodność celi opracowanych w Strategii rozwoju lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie z celami I **Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013.**

- „Podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz poprawa konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju”
- „Wzrost aktywności gospodarczej opartej o wiedzę i innowacyjność”
- „Podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz poprawa konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju”
- „Poprawa bytu mieszkańców i wzrost konkurencyjności regionu poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury społecznej”
- „Rozwój infrastruktury służącej poprawie jakości środowiska, warunków inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej”

Zgodność celów z programowymi dokumentami na szczeblu krajowym (Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015 i Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013):

Celem głównym **Strategii Rozwoju Kraju 2007 – 2015** (SRK) jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin, który wprost wpisuje się w przyjętą wizję w Strategii Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie do roku 2020 .

Ponadto w priorytecie pierwszym SRK: „Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki” przewiduje się następujące działania:

- „Tworzenie stabilnych podstaw makroekonomicznych rozwoju gospodarczego”;
- „Rozwój przedsiębiorczości”;
- „Zwiększanie dostępu do zewnętrznego finansowania inwestycji”;
- „Podniesienie poziomu technologicznego gospodarki przez wzrost nakładów na badania i rozwój oraz innowacje”;
- „Ochrona konkurencji”;
- „Eksport i współpraca z zagranicą”;
- „Rozwój sektora usług”.

które również odzwierciedlają programy realizujące przyjęte cele w Strategii Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie do roku 2020.

W **Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia 2007 – 2013** (NSRO) przewidziano uzyskanie efektu w postaci „podniesienia jakości życia mieszkańców Polski i osiągnięcia spójności gospodarczej z innymi krajami UE” co jest zawarte w opracowanej wizji w Strategii Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie do roku 2020.

.. Celem głównym NSRO jest „tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej”.

Ponadto celami horyzontalnymi i działaniami, z którymi zgodne są cele Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Kąty Wrocławskie, są:

- „Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa”;
- „Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski”;

- „Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług”;
- „Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej”.
- „Infrastruktura mieszkaniowa” – Program rozwoju budownictwa mieszkaniowego;
- „Infrastruktura edukacji” – wzrost dostępności edukacyjnej oraz lepsze wyposażenie szkół;
- „Infrastruktura ochrony zdrowia i socjalna” – poprawa bazy i funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, poprawa infrastruktury ratownictwa medycznego.
- „Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej”;
- „Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski”;
- „Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej”.
- „Infrastruktura ochrony środowiska” – szeroka skala potrzeb i działań inwestycyjnych;
- „Infrastruktura kultury, turystyki i sportu” – inwestycje w obiekty kultury, inwestycje i wsparcie dla turystyki, rozwój sportu, ;
- „Rozwój przedsiębiorczości i aktywności pozarolniczej” – zmniejszanie różnic cywilizacyjnych pomiędzy miastem a wsią, rozwój pozarolniczej aktywności gospodarczej, wspieranie modernizacji przetwórstwa rolno – spożywczego.
- „Wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych” – dostosowywanie do wymogów wspólnotowych, wsparcie młodych rolników.
- „Rozwój i poprawa infrastruktury technicznej i społecznej na obszarach wiejskich”.
- „Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej”;
- „Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej”;
- „Wyrównanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich”.

Wymienione powyżej cele i działania zawarte w NSRO możemy odnaleźć w programach i celach opracowanych w Strategii Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie do roku 2020.

IV. KATALOG PROGRAMÓW

Program: Południowa strefa aktywności gospodarczej

Cel strategiczny:

1. Poszerzenie możliwości inwestowania w gminie.
2. Osiągnięcie zrównoważonego przestrzennie rozwoju gospodarczego gminy poprzez powstanie obszaru kreującego miejsca pracy w płd. części gminy (rejon Gniechowic)
Głównym źródłem miejsc pracy małe i średnie przedsiębiorstwa o niskiej uciążliwości ekologicznej;

Cel operacyjny:

- 1.1. Zniesienie infrastrukturalnych barier rozwoju.
- 1.2. Dostosowanie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy do wymogów rynku pracy.
- 2.1 Utrzymanie i akwizycja nowych innowacyjnych inwestycji zewnętrznych nie pogarszających stanu środowiska ekologicznego poprzez stałe podnoszenie atrakcyjności gminy – „korzyści zewnętrznych”.
- 2.2 Rozwój drobnej przedsiębiorczości szczególnie na obszarach wiejskich w oparciu o zasoby gminy.
- 2.3 Modernizacja rolnictwa w zakresie przetwórstwa.
- 4.1 Wspieranie działań inwestycyjnych w zakresie tworzenia miejsc pracy opartych o zaawansowane technologie.

Opis programu:

Projekt zakłada wypracowanie koncepcji zagospodarowania gospodarczego i aktywizacji południowej części gminy (na południe od autostrady). Opracowanie odpowiadających koncepcji planów zagospodarowania przestrzennego. Przygotowanie założeń funkcjonowania wyznaczonego obszaru w oparciu o dotychczasowe doświadczenia oraz pojawiające się nowe możliwości związane z projektem wspierania tworzenia aglomeracji wrocławskiej. Ponadto projekt zakłada doprowadzenie niezbędnej infrastruktury technicznej do planowanej strefy co ma zwiększyć jej atrakcyjność dla potencjalnych inwestorów. Równocześnie bardzo istotnym elementem, który decydował będzie o powodzeniu tej inicjatywy, a co za tym idzie realizacji celów, jest opracowanie strategii promocji omawianej strefy, która będzie mieć za zadanie ściągnięcie inwestorów a w szczególności tych, którzy wprowadzą na ten teren nowoczesne technologie w zakresie produkcji i usług. Rozwój gospodarczy tej południowej części gminy spowoduje pojawienie się wykwalifikowanej kadry, co doprowadzi również do pozytywnego efektu wymuszonego podnoszenia kwalifikacji mieszkańców gminy.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Opracowanie koncepcji rozwoju strefy.

- Realizacja programu rozwoju strefy.
- Promocja strefy.
- Podnoszenie kwalifikacji mieszkańców gminy.

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

Urząd Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie w porozumieniu z gminami ościennymi i Stowarzyszeniem Przedsiębiorców Kąteckich.

Źródło finansowania:

Budżet Gminy, środki publiczne, fundusze europejskie, środki prywatne.

Okres realizacji:

Zadanie w całości powinno zostać zrealizowane w latach 2009 - 2020

Planowany efekt końcowy:

Efektem Programu powinno być przygotowanie terenów inwestycyjnych i uruchomienie na nich działalności realizującej cele operacyjne.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz

Program: Program promocji

Cel strategiczny:

1. Awans cywilizacyjny – podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej.
2. Stworzenie zróżnicowanej i zrównoważonej terytorialnej bazy ekonomicznej gminy odpowiadającej wyzwaniom XXI wieku:
 - Głównym źródłem miejsc pracy małe i średnie przedsiębiorstwa o niskiej uciążliwości ekologicznej;
 - Efektywne rolnictwo wykorzystujące zasoby i atuty gminy.
 - Rozwinięta sieć nowoczesnych szerokopasmowych łączy internetowych pozwalająca na usprawnienie działania sfery gospodarczej (handlu i usług).
3. Wspieranie działań proekologicznych.

Cel operacyjny:

- 1.1. Zniesienie infrastrukturalnych barier rozwoju.
- 1.2. Dostosowanie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy do wymogów rynku pracy.
- 1.5. Rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej na terenie gminy.
- 2.1. Utrzymanie i akwizycja nowych inwestycji zewnętrznych nie pogarszających stanu środowiska ekologicznego poprzez stałe podnoszenie atrakcyjności gminy – „korzyści zewnętrznych”.
- 2.2. Rozwój drobnej przedsiębiorczości szczególnie na obszarach wiejskich w oparciu o zasoby gminy.

Opis programu:

Program zakłada silną promocję wizerunku Gminy poprzez skojarzenie produktów lub grupy produktów z Gminą Kąty Wrocławskie oraz promocję lokalnej przedsiębiorczości wśród mieszkańców regionu, ze szczególnym uwzględnieniem gmin otaczających aglomerację wrocławską. Kolejnymi projektami realizującymi program promocji gminy są organizacja cyklicznych imprez masowych na terenie gminy o charakterze regionalnym, promocja walorów mieszkaniowych i rozwoju mieszkalnictwa w gminie. Cele te mają być osiągnięte poprzez zwiększanie ilości terenów pod inwestycje mieszkaniowe i ich promocję na terenie województwa Dolnośląskiego. Zadania promocyjne związane z kapitałem ludzkim na terenie gminy, mogą mieć swój wyraz poprzez organizację szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe i przekwalifikowanie zawodowe. Należy uwzględnić dysproporcje między północą i południem gminy. Zadania te mogą zostać zrealizowane przez udostępnienie nowoczesnych technologii (szerokopasmowy DSL, biblioteki informatyczne) szerszemu gronu społeczności kąteckiej. Inwestycje w tym obszarze pociągają jednak za sobą spore koszty, co decyduje o konieczności rozłożenia realizacji programu na kilka kolejnych lat. W przypadku

terenów wiejskich koszty te wzrastają ze względu na rozproszenie zabudowy i niską opłacalność inwestycji dla operatora telekomunikacyjnego. Podczas realizacji tego programu bardzo ważnym będzie wspieranie działań mających na celu implementowanie nowych technologii teleinformatycznych na terenie gminy przez operatorów już funkcjonujących lub nowe podmioty gospodarcze.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- System promocji produktów lokalnego rolnictwa i lokalnej przedsiębiorczości.
- Organizacja masowych imprez cyklicznych.
- Promocja walorów mieszkaniowych i rozwoju mieszkalnictwa w gminie.
- Społeczeństwo informatyczne – promocja zaawansowanych usług teleinformatycznych.
- Podnoszenie kwalifikacji mieszkańców gminy.

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

Urząd Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie w porozumieniu ze Stowarzyszeniem Przedsiębiorców Kąteckich.

Źródło finansowania:

Budżet Gminy, środki publiczne, fundusze europejskie, środki prywatne.

Okres realizacji:

Zadanie w całości powinno zostać zrealizowane w latach 2009 - 2015

Planowany efekt końcowy:

Efektem Programu powinno być wykreowanie wizerunku Gminy Kąty Wrocławskie jako gminy gospodarnej, dbającej o swoich mieszkańców oraz o swoje lokalne produkty. Ponadto efektem dodatkowym takich działań będzie wzrost kwalifikacji społeczeństwa a także większe nasycenie nowoczesnymi technologiami teleinformatycznymi a co za tym idzie poprawa sprawności i konkurencyjności w stosunku do otoczenia, funkcjonujących na terenie gminy podmiotów gospodarczych.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz

Program: Nowoczesne rolnictwo

Cel strategiczny:

2. Stworzenie zróżnicowanej i zrównoważonej terytorialnej bazy ekonomicznej gminy odpowiadającej wyzwaniom XXI wieku:

- Głównym źródłem miejsc pracy małe i średnie przedsiębiorstwa o niskiej uciążliwości ekologicznej;
- Efektywne rolnictwo wykorzystujące zasoby i atuty gminy.

3. Wspieranie działań proekologicznych.

Cel operacyjny:

2.2. Rozwój drobnej przedsiębiorczości szczególnie na obszarach wiejskich w oparciu o zasoby gminy.

2.3. Modernizacja rolnictwa w zakresie przetwórstwa.

Opis programu:

Tereny gminy Kąty Wrocławskie, to w większości obszary o charakterze wiejskim, o bardzo dobrych warunkach agroekologicznych, dających możliwości dla rozwoju nowoczesnego rolnictwa. Dobre warunki dla rozwoju rolnictwa na terenie gminy daje także bliskość rynku zbytu produktów lokalnych, jakim jest aglomeracja miejska Wrocławia oraz dostępność wykwalifikowanej kadry i innowacyjnych rozwiązań w zakresie rolnictwa (m.in. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu). Niezbędne jest zatem zapewnienie warunków dla rozwoju nowoczesnego rolnictwa na terenach wiejskich gminy Kąty Wrocławskie. Celem programu jest przede wszystkim zwiększenie konkurencyjności i dochodowości gospodarstw rolnych poprzez wspieranie działań restrukturyzacyjnych, rozwoju innowacji w sektorze rolniczym, propagowanie działań proekologicznych oraz związanych z ochroną środowiska naturalnego, a także wspieranie nowych kierunków rozwoju rolnictwa w gminie (np. tworzenie gospodarstw agroturystycznych). Wszelkie działania w ramach programu mają prowadzić do takiej modernizacji gospodarstw rolnych, która wyraźnie zwiększy ich efektywność poprzez lepsze wykorzystanie czynników produkcji, w tym wprowadzanie nowych technologii produkcji, poprawę jakości produkcji i produktów oraz zróżnicowanie działalności rolniczej.

W ramach realizacji programu Nowoczesne Rolnictwo brane pod uwagę powinny być także zagadnienia związane z zapewnieniem możliwości kształcenia i doskonalenia zawodowego wśród ludności wiejskiej – rolniczej, czego efektem będzie restrukturyzacja i modernizacja rolnictwa na terenie gminy, zwiększająca jego konkurencyjność i dochodowość oraz wypełnienie odpowiednich norm krajowych i UE. Stymulowanie zmian w sektorze rolnym powinno zakładać ułatwienia w przejmowaniu lub zakładaniu gospodarstw rolnych przez osoby młode o odpowiednich kwalifikacjach. Rolnicy powinni posiadać odpowiednie wsparcie ze strony gminy w zakresie doradztwa w

kwestiach możliwości korzystania z programów unijnych oraz zasad dostosowania gospodarstw do odpowiednich norm.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Organizacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej – prawidłowe kształtowanie położenia i wielkości działek, sieci dróg dojazdowych i ich jakości, prace urządzeniowo-rolne (w tym scalanie bądź dzielenie gruntów).
- Wsparcie restrukturyzacji rolnictwa oraz rozwoju innowacyjnych technologii w gospodarstwach rolnych (nowe technologie produkcji, poprawa jakości produkcji, różnicowanie działalności rolniczej).
- Doskonalenie zawodowe oraz podnoszenie kwalifikacji wśród ludności wiejskiej-rolniczej.
- Doradztwo dla rolników w zakresie możliwości korzystania z dotacji, gospodarowania gruntami, działań proekologicznych, itp.
- Wsparcie dla rolników wytwarzających produkty lokalne, wytwarzających zdrową żywność wysokiej jakości.
- Wsparcie dla rolników chcących rozwijać działalność nierolniczą.
- Kulturowanie tradycji lokalnych społeczności wiejskich.
- Racjonalna gospodarka wodno-melioracyjna na terenie gminy.
- Wspieranie lokalnego przetwórstwa rolno-spożywczego.

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa UMiG Kąty Wrocławskie oraz Wydział Gospodarki Przestrzennej UMiG.

Źródło finansowania:

Środki funduszy strukturalnych UE, środki publiczne, budżet Gminy, środki prywatne

Okres realizacji:

Zadanie o charakterze ciągłym.

Planowany efekt końcowy:

Szeroko rozumiana modernizacja, restrukturyzacja i rozwój rolnictwa na terenie gminy, generowana przez odpowiednie kształtowanie świadomości obywatelskiej i kulturowej ludności wiejskiej, podnoszenie kwalifikacji zawodowych, zwiększenie aktywności społecznej w dziedzinie rozwoju nowych gałęzi związanych z działalnością rolniczą, podniesie jakość i efektywność produkcji sektora rolniczego oraz atrakcyjność turystyczno-rekreacyjną obszarów wiejskich gminy z zachowaniem jej tradycyjnego wizerunku.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.

Program: Punkt informacyjno-doradczy

Cel strategiczny:

1. Awans cywilizacyjny – podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej.
2. Stworzenie zróżnicowanej i zrównoważonej terytorialnej bazy ekonomicznej gminy odpowiadającej wyzwaniom XXI wieku:
 - Głównym źródłem miejsc pracy małe i średnie przedsiębiorstwa o niskiej uciążliwości ekologicznej;
 - Efektywne rolnictwo wykorzystujące zasoby i atuty gminy.
3. Wspieranie działań proekologicznych.

Cel operacyjny:

- 1.1. Zniesienie infrastrukturalnych barier rozwoju.
- 1.5. Rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej na terenie gminy.
- 2.1. Utrzymanie i akwizycja nowych inwestycji zewnętrznych nie pogarszających stanu środowiska ekologicznego poprzez stałe podnoszenie atrakcyjności gminy – „korzyści zewnętrznych”.
- 2.2. Rozwój drobnej przedsiębiorczości szczególnie na obszarach wiejskich w oparciu o zasoby gminy.

Opis programu:

Celem programu jest wspieranie inicjatyw gospodarczych podejmowanych przez społeczność gminy oraz zapewnienie lepszego przepływu informacji zarówno wśród przedsiębiorców jak i mieszkańców oraz potencjalnych turystów odwiedzających gminę. Zadania związane z pomocą w pozyskiwaniu funduszy, wskazywaniu kierunków rozwoju szybko zmieniających się, innowacyjnych technologii czy szeroko rozumianego doradztwa mogą zostać podjęte przez Punkt Informacyjno-Doradczy, dodatkowo wspierany przez Stowarzyszenie Przedsiębiorców Kąteckich. Działania związane z rozwojem i promocją turystyki mogłyby zostać podjęte przez Punkt Informacji Turystycznej. Koszty funkcjonowania obu punktów są zależne od lokalizacji i zadań im powierzonych, przy czym z nielicznymi wyjątkami koszty te będą ograniczone do pensji pracowników takiego punktu oraz ewentualnych kosztów najmu powierzchni lokalowych.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Dalszy rozwój punktu informacyjnego;
- Pomoc w pozyskiwaniu funduszy unijnych dla przedsiębiorstw;
- Doradztwo rolne;
- Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej;
- Innowacyjna gospodarka -wskazywanie przedsiębiorcom kierunków rozwoju gminy, poprzez doradztwo we wdrażaniu innowacyjnych technologii;
- Budowa Punktu Informacji Turystycznej;

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

Urząd Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie we współpracy ze Stowarzyszeniem Przedsiębiorców Kąteckich oraz Biurem Wspierania Lokalnej Przedsiębiorczości;

Źródło finansowania:

Budżet Gminy, środki publiczne, fundusze europejskie

Okres realizacji:

Zadanie powinno zostać zrealizowane w latach 2009 - 2013

Planowany efekt końcowy:

Zwiększenie ilości innowacyjnych inwestycji w tym turystycznych w gminie, zwiększenie wykorzystania funduszy unijnych przez przedsiębiorców. Rozwój przedsiębiorczości poprzez stworzenie klimatu do utworzenia nowych inicjatyw gospodarczych. Wzrost atrakcyjności turystycznej gminy i jej walorów

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.

Program: Turystyka

Cel strategiczny:

1. Awans cywilizacyjny - podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej.
2. Stworzenie zróżnicowanej i zrównoważonej terytorialnej bazy ekonomicznej gminy odpowiadającej wyzwaniom XXI wieku.
 - Głównym źródłem miejsc pracy małe i średnie przedsiębiorstwa o niskiej uciążliwości ekologicznej;
 - Efektywne rolnictwo wykorzystujące zasoby i atuty gminy.
3. Wspieranie działań proekologicznych

Cel operacyjny:

- 1.5. Rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej na terenie gminy
- 2.2. Rozwój drobnej przedsiębiorczości szczególnie na obszarach wiejskich w oparciu o zasoby gminy

Opis zadania:

Celem programu jest wspieranie rozwoju turystyki, zwłaszcza turystyki weekendowej oraz podnoszenie walorów turystycznych gminy. Kąty Wrocławskie ze względu na swoje położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Wrocławia są doskonałym miejscem dla wypoczynku zarówno mieszkańców gminy, jak i całej aglomeracji Wrocławia. W ramach programu stymulowany będzie rozwój bazy turystycznej na terenie gminy, w tym m.in. usług hotelowych, noclegowych (agroturystyka), gastronomicznych, wypożyczalni sprzętu sportowego, itp.

Walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy Kąty Wrocławskie nie są wykorzystane w pełnym zakresie. Na terenie gminy funkcjonuje forma ochrony przyrody, jaką jest Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy. Ze względu na słabo rozwiniętą infrastrukturę turystyczną oraz brak działań promocyjnych na szeroką skalę gmina Kąty Wrocławskie jest stosunkowo rzadko odwiedzana przez turystów. Gmina posiada odpowiednie warunki do rozwoju zwłaszcza turystyki weekendowej. W ramach programu zakłada się promocję walorów turystycznych gminy oraz tworzenie materiałów promujących rekreację na tym terenie. Zakłada się również oznakowanie tablicami informacji turystycznej wartych odwiedzenia miejsc na obszarze gminy oraz przygotowanie folderów reklamujących najważniejsze atrakcje turystyczne. Materiały o charakterze promocyjnym powinny zachęcać do odwiedzenia gminy, zatem powinny być dystrybuowane także poza jej obszarem. Powinna być zapewniona współpraca zarówno z biurami informacji turystycznej w całym regionie, z izbami turystycznymi, jak również z

organizacjami pozarządowymi. Działania te powinny być ściśle związane z rozwojem bazy i infrastruktury turystycznej.

W ramach programu zakłada się rozbudowę i rozwój infrastruktury turystycznej. Budowa drobnej infrastruktury (wiaty, parkingi, ławki, punkty widokowe, sanitariaty, itp.) ma na celu zwiększenie atrakcyjności szlaków turystycznych oraz ułatwienie dostępu do różnych ciekawych miejsc. Oznakowanie tablicami informacyjnymi spełni funkcję zarówno czysto informacyjną, jak i dydaktyczną. Wszystkie te inwestycje będą wymagały dodatkowo działań w kierunku uporządkowania terenów gminy, w tym odpowiedniej pielęgnacji terenów zielonych, rewitalizacji lasów itp. Równolegle gmina powinna wspierać inwestycje związane z rozbudową bazy noclegowej, głównie w formie gospodarstw rodzinnych – agroturystycznych. Na terenie gminy planowane jest także utworzenie nowej atrakcji turystycznej, a zarazem miejsca umożliwiającego uprawianie sportów wodnych, w postaci zbiornika wodnego na terenie żwirowni.

W ramach programu wspierane będą wszelkie działania mające na celu zachowanie, udostępnienie i promocję obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie gminy oraz utworzenie na ich bazie muzeów czy skansenów o charakterze regionalnym, których zadaniem będzie podtrzymywanie lokalnych tradycji i historii tych obszarów.

W celu realizacji większości zadań promocyjnych związanych z turystyką i rekreacją zasadne wydaje się powołanie punktu informacji turystycznej, który gromadziłby i upowszechniał informacje o regionie, bazie noclegowej i gastronomicznej na terenie gminy, służąc pomocą odwiedzającym gminę turystom.

Przykładowe projekty w ramach zadania:

- Stworzenie punktu informacji turystycznej.
- Rozwój infrastruktury turystycznej - rozbudowa bazy noclegowej i gastronomicznej gminy. Działanie powinno mieć charakter dwutorowy: stworzenie bazy o podwyższonym standardzie, pod kątem zamożniejszych turystów oraz oferta gospodarstw agroturystycznych, skierowana w szczególności do rodzin.
- Stworzenie bogatego kalendarza imprez plenerowych - projekt zakłada opracowanie kalendarza cyklicznych imprez plenerowych połączonych z jarmarkiem, występami lokalnych sekcji np. artystycznej, wieczornym ogniskiem itp.
- Utworzenie muzeów i skansenów o charakterze regionalnym na bazie obiektów zabytkowych, historycznych, itp.
- Utworzenie punktów wypożyczających sprzęt sportowy (rowery, kajaki, rowery wodne, itp.).
- Wspieranie lokalnych inicjatyw gospodarczych związanych z turystyką.
- Promocja walorów i bazy turystycznej na stronach internetowych gminy.
- Stworzenie oferty rekreacyjnej gminy Kąty Wrocławskie.

- Opracowanie, dystrybucja i promocja folderów, ulotek, mini-przewodników turystycznych po miejscach wartych odwiedzenia, propagujących walory turystyczne i rekreacyjne gminy.
- Inwentaryzacja najciekawszych miejsc i obiektów o znaczeniu turystycznym na terenie gminy.
- Utworzenie i zagospodarowanie zbiornika wodnego na terenie żwirowni.
- Utrzymanie w należyтым stanie turystycznych szlaków pieszych i rowerowych, wyznaczenie i oznakowanie nowych tras.
- Tworzenie różnych obiektów wpływających na poprawę atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej gminy, takich jak zespoły sportowo-rekreacyjne, wieże widokowe, parki itp.).

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu (GOKiS), Zespół Obsługi Jednostek Oświatowych (ZOJO) w porozumieniu z władzami gminy

Źródło finansowania:

Budżet gminy, środki prywatne, fundusze publiczne

Okres realizacji:

Zadanie o charakterze ciągłym.

Planowany efekt końcowy:

Dobrze rozwinięta baza turystyczna. Wzrost liczby podmiotów gospodarczych świadczących usługi turystyczne i noclegowe. Podniesienie atrakcyjności gminy pod tym względem. Zwiększony napływ turystów, wzrost popularności gminy w regionie i w kraju. Opracowane materiały promujące walory turystyczne i rekreacyjne gminy oraz podmioty świadczące usługi z tej dziedziny.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.

Program: Zagospodarowanie odpadów stałych

Cel strategiczny:

3. Wspieranie działań proekologicznych

Cel operacyjny:

3.1 Popularyzacja działań proekologicznych w gminie

3.5 Realizacja polityki zrównoważonego ekorozwoju

Opis programu:

Na terenie gminy problem odbioru, segregacji i utylizacji odpadów został skutecznie rozwiązany dzięki współpracy z przedsiębiorstwem WPO ALBA S.A. z Wrocławia, jednak nadal sporadycznie obserwuje się zjawisko nielegalnego porzucania odpadów na terenach zielonych. W celu zapobiegania temu procederowi oraz aby rozszerzyć zakres i zwiększyć ilość segregowanych odpadów, gmina przewiduje edukację społeczności w zakresie ekologicznej gospodarki odpadami. Szczególny nacisk zostanie położony na edukację dzieci i młodzieży w szkołach. Poza tym cała gmina zostanie objęta kampanią promocyjno-informacyjną, dotyczącą segregacji odpadów stałych. Celem kampanii będzie nie tylko skłonienie większej ilości mieszkańców do praktyki segregowania odpadów, ale również poinformowanie wszystkich o planowanym rozszerzeniu segregacji o dodatkowe frakcje oraz umieszczeniu na terenie gminy kolejnych zestawów kontenerów. W tym celu gmina planuje wydrukowanie i rozmieszczenie w najbardziej uczęszczanych miejscach odpowiednich plakatów i obwieszczeń informacyjnych.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Rozszerzenie segregacji odpadów
- Edukacja społeczności w zakresie ekologicznej gospodarki odpadami

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa

Źródło finansowania:

Budżet gminy, fundusze unijne, fundusze publiczne

Okres realizacji:

Zadanie o charakterze ciągłym.

Planowany efekt końcowy:

Zmniejszenie ilości odpadów z terenu gminy trafiających na składowisko. Wzrost ilości posegregowanych odpadów w gminie. Całkowita likwidacja problemu tzw. dzikich wysypisk.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.

Program: Gospodarka ściekami

Cel strategiczny:

1. Awans cywilizacyjny – podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej.
2. Stworzenie zróżnicowanej i zrównoważonej terytorialnej bazy ekonomicznej gminy odpowiadającej wyzwaniom XXI wieku:
 - Głównym źródłem miejsc pracy małe i średnie przedsiębiorstwa o niskiej uciążliwości ekologicznej;
 - Efektywne rolnictwo wykorzystujące zasoby i atuty gminy.

Cel operacyjny:

- 1.1. Zniesienie infrastrukturalnych barier rozwoju.
- 2.1. Utrzymanie i akwizycja nowych inwestycji zewnętrznych nie pogarszających stanu środowiska ekologicznego poprzez stałe podnoszenie atrakcyjności gminy – „korzyści zewnętrznych”.

Opis programu:

Uporządkowana gospodarka wodno-ściekowej jest podstawowym zadaniem związanym z zagwarantowaniem odpowiednich warunków bytowych, jak i ograniczeniem oddziaływania działalności człowieka na środowisko. Inwestycje w tym obszarze pociągają jednak za sobą spore koszty, co decyduje o konieczności rozłożenia realizacji programu na kilka kolejnych lat. W przypadku terenów wiejskich koszty te wzrastają ze względu na rozproszenie zabudowy i przesył niewielkich ilości ścieków na duże odległości. Czynnikiem ekonomicznym jest niezwykle istotny, w związku z czym przy nieopłacalności budowy systemu kanalizacji Gmina powinna rozważyć możliwość dofinansowywania indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków. Ponadto według wszelkich standardów, budowa kanalizacji powinna następować równolegle z wodociągowaniem. Takie rozwiązanie pozwala na wprowadzenie od samego początku funkcjonowania sieci, systemu racjonalnego rozliczania ścieków.

Skanalizowane w całości lub częściowo miejscowości gminy to Kąty Wrocławskie, Sadowice, Sadków, Krzeptów, Smolec, Pietrzykowice, Rybnia, Sośnica oraz Jurczyce. Aktualnie około 95% powierzchni miasta Kąty Wrocławskie wyposażone jest w sieć kanalizacyjną przyłączoną do oczyszczalni ścieków w Jurzycach. Cały czas prowadzone są prace mające na celu doprowadzenie kanalizacji do wszystkich budynków w mieście. Wywóz nieczystości płynnych z pozostałych miejscowości gminy realizowany jest przez komercyjne podmioty gospodarcze posiadające decyzję zezwalającą na świadczenie takich usług wg cen umownych. Ponadto na terenie gminy eksploatowana jest osiedlowa oczyszczalnia ścieków w Gniechowicach.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Rozbudowa istniejącego systemu kanalizacji: projekt zakłada dalszą rozbudowę istniejącej sieci kanalizacyjnej m. in. w Smolcu oraz sieci kanalizacji sanitarnej w północnej części Gminy
- Modernizacja oczyszczalni ścieków na terenie Gminy: m .in. budowa systemowych urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków. Pozwoli to na zwiększanie możliwości oczyszczania ścieków w miarę wzrostu liczby mieszkańców Gminy.
- Projekt dofinansowywania indywidualnych oczyszczalni ścieków, głównie na południu Gminy – oczyszczanie ścieków na terenach wiejskich przez przydomowe oczyszczalnie ścieków,
- Budowa kanalizacji we wschodniej i południowej części gminy;

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

Urząd Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie
Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Kątach Wrocławskich

Źródło finansowania:

Budżet gminy, środki publiczne, fundusze europejskie

Okres realizacji:

Zadanie powinno zostać zrealizowane w latach 2009 - 2020

Planowany efekt końcowy:

Efektem Programu powinno być pełne skanalizowanie Gminy w obszarach, gdzie jest to możliwe oraz oczyszczanie wszystkich ścieków wytwarzanych na jej terenie. Pośrednio program ten przyczyni się do poprawy jakości środowiska naturalnego i warunków bytowych mieszkańców Gminy.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.

Program: Czysta woda

Cel strategiczny:

1. Awans cywilizacyjny – podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej.
2. Stworzenie zróżnicowanej i zrównoważonej terytorialnej bazy ekonomicznej gminy odpowiadającej wyzwaniom XXI wieku:
 - Głównym źródłem miejsc pracy małe i średnie przedsiębiorstwa o niskiej uciążliwości ekologicznej;
 - Efektywne rolnictwo wykorzystujące zasoby i atuty gminy.

Cel operacyjny:

- 1.1. Zniesienie infrastrukturalnych barier rozwoju.
- 2.3. Modernizacja rolnictwa w zakresie przetwórstwa

Opis programu:

Poprawa jakości środowiska naturalnego i warunków życia mieszkańców Gminy wiąże się bezpośrednio z uporządkowaniem gospodarki wodno – ściekowej. Tak jak wspomniano w poprzednim programie budowa kanalizacji powinna następować równolegle z wodociągowaniem, co decyduje o powiązaniu tych dwóch programów. Ta część skupia się głównie na uwarunkowaniach wodnych Gminy. Program dotyczący gospodarowania ściekami został przedstawiony wcześniej.

Sieć wodociągowa Gminy Kąty Wrocławskie zapewnia dostawę wody wszystkim miejscowościom. Woda pobierana jest z 17 ujęć wody podziemnej z trzeciorzędowych poziomów wodonośnych w ośmiu stacjach uzdatniania wody (5 z nich jest własnością Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Kątach Wrocławskich). Niestety zarówno stan sieci wodociągowej, jak i stacji uzdatniania wody wymaga dużej modyfikacji, głównie ze względu na zły stan techniczny elementów sieci i urządzeń hydrotechnicznych. Aktualnie Gmina posiada rezerwy wody, ale prognozuje się, że sytuacja w najbliższych latach ze względu na raptowny wzrost liczby mieszkańców całkowicie się zmieni. W ramach tego programu powinno się kontynuować proces rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej Gminy, tak aby sprostać wzrostowi liczby mieszkańców w kilku najbliższych latach.

Od 2010 roku Gmina będzie częściowo (Mokronos Dolny i Górny oraz Zabrodzie, Cesarzowice, Smolec, Krzeptów i Kębłowice) zasilana z Wrocławia. Wymaga to rozbudowy sieci wodociągowej łączącej infrastrukturę MPWiK z Gminą. Aktualnie miejscowości Szymanów, Sokolniki, Górzycy oraz osiedle mieszkaniowe SM Gniechowice zaopatrywane są w wodę niezależnie.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody: m. in. sieci wodociągowej w Smolcu polegającej na przebudowie i budowie sieci wodociągowej, budowie i przepięciu przyłączy,
- Korzystanie ze zlokalizowanych na terenie Gminy zasobów wody pitnej: projekt zakłada poprawę jakości dostarczanej mieszkańcom wody poprzez rozbudowę i modernizację stacji uzdatniania wody (odpowiednia ochrona wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniem).
- Rozbudowa sieci wodociągowej w „pierścieniu”: działania w tym zakresie dają możliwość zaopatrzenia określonych miejscowości objętych zakłóceniami w dostawie wody poprzez inne stacje.
- Budowa SUW w Bogdaszowicach;

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

UMiG Kąty Wrocławskie

Źródło finansowania:

Budżet Gminy, środki publiczne, fundusze europejskie

Okres realizacji:

Zadanie powinno zostać zrealizowane w latach 2009 - 2020

Planowany efekt końcowy:

Zapewnienie mieszkańcom Gminy wody w wystarczających ilościach, spełniającej wymogi sanitarne i smakowe.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.

Program: Dostępny gaz

Cel strategiczny:

1. Awans cywilizacyjny – podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej.
2. Stworzenie zróżnicowanej i zrównoważonej terytorialnej bazy ekonomicznej gminy odpowiadającej wyzwaniom XXI wieku:
 - Głównym źródłem miejsc pracy małe i średnie przedsiębiorstwa o niskiej uciążliwości ekologicznej;
 - Efektywne rolnictwo wykorzystujące zasoby i atuty gminy.

Cel operacyjny:

- 1.1. Zniesienie infrastrukturalnych barier rozwoju.
- 2.1. Utrzymanie i akwizycja nowych inwestycji zewnętrznych nie pogarszających stanu środowiska ekologicznego poprzez stałe podnoszenie atrakcyjności gminy – „korzyści zewnętrznych”.

Opis programu:

Na terenie gminy w gaz z instalacji przewodowej zaopatrywani są odbiorcy w miejscowościach: Kąty Wrocławskie, Smolec, Nowa Wieś Kącka, Mokronos Górny i Krzeptów. Dolnośląski Zakład Gazowniczy posiada duże możliwości w zakresie zaspokojenia potrzeb na paliwo gazowe na terenie gminy Kąty Wrocławskie – dotyczy to odbiorców indywidualnych jak i przemysłowych (po przeprowadzeniu niezbędnych inwestycji). Jednak aby realizować inwestycje doprowadzające gaz do domostw i przedsiębiorstw, muszą najpierw znaleźć się chętni do korzystania z tego gazu.

Program ma na celu zapewnienie ciągłych dostaw paliwa gazowego dla mieszkańców Gminy poprzez zdywersyfikowanie źródeł jego dostaw, oraz poprawa jakości świadczonych usług poprzez modernizację systemów przesyłu gazu. Realizacja programu obejmuje rozbudowę oraz tworzenie nowych zdolności przesyłowych gazu ziemnego, budowę obiektów i urządzeń technicznych zapewniających prawidłową pracę systemów przesyłowych. Ma to zapewnić odbiorcom powszechny dostęp do paliwa gazowego. Projekty realizowane z zakresu budowy lub modernizacji (przebudowy) sieci dystrybucji gazu ziemnego dotyczyć będą głównie południowej (słabo rozwiniętej) części Gminy, gdzie przeważają tereny niezgazyfikowane. Zadaniem UMiG będzie stymulowanie i inicjowanie działań związanych z realizacją projektów w ramach tego programu.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Budowa sieci przesyłowej i stacji redukcyjnych: założenia projektu pozwalają na zwiększenie wykorzystania paliwa gazowego przez mieszkańców i przedsiębiorców.

- Poprawa sprawności energetycznej ciepłowni lokalnych wykorzystujących gaz jako źródło energii: projekt dotyczy głównie modernizacji urządzeń grzewczych.

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

Zakład gazowniczy
Inwestorzy prywatni

Źródło finansowania:

Środki publiczne, fundusze europejskie, środki prywatne

Okres realizacji:

Zadanie powinno zostać zrealizowane w latach 2009 – 2015.

Planowany efekt końcowy:

Efektom programu ma być upowszechnienie wykorzystywania gazu jako źródła energii oraz stworzenie możliwości nieograniczonego dostępu do niego dla mieszkańców Gminy i przedsiębiorców działających na jej terenie.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.

Program: Wygodna i bezpieczna komunikacja

Cel strategiczny:

1. Awans cywilizacyjny – podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej.
2. Stworzenie zróżnicowanej i zrównoważonej terytorialnej bazy ekonomicznej gminy odpowiadającej wyzwaniom XXI wieku:
 - Głównym źródłem miejsc pracy małe i średnie przedsiębiorstwa o niskiej uciążliwości ekologicznej;
 - Efektywne rolnictwo wykorzystujące zasoby i atuty gminy.

Cel operacyjny:

- 1.1. Zniesienie infrastrukturalnych barier rozwoju.
- 1.3. Stała poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego
- 2.1. Utrzymanie i akwizycja nowych inwestycji zewnętrznych nie pogarszających stanu środowiska ekologicznego poprzez stałe podnoszenie atrakcyjności gminy – „korzyści zewnętrznych”.

Opis programu:

Prawidłowe funkcjonowanie infrastruktury transportowej jest niezwykle ważne z punktu widzenia wielu dziedzin gospodarki i rozwoju społecznego. Stan dróg i kolei na terenie Gminy nie do końca odpowiada oczekiwaniom jej mieszkańców, przedsiębiorców i przyjeżdżających do turystów. Problemem jest również ciężki transport niszczący drogi o niewystarczających parametrach. Działania w tym priorytecie mają za zadanie przyczynić się do poprawy jakości i wydajności lokalnej infrastruktury transportowej. Istotne jest także, aby zapewnić odpowiednią alternatywę dla indywidualnego transportu samochodowego – odpowiednie środki transportu zbiorowego, charakteryzujących się niskim obciążeniem dla środowiska naturalnego, dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dlatego w ramach programu realizowane będą działania dotyczące taboru kolejowego oraz komunikacji podmiejskiej.

Gmina posiada dosyć gęstą sieć dróg. Niebywałym jej atutem jest autostrada A4 przebiegająca przez Gminę. Odpowiednia jakość połączeń i infrastruktury drogowej wpłynie na poprawę dostępności komunikacyjnej Gminy. Istotnym jest także usprawnienie przejazdów przez miejscowości gminne. Przy budowie i przebudowie dróg wskazana jest realizacja infrastruktury towarzyszącej związanej z bezpieczeństwem i zarządzaniem ruchem. Rozwój terenów miejskich i podmiejskich w znaczącym stopniu uzależniony jest od transportu zbiorowego. Rozbudowany system transportu zbiorowego wpływa pozytywnie na mobilność zawodową mieszkańców Gminy oraz zwiększa jej atrakcyjność gospodarczą. Ponadto brak jest zintegrowania różnych form transportu zbiorowego, co powoduje liczne utrudnienia oraz jego niską efektywność program ten ukierunkowany jest m. in. na zwiększenie komfortu podróży oraz zwiększenie udziału transportu zbiorowego w dojazdach mieszkańców regionu do pracy.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Budowa chodników przy odcinkach dróg przebiegających przez tereny zabudowane: realizacja tego projektu wpływa bezpośrednio na poprawę bezpieczeństwa publicznego mieszkańców Gminy. Projekt ma również wpływ na komfort poruszania się pieszych korzystających z dróg (głównie chodzi tu o dzieci uczęszczające do szkół).
- Rozbudowa oraz utrzymanie w dobrym stanie oświetlenia przy drogach przebiegających przez teren zabudowany: Projekt ułatwi znacznie komunikację na terenie gminy w godzinach wieczornych. Wpłyne to pośrednio na bezpieczeństwo mieszkańców i większy komfort podróżowania.
- Ulepszenie stanu dróg (poszerzenie, budowa obwodnic): Projekt zakłada poszerzenie jezdni wybranych odcinków dróg oraz wsparcie budowy obwodnicy.
- Wytyczenie i budowa ścieżek rowerowych: Założenia projektu pozwalają zagęścić sieć komunikacyjną Gminy. Budowa ścieżek rowerowych nie musi zawsze przebiegać wzdłuż dróg. Pozwoli to na skrócenie drogi, oszczędność czasu oraz możliwość podziwiania uroków Gminy przez osoby poruszające się na rowerach.
- Poprawa skuteczności działania komunikacji zbiorowej: Projekt zakłada poprawę połączeń autobusowych z sąsiednimi Gminami i z miastem Wrocławiem.
- Poprawa jakości połączeń kolejowych głównie z Wrocławiem: Projekt zakłada poprawę połączeń kolejowych z sąsiednimi Gminami i z miastem Wrocławiem (większy komfort dla mieszkańców Gminy pracujących we Wrocławiu).
- Modernizacji lub budowa dworców, przystanków kolejowych wyłącznie w celu dostosowania ich do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Budowa i modernizacja dróg mających na celu poprawę dostępności ośrodków rozwoju gospodarczego zarówno o znaczeniu lokalnym, jak i regionalnym.
- Budowa dróg gminnych łączących drogę wojewódzką 346 i 347 w Kątach Wrocławskich.

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

Urząd Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

Źródło finansowania:

Budżet Gminy, fundusze europejskie

Okres realizacji:

Zadanie powinno zostać zrealizowane w latach 2009 – 2020.

Planowany efekt końcowy:

Efektem programu powinien być wzrost bezpieczeństwa na drogach, w tym ułatwienie komunikacji pieszej i rowerowej na terenie Gminy. Bezpośrednim efektem będzie również poprawa jakości i dostępności sąsiednich gmin oraz Wrocławia (lepsze skomunikowanie Gminy).

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.

Program: Bezpieczeństwo publiczne – zintegrowane działanie służb ratowniczych

Cel strategiczny:

1. Awans cywilizacyjny – podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej.

Cel operacyjny:

1.3. Stała poprawa bezpieczeństwa publicznego.

Opis programu:

Program zapewnienia bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom gminy realizowane będzie w ścisłej współpracy z władzami powiatu i miasta Wrocławia. Założenie takie wynika bezpośrednio z uwarunkowań prawnych, które stanowią, że zapewnienie bezpieczeństwa publicznego należy do podstawowych zadań powiatu. Obszar gminy Kąty Wrocławskie z racji położenia w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji Wrocławia oraz w sąsiedztwie ważnych, tranzytowych szlaków komunikacyjnych, zagrożony jest wzrostem liczby wykroczeń, patologiami społecznymi oraz znaczną ilością zdarzeń drogowych. Na terenie gminy powinny zatem sprawnie funkcjonować, we wzajemnej współpracy, służby publiczne, tj. policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe. Gmina Kąty Wrocławskie posiada dobrze rozwiniętą sieć OSP oraz Jednostkę Ratowniczo-Gaśniczą, stację wyjazdową pogotowia ratunkowego oraz komisariat policji, co stawia gminę w dobrej sytuacji wyjściowej do stworzenia na terenie gminy zintegrowanego systemu działań służb ratowniczych. W ramach programu konieczna jest poprawa bazy lokalowej, którą dysponują służby ratownicze. Oprócz działań, jakie w ramach zapewnienia bezpieczeństwa publicznego pełnią powołane w tym celu organy, jest to także strefa działań władz samorządowych, organizacji społecznych, firm ochrony, jak również pojedynczych mieszkańców. W ramach realizacji programu powinny być podejmowane działania i projekty mające na celu wzrost bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy, m.in. edukacja dzieci i młodzieży w aspekcie zagrożeń cywilizacyjnych, uzależnień, bezpiecznego zachowania się na drodze, itp., propagowanie wśród mieszkańców wspólnego celu walki z patologiami i przestępczością, itp.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Opracowanie planu zintegrowanych działań służb ratowniczych na terenie gminy Kąty Wrocławskie.
- Poprawa stanu bazy lokalowej służb ratowniczych.
- Programy propagujące bezpieczeństwo publiczne wśród dzieci i młodzieży – edukacja w zakresie podstawowych zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, zasad udzielania pierwszej pomocy, zagrożeń uzależnieniami.

- Działania kontrolno-prewencyjne miejsc zagrożonych popełnianiem wykroczeń lub przestępstw drogowych.
- Stworzenie platformy bieżącej współpracy wszystkich służb publicznych i ratowniczych na terenie gminy, a także firm ochrony i liderów grup społecznych.
- Przedsięwzięcia w zakresie zintegrowania mieszkańców gminy w walce z przestępczością i patologiami.
- Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców z określonych środowisk społecznych w zakresie przeciwdziałania przestępczości.

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

Policja, Straż Pożarna, firmy ochrony, liderzy grup społecznych, środowisko nauczycielskie, w porozumieniu z władzami gminy.

Źródło finansowania:

Budżet gminy, środki publiczne (w tym środki z funduszy UE), środki prywatne

Okres realizacji:

Zadanie o charakterze ciągłym.

Planowany efekt końcowy:

Poprawa stanu porządku publicznego oraz wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy, jak również uświadomienie im potrzeby stałego współuczestniczenia w budowaniu poprawnych stosunków społecznych. Ułatwienie zintegrowanych działań wszystkich służb ratowniczych funkcjonujących na terenie gminy przez zapewnienie im odpowiedniej bazy lokalowej i ułatwienie funkcjonowania.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.

Program: Nowoczesna oświata

Cel strategiczny:

1. Awans cywilizacyjny - podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej.

Cel operacyjny:

1.2. Dostosowanie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy do wymogów rynku pracy.

Opis zadania:

Wysoka jakość kształcenia młodego pokolenia jest jednym z podstawowych celów edukacji. Dotyczy zarówno szkół (placówek oświatowych), jak i procesu dydaktycznego w nich realizowanego, a także późniejszego funkcjonowania absolwentów tych placówek na rynku pracy.

Organizacja i utrzymanie publicznej sieci jednostek oświatowych jest ustawowym zadaniem każdej gminy. Powinna umożliwić wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. Istniejąca obecnie na terenie gminy Kąty Wrocławskie sieć placówek szkolnych jest na chwilę obecną odpowiednia, jednak obserwując dynamiczny wzrost liczby ludności gminy, w niedługim czasie może okazać się niewystarczająca. Problem ten ujawnia się przede wszystkim na etapie kształcenia przedszkolnego. Od dłuższego czasu obserwuje się na terenie gminy brak wystarczającej liczby miejsc w placówkach przedszkolnych. Potrzebna jest poprawa bazy przedszkoli, gwarantująca właściwe wdrożenie planowanej reformy oświaty. Konieczne jest także utworzenie żłobka.

W doskonaleniu jakości pracy przedszkoli, szkół i placówek oświatowych znaczącą rolę ma do odegrania organ prowadzący poprzez kreowanie kierunków i obszarów rozwoju, wynikających z prawa, potrzeb społecznych i aspiracji społeczności lokalnej oraz zapewnienie finansowania realizacji zaplanowanych zadań oświatowych.

Bardzo istotnym czynnikiem, często decydującym o jakości kształcenia, jest przygotowanie nauczycieli. Zwykle rozpatruje się je w kontekście: wiedzy i umiejętności przedmiotowych, efektywnego stosowania różnych metod i środków kształcenia oraz oddziaływań wychowawczych. Szkoły w gminie Kąty Wrocławskiej posiadają wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną i dysponują dobrą bazą materialną. W gminie obserwuje się znaczący problem w kwestii nauki języków obcych, program zakłada wprowadzenie w szkołach nauki dwóch języków obcych i pozyskanie wykwalifikowanej kadry nauczycieli lingwistów. Program zakłada ciągłą rozbudowę i unowocześnianie bazy materialnej szkół, a także poprawę warunków lokalowych poprzez budowę i modernizację sal gimnastycznych i boisk szkolnych.

Gmina, jako podstawowa jednostka administracji publicznej powinna ukierunkować swoje działania na promowanie poprawy edukacji także wśród osób dorosłych. Wskazane jest zapewnienie możliwości kształcenia ustawicznego, możliwości przekwalifikowania się oraz uzyskania umiejętności zawodowych głównie przez ludność wiejską.

Na terenie gminy Kąty Wrocławskie zasadne wydaje się utworzenie szkoły ponadgimnazjalnej o charakterze szkoły zawodowej lub technikum, kształcącej młodzież w zawodach, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy.

Przykładowe projekty w ramach zadania:

- Utworzenie żłobka publicznego oferującego dzienną opiekę nad dziećmi w wieku 0-3 lata.
- Utworzenie nowych przedszkoli publicznych, dostosowanie liczby miejsc w przedszkolach do wymogów demograficznych (zapewnienie opieki dzieciom w wieku przedszkolnym umożliwi młodym rodzicom szybkie ponowne podjęcie pracy).
- Ciągła poprawa bazy materialnej szkół (modernizacja bazy lokalowej szkół, budowa sal sportowych i boisk szkolnych, kompleksowe wyposażenie sal komputerowych z dostępem do Internetu, stworzenie z informatyzowanych bibliotek oraz umożliwienie uczniom spożywania ciepłych posiłków w szkołach - stołówki, bufety szkolne).
- Podnoszenie poziomu nauczania w szkołach - pozyskiwanie wykwalifikowanej kadry pedagogicznej ze szczególnym uwzględnieniem nauczycieli języków obcych głównie angielskiego.
- Stworzenie uczniom możliwości udziału w zajęciach pozalekcyjnych (świetlice szkolne).
- Zwiększenie liczby języków obcych, umożliwienie uczniom wyboru jednego z dwóch języków obcych.
- Utworzenie szkoły ponadgimnazjalnej (zasadniczej szkoły zawodowej, liceum profilowanego).
- System kształcenia ustawicznego i poszerzania wiedzy mieszkańców gminy w zakresie zagadnień związanych z technologiami innowacyjnymi i informatycznymi, języków obcych, rozwijanie zdolności rozumienia i stosowania przepisów prawnych, dostosowanie wiedzy i umiejętności do potrzeb rynku pracy
- Budowa nowych przedszkoli na terenie gminy.

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

Zespół Obsługi Jednostek Oświatowych w Kątach Wrocławskich we współpracy z władzami gminy.

Źródło finansowania:

Budżet gminy, Europejski Fundusz Społeczny, środki publiczne, środki podmiotów gospodarczych funkcjonujących na lokalnym rynku pracy

Okres realizacji:

Zadanie o charakterze ciągłym.

Planowany efekt końcowy:

Dobre warunki do zdobywania wykształcenia w nowoczesnych obiektach oświatowych, odpowiednio wyposażonych w sprzęt dydaktyczny, dobrze przygotowana kadra pedagogiczna przygotowuje absolwenta zdolnego konkurować z absolwentami szkół wrocławskich.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.

Program: Rozwój obiektów i działalności sportowo – rekreacyjno – kulturalnej

Cel strategiczny:

1. Awans cywilizacyjny – podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej.
2. Stworzenie zróżnicowanej i zrównoważonej terytorialnej bazy ekonomicznej gminy odpowiadającej wyzwaniom XXI wieku:
 - Głównym źródłem miejsc pracy małe i średnie przedsiębiorstwa o niskiej uciążliwości ekologicznej;
 - Efektywne rolnictwo wykorzystujące zasoby i atuty gminy.

Cel operacyjny:

- 1.5. Rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej na terenie gminy.
- 2.2. Rozwój drobnej przedsiębiorczości szczególnie na obszarach wiejskich w oparciu o zasoby gminy.

Opis programu:

W ramach realizacji programu zakłada się dostosowanie do potrzeb mieszkańców i odwiedzających gminę gości ilości i jakości miejsc aktywnego spędzania wolnego czasu. Program zakłada także aktywizację społeczności lokalnej w aspekcie działań kulturalnych oraz zainteresowanie turystów ofertą spędzania wolnego czasu w gminie Kąty Wrocławskie.

Gmina Kąty Wrocławskie położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji Wrocławia, gdzie działa znacząca ilość instytucji kulturalnych różnego typu. Powoduje to pewne trudności w zaproponowaniu i stworzeniu na terenie gminy konkurencyjnej oferty kulturalnej. Nie jest to jednak powód, aby całkowicie zrezygnować z propagowania działalności kulturalnej na obszarze gminy. Zadaniem gminy jest zbudowanie takiej oferty kulturalnej, sportowej, turystycznej, która w możliwie największym stopniu wykorzysta walory własne gminy oraz jej położenie w sąsiedztwie Wrocławia. Oferta gminy powinna być atrakcyjna zarówno dla jej własnych mieszkańców, jak i dla mieszkańców gmin ościennych, miasta Wrocławia oraz wszystkich gości, którzy teren gminy będą odwiedzać. W ramach realizacji programu należy pomyśleć o wykorzystaniu w celu szerzenia szeroko pojętej kultury placówek oświatowych i oferowanych przez nie zajęć dla dzieci i młodzieży oraz o wykorzystaniu bazy lokalowej i materialnej szkół oraz świetlic wiejskich.

Tworząc ofertę kulturalno-rekreacyjną należy pamiętać o odpowiednim wykorzystaniu walorów przyrodniczych, turystycznych, historycznych gminy. Przy tworzeniu i promocji terenów rekreacyjnych trzeba pamiętać o możliwości

wykorzystania ich do organizacji imprez plenerowych. Dobrze skonstruowana oferta ciekawych imprez plenerowych zawsze przyciąga wielu gości i przyczynia się znacząco do wzrostu atrakcyjności gminy. W tym miejscu należy pamiętać o skonfrontowaniu oferty własnej gminy z tym, co proponują gminy ościenne, aby nie powielać podobnych pomysłów, a raczej wypełnić istniejącą niszę.

Program zakłada także zadbanie o cenne obiekty zabytkowe znajdujące się na terenie gminy, ich odrestaurowanie i dążenie do tego, aby stały się one miejscami wypoczynku dla mieszkańców oraz atrakcją turystyczną dla turystów.

W ramach programu należy także zadbać o wysoki standard obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie gminy, zwłaszcza boisk wiejskich, będących często głównym miejscem spotkań i zabaw dzieci i młodzieży. Program zakłada odnowienie stanu murawy na większości obiektów oraz wybudowanie obok nich szatni. W ramach programu planowane jest także uaktywnienie tych obiektów nie tylko jako obiektów sportowych, ale także miejsc organizacji imprez plenerowych. We wszystkich miejscowościach gminy zakłada się utworzenie lub rozwój miejsc sportowo – rekreacyjnych poprzez wyposażenie ich w urządzenia sportowe pozwalające na aktywny wypoczynek. W ramach projektu przewidziane jest utworzenie na obszarze żwirowni zbiornika wodnego o przeznaczeniu rekreacyjnym.

Niezwykle ważną rolę w kształtowaniu kulturalnych postaw dzieci i młodzieży, oprócz placówek typowo oświatowych, odgrywają m.in. świetlice wiejskie, gdzie dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe mogą spędzać wolny czas. Program zakłada uaktywnienie roli tych miejsc w codziennym życiu społeczności lokalnej i przywrócenia im charakteru centrów życia ludności na wsi.

W ramach programu należy również zadbać o zwiększenie świadomości lokalnej społeczności w temacie pożytecznych skutków uprawiania sportu oraz prowadzenia aktywnego życia. Gmina powinna promować wśród swoich mieszkańców, zwłaszcza dzieci i młodzieży, aktywny tryb życia poprzez promocję walorów turystyczno – rekreacyjnych oraz zapewnienie odpowiednich miejsc do uprawiania różnych form rekreacji.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Stworzenie zróżnicowanej oferty imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych ukierunkowanych na mieszkańców gminy, gmin ościennych i turystów.
- Wyposażenie istniejących obiektów sportowych i kulturalnych w niezbędny sprzęt.
- Poprawa standardu istniejących obiektów sportowych i budowa nowych.
- Otoczenie opieką i odrestaurowanie obiektów zabytkowych.
- Tworzenie i rozwój miejsc aktywnego wypoczynku.
- Wspieranie inicjatywy utworzenia Centrum Sportów Wodnych (obszar żwirowni).

- Uaktywnienie działalności świetlic oraz opracowanie oferty spędzania w nich wolnego czasu, skierowane przede wszystkim do dzieci i młodzieży.
- Wspieranie działalności lokalnych animatorów kultury.
- Współpraca z sąsiednimi gminami, powiatem i regionem w aspekcie tworzenia wspólnej oferty imprez sportowych i kulturalnych.
- Ułatwienie dzieciom i młodzieży w korzystaniu z oferty instytucji kulturalnych znajdujących się m.in. we Wrocławiu, takich jak: teatry, muzea, opera, itp. oraz umożliwienie im poznawania dziedzictwa kultury regionu.
- Wspieranie działań zmierzających do powstania na terenie gminy krytej pływalni.
- Przebudowa polegająca na modernizacji GOKiS w Kątach Wrocławskich wraz z budową zewnętrznej sceny widowiskowej.

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

UMiG Kąty Wrocławskie

Źródło finansowania:

Budżet Gminy, Europejski Fundusz Społeczny, środki publiczne (np. granty na kulturę z Budżetu Województwa)

Okres realizacji:

Zadanie o charakterze ciągłym.

Planowany efekt końcowy:

Oferta kulturalna, która będzie satysfakcjonowała mieszkańców Gminy i mieszkańców gmin ościennych. Program wychowania dzieci i młodzieży przez kulturę. Integracja społeczności w działaniach na rzecz kultury. Wzrost świadomości wartości aktywnego życia wśród mieszkańców. Promocja Gminy poprzez oferowane przez nią imprezy i wydarzenia o charakterze sportowym, rekreacyjnym i kulturalnym.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.

Program: Zdrowa społeczność lokalna

Cel strategiczny:

- 1. Awans cywilizacyjny – podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej.**

Cel operacyjny:

1.4 Rozwój jakości i ilości usług z zakresu opieki zdrowotnej i opieki społecznej.

Opis programu:

Dzięki rozwojowi mieszkalnictwa i pojawieniu się coraz większej ilości mieszkańców pojawiają się nowe potrzeby dostępności do specjalistycznych usług medycznych. Mając na uwadze pojawiające się potrzeby konieczne jest nagłaśnianie ich występowania a poprzez to stymulowanie ich rozwiązywania w ramach istniejących lub nowych przychodni na terenie gminy.

Wraz z otwieraniem się gminy na otoczenie obok starych (alkoholizm) pojawiają się nowe zagrożenia (narkomania, AIDS).

Ważnym sposobem na poprawienie sytuacji zdrowotnej mieszkańców gminy będzie wzrost świadomości społecznej dotyczącej zachorowalności oraz braku reakcji na pojawiające się objawy.

W ramach programu przewiduje się promowanie bezpiecznych, zdrowych zachowań i rozsądnego postępowania co będzie kluczowym zadaniem pozwalającym na zminimalizowanie pojawiających się zagrożeń.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Organizacja konkursów wiedzy o narkomanii i AIDS w szkołach
- Przeprowadzanie w szkołach i świetlicach szkoleń z zakresu zdrowego żywienia.
- Akcja propagandowa dotycząca szkodliwości spalania śmieci w paleniskach domowych
- System informacji dotyczącej dostępności i częstotliwości świadczenia poszczególnych usług medycznych w szczególności tych, które realizowane są w oparciu o usługi zewnętrzne.

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

UMiG Kąty Wrocławskie

Źródło finansowania:

Budżet Gminy, środki prywatne

Okres realizacji:

Zadanie o charakterze ciągłym.

Planowany efekt końcowy:

Większa dostępność do specjalistycznych usług medycznych na terenie gminy. Wzrost świadomości społecznej dotyczącej zachorowalności. Wzrost świadomości mieszkańców

związany z zagrożeniami dla zdrowia i życia ze strony pojawiających się nowych zagrożeń (narkotyki, AIDS) i istniejących problemów związanych z nadużywaniem alkoholu.

Wzrost świadomości ekologicznej a poprzez to promowanie działań i zachowań wpływających na poprawę zdrowia mieszkańców gminy.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz

Program: Popularyzacja wiedzy ekologicznej w gminie

Cel strategiczny:

3. Wspieranie działań proekologicznych

Cel operacyjny:

3.1 Popularyzacja działań proekologicznych w gminie

3.3 Działania zmierzające do poprawy jakości powietrza w gminie

3.4 Wspieranie inwestycji proekologicznych

3.5 Realizacja polityki zrównoważonego ekorozwoju

Opis programu:

W ramach programu zakłada się mobilizację społeczności lokalnej w celu prowadzenia szeroko pojętych działań proekologicznych. Dużą wagę przywiązuje się do kształtowania postaw proekologicznych wśród dzieci i młodzieży. Mają temu służyć konkursy ekologiczne prowadzone we wszystkich szkołach gminy. Ciekawa formuła konkursów, dostosowana do wieku potencjalnych uczestników oraz atrakcyjne nagrody mają na celu zgromadzić jak największą ilość uczestników i skłonić ich do samodzielnego pogłębienia wiedzy przedmiotowej.

Troska gminy o ochronę bogatych walorów rolniczych skłania do głębszego zainteresowania się problematyką rolnictwa ekologicznego. Program zakłada tutaj działania dwójakiego rodzaju. Po pierwsze: dofinansowanie powszechnych szkoleń w tym zakresie, które powinny być dla rolników całkowicie bezpłatne i organizowane w każdej miejscowości gminy. Po drugie: program zakłada nagrodzenie najbardziej proekologicznego gospodarstwa gminy, które dzięki wyróżnieniu ma stać się wzorem dla pozostałych, który będzie motywował do dalszych działań na rzecz ochrony środowiska w gospodarstwach rolnych.

Wzorem gmin ościennych Kąty Wrocławskie rozpoczną akcją informującą społeczność lokalną o szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych. W tym celu planowane jest zaprojektowanie i wydrukowanie plakatów informacyjnych, które zostaną rozklejone w najczęściej odwiedzanych miejscach w każdej miejscowości (okolice sklepów, ośrodków zdrowia, szkół, kościołów, świetlic). Taka akcja propagandowa ma za zadanie zmniejszyć uciążliwość związaną z niską emisją w sezonie grzewczym.

Kolejnym działaniem na rzecz ograniczenia niskiej emisji jest promocja odnawialnych źródeł energii. Program zakłada tutaj wsparcie finansowe gospodarstw domowych, które zdecydują się na inwestycje w tym zakresie, pomoc w uzyskaniu preferencyjnych kredytów a także szkolenia dla mieszkańców gminy, dotyczące korzyści finansowych i ekologicznych płynących z wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie domowym.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Organizacja konkursów wiedzy ekologicznej w szkołach
- Dofinansowanie szkoleń z zakresu rolnictwa proekologicznego

- Konkurs na najbardziej proekologiczne gospodarstwo rolne
- Akcja propagandowa dotycząca szkodliwości spalania śmieci w paleniskach domowych
- Promocja zastosowania alternatywnych źródeł energii
- Wsparcie w ramach pozyskiwania dotacji na inwestycje proekologiczne
- Nagroda dla najbardziej proekologicznego przedsiębiorstwa na terenie gminy

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

UMiG Kąty Wrocławskie

Źródło finansowania:

Środki publiczne, budżet Gminy, środki prywatne

Okres realizacji:

Zadanie o charakterze ciągłym.

Planowany efekt końcowy:

Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gminy. Program ekologicznego wychowania dzieci i młodzieży. Radykalny wzrost ilości gospodarstw proekologicznych. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego poprzez redukcję niskiej emisji. Wzrost udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.

Program: Rozwój infrastruktury turystycznej i popularyzacja walorów przyrodniczych Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”

Cel strategiczny:

1. Awans cywilizacyjny
2. Stworzenie zróżnicowanej i zrównoważonej terytorialnej bazy ekonomicznej gminy odpowiadającej wyzwaniom XXI wieku:
 - Głównym źródłem miejsc pracy małe i średnie przedsiębiorstwa o niskiej uciążliwości ekologicznej
 - Efektywne rolnictwo wykorzystujące zasoby i atuty gminy
3. Wspieranie działań proekologicznych

Cel operacyjny:

- 1.5 Rozwój infrastruktury kulturalnej sportowej i rekreacyjnej na terenie gminy
- 2.2 Rozwój drobnej przedsiębiorczości szczególnie na obszarach wiejskich w oparciu o zasoby gminy
- 3.2 Promocja walorów przyrodniczych gminy
- 3.5 Realizacja polityki zrównoważonego ekorozwoju

Opis programu:

W ramach programu gmina zamierza wykorzystać walory przyrodnicze i ekologiczne Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” do rozwoju turystyki weekendowej. W obecnej chwili na terenie parku brakuje praktycznie jakiegokolwiek infrastruktury turystycznej. W tej sytuacji gmina zamierza wytyczyć i wybudować na terenie parku sieć szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych, które umożliwią turystom poznanie piękna i bogactwa przyrodniczego odwiedzanego obszaru, a zarazem nie wpłyną w znaczący sposób ani na występującą w parku faunę i florę, ani na krajobraz.

Kolejnym krokiem jest motywacja społeczności lokalnej oraz jej wsparcie w celu utworzenia w okolicach parku sieci gospodarstw agroturystycznych. Takie działania nie tylko wpłyną pozytywnie na rozwój turystyki na terenie gminy, ale także na rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz rolnictwa proekologicznego. W tym celu gmina zamierza sięgnąć nie tylko po środki własne, ale także chce aktywnie wspierać społeczność lokalną w celu pozyskania funduszy unijnych.

Alternatywą dla gospodarstw agroturystycznych będzie utworzony w bezpośrednim sąsiedztwie parku kemping wraz z bezpiecznym, wygodnym i estetycznym miejscem biwakowym. Miejsce biwakowe zachęci do odwiedzin w parku mieszkańców gminy Kąty Wrocławskie oraz jej najbliższych okolic.

Aby umożliwić turystom pełne wykorzystanie walorów turystycznych parku gmina zamierza stworzyć i wydrukować mapę Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” z zaznaczeniem atrakcji i obiektów turystycznych. Mapa ma być docelowo

dostępna w całym województwie dolnośląskim, a także w specjalnie do tego celu utworzonym portalu internetowym, który ma spełniać funkcję kompletnego, nowoczesnego i na bieżąco aktualizowanego źródła informacji o parku, jego walorach przyrodniczych oraz infrastrukturze turystycznej. Oprócz utworzenia portalu gmina zamierza wykorzystać do promocji parku inne media dolnośląskie, a w szczególności regionalne rozgłośnie radiowe i stacje telewizyjne.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Budowa i utrzymanie ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”
- Utworzenie sieci gospodarstw agroturystycznych w okolicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”
- Budowa kempingu w okolicach parku
- Utworzenie portalu internetowego popularyzującego Park Krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”
- Stworzenie i wydruk mapy szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych oraz innych obiektów turystycznych utworzonych na terenie parku
- Promocja Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” jako miejsca weekendowego wypoczynku dla mieszkańców Dolnego Śląska
- Zagospodarowanie parku gminnego „Cicha Dolina” według istniejących koncepcji zagospodarowania. W pierwszym etapie budowa Centrum Edukacji Ekologicznej

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

Urząd Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie

Źródło finansowania:

Budżet Gminy, środki publiczne, środki funduszy strukturalnych

Okres realizacji:

Część zadań realizowana w sposób ciągły. Największe nakłady poniesione będą w ciągu pierwszych dwóch lat.

Planowany efekt końcowy:

Utworzenie atrakcyjnego turystycznie celu wypoczynku weekendowego dla mieszkańców Dolnego Śląska. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości. Promocja gminy Kąty Wrocławskie na terenie województwa. Wzrost dochodów gminy z tytułu rozwoju turystyki. Rozwój rolnictwa proekologicznego.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.

Program: Zmniejszenie uciążliwości ruchu kołowego dla mieszkańców gminy

Cel strategiczny:

1. Awans cywilizacyjny – podniesieniu standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej
3. Wspieranie działań proekologicznych

Cel operacyjny:

- 1.3. Stała poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego
- 3.4 Wspieranie inwestycji proekologicznych
- 3.5 Realizacja polityki zrównoważonego ekorozwoju

Opis programu:

Program przewiduje przede wszystkim gruntowną modernizację istniejących na terenie gminy szlaków komunikacyjnych w celu zmniejszenia ich uciążliwości dla społeczności lokalnej oraz środowiska naturalnego. Modernizacja ma obejmować poprawę stanu technicznego dróg oraz instalację ekranów akustycznych. Dzięki tym działaniom nie tylko poprawi się jakość życia ludności zamieszkałej w pobliżu szlaków komunikacyjnych, ale także zdecydowanej poprawie ulegną warunki transportu drogowego na terenie gminy.

Zmniejszenie uciążliwości szlaków komunikacyjnych dla środowiska naturalnego nastąpi dzięki, uwzględnionej w programie, budowie kanalizacji deszczowej dla dróg i parkingów, wyposażonej w urządzenia oczyszczające oraz nasadzeniu drzew wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Działania te poprawią jakość gleby i cieków wodnych usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg, zmniejszą hałas oraz ograniczą zanieczyszczenie powietrza spalinami samochodowymi.

Program obejmuje również działania mające na celu zoptymalizowanie natężenia ruchu kołowego na terenie gminy a w szczególności w miejscach gęstej zabudowy. Do takich działań zaliczyć należy planowane ograniczanie ruchu ciężkich pojazdów na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej poprzez projektowanie i wykonanie obwodnic lub zmiany tras przebiegu ciężkiego ruchu samochodowego oraz propagowanie ruchu rowerowego, jako alternatywy dla samochodu. W celu promocji rowerów gmina planuje budowę sieci ścieżek rowerowych oraz prowadzenie akcji propagujących jazdę na rowerze jako realną alternatywę dla samochodu.

Przykładowe projekty w ramach programu:

- Budowa ekranów akustycznych wzdłuż ruchliwych dróg przebiegających przy zabudowaniach ludzkich
- Propagowanie ruchu rowerowego, jako alternatywy dla samochodu
 - Budowa ścieżek rowerowych
 - Akcja propagująca jazdę na rowerze
- Rozbudowa kanalizacji deszczowej dla dróg i parkingów, wyposażonej w urządzenia oczyszczające
- Modernizacja stanu technicznego dróg
- Ograniczanie ruchu ciężkich pojazdów na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej
- Nasadzenia drzew wzdłuż pasów zieleni przy ciągach komunikacyjnych
- Budowa obwodnicy dla Kątów Wrocławskich

Jednostka odpowiedzialna za realizację:

Wydział Planowania, Rozwoju i Inwestycji Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

Źródło finansowania:

Budżet Gminy, środki publiczne, środki funduszy strukturalnych

Okres realizacji:

Część zadań ma charakter ciągły a pozostałe powinny być zrealizowane w latach 2009-2020

Planowany efekt końcowy:

Zmniejszenie poziomy hałasu drogowego na terenie gminy. Ograniczenie ruchu kołowego. Rozwój i popularyzacja turystyki rowerowej oraz sieci ścieżek rowerowych. Poprawa jakości gleby i powierzchniowych cieków wodnych usytuowanych w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych i parkingów. Poprawa stanu technicznego dróg. Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza spalinami samochodowymi.

Organ nadzorujący realizację:

Burmistrz.